

FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET

Saksliste

Møtested:

Kommunestyresalen, Frøya
herredshus

Møtedato:

17.02.2015

Kl.

09.30

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

NB! Møte i Valgstyret kl. 09.00

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
21/15	15/159 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.01.15
22/15	14/1654 HØRINGSUTTALELSE - FORVALTNINGSPLAN OG SKJØTSELSPLAN FOR VERNEOMRÅDENE I FROAN
23/15	15/170 GODSTRANSPORT I ØYREKKA
24/15	12/730 SÆTERVÅGEN FISKERIHAVN - FULLFØRING
25/15	13/1424 GODKJENNING AV FORPROSJEKT FOR LIGGEKAI PÅ SISTRANDA
26/15	14/89 SALG AV TOMT NR. 20 OG 21 I HAMMERVOLDEN BOLIGFELT
27/15	15/175 VEINAVN PÅ FRØYA - VIDERE ARBEID
28/15	14/1335 VEDR. FORDELING AV KONSESJONSVEDERLAG FOR NYE OPPDRETTSTILLATELSER I 2014
29/15	15/164 FRIVILLIGSENTRALEN - STYREMEDLEMMER
30/15	15/126 SØKNAD OM STØTTE TIL BARNEKRETSTURNSTEVNE PÅ FRØYA 5. - 7. JUNI 2015
31/15	15/151 SØKNAD OM STØTTE TIL ODA FRA HAVET

32/15	15/152 SØKNAD OM STØTTE TIL VIDEREUTVIKLING AV ORDNINGEN MED KUNSTNERE PÅ SULA
33/15	15/49 NÆRINGSFONDSSØKNAD: FRØYA BOK OG LEKER AS
34/15	14/1511 NÆRINGSFONDSSØKNAD: FRØYA TARE
35/15	14/1606 SØKNAD OM DRIFTSSTØTTE FOR 2015 JUSHJELPA I MIDT-NORGE - NY BEHANDLING
36/15	15/140 INTENSJONSAVTALE MELLOM PÅ RETT KJØL AS ORG. NR.976 549 090 HERETTER KALT "PRK" OG FRØYA KOMMUNE
37/15	15/160 ORDFØRERENS ORIENTERING
38/15	15/161 RÅDMANNENS ORIENTERING

Sistranda, 11.02.15

Berit Flåmo
Ordfører

Frida Hanø Kvingedal
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus, www.froya.kommune.no.

Melding til medlemmene:

Det bes om at spørsmål som ønskes besvart under møtet må være overlevert ordfører/leder med kopi til politisk sekretariat senest 1 uke før møtet, fortrinnsvis på e-post. Dette med bakgrunn i en mer effektiv møteavvikling.

Ap og Høyre har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom teknisk.

Borgelig gruppe har anledning til gruppemøte på møtedagen, **kl. 08.00 i møterom C**

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/159	21/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Janne Andersen		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
21/15	Formannskapet	17.02.2015

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.01.15

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 27.01.15 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 27.01.15

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	14/1654	22/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Øyvør Helstad	V08 &13	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
22/15	Formannskapet	17.02.2015
/	Kommunestyret	

HØRINGSUTTALELSE - FORVALTNINGSPLAN OG SKJØTSELSPLAN FOR VERNEOMRÅDENE I FROAN

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune glad for at det nå foreligger et utkast til forvaltningsplan og skjøtselsplan for verneområdene i Froan, men er kritisk til den korte høringsfristen som er satt.
2. Det burde vært foretatt en grundig evaluering av hvordan vernet har fungert siden 1979 og fram til i dag. Denne evalueringen skulle vært bakgrunnen for en forvaltningsplan.
3. Forvaltningsplanen må inneholde en større drøfting og konkrete mål på bosetting i Froan. Tiltak må skje lokalt for å bygge opp et inntektsgrunnlag og skape arbeidsplasser for de som er bosatte i Froan. Dette må sees i sammenheng med det som bl.a. skjer i Frøya ved Frøya vidergående skole, Frøya kultur- og kompetansesenter, Blått kompetansesenter som er under bygging og det planlagte senteret Froheim på Sørburøy.
Ved å gi lokalbefolkningen fordeler av vernet, vil dette gi et mer positivt syn på vernet.
4. Utfordringer med mye gås i beiteområdene må avklares. Eiendomskartene må oppdateres for Froan.
5. Det må gis rom for fornuftige installasjoner som midlertidige samlekvæ og leskur også i reservatet, uten å søke dispensasjon. Forvaltningsplanen må her kunne gi retningslinjer for hva som er tillatt. Ved behov må det også tillates å nødføre husdyr, det er krav at husdyrholder skal fore dyra når beite er utilgjengelig ved for eksempel snø- og isdekke.
6. Hensikten med en forvaltningsplan burde være på et mer åpent grunnlag å drøfte balansen mellom bruk og vern i vernesonen. Dessuten står det ikke noe i verneforskriften om at oppdrett ikke er tillatt. Forvaltningsplanen sier det er tillatt med oppdrett der det er dyrlivsfredning, men såfremt det ikke forstyrrer dyre- og fugleliv unødvendig. Dette er en upresis formulering, og det må komme på plass mer presise retningslinjer over hvilke tiltak som ikke er tillatt. Man må også ta høyde for den utviklingen som skjer innen havbruksnæringen.
7. Det må avklarers tydeligere med forsvaret om bruken av skytefeltet. Bruk må ikke forekomme i yngle- og hekketid.
8. Brenning som skjøtsel må tilpasses lokale forhold. Det må brennes når det er bløtt i bakken og mot vinden for å sikre at mosen blir fjærnet. Arbeidet må utføres av fagfolk.
9. Det må følge med økonomiske midler til gjennomføring av tiltak i Froan.

Vedlegg:

1. Høringsbrev, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 15.12.2014
2. Forvaltningsplan for verneområdene i Froan - Høringsforslag
3. Skjøtselsplan for verneområdene i Froan - Høringsforslag

Linker:

Kampen om gråsonene - Oppdrett i Froan landsapsvernområde.

Rapport fra Bygdeforskning 8/09

<http://d3861196.hosted418.moonrocketadmin.net/filarkiv/2009/12/15/14b275161deb52.pdf>

Saksopplysninger:

Se vedlagte utkast til forvaltningsplan og skjøtselplan for verneområdene i Froan.

Frøya kommune har den 15.12.2014 mottatt brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, hvor de ber om høringsuttalelse til forvaltningsplan og skjøtselplan for verneområdene i Froan (vedlegg 1).

Fristen for uttalelse er i utgangspunktet 13. februar, men Frøya kommune har fått utsettelse slik at saken kan behandles i formannskap og kommunestyre.

Arbeidet med forvaltningsplanen har pågått over lengre tid, men et høringsutkast ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) 27. januar 2012. Endelig godkjenning av høringsdokumentet ble oversendt fra Miljødirektoratet til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 28.10.2014.

Forvaltningsplanen beskriver hva som er tillatt og hva som er forbudt gjennom verneforskriften. I forvaltningsplanen foreslås det flere tiltak for å ivareta verneverdiene innenfor verneområdene. Forvaltningsplanen er utarbeidet av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Skjøtselplanen er laget for å gi retningslinjer for skjøtelsen av det spesielle kulturlandskapet i Froan, der kystlynghei utgjør den viktigste naturtypen. Skjøtselplanen er utarbeidet av Anders Bryn ved Norsk institutt for skog og landskap.

Froan

Froan landskapsvernområde, naturreservat og dyrelivsfredningsområde ble opprettet i 1979. I formålsbestemmelsen for disse verneområdene blir det særlig vist til at området utgjør et viktig leve- og yngleområde for fugl og sel og til at det utgjør et egenartet kystlandskap.

Verneområdene dekker den nordlige delen av øyrekka nord for Frøya og sjøområdene rundt og mellom øyene. Naturreservatet er ca. 400 km² og omfatter en rekke mindre øyer, skjær og fløer. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 122 km² rundt de større øyene i den sørøstlige delen av verneområdene. Øyer som var bebodde på vernetidspunktet er imidlertid holdt utenfor landskapsvernområdet. Dyre- og plantelivsfredninga dekker landskapsvernområdet, de bebodde øyene, et område rundt øyværet Halten helt nordøst i øyrekka, samt en sone på 2 km rundt naturreservatet og landskapsvernområdet.
(verneforskriften ligger som vedlegg 1 til forvaltningsplanen, side 133)

Froan er viktig både som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke arter sjøfugl. Det fremkommer for eksempel at ca. 4 % av den estimerte hekkebestanden av rødlistearten makrellterne hekker i området, og at Froan på grunn av fravær av mink utgjør et viktig hekkeområde for rødlistearten teist. Det er videre kasteplasser for selartene steinkobbe og havert innenfor verneområdene, mens oter er vanlig.

Vurdering:

Det er positivt at det nå kommer på plass en forvaltningsplan og skjøtselplan for Froan.

Høringsfristen er 13. februar, men kommunen har fått utsatt denne slik at vi har muligheten til å behandle saken i formannskap og kommunestyret. Vi oppfatter høringsfristen som for kort til å få til en mer omfattende behandling av forvaltningsplanen. Vernet ble opprettet i 1979, men utkast til verneplanen kommer først 36 år etterpå, og da får kommune bare noen få uker på behandlingen.

I Froan pågår det en sak om grenseendring. Endringsforslaget innebærer at et areal på ca 7 km² rundt øyværet Halten innlemmes i landskapsvernområdet, som erstatning for to områder på til sammen ca 0,2 km² som tas ut av landskapsvernområdet for å benyttes til fiskeoppdrett. Frøya kommune behandlet høringsuttalelsen i FSK den 16.09.2014 og KST den 25.09.2014. Saken er ikke ferdigbehandlet (saksnr i ESA 12/1350, sak 116/14).

Evalueringsav vernet i Froan

Det er ikke foretatt en grundig evaluering av hvordan vernet i Froan har fungert i 36 år, og hvilke konsekvenser og endringer det har fått for området. Kommunen savner en slik grundig evaluering.

Bosetting

En viktig forutsetning for fredningsvedtaket var at det ikke skulle svekke livs- og næringsgrunnlaget for befolkningen på Froan. Dette fremgår uttrykkelig av den kongelige resolusjonen som var selve grunnlagsdokumentet for fredningsvedtaket. Så snart vedtaket var gjort virket det som miljøforvaltningen glemte denne viktige forutsetningen, nemlig at det ikke skulle være et rent vernevedtak – men en kombinasjon av bruk og vern.

Det er et uttalt satsningsområde i Frøya kommune at det skal bo folk i Froan. Utkastet har i alt for liten grad en offensiv drøfting av hva som bør gjøres for å stimulere næringsaktivitet i verneområdet, og på den måten sikre bosetting og forutsetningene for vernevedtaket. Frøya kommune mener også at fortsatt bosetting i Froan vil være positivt for opprettholdelse av vernet.

For å ha bosetting i Froan er det nødvendig med arbeidsplasser. Det er flere tiltak i forvaltningsplana som kan være med å skape lokal aktivitet. De mest åpenbare muligheter for sysselsetting vil være fiske, oppdrett og reiseliv. Videre må informasjon og tilsyn legges lokalt, og gi stillingsressurs i for eksempel Froheim som skal bygges på Sørburøya. Dette gjelder også forskning og undervisning. Rådmannen vil også minne om at forskningsrådet nå er iferd med å få en base på Frøya som et resultat av arbeidet med Kultur- og kompetansesenteret og Blått kompetansesenter. Hvilke positive ringvirkninger kan dette få for bosettingen i Froan?

Ved å gi lokalbefolkningen fordeler av verneområdet, får vernetanken større legitimitet og vil kunne gi et mer positivt syn på vernet.

Landbruk

Den største utfordringen som landbruket har i Froan i dag er grååsbestanden som er helt ute av kontroll. Beiteene er så befengte med gåsemøkk at det er et spørsmål om tid før det bryter ut sykdom på sau eller gås eller at mattilsynet forbyr saueholderne å benytte slike beiter til sauebeite.

Landbruk og fiske, gjerne i kombinasjon er den menneskeskapte aktivitet som har påvirket landskapet i Froan mest.

Kartsituasjonen for Froan setter begrensninger for forvaltning av jordbruket. Særlig er de mange umatrikulerte jordsameiene en stor utfordring. Videre mangler det grenser og mange eiendommer står fortsatt som dødsbo eller de har uavklarte eierforhold.

Det er ikke grunnlag for å tro at det har vært kontrollert lyngbrenning som på Vestlandet i Froan. Mest sannsynlig har det vært brent av en mer tilfeldig karakter.

I et område med store miljøverdier, bør summen av fordeler ved brenning av røsslyng kunne vurderes opp mot de miljømessige ulemper som aske og sot opp i atmosfæren og brenning av jordsmonn gir. Lyngbrenning er et håndverk som må kunne om det skal gi minimale miljøulempene og tilsvarende fordeler for jordbruk og fugleliv.

Det meste av brukbar torv i Froan er tatt ut og brukt til brennsel. Først ble det tatt torv av grunneierne og torvrettshaverne på de beste områdene. Så ble det stukket opp og ned torv, helst av folk som ikke hadde torvrettigheter, på de mindre øyer og holmer. Det var for eksempel folk fra Åfjord og Bjugn som var på Sørburøya og tok torv (Asbjørn Melkvik). Som kulturminne er torvbankene interessante der det etter flere hundre år, fortsatt vises hvor myrkanten opprinnelig gikk.

Naturreservatet bør beites for å kunne opprettholde tradisjonelt kystbeitelandskap.

Det må gis rom for fornuftige installasjoner som midlertidige samleleve og leskur, også i reservatet, uten å søke dispensasjon. Forvaltningsplanen må her kunne gi retningslinjer for hva som er tillatt, for å hindre unødvendig byråkrati for de som har dyr i Froan. Ved behov må det også tillates å nødføre husdyr, det er krav at husdyrholder skal gjøre det ved behov.

Forvaltningsplana nevner videre at det skal stimuleres til tradisjonell jordbruksdrift som ikke endrer landskapets karakter nevneverdig. I dag er det heller blitt slik at i de fleste tilfeller er mangel på tiltak som gjør at landet er i ferd med å gro igjen. Det er spådd at klimaet blir mildere og da vil også Froan få sin del av gjengroinga. I Frøya er det plantet ca. en million sitkagran fra 70-tallet og utover. En stor del av disse vokser godt og lite er tatt ut. Sitkagrana sette voldsomt med frø som sprer seg med vind, fugl og mennesker. Spesielt i områder uten husdyrbeite.

Skytefelt

Det er kun Sjøforsvaret som har direkte hjemmel til å gjennomføre øvelser i naturreservatet.

Forvaltningsplanen har ikke fått på plass konsekvenser av kampflybase på Ørlandet.

Det har nå vært en sak i Bjugn kommune hvor oppdrettsanlegg har fått pålegg om å avslutte virksomhet pga militær aktivitet. Det må komme på plass retningslinjer for praksis, slik at havbruk og militær aktivitet kan ha sameksistens.

Skytefelt i et naturreservat er vanskelig å akseptere for folk flest, og strider i mot folks rettsoppfatning. Militær aktivitet har store påvirkninger på området.

Fiske/havbruk/oppdrett

Fiskeri og havbruk er, og har vært, to bærebjelker for vår samfunnsutvikling. I dag er havbruksnæringen selve motoren for næringsutvikling på Frøya, men også kamskjell, sjøkreps, taskekrabbe og etter hvert tare/tang er og vil bli viktige profilråstoffer for regionen. Havbruk og fiskeri vil, etter all sannsynlighet, være styrende for verdiskapningen på Frøya fremover både på kort og lang sikt. En stadig økende global befolkningsvekst vil trolig medføre at markedet for sjømat også vil øke fremover. Viktige fokusområder er tilrettelegging av areal, rammebetingelser, arbeidskraft, kunnskap og kompetanse, profilering og marked (utdrag fra Strategisk næringsplan 2014 -2018 for Frøya).

Marin Strategiplan Trøndelag 2011-2014 er en viktig overordnet regional føring som er forankret i en felles fylkesplan for Trøndelag og er et styringsdokument for økt verdiskapning innen marin sektor i Trøndelag. *Trøndelag skal bli verdens ledende og mest bærekraftige havbruksregion og Norges viktigste på deler av den øvrige marine sektor.*

Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for oppdrett enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

Verneforskriften har ganske liberale regler for tradisjonelt fiske samt for landbruk – men tar ikke eksplisitt høyde for havbruk. Det er ganske spesielt at utkastet til forvaltningsplan uten nærmere begrunnelse sier nei til havbruk i verneområdet med den begrunnelse at det ikke har hjemmel i verneforskriften. Hensikten med en forvaltningsplan burde være på et mer åpent grunnlag å drøfte balansen mellom bruk og vern i vernesonen. Dessuten står det ikke noe i verneforskriften om at oppdrett ikke er tillatt. På det tidspunkt hvor verneforskriften ble gitt, hadde man ikke utstyr for å drive oppdrett i dette område.

I landskapsvernområder som er oppretter de senere årene er det satt av egne sone for oppdrett, etter at regjering og storting åpnet eksplisitt for dette under behandlingen av kystsonemeldingen i år 2000.

Forvaltningsplanen sier det er tillatt med oppdrett der det er dyrlivsfredning, men såfremt det ikke forstyrrer dyre- og fugleliv unødvendig. Dette er en upresis formulering, og det må komme på plass mer presise retningslinjer over hvilke tiltak som ikke er tillatt. Man må også ta høyde for den utviklingen som skjer innen havbruksnæringen. Det er stadig strukturendringer, og en lite statistisk næring.

Ramsar

Froans Ramsar status tilsier også en mer balansert drøfting av forholdet mellom bruk og vern. Ramsarkonvensjonen har som sin «grunnlov» at det i områder som kommer inn under konvensjonen skal åpne for «klok bruk», det vil si næringsvirksomhet, menneskelig aktivitet mm som kan forenes med den beskyttelse man her ønsker å gi verdifulle våtmarksområder. Utkastet viser at miljøforvaltningen er klar over dette, men utkastet bærer i liten grad preg av hvordan miljøforvaltningen ser for seg at livs- og næringsgrunnlaget i Froan skal ivaretas.

Søppel

Forvaltningsplana sier at kartlegging av prioriterte områder for rydding av søppel skal skje i samarbeid med Frøya kommune. Bare kartlegging og beregning av mengde er en arbeidskrevende oppgave. For en del år siden ble en av de flere hundre strender i Froan ryddet for å få en ide om hvor mye flyteavfall som finnes. Det ble samlet sammen 40 m³ bare på denne stranda. Oppsamling og fjerning av søppel er arbeidskrevende og forbundet med store kostnader. Det er imidlertid ikke gitt noen økonomiske rammer for verken kartlegginga eller oppsamlinga.

Skjøtelsesplan for verneområdet i Froan

Skjøtelsesplana er detaljert og godt gjennomarbeidet.

På grunn av at kartsituasjonen i Froan er mangelfull blir også jordbruksareala som er gjengitt i AR 5 upresise. Det bør legges inn som en del av skjøtelsen av området at AR 5 og eiendomsforholda rettes opp. Dette for å kunne utføre en forsvarlig forvaltning av området.

Angående skrot i sjøen, så er det blitt merkbart mindre de siste åra. Om grunnen er mindre søppel eller om det er syd-østlige vinder som er skylden er uvisst.

Det må gis rom for mekanisk fjerning / lyngslått av lyng og mose. Brenning forurensar og sender næringsstoffer og sot ut i miljøet. Det er i hvert fall feil å brenne på telen for da er gjerne mosen frosset og vil ikke bli brent.

Boks 5: I skjøtelsesplana bør kanskje stå mer åpen så vi kan skaffe oss egne erfaringer.

Salixarter spres lett med beltemaskiner, gravemaskiner og brukt jordbruksredskap.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/170	23/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Andreas Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
23/15	Formannskapet	17.02.2015
/	Kommunestyret	

GODSTRANSPORT I ØYREKKA

Forslag til vedtak:

Frøya kommune viser til de utfordringer man har med godstransport i øyrekka og da særlig til/fra Froan etter at knutepunktet for ruteopplegget ble flyttet fra Sistranda til Dyrøya. Her må det snarest finnes løsninger både på land og ikke minst på Frovær som ivaretar de krav man må kunne stille til sikker og ikke minst hygienisk håndtering av matvarer, samt transport av større godsmengder. Disse løsningene må skje i samarbeid mellom AtB, FosenNamsos Sjø og evt. private aktører på Dyrøya f.eks. SeaShell. Dette må være på plass når nye ruter settes i drift fra 6. april og Frøya kommune v/Trafikkrådet vil gjerne innta en aktiv rolle for å komme frem til tilfredsstillende løsninger. Fra kommunens side er det imidlertid et klart prinsipp at de løsninger som velges må være i regi av den transportøren som har konsesjon og uten kostnader for Frøya kommune, så lenge dette er et fylkekommunalt samband.

Vedlegg:

Interpellasjon fra Frøya Høyre
Svar fra Ordfører

Saksopplysninger:

Etter at det nye ruteopplegget til øyrekka med knutepunkt på Dyrøya ble satt i drift, har det vært en stor utfordring angående godstransporten. Dette gjelder ikke minst transport av ferskvare utover til Froan, da man ikke har kjøleanlegg hverken på kaia eller ombord i Frovær. I tillegg til hadde man utfordringer vedrørende fisk fra Froan som skulle videre innover fra Dyrøya og ble stående på kaia.

Frøya Høyre hadde med bakgrunn i dette en interpellasjon i kommunestyret hvor man stilte spørsmål omkring hele godstransporten og hvor man ønsket en utredning om hvordan denne saken kan løses.

Vurdering:

Frøya kommune v/trafikkrådet har ved flere anledninger tatt opp spørsmålet omkring godstransporten både med AtB, Fylkeskommunen og FosenNamsos Sjø. Dette medførte at man i dag har en avtale med SeaShell når det gjelder lossing og kjøling av fisk fra øyrekka. Dette har fungert bra etter at denne ordningen ble igangsatt.

For transport av andre varer til sørværa(Mausund og Sula) så går denne transporten på hjul og er dermed løst, bortsett fra at man har en del utfordringer når det gjelder ruteopplegget. Slik det er i dag så starter ferga i rute fra Lomsøya kl. 09.00 på hverdager unntatt på fredag. Ferga har imidlertid liggekai på Dyrøya og går derfra ca. kl. 07.45 og til Lomsøya for å starte ruta kl. 09.00. Her får hverken biler eller passasjerer være med denne turen, da den ikke ligger inne i det opprinnelige anbudet. Bakgrunnen for dette er at ved anbudsutlysingen så var det forutsatt at ferga skulle ha liggekai på Sula. Slik det nå foregår så står godsbilen på Dyrøya allerede når ferga går tom til Lomsøya kl. 07.45 og kommer først med ferga kl. 10.30 via Lomsøya til Mausundvær. Dette skaper selvsagt frustrasjon og synes totalt unødvendig. På fredag som er den store «handedagen» så får ikke COOP Mausund sine varer før kl. 14.10 på ettermiddagen, som følge av at ferga ikke tar passasjerer eller biler med på turen utover fra Dyrøya for å starte ruta på Lomsøya.

Det samme gjelder for siste tur til Lomsøya på kveld og så retur fra Lomsøya til liggekai på Dyrøya. Turen fra Lomsøya til Dyrøya går med tom ferge.

Her må det skje en endring slik at man unngår at ferga går tom på denne strekningen to ganger pr. dag og dette er spilt inn til AtB senest fra Trafikkrådets møte den 05.02.2015.

Den største utfordringen for gods er imidlertid til/fra Froan. Som ovenfor nevnt har man løst transporten av fisk fra Froan i og med avtalen som er inngått med SeaShell. Imidlertid er utfordringene for godstransporten når det gjelder større volum med f.eks. byggevarer, samt ferskvare utover fremdeles ikke løst. Dette har gått bra nå i vinter med lave temperaturer, men det må løses med kjøling både på land og om bord i båten fra våren og utover sommeren/høsten.

Det vil i denne sammenheng være naturlig at man også her ser på en løsning i samarbeid med Sea Shell når det gjelder både kjølevarer og større godsmengder som f.eks. byggevarer. Slik det er i dag kommer alle mindre varer/ferskvarer i traller som trilles om bord over ferjeledden. Dette har medført nestenulykker i og med store høydeforskjeller ved flo/fjære.

Denne løsningen må derfor erstattes av en sikrere håndtering av disse varene.

Selv om man løser kjøleproblematikken på land så vil man fremdeles ha en utfordring på Frovær, hvor ferskvarene må stå ute på dekk på varme sommerdager uten noen beskyttelse. Her må det finnes løsninger enten ved kjølehetter eller at det bygges et eget kjølerom. Slik det fungerer i dag vil alle kjølevarer få en forringet kvalitet og også mindre holdbarhet. Ansvar for tilstrekkelig kjøling på båten må være ansvaret til transportøren og denne løsningen må finnes i samarbeid mellom AtB og FosenNamsos Sjø.

For annet større gods må det inngås en avtale med SeaShell om at lasting/lossing kan foregå fra samme kai hvor man i dag mottar fisk. Utfordringen her er at Frovær da må anløpe to kaier som betyr en lengre tid ved kai og som derfor går utover ruteproduksjonen. Dette må kunne løses ved små endringer i ruteopplegget når det gjelder liggetid på Dyrøya.

Rådmannen er av den oppfatning at godstransporten, særlig til Froan på langt nær tilfredsstiller de krav man må kunne stille til sikker og ikke minst hygienisk håndtering av matvarer, samt transport av større godsmengder. Det må her kunne finnes løsninger i samarbeid mellom AtB, FosenNamsos Sjø og private aktører på Dyrøya som f.eks. SeaShell. Dette må være på plass når nye ruter settes i drift fra 6. april og Frøya kommune v/Trafikkrådet vil gjerne innta en aktiv rolle for å komme frem til tilfredsstillende løsninger. Fra kommunens er det imidlertid et klart prinsipp at de løsninger som velges må være i regi av den transportøren som har konsesjon og uten kostnader for Frøya kommune, så lenge dette er et fylkekommunalt samband.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	12/730	24/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Andreas Kvingedal	GNR 55/90,34	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
24/15	Formannskapet	17.02.2015
/	Kommunestyret	

SÆTERVÅGEN FISKERIHAVN - FULLFØRING

Forslag til vedtak:

Formannskapet viser til saksutredningen og mener at utbyggingen av Sæthervågen fiskerihavn m/flytekai må fullføres i samsvar med vedtak i kommunestyret sak 79/14. Her ligger eneste fiskerimottak på fast Frøya og som er svært viktig for fiskerinæringen i Frøya.

Manglende finansiering pga. av redusert statstilskudd for 2015 finansieres ved bruk av ubrukte lånemidler, mot tilbakeføring i 2016 når endelig avklaring om statstilskudd for 2016 foreligger.

Vedlegg:

Søknad om tilskudd fra Kystverket til fullføring av Sætervågen havn

Saksopplysninger:

I k-sak 79/14 ble følgende vedtak fattet når det gjelder fullføring av Sætervågen fiskerihavn:

Frøya kommunestyre viser til saksutredningen og mener at utbyggingen av Sætervågen fiskerihavn m/flytekai må fullføres. Her ligger eneste fiskerimottak på fast Frøya og som er svært viktig for fiskerinæringen i Frøya. Med bakgrunn i nytt kostnadsoverslag og søknad om tilskudd fra Kystverket, vedtar kommunestyret å etterbevilge kr. 19.754.179.90 inkl. mva til Sæthervågen som finansieres på følgende måte:

<i>Tilskudd fra Kystverket</i>	<i>kr. 8.227.095.00</i>
<i>Momskompensasjon</i>	<i>kr. 3.821.154.00</i>
<i>Låneoptak</i>	<i>kr. 7.705.930.90</i>
<i>Til sammen</i>	<i>kr. 19.754.179.90</i>

Med bakgrunn i dette vedtaket ble det søkt om tilskudd fra Kystverket. Det ble ved Statsbudsjettet for 2015 bevilget tilskudd på kr. 1.080.000,-. Dette betyr at vi har en manglende finansiering på kr. 7.147.000,-.

Vurdering:

Vi har vært i kontakt med Kystverket og de har åpnet for at vi nå på nytt søker om tilskudd til fullfinansiering av prosjektet, da med bakgrunn i flytekaier som skal være liggekaier for fiskebåtene, samt noe utbedring av allmenningskaia. Søknaden er utarbeidet og vedlegges saksutredningen. Søknadsfrist er 1. mars og svar på søknaden vil først foreligge ved fremlegging av statsbudsjettet for 2016. Dette betyr at vi ikke har svar på om vi får fullfinansiert prosjektet i henhold til vedtatt finansieringsplan i K-sak 79/14. Kystverket har i møte med administrasjonen signalisert at de vil stille seg positiv til søknaden, da dette er en viktig fiskerihavn for Frøya. Det må også tillegges at vi i tillegg til dette prosjektet også søker om tilskudd til liggekai på Sistranda. Begge søknadene vil bli oversendt innen fristen 1. mars 2015.

Vi er nå i en situasjon hvor vi ikke har finansiering for fullføring av prosjektet i henhold til forutsetning om et statstilskudd på kr. 8.227.000,-. Vi har muligheter for å stoppe deler av prosjektet, da vi foreløpig ikke har bestilt flytekaiene, reparasjon av allmenningskai, samt dekke(asfalt) på den nye kaia. Imidlertid må utdypingen fullføres, noe som medfører en kostnad på ca. kr. 500.000,-, samt at kaia allerede er fullført eksklusive toppdekke. Fullføringen av kaia var allerede på det nærmeste fullført da statstilskuddet ble fremlagt, slik at det uansett har/vil påløpe utgifter på ca. kr. 3,9 mill. som uansett må finansieres dersom anlegget stoppes. Da vil ikke flytekaier være bygd og heller ikke fullføring av vedlikeholdet på allmenningskaia. I den nye søknaden som nå oversendes til Kystverket er vedlikeholdet av allmenningskaia redusert i forhold til opprinnelig budsjett, da denne reparasjonen vil bli omsøkt på et senere tidspunkt i forbindelse med den kommunale bevilgning til allmenningskaier som er lagt inn i økonomiplanperioden.

Som det fremgår ovenfor så er det fullt mulig å stoppe deler av utbyggingen i påvente av behandling av tilskuddsøknaden til Kystverket. Dette vil imidlertid medføre noe kostnadsøkning i forhold til at man har en kontinuerlig fremdrift. Uansett må man imidlertid mellomfinansiere deler av utbyggingen ca. kr. 3,9 mill før evt. innvilgning av omsøkte tilskudd.

Rådmannen er av den formening at Sætervågen fiskerihavn må fullføres som planlagt og at manglene finansiering pga. av redusert statstilskudd for 2015 midlertidig finansieres ved bruk av ubrukte lånemidler fra prosjekt som ikke er igangsatt eller hvor midler er til gode, mot tilbakeføring i 2016 når endelig avklaring om statstilskudd foreligger.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	13/1424	25/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Andreas Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
25/15	Formannskapet	17.02.2015
/	Kommunestyret	

GODKJENNING AV FORPROSJEKT FOR LIGGEKAI PÅ SISTRANDA

Forslag til vedtak:

Teknisk forprosjekt for liggekai på Sistranda, datert 11.12.2014 godkjennes som fremlagt, med de endringer som er redegjort for i saksfremlegget.

Det søkes om tilskudd fra Kystverket på inntil 75% av kostnaden som er beregnet til kr. 48.380.000,-. For å kunne få prosjektet realisert hurtigere bes rådmannen innhente anbud på detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter så snart som mulig. Det forutsettes en fremdrift slik at prosjekteringen inkl. anbudsdokumentene skal være ferdig til utsending senest ved fremlegging av statsbudsjettet for 2016. Utgiftene dekkes over budsjettposten for liggekai på Sistranda, hvor det for 2015 er bevilget kr. 1 mill.

Vedlegg:

Teknisk forprosjekt for liggekai på Sistranda, datert 11.12.2015

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre vedtok i 2013 å utrede muligheter for en liggekai i området Nesset – Hamarvik for større båter. Det ble nedsatt en gruppe bestående av representanter fra rederinæringen, Frøya Næringsforum og kommunen. I tillegg skulle man benytte seg av kompetansen til Trondheim Havn.

Det ble tidlig klart at det mest aktuelle alternativet var på Sistranda i forbindelse med den eksisterende moloen og det ble gitt et oppdrag til Norconsult for å utarbeide et skisseprosjekt og senere et forprosjekt for en liggekai som på yttersiden hadde plass til 2 større båter, hver på inntil 100 meter, Dybden på kai skulle være på -8 meter LAT. På innsiden av kaia skulle også være muligheter for anløp av båter, men da for mindre båter og med en dybde ved kaia på -6 meter LAT.

Vurdering:

Forprosjektet er nå ferdigstilt og vi er nå i gang med å utarbeide søknad til Kystverket for tilskudd til kaia. Søknadsfrist er 1. mars for tildeling av midler i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 som behandles til høsten 2015.

Forprosjektet viser en total kostnad for hele prosjektet på kr. 42.530.000,- ekskl. mva. I siste møte i prosjektgruppa ble det fra rederinæringen vist til de restriksjoner man har når det gjelder smitteproblematikk innen oppdrettsnæringen. Fendringen på kaia er planlagt med dekkfendring, noe som er uheldig i forhold til utfordringer man har når det gjelder smittefare. Det foreslås derfor en endret fendring som vil øke kostnaden med kr. 5 mill. Rådmannen mener at dette må legges inn i kostnadene, slik at man tilfredsstiller de krav man har for å hindre smitte. I tillegg er det fra de fremtidige brukerne av kaia bedt om en økt kapasitet for uttak av landstrøm i forhold til det som er forutsatt i forprosjektet. Økt kostnad er beregnet til kr. 850.000,-.

I kommunens budsjett for 2015 er det avsatt kr. 1 mill til videre detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter, samt at det for 2016 er avsatt kr. 21,5 mill til utbygging. Det forutsettes videre et betydelig tilskuddsbeløp fra Kystverket.

I forbindelse med Kystdirektøren sitt besøk til Frøya høsten 2013 ble behovet for liggekai understreket både fra kommunen og ikke minst rederinæringen og med bakgrunn i dette ble det så besluttet å utrede en mulighet for liggekai.

Det prosjektet som nå foreligger er i samsvar med næringens ønske, både når det gjelder plassering og ikke minst utførelse. Ved den plassering som er valgt kan denne løsningen skape en småbåthavn helt innerst mot land under forutsetning av at småbåtforeningen foretar mudring. Dette er drøftet med småbåtforeningen som er enig i denne løsningen og som vil være med å løse deler av foreningens behov for flere småbåtplasser. Dette er et prosjekt som fullt ut må bekostes av småbåtforeningen og vil ikke berøre selve utbyggingen av liggekaia og bruken av denne.

Søknad til Kystverket er som tidligere nevnt under utarbeidelse og vil bli oversendt innen fristen på 1. mars 2015. For at man ikke skal miste tid når det gjelder utbygging av liggekaia så foreslår rådmannen at de midler som er bevilget i 2015-budsjettet benyttes til detaljprosjektering, slik at prosjektet kan sendes ut på anbud så snart tilsagn om tilskudd fra Kystverket foreligger.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	14/89	26/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Andreas Kvingedal		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
24/14	Formannskapet	05.02.2014
26/15	Formannskapet	17.02.2015

SALG AV TOMT NR. 20 OG 21 I HAMMERVOLDEN BOLIGFELT

Forslag til vedtak:

Frøya kommune selger tomt nr. 20 og 21 i Hammervolden boligfelt til Riiber Eiendom AS til en pris på kr. 180.000,- med tillegg av omkostninger i forbindelse med eiendomsoverdragelsen. Det forutsettes at det igangsettes bygging på tomta innen 2 år fra tildelingsdato. Dersom ikke bygging er igangsatt innen 2 år faller tomta tilbake til kommunen og kjøper får tilbakebetalt kjøpesummen med fradrag av omkostninger for tinglysing av skjøte.

Vedlegg:

Mail fra Eiendomsmegler 1 med opplysninger om innkommet bud
Kopi av kunngjøring i Hitra-Frøya
Utsnitt av reguleringsplan for Hammervolden boligfelt
Særutskrift fra møte i Formannskapet, sak 24/14 den 05.2014.

Saksopplysninger:

I Hammervolden boligfelt er det to tomter som er svært små og som i formannskapssak 24/14 ble vedtatt sammenslått til en tomt. Tomta skulle så utlyses med en minstepris på kr. 210.000,-.

Vurdering:

Tomta har vært utlyst på Finn.no og det ble da mottatt et bud på kr. 150.000,- fra Riiber Eiendom AS. Dette budet ble formannskapet orientert om i november og budet ble ikke godkjent. Det ble i denne sammenheng bedt om at tomta ble særskilt annonsert i Hitra-Frøya for evt. få den bedre kunngjort overfor private kjøpere. Kopi av kunngjøring er vedlagt saken. Etter denne kunngjøring ble det mottatt nytt bud fra Riiber Eiendom AS på kr. 180.000,-. Ingen andre bud er innkommet.

Rådmannen tilrår derfor at budet på kr. 180.000,- + omkostninger fra Riiber Eiendom AS aksepteres, med betingelser om at det må igangsettes bygging på tomta innen 2 år fra tildelingsdato.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/175	27/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Jan Otto Fredagsvik		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
27/15	Formannskapet	17.02.2015
/	Kommunestyret	

VEINAVN PÅ FRØYA - VIDERE ARBEID

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret viser til arbeidet med veinavn og til innsigelser og innspill som er kommet etter at klagefristen var ute.
2. Da leder av navnekomiteen har trukket seg, vedtar kommunestyret å legge ned komiteen.
3. Kommunestyret ber rådmannen følge opp saka, avholde møte med grendelagene og fremme endelig sak for formannskapet.

Vedlegg:

Ingen.

Saksopplysninger:

Arbeidet med veinavn på Frøya ble igangsatt i 2003. Arbeidet stoppet opp og ble gjenopptatt i 2011. Komiteen er nær slutføring av arbeidet. I 2014 begynte de første veiskiltene å komme opp. Umiddelbart førte dette til reaksjoner og diskusjoner i flere grender, og ordfører og rådmann har mottatt flere innspill. Ordfører ba rådmannen se på saka, og formannskapet ble orientert om situasjonen i møte 14.januar d.å. Etter denne orienteringen trakk leder av komiteen, Helge Borgen, seg fra komiteen.

Vurdering:

Navnekomiteen har hatt en stor og til dels vanskelig jobb. Det er mange avveininger som må gjøres, bl.a. i møte mellom det som til daglig har vært brukt som veinavn, rettskrivingsleder og faglige råd fra språkrådet.

Rådmannen tar til etterretning at flere grendelag mener de har fått for lite informasjon og muligheter til innspill underveis i navneprosessen. Det er også skapt tvil om språkrådets rolle og mandat.

Etter som Helge Borgen har trukket seg fra komiteen, finner rådmannen det formålstjenlig å legge ned komiteen. Helge Borgen er også leder av hovedutvalget for drift, der prosjektet har vært politisk forankret. Ut fra denne situasjonen, finner rådmannen det riktig å legge ned navnekomiteen og at ansvaret for endelige vedtak nå legges til formannskapet.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	14/1335	28/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Beathe Sandvik Meland		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
134/14	Kommunestyret	30.10.2014
28/15	Formannskapet	17.02.2015

VEDR. FORDELING AV KONSESJONSVEDERLAG FOR NYE OPPDRETTSTILLATELSER I 2014

Forslag til vedtak:

Vedlagte brev sendes fra Frøya kommune til Hitra kommune som tilsvaer til deres brev av 12.12.14 i sak om konsesjonsvederlag for nye oppdrettstillatelser. (Deres arkivsak 2014/2221-10)

Vedlegg:

Brev til Hitra kommune

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre gjorde i sak 134/14, 30.10.14 følgende enstemmige vedtak

1. Kommunestyret i Frøya kommune slutter seg ikke til modell for fordeling av vederlag for tildeling av grønne oppdrettstillatelser i 2014 slik den ble foreslått av Strategigruppen i Kysten er klar 26.08.14.
2. Etter kommunestyrets oppfatning følger ikke avtaleforslaget i tilstrekkelig grad opp regjeringens ambisjoner om å gi vertskommunene en større andel av salgsinntektene ved nye oppdrettskonsesjoner.

Frøya kommune mottok den 12.12.14 kopi av brev sendt fra Hitra kommunestyre til «kysten er klar» vdr samme sak.

Frøya kommune har nå formet et tilsvaer i saken. Forslag til brev ligger vedlagt.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/164	29/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Maciej Karpinski		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
29/15	Formannskapet	17.02.2015

FRIVILLIGSENTRALEN - STYREMEDLEMMER

Forslag til vedtak:

Frøya kommune velger følgende representanter med vara til styret i Frøya i Frivilligsentralen.

-
-
-
-

Formannskapet ber rådmannen legge fram forslag til valgkomite med mandat.

Vedlegg:

1. Melding om avgang av styret i FFS
2. Vedtekter for frivilligsentralen

Saksopplysninger:

Frøya kommune overtok i 2012 Frøya frivilligsentralen og er derfor juridisk eier av sentralen. Frivilligsentralen er organisert under virksomhet «Kultur og næring» og drives av daglig leder som har virksomhetsleder som sin nærmeste overordnet. Frivilligsentralen har eget styre og dette styret er sentralens øverste organ mellom årsmøtene.

I kommunalt eid sentral er det kommunestyret som formelt er årsmøtet, men dette ansvar og myndighet kan kommunestyret delegerer til et underordnet organ, for eksempel formannskapet.

Styret er sentralens øverste organ mellom årsmøtene. Styrets ansvar og myndighet fastsettes i vedtektene og dette innebærer bl.a. budsjett- og regnskapsansvar, arbeidsgiver- og driftsansvar, samt ansettelse av daglig leder.

Desember 2014 har styret levert et brev til kommunen om sin avgang (vedlegg 1). Det er derfor nødvendig med utnevning av et nytt styre for Frivilligsentralen. Ifølge de nye vedtektene skal styret bestå av 7 representanter hvorav 4 utnevnes av kommunen, 2 av frivilligheten og 1 ungdomsrepresentant (vedlegg 2 – vedtekter). Forslag til representanter blir lagt frem i møtet.

I dag er det ikke opprettet valgkomite, det kan føre til uklare forhold knyttet til fremtidige valg av nye representanter til styret.

Vurdering:

Det er sendt ut innkalling til årsmøte til Formannskapet. Årsmøtet skal nå velge representanter til et nytt styre som vil bestå av 7 medlemmer (se vedtekter).

Det nye styret konstituerer seg selv og velger leder.

Rådmannen foreslår at det blir opprettet en valgkomite med tilhørende mandat.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/126	30/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Maciej Karpinski	223 C2	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
30/15	Formannskapet	17.02.2015

SØKNAD OM STØTTE TIL BARNEKRETSTURNSTEVNE PÅ FRØYA 5. - 7. JUNI 2015

Forslag til vedtak:

Formannskapet ser positivt på søknaden fra Frøya IL turn om støtte til gjennomføringen av barnekretsturnstevne på Frøya. Det er viktig at arrangøren tar kontakt med alle berørte institusjoner for å forsikre seg at stevne ikke kolliderer med andre arrangementer og for å avtale omfang og type aktiviteter i de lokalene. Kostnader til gjennomføringen av dette stevnet på kr 10.000.- og til renhold dekkes fra budsjettet til virksomheten «Kultur og næring» - støtte til frivillige lag og organisasjoner. Frøya kommune stiller også gratis lokaler til skoler, Frøyahallen, svømmehallen og FKK-senter for gjennomføring av stevne så lenge det involverer ikke bruk av utstyr eller personale i de institusjonene. Lokalene skal tilbakeføres av arrangøren til opprinnelig stand etter gjennomført arrangement.

Vedlegg:

Søknad om støtte til barnekretsturnstevne – Frøya IL – turn

Saksopplysninger:

Frøya IL turn er en organisasjon innen Frøya IL og har både erfaring og tradisjon med organisering av større arrangement på Frøya. Siste barnekretsturnstevne ble arrangert på Frøya i 2002 og var en meget positiv opplevelse for alle deltakere. Slike arrangementer skaper mye oppmerksomhet rundt idrett og folkehelse og er et av satsingsområdene i Frøya kommune. Stevnet skal gjennomføres i løpet av en helg (5-7 juni 2015). Frøya IL turn ønsker å leie gratis lokaler i følgende bygg: skolebygg i Frøya kommune, Frøyahallen, svømmehallen, Frøya kultur- og kompetansesenter. Det er også søkt om å dekke kostnader til renhold i alle bygg etter stevne og tilskudd på kr 10.000.- til gjennomføring av stevnet.

Vurdering:

Det er veldig positivt med slikt initiativ som skaper både engasjement og gir positivt omdømme for Frøya kommune. Slike arrangement bidrar også til å skape samhold og setter fokus på fysisk aktivitet og helse. Dette stevnet skal gjennomføres på en helg (5-7 juni 2015). På denne måten blir skolenes daglig virke ikke berørt. Når det gjelder andre arenaer så er det meget viktig å forsikre seg at dette arrangementet ikke kolliderer med andre planlagte aktiviteter (for eksempel FKK-senter). Det er også viktig at arrangøren plikter å holde orden og rydder lokalene etter gjennomført stevne for å lette arbeidet med renhold.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/151	31/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Maciej Karpinski	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
31/15	Formannskapet	17.02.2015

SØKNAD OM STØTTE TIL ODA FRA HAVET

Forslag til vedtak:

Formannskapet ser positivt til initiativ som bidrar til økt aktivitet i øyrekka og bevilger kr 50.000.- for videre satsing for «Oda fra havet», under forutsetning av at det blir lagt fram en detaljert oversikt over bruk av midlene det søkes om. Pengene dekkes fra virksomhet kultur og næring.

Vedlegg:

Søknad om støtte.

Saksopplysninger:

«Oda fra havet» er et musikkspill av Vidar Oskarson og Marte Hallem presentert for første gang på Mausund i 2014. Spillet var finansiert gjennom støtte fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, Frøya kommune og private aktører/bedrifter. Spillet var meget godt tatt imot av både lokal og tilreisende publikum og skal videreføres og utvikles videre med oppsetninger annethvert år.

Vurdering:

«Oda fra havet» er et viktig kulturarrangement for Mausund og Frøya kommune og bør videreføres. Dette spillet har god kvalitet og stor betydning for det lokale samfunnet.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/152	32/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Maciej Karpinski	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
32/15	Formannskapet	17.02.2015

SØKNAD OM STØTTE TIL VIDEREUTVIKLING AV ORDNINGEN MED KUNSTNERE PÅ SULA

Forslag til vedtak:

Formannskapet viderefører og utvider støtte til kulturprosjektet på Sula i 2015 til kr 110.000.- . Dette finansieres gjennom Virksomhet «Kultur og næring»

Vedlegg:

Søknad om støtte til videreutvikling av ordningen med kunstnere på Sula.

Saksopplysninger:

Kulturprosjektet på Sula startet i 2012 som et samarbeid mellom Stiftelsen Sula Fyr, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Lademoen Kunstnerverksted. Målet med prosjektet var å gi artistene fra hele verden muligheten til å skape kunst i annerledes omgivelser. Dette var også med på å skape interesse for Sula som sted og for å få økt aktivitet. Prosjektet var veldig vellykket og man ønsker nå å satse videre og utvikle dette prosjektet ytterligere. Prosjektet vil ta for seg blant annet samarbeid med næringsliv, kulturskole mm.

Vurdering:

Kulturprosjektet på Sula i samarbeid med Stiftelsen Sula Fyr, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Lademoen Kunstnerverksted er veldig positivt for Frøya kommune og ikke minst for Sula. Dette tiltaket sammen med andre tiltak i øyrekka vil bidra til en positiv utvikling i denne regionen i fremtiden. Sula stiftelsen er også en samarbeidspartner med en ny aktør på Sula (Tove Cecilie Fasting) som ønsker å etablere seg der og drive egen turistbasert virksomhet. Også planlagt samarbeid med Frøya kulturskole, skoler på Frøya og private personer/næringsliv vil gi veldig positive ringvirkninger for kulturlivet i regionen og gi godt omdømme for Sula og Frøya kommune. Prosjektet ble i 2013 anbefalt videreført av fylkestinget og ble gjennomført i 2014.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/49	33/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Knut Arne Strømøy	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
33/15	Formannskapet	17.02.2015

NÆRINGSFONDSSØKNAD: FRØYA BOK OG LEKER AS

Forslag til vedtak:

Frøya kommunale næringsfond innvilger støtte til etablering av Frøya Bok og Leker AS på kr. 169 000 i henhold til forelagt budsjett. Det gis inntil 30 % støtte til harde investeringer og 50 % til myke investeringer. Vedtaket er gyldig i et år, til 17.2.2016. Frøya bok og leker AS må akseptere vilkårene for tildeling innen tre måneder fra tilsagnsdato. Dersom tilbudet ikke er akseptert innen fristen faller tilbudet bort.

Vedlegg:

Prosjektplan/søknad til Kommunalt næringsfond

Saksopplysninger:

Hege Myrseth Ervik bosatt på Dyrvik ønsker å starte opp Frøya bok og leker AS i Stjernesentret på Sistranda. Bokhandelen tar over der Poeten bok og leker slutter og fyller dermed det tomrommet som ville ha oppstått uten ny drift. Frøya bok og leker AS er et selskap under stiftelse, den nye butikkens navn blir Bokormen.

Butikken er tenkt drevet av innehaver med en halv stilling ekstra og tilkallingshjelp ved behov. I tillegg til bøker og kontorrekvisita ønsker den nye butikken å satse på treleker av god kvalitet, produkter vi ikke har i regionen pr. i dag.

Lokalene der butikken skal drives (hvor Poeten lå) skal pusse opp sånn at de gis et nytt og moderne utseende gjennom ny innredning, kassasystem, pakkebord, disk samt maling og tapetsering.

Bedriften har et kapitalbehov ved oppstart på kr. 1 030 000 hvorav 861 000 er basert på lån, kassakreditt og annen finansiering. Det søkes om kr 169 000 i støtte fra det kommunale næringsfond.

Vurdering:

Poeten bok og leker legges ned etter 11 års drift på grunn av at innehaverne er blitt pensjonister etter hvert og ikke har lyktes med å få noen til å kjøpe bedriften. Nå ønsker Frøya bok og leker AS å starte ny virksomhet i lokalene ved å opprette butikken Bokormen med mye av det samme varesortimentet som Poeten.

Poetens innehaver sa i et intervju på froya.no 21.1.2015 at butikken hadde gått godt så rådmannen mener det er et bra grunnlag for å starte opp en ny butikk. Dessuten mener rådmannen at det finnes et behov for disse handelsvarene på Frøya og anbefaler at utsalget ved stjernesentret på Sistranda videreføres av nye drivere.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	14/1511	34/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Annie Sjørdal	233	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
34/15	Formannskapet	17.02.2015

NÆRINGSFONDSØKNAD: FRØYA TARE

Forslag til vedtak:

Frøya kommunale næringsfond innvilger støtte til Frøya Tare AS på kr. 120 970 i henhold til forelagt budsjett. Det gis inntil 30 % støtte til harde investeringer og 50 % til myke investeringer. Vedtaket er gyldig i et år til 17.2.2015. Frøya Tare AS må akseptere vilkårene for tildeling innen tre måneder fra tilsagnsdato. Dersom tilbudet ikke er akseptert innen fristen faller tilbudet bort.

Vedlegg:

Søknad om støtte.

Saksopplysninger:

Frøya Tare AS er dannet av Line Solbakken og Tove Cecilie Fasting, begge ernæringsfysiologer. Line Solbakken er opprinnelig frøylværing fra Nordskag og eier hus der. Hun bor for tiden i Trondheim. Tove Cecilie Fasting er opprinnelig trondheimer men flyttet til Sula på nyåret. De to gründerne har som mål å skape to nye arbeidsplasser på Frøya i løpet av 2015, med muligheter for flere etter hvert.

Frøya Tare AS er lokalisert på en gård på Nordskag, men denne trenger oppgradering for matproduksjon. Målet er å installere et enkelt kjøkken, betonggulv skal males samt installering av ekstra lys og varme. Innehaverne får leie låven gratis og mener det blir rimeligere å oppgradere dette bygget enn å leie andre steder. Innehaverne har hatt kontakt med Mattilsynet og fått signaler om at låven vil kunne godkjennes for matproduksjon.

Høsting av søl, fingertare og muligens butare ønsker innehaverne å gjøre selv, men de har også vært i kontakt med Seaweed Energy Solutions som dyrker sukker tare til biomasse på Frøya, om innkjøp av tare fra dem.

Produktene Frøya Tare AS ønsker å starte med er tørket tare, taremel (som kosttilskudd), buljong, tarepasta og pesto og tørket tare i olje. Til denne produksjonen trengs det ulike produksjonsmaskineri (kjøkkenmaskiner) samt emballasje, profileringsmateriell som klistremerker og visittkort.

Markedsføring og merkevarebygging bli en meget viktig del av jobben og det skal lages et digitalt oppskriftshefte/informasjonshefte. Tare er ikke en vanlig råvare i Norge og det kreves derfor mye for å markedsføre produktene. Frøya Tare AS vil få gjort en næringsanalyse og har innhentet anbud fra Kystlab-PreBIO (avdeling Frøya-Hitra). Det skal også utarbeides et oppskrifts- og informasjonshefte som skal kunne lastes ned fra bedriftens hjemmeside www.froyartare.no.

Restauranter i regionen vil være den viktigste målgruppen. Markedsundersøkelse utført av Norges Vels utviklingsprosjekt «Algedyrking i Norge» har vist at det absolutt er et marked i hotell-catering og restaurantbransjen for tareprodukter.

Videre ønsker firmaet å selge tørket tare og tareprodukter gjennom Bondens Marked Trøndelag som i dag holder marked 11 ganger i året, i tillegg til et 10 dagers marked før jul. Firmaet hevder at tang og tareprodukter er blitt veldig trendy i land som Irland og Storbritannia og har god tro på lignende utvikling i Norge, da spesielt blant studenter. Det skal etter hvert etableres en Mathall i Trondheim etter modell fra Oslo og dette vil bli en viktig arena for markedsføring og da eventuelt i samarbeid med andre aktører fra vår region. Videre vil Frøya Tare AS arrangere matkurs både i Trondheim samt på Frøya og på Sula for å lære folk å bruke tare i matproduksjon.

Som andre potensielle kunder nevnes:

- Sykehjem da taremel er et verdifullt kosttilskudd i supper og gryter. Taremel kan være et verdifullt tilskudd av proteiner, viktige mineraler og omega 3 hos eldre mennesker.
- Bakeri da taremel kan tilsettes brød for mer smak og næring, dette er allerede velkjent i Irland og brukes allerede av kjeden Godt Brød.
- Lokale bryggeri da tare allerede er kjent som ingrediens i øl i andre land.
- Barer og restauranter som snacks.

Markedsføring vil skje gjennom direkte kontakt med potensielle kunder, samt bruk av internett både gjennom hjemmeside og sosiale media

Frøya Tare AS tar mål av seg til å bli markedsledende innen tare som matproduksjon og være en bidragsyter til bærekraftig matproduksjon i Norge. De to innehaverne håper å kunne jobbe fullt i firmaet i løpet av 2015 og ser for seg flere ansatte etter hvert.

Måler et å gå fra hobbyvirksomhet til kommersiell virksomhet.

Vurdering:

Frøya formannskap vedtok nye retningslinjer for Frøya kommunale næringsfond 18.2.2014.

Satsningsområdene for næringsfondet er:

- Nyskapende prosjekter med vekstpotensial:
- Prosjekter som berører tiltak i den strategiske næringsplanen spesielt tiltak rettet mot sentrumsutbygging
- Tiltak som skaper varige lokale arbeidsplasser.
- Tiltak som berører ungdoms-, innvandrere, og kvinnearbeidsplasser.

Søknaden fra Frøya Tare AS må kunne sies å innfri flere av punktene nevnt ovenfor.

Tidligere fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen skal ha uttalt tang og tare som en fremtidsnæring og hevder at det er bra både til helsekost, mat og som energikilde.

Frøya Tare AS har et spennende prosjekt, og selv om de ikke er de eneste som satser innenfor dette konseptet er dette enda ikke blitt noen stor industri i Norge, men potensialet er stort.

Det er flere i Norge som har sett dyrking av tare som en vekstnæring men så langt rådmannen har kunnet finne er det ikke mange som har satset på å videreforedle dette råstoffet.

Norge har ikke tradisjon på å bruke tare og tang som råstoff for mat, men går man til Østen spiser man mye av disse råstoffene i dag. Det er mange som ønsker å eksperimentere på dette området, men her har vi et lokalt konsept for å ta dette videre og sette i gang produksjon av flere produkter.

Rådmannen mener at tang og tare fort kan bli en stor vekstnæring for kysten og hilser initiativet og planene fra Frøya Tare AS velkommen. Med bakgrunnen til de to stifterne bør bedriften ha gode forutsetninger for å lykkes og Frøya bør være langt fremme i utvikling av dette som næring.

På bakgrunn av at Frøya allerede er stor på hav og sjørelatert næring mener rådmannen at dette er et prosjekt som bør støttes, og slutter seg til tidligere fiskeriminister Berg-Hansens forhåpninger når hun kaler dette en fremtidsnæring.

I asiatiske land har man spist rikelig med alger til alle tider. Nå er også norske ganer i ferd med å oppdage havets grønnsaker og da bør Frøya være i teten.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	14/1606	35/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Kjersti Myhre	223	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
8/15	Formannskapet	14.01.2015
35/15	Formannskapet	17.02.2015

SØKNAD OM DRIFTSSTØTTE FOR 2015 JUSHJELPA I MIDT-NORGE - NY BEHANDLING

Vedtak i Formannskapet den 14.01.2015 sak 8/15

Saken utsettes i påvente av ytterligere opplysninger.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 14.01.15:

Repr. Arvid Hammernes fremmer flg. forslag til nytt vedtak:

«Saken utsettes i påvente av ytterligere opplysninger.»

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune avslår søknad om driftsstøtte til Juridisk rådgivning for 2015.

Vedlegg:

1. Søknad fra Jusshjelpe om driftsstøtte 2015.
2. Mail av 23. januar 2015 med ytterligere opplysninger.

Nye saksopplysninger:

Viser til vedlagt mail.

«Jushjelpe i Midt-Norge ønsker å bistå innbyggerne på Frøya med gratis rettshjelp. For å gjøre tilbudet mer synlig kan det være aktuelt å holde foredrag og saksinntak på voksenopplæringen eller andre senter i kommunen. Slike arrangement er ressurskrevende og dette er noe av bakgrunnen for søknaden.»

Saksopplysninger:

Det er kommet en henvendelse fra JURK om driftsstøtte for året 2015.

Jushjelpe i Midt-Norge, som ble opprettet for 23 år siden, er et av landets fem studentdrevne rettshjelpstiltak.

Virksomheten har 19 ansatte, som alle er viderekommende jusstudenter, og har et stadig økende antall saker.

Tiltaket yter gratis juridisk bistand og påtar seg prosessoppdrag til klientgrupper som ikke har tilgang på juridisk bistand fra annet hold. I tillegg jobber Jushjelpe med rettspolitikk og rettsinformasjon, samt utdanning.

Studentrettshjelpstiltakene gir bare hjelp til de som ikke får hjelp andre steder, og utfyller på denne måten det øvrige rettshjelpstilbudet. Det er et lavterskeltilbud. Jushjelpe har økt satsingen på oppsøkende virksomhet med å gi rettighetsinformasjon til utsatte klientgrupper.

Vurdering:

Administrasjonen har forståelse for at det er en viktig jobb organisasjonen utfører. Derimot er det ikke avsatt penger i budsjettet til slike tiltak. Administrasjonen vil derfor frarå at det gis bevilgning til driftsstøtte til juridisk rådgivning for 2015.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/140	36/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Marit Wisløff Norborg	431 &01	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
36/15	Formannskapet	17.02.2015

INTENSJONSAVTALE MELLOM PÅ RETT KJØL AS ORG. NR.976 549 090 HERETTER KALT "PRK" OG FRØYA KOMMUNE

Forslag til vedtak:

Frøya formannskap godkjenner intensjonsavtalen med På Rett Kjøl AS.

Vedlegg:

Intensjonsavtale mellom På Rett Kjøl AS og Frøya kommune.

Saksopplysninger:

Rådmann viser til vedtak i formannskap 04.11.14 «Bolig vanskeligstilte (sak: 14/1188) punkt 9:

- I de prosjekter som er tenkt som utleieenheter bør det søkes samarbeid med private aktører for utbygging.

På Rett Kjøl AS er ett selskap med ideelt formål, hvor overskuddet går til humanitært arbeid i Uganda og Norge. Hovedfokuset er økt livsmestring for mennesker med problematikk som avhengighet, psykisk helse, og drop out. Målet med deres arbeid er å kunne hjelpe 24-timers menneske; det vil si hvordan arbeid, søvn, kost, bolig, miljø, trening og fysisk aktivitet har betydning for vår opplevelse av sammenheng.

På Rett Kjøl AS ønsker, sammen med Husbanken, å bistå Frøya kommune i arbeidet med å fremskaffe boliger for vanskeligstilte. De ønsker derfor en intensjonsavtale med Frøya kommune som pilotkommune for implementering av et hovedprosjekt hvor samhandlingsmodellen kan utprøves.

Denne samhandlingmodellen innebærer følgende elementer:

Boligbygging hvor Frøya kommune har tildelingsrett til alle bygde eneheter i 10 + 10 år samt at kommunen garanterer for husleien i løpet av perioden. Den enkelte leietaker vil stå ansvarlig for leieforholdet overfor Frøya kommune inkludert husleie og depositum.

- På Rett Kjøl AS er ansvarlig for kjøp av tomt, samt finansiering gjennom Husbanken.
- På Rett Kjøl AS er ansvarlig for at boligene bygges i henhold til gjeldende lover og regler ved å bruke autoriserte underleverandører som boligbygger.
- På Rett Kjøl AS skal kunne levere helhetlig tjeneste, hvor kvalifiseringsløp mot jobb, bo- veiledning, og samtaleveiledning, er deler av tjenesten som kan leveres.

På Rett Kjøl AS sine boligleveranser vil innebære universell utformet boliger som inneholder energisparende elementer, samt løsninger for boligsikkerhet ved vann og el. Boligene bygges fleksibelt slik at boligene kan god benyttes til andre målgrupper de som først er antatt å bo der, eksempelvis fra enslig til familie.

Et av prosjektets delmål blir å ha fokus på sammenhengen mellom bolig, arbeid og helse, slik at beboere i løpet av tre år skal ha som mål å kunne eie egne boliger. Boligene som bygges i første del, vil være gjennomstrømningsboliger for vanskeligstilte og ved neste byggetrinn ønsker man å bygge boliger som beboeren selv skal kunne eie på sikt.

Videre skal prosjektet ha fokus på at modellen skal:

- Ikke bidra til å øke kommunens boligmasse
- Sentrert rundt individ- og integreringsperspektivet
- Bidra til ikke økt press på bolig- og leiemarkedet.

Boenhetene skal kunne følge kommunens boligsosiale handlingsplan og være i tråd med kommunens boligbehov, og husleiene vil i utgangspunktet ligge tett opp mot normal markedspris (gjengs leie). Men det er viktig å påpeke at Frøya kommune ikke kan påvirke eller bestemme over boligens utforming.

For at prosjektet skal kunne lykkes godt, blir fremdriften å få avklart en intensjonsavtale med Frøya kommune slik at man kan se på detaljerte løsninger.

Vurdering:

Rådmann har tidligere informert og beskrevet formannskapet om den prikære boligsituasjonen på Frøya. Denne intensjonsavtalen gir administrasjonen et mandat til det videre arbeidet med å skaffe boliger til vanskeligstilte på Frøya. En endelig avtale vil bli forelagt politisk behandling.

Rådmann har vurdert saken opp i mot anskaffelsesloven og har konkludert med at dette prosjektet ikke er omfattet av plikten til å utlyse saken på Doffin.

Hjemmelen finnes i forskrift om offentlige anskaffelser § 1 -3, bokstav b:

«§ 1 -3. Hvilke kontrakter som er omfattet av forskriften:

(1). Denne forskrift får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeider.

(2). Forskriften får ikke anvendelse på:

(...)

b). Kontrakter som erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av jord, eksisterende bygninger eller annet fast eiendom, eller om rettigheter til slik eiendom. Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift (...).

Overstående unntak er begrunnet i at kjøp og leie av fast eiendom i stor grad er avhengig av geografisk plassering, og dermed i hovedsak er knyttet til et lokalt marked som i liten grad berører grenseoverskridende handel.

Unntaket for kontrakter om erverv eller leie av fast eiendom gjelder kun selve ervervet. Dersom det er behov for å anskaffe andre tjenester i tilknytning til ervervet, må forskriften følges. NAV vil derfor selv utføre utlysning i Doffin i forbindelse med anskaffelse av andre tjenester i forbindelse med prosjektet.

Rådmannen anbefaler at det inngås intensjonsavtale med På Rett Kjø AS.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato: 17.02.2015	Arkivsaksnr: 15/160	Sak nr: 37/15
Saksbehandler: Janne Andersen	Arkivkode:	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
37/15	Formannskapet	17.02.2015

ORDFØRERENS ORIENTERING

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
17.02.2015	15/161	38/15
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Janne Andersen		

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
38/15	Formannskapet	17.02.2015

RÅDMANNENS ORIENTERING

Vedlegg:

Orientering om veiadresseringsprosjektet.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Janne Andersen
Arkivsaksnr.: 15/159

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.01.15

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 27.01.15 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 27.01.15

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Formannskapet:			
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya herredshus	Møtedato: 27.01.2015	Møtetid: 09.30-10.15	Av utvalgets medlemmer møtte 7 av 7
Fra og med sak:	15/15		
Til og med sak:	20/15		

Faste representanter i Formannskapet i perioden 2011 - 2015

<u>Ap/Høyre:</u> Berit Flåmo, <i>ordfører</i> Martin Nilsen, <i>varaordfører</i> Kristin Reppe Storø Helge Borgen	<u>Frp/Sp:</u> Vivian Dolen Sørdal Aleksander Søreng	<u>Venstre:</u> Arvid Hammernes
--	---	---

Faste representanter med forfall:

<u>Ap/Høyre:</u> Kristin Reppe Storø	<u>Frp/Sp:</u> Vivian Dolen Sørdal	
--	--	--

Vararepresentanter som møtte:

<u>Ap/Høyre:</u> Gunn Heidi Hallaren	<u>Frp/Sp:</u> Olaf Reppe	
--	-------------------------------------	--

Merknader:

1. Innkalling til møte med saksliste ble enstemmig godkjent.

Underskrift:

Berit Flåmo
Ordfører

Aleksander Søreng
Protokollunderskriver

Janne Andersen
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg : Formannskapet

Møtedato: 27.01.2015

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
15/15	15/76 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.01.15
16/15	14/1225 REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA - VIDEREFØRING AV MILDER TIL 2015
17/15	15/73 HØRINGSUTTALELSE - OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN FRA KOMMUNENE TIL SKATTEETATEN
18/15	14/1632 SØKNAD OM BRUK AV KOMMUNEVÅPEN I PRODUKSJON AV PATHTAGS
19/15	15/77 ORDFØRERENS ORIENTERING
20/15	15/78 RÅDMANNENS ORIENTERING

15/15

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.01.15

Vedtak:

Protokoll fra møte 14.01.15 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 14.01.15 godkjennes som framlagt.

16/15

REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA - VIDEREFØRING AV MILDER TIL 2015

Vedtak:

De avsatte midlene til revisjon av kommunedelplanen for Sistranda (FSKsaknr 171/14) pålydene kr. 1 100 000,- videreføres for 2015.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

De avsatte midlene til revisjon av kommunedelplanen for Sistranda (FSKsaknr 171/14) pålydene kr. 1 100 000,- videreføres for 2015.

17/15

HØRINGSUTTALELSE - OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN FRA KOMMUNENE TIL SKATTEETATEN

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

Frøya kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener dagens kommunale løsning gir de beste resultatene og framstår som en effektiv organisering. Spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktpolitikk, fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering da lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen på dagens gode resultater. Vi mener Frøya kommune, i form av å være organisert under «Kemnerkontoret i Orkalsregionen», selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener dagens kommunale løsning gir de beste resultatene og framstår som en effektiv organisering. Spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktpolitikk, fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering da lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen på dagens gode resultater. Vi mener Frøya kommune, i form av å være organisert under «Kemnerkontoret i Orkalsregionen», selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

18/15

SØKNAD OM BRUK AV KOMMUNEVÅPEN I PRODUKSJON AV PATHTAGS

Vedtak:

Søknad om bruk av Frøya kommunes våpen til pathtags avlås.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Søknad om bruk av Frøya kommunes våpen til pathtags avlås.

19/15

ORDFØRERENS ORIENTERING

Ordføreren ga flg. orienteringer:

- Ordføreren informerte kort om aktiv forvaltning i kystsonen.
Har deltatt på informasjonsmøte.
Går ut på å ta ut sjøareal for å frede de, slik at man kan se hvordan naturen endrer seg.
Det er en forutsetning av Fiskarlaget og oppdrettsnæringen er interessert i dette.
Ordfører sender over informasjon til formannskapet etterhvert.
- Ordfører informerer om mottatt e-post vedr sammenslåing av stemmekretser fra Skjønghalsen krets.
Avventer da det kommer opp sak vedr nye stemmekretser til neste formannskapsmøte.

Repr. Aleksander Søreng stilte flg spørsmål:

1. Kommunereformen. Har ordfører fått svar fra Hitra kommune?
Ordfører: ikke mottatt noe svar, blir tatt opp på styringsgruppemøte i dag.
2. Har det blitt sendt svar til Hitra kommune vedr deres *henvendelse «fordeling av konsesjonsvederlag for nye oppdrettstillatelser?*
Ordfører: Det er ikke sendt svar til Hitra kommune, ikke ferdig. Blir tatt opp i formannskapet før det sendes ut.
3. Har det blitt noen bedre dialog mellom ordførerne på Hitra og Frøya?
Ordfører: Det er ikke dårlig dialog mellom ordførerne.

RÅDMANNENS ORIENTERING

Rådmannen ga flg. orienteringer:

- Stillingen som næringsrådgiver utlyses på nytt da den har fått en ny vri, fokus på øyrekka. De som allerede har levert inn søknad trenger ikke søke på nytt.
- Møte mellom Frøya kommune, Hitra kommune og Fylkesmannen vedr. barnevern. Fylkesmannen tar møteledelsen.
- Årshjul kommunestyre og formannskap. Administrasjonen har fokus og jobber med dette.
- Informasjonsmøte Nordskag oppvekstsenter og LINK arkitekter. Positivt møte. Opptatt av å ha en god dialog hele veien.

Repr. Aleksander Søreng stilte flg. spørsmål:

1. Er det mulig å få delegasjonsreglementet og møtereglementet i hefteform slik at det blir mer brukervennlig?
Rådmann: Skal få sett på dette.
2. Repr. Søreng deltok for 2 uker siden på møte med SU Nordskag oppvekstenter der parkering og belysning ble tatt opp. Lite oversiktlig og belyst.
Rådmann: Dette er ikke bekjent rådmann.
Driftssjef Arvid Hammernes: Skal utvide parkeringsplassen med 6-7 nye plasser. Har ikke hørt noe om belysning.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Øyvør Helstad
Arkivsaksnr.: 14/1654

Arkiv: V08 &13

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

HØRINGSUTTALELSE - FORVALTNINGSPLAN OG SKJØTSELSPLAN FOR VERNEOMRÅDENE I FROAN

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune glad for at det nå foreligger et utkast til forvaltningsplan og skjøtselsplan for verneområdene i Froan, men er kritisk til den korte høringsfristen som er satt.
2. Det burde vært foretatt en grundig evaluering av hvordan vernet har fungert siden 1979 og fram til i dag. Denne evalueringen skulle vært bakgrunnen for en forvaltningsplan.
3. Forvaltningsplanen må inneholde en større drøfting og konkrete mål på bosetting i Froan. Tiltak må skje lokalt for å bygge opp et inntektsgrunnlag og skape arbeidsplasser for de som er bosatte i Froan. Dette må sees i sammenheng med det som bl.a. skjer i Frøya ved Frøya vidergående skole, Frøya kultur- og kompetansesenter, Blått kompetansesenter som er under bygging og det planlagte senteret Froheim på Sørburøy.
Ved å gi lokalbefolkningen fordeler av vernet, vil dette gi et mer positivt syn på vernet.
4. Utfordringer med mye gås i beiteområdene må avklares. Eiendomskartene må oppdateres for Froan.
5. Det må gis rom for fornuftige installasjoner som midlertidige samleleve og leskur også i reservatet, uten å søke dispensasjon. Forvaltningsplanen må her kunne gi retningslinjer for hva som er tillatt. Ved behov må det også tillates å nødføre husdyr, det er krav at husdyrholder skal fore dyra når beite er utilgjengelig ved for eksempel snø- og isdekke.
6. Hensikten med en forvaltningsplan burde være på et mer åpent grunnlag å drøfte balansen mellom bruk og vern i vernesonen. Dessuten står det ikke noe i verneforskriften om at oppdrett ikke er tillatt. Forvaltningsplanen sier det er tillatt

med oppdrett der det er dyrlivsfredning, men såfremt det ikke forstyrrer dyre- og fugleliv unødvendig. Dette er en upresis formulering, og det må komme på plass mer presise retningslinjer over hvilke tiltak som ikke er tillatt. Man må også ta høyde for den utviklingen som skjer innen havbruksnæringen.

7. Det må avklarers tydeligere med forsvaret om bruken av skytefeltet. Bruk må ikke forekomme i yngle- og hekketid.
8. Brenning som skjøtsel må tilpasses lokale forhold. Det må brennes når det er bløtt i bakken og mot vinden for å sikre at mosen blir fjærnet. Arbeidet må utføres av fagfolk.
9. Det må følge med økonomiske midler til gjennomføring av tiltak i Froan.

Vedlegg:

1. Høringsbrev, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 15.12.2014
2. Forvaltningsplan for verneområdene i Froan - Høringsforslag
3. Skjøtelsplan for verneområdene i Froan - Høringsforslag

Linker:

Kampen om gråsonene - Oppdrett i Froan landsapsvernområde.

Rapport fra Bygdeforskning 8/09

<http://d3861196.hosted418.moonrocketadmin.net/filarkiv/2009/12/15/14b275161deb52.pdf>

Saksopplysninger:

Se vedlagte utkast til forvaltningsplan og skjøtselplan for verneområdene i Froan.

Frøya kommune har den 15.12.2014 mottatt brev fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, hvor de ber om høringsuttalelse til forvaltningsplan og skjøtselplan for verneområdene i Froan (vedlegg 1).

Fristen for uttalelse er i utgangspunktet 13. februar, men Frøya kommune har fått utsettelse slik at saken kan behandles i formannskap og kommunestyre.

Arbeidet med forvaltningsplanen har pågått over lengre tid, men et høringsutkast ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) 27. januar 2012. Endelig godkjenning av høringsdokumentet ble oversendt fra Miljødirektoratet til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 28.10.2014.

Forvaltningsplanen beskriver hva som er tillatt og hva som er forbudt gjennom verneforskriften. I forvaltningsplanen foreslås det flere tiltak for å ivareta verneverdiene innenfor verneområdene. Forvaltningsplanen er utarbeidet av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Skjøtselsplanen er laget for å gi retningslinjer for skjøtselen av det spesielle kulturlandskapet i Froan, der kystlynghei utgjør den viktigste naturtypen. Skjøtselsplanen er utarbeidet av Anders Bryn ved Norsk institutt for skog og landskap.

Froan

Froan landskapsvernområde, naturreservat og dyrelivsfredningsområde ble opprettet i 1979. I formålsbestemmelsen for disse verneområdene blir det særlig vist til at området utgjør et viktig leve- og yngleområde for fugl og sel og til at det utgjør et egenartet kystlandskap.

Verneområdene dekker den nordlige delen av øyrekka nord for Frøya og sjøområdene rundt og mellom øyene. Naturreservatet er ca. 400 km² og omfatter en rekke mindre øyer, skjær og fløer. Landskapsvernområdet omfatter et areal på ca. 122 km² rundt de større øyene i den sørøstlige delen av verneområdene. Øyer som var bebodde på vernetidspunktet er imidlertid holdt utenfor landskapsvernområdet. Dyre- og plantelivsfredninga dekker landskapsvernområdet, de bebodde øyene, et område rundt øyværet Halten helt nordøst i øyrekka, samt en sone på 2 km rundt naturreservatet og landskapsvernområdet. (verneforskriften ligger som vedlegg 1 til forvaltningsplanen, side 133)

Froan er viktig både som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke arter sjøfugl. Det fremkommer for eksempel at ca. 4 % av den estimerte hekkebestanden av rødlistearten makrellterne hekker i området, og at Froan på grunn av fravær av mink utgjør et viktig hekkeområde for rødlistearten teist. Det er videre kasteplasser for selartene steinkobbe og havert innenfor verneområdene, mens oter er vanlig.

Vurdering:

Det er positivt at det nå kommer på plass en forvaltningsplan og skjøtselsplan for Froan.

Høringsfristen er 13. februar, men kommunen har fått utsatt denne slik at vi har muligheten til å behandle saken i formannskap og kommunestyret. Vi oppfatter høringsfristen som for kort til å få til en mer omfattende behandling av forvaltningsplanen. Vernet ble opprettet i 1979, men utkast til verneplanen kommer først 36 år etterpå, og da får kommune bare noen få uker på behandlingen.

I Froan pågår det en sak om grenseendring. Endringsforslaget innebærer at et areal på ca 7 km² rundt øyværet Halten innlemmes i landskapsvernområdet, som erstatning for to områder på til sammen ca 0,2 km² som tas ut av landskapsvernområdet for å benyttes til fiskeoppdrett. Frøya kommune behandlet høringsuttalelsen i FSK den 16.09.2014 og KST den 25.09.2014. Saken er ikke ferdigbehandlet (saksnr i ESA 12/1350, sak 116/14).

Evalueringsplan av vernet i Froan

Det er ikke foretatt en grundig evaluering av hvordan vernet i Froan har fungert i 36 år, og hvilke konsekvenser og endringer det har fått for området. Kommunen savner en slik grundig evaluering.

Bosetting

En viktig forutsetning for fredningsvedtaket var at det ikke skulle svekke livs- og næringsgrunnlaget for befolkningen på Froan. Dette fremgår uttrykkelig av den kongelige resolusjonen som var selve grunnlagsdokumentet for fredningsvedtaket. Så snart vedtaket var gjort virket det som miljøforvaltningen glemte denne viktige forutsetningen, nemlig at det ikke skulle være et rent vernevedtak – men en kombinasjon av bruk og vern.

Det er et uttalt satsningsområde i Frøya kommune at det skal bo folk i Froan. Utkastet har i alt for liten grad en offensiv drøfting av hva som bør gjøres for å stimulere næringsaktivitet i verneområdet, og på den måten sikre bosetting og forutsetningene for vernevedtaket. Frøya kommune mener også at fortsatt bosetting i Froan vil være positivt for opprettholdelse av vernet.

For å ha bosetting i Froan er det nødvendig med arbeidsplasser. Det er flere tiltak i forvaltningsplana som kan være med å skape lokal aktivitet. De mest åpenbare muligheter for sysselsetting vil være fiske, oppdrett og reiseliv. Videre må informasjon og tilsyn legges lokalt, og gi stillingsressurs i for eksempel Froheim som skal bygges på Sørburøya. Dette gjelder også forskning og undervisning. Rådmannen vil også minne om at forskningsrådet nå er iferd med å få en base på Frøya som et resultat av arbeidet med Kultur- og kompetansesenteret og Blått kompetansesenter. Hvilke positive ringvirkninger kan dette få for bosettingen i Froan?

Ved å gi lokalbefolkningen fordeler av verneområdet, får vernetanken større legitimitet og vil kunne gi et mer positivt syn på vernet.

Landbruk

Den største utfordringen som landbruket har i Froan i dag er grååsbestanden som er helt ute av kontroll. Beitene er så befengte med gåsemøkk at det er et spørsmål om tid før det bryter ut sykdom på sau eller gås eller at mattilsynet forbyr saueholderne å benytte slike beiter til sauebeite.

Landbruk og fiske, gjerne i kombinasjon er den menneskeskapte aktivitet som har påvirket landskapet i Froan mest.

Kartsituasjonen for Froan setter begrensninger for forvaltning av jordbruket. Særlig er de mange umatrikulerte jordsameiene en stor utfordring. Videre mangler det grenser og mange eiendommer står fortsatt som dødsbo eller de har uavklarte eierforhold.

Det er ikke grunnlag for å tro at det har vært kontrollert lyngbrenning som på Vestlandet i Froan. Mest sannsynlig har det vært brent av en mer tilfeldig karakter.

I et område med store miljøverdier, bør summen av fordeler ved brenning av røsslyng kunne vurderes opp mot de miljømessige ulemper som aske og sot opp i atmosfæren og brenning av jordsmonn gir. Lyngbrenning er et håndverk som må kunne om det skal gi minimale miljøulemper og tilsvarende fordeler for jordbruk og fugleliv.

Det meste av brukbar torv i Froan er tatt ut og brukt til brennsel. Først ble det tatt torv av grunneierne og torvrettshaverne på de beste områdene. Så ble det stukket opp og ned torv, helst av folk som ikke hadde torvrettigheter, på de mindre øyer og holmer. Det var for eksempel folk fra Åfjord og Bjugn som var på Sørburøya og tok torv (Asbjørn Melkvik). Som kulturminne er torvbankene interessante der det etter flere hundre år, fortsatt vises hvor myrkanten opprinnelig gikk.

Naturreservatet bør beites for å kunne opprettholde tradisjonelt kystbeitelandskap.

Det må gis rom for fornuftige installasjoner som midlertidige samleke og leskur, også i reservatet, uten å søke dispensasjon. Forvaltningsplanen må her kunne gi retningslinjer for hva som er tillatt, for å hindre unødvendig byråkrati for de som har dyr i Froan. Ved behov må det også tillates å nødføre husdyr, det er krav at husdyrholder skal gjøre det ved behov.

Forvaltningsplana nevner videre at det skal stimuleres til tradisjonell jordbruksdrift som ikke endrer landskapets karakter nevneverdig. I dag er det heller blitt slik at i de fleste tilfeller er mangel på tiltak som gjør at landet er i ferd med å gro igjen. Det er spådd at klimaet blir mildere og da vil også Froan få sin del av gjengroinga. I Frøya er det plantet ca. en million sitkagran fra 70-tallet og utover. En stor del av disse vokser godt og lite er tatt ut. Sitkagrana sette voldsomt med frø som sprer seg med vind, fugl og mennesker. Spesielt i områder uten husdyrbeite.

Skytefelt

Det er kun Sjøforsvaret som har direkte hjemmel til å gjennomføre øvelser i naturreservatet. Forvaltningsplanen har ikke fått på plass konsekvenser av kampflybase på Ørlandet.

Det har nå vært en sak i Bjugn kommune hvor oppdrettsanlegg har fått pålegg om å avslutte virksomhet pga militær aktivitet. Det må komme på plass retningslinjer for praksis, slik at havbruk og militær aktivitet kan ha sameksistens.

Skytefelt i et naturreservat er vanskelig å akseptere for folk flest, og strider i mot folks rettsoppfatning. Militær aktivitet har store påvirkninger på området.

Fiske/havbruk/oppdrett

Fiskeri og havbruk er, og har vært, to bærebjelker for vår samfunnsutvikling. I dag er havbruksnæringen selve motoren for næringsutvikling på Frøya, men også kamskjell, sjøkreps, taskekrabbe og etter hvert tare/tang er og vil bli viktige profilråstoffer for regionen. Havbruk og fiskeri vil, etter all sannsynlighet, være styrende for verdiskapningen på Frøya fremover både på kort og lang sikt. En stadig økende global befolkningsvekst vil trolig medføre at markedet for sjømat også vil

øke fremover. Viktige fokusområder er tilrettelegging av areal, rammebetingelser, arbeidskraft, kunnskap og kompetanse, profilering og marked (utdrag fra Strategisk næringsplan 2014 -2018 for Frøya).

Marin Strategiplan Trøndelag 2011-2014 er en viktig overordnet regional føring som er forankret i en felles fylkesplan for Trøndelag og er et styringsdokument for økt verdiskapning innen marin sektor i Trøndelag. *Trøndelag skal bli verdens ledende og mest bærekraftige havbruksregion og Norges viktigste på deler av den øvrige marine sektor.*

Det må sees på muligheten for bruk av arealet til framtidig næring, og ikke da bare dagens løsninger. Det er stor sannsynlighet for at andre former for oppdrett enn hva vi kjenner i dag vil komme, både med hensyn til arter og tekniske løsninger. Det er mye som skjer i den blå sektoren, og det forventes en stor vekst. Utviklingen går i den retning av at anleggene plasseres lenger ut i havet.

I Frøya er oppdrett helt klart den viktigste næringen, og dermed avhengig av arealer til sjøs. Mye av de grunne havområdene i Frøya er vernet i Froan.

Verneforskriften har ganske liberale regler for tradisjonelt fiske samt for landbruk – men tar ikke eksplisitt høyde for havbruk. Det er ganske spesielt at utkastet til forvaltningsplan uten nærmere begrunnelse sier nei til havbruk i verneområdet med den begrunnelse at det ikke har hjemmel i verneforskriften. Hensikten med en forvaltningsplan burde være på et mer åpent grunnlag å drøfte balansen mellom bruk og vern i vernesonen. Dessuten står det ikke noe i verneforskriften om at oppdrett ikke er tillatt. På det tidspunkt hvor verneforskriften ble gitt, hadde man ikke utstyr for å drive oppdrett i dette område.

I landskapsvernområder som er oppretter de senere årene er det satt av egne sone for oppdrett, etter at regjering og storting åpnet eksplisitt for dette under behandlingen av kystsonemeldingen i år 2000.

Forvaltningsplanen sier det er tillatt med oppdrett der det er dyrlivsfredning, men såfremt det ikke forstyrrer dyre- og fugleliv unødvendig. Dette er en upresis formulering, og det må komme på plass mer presise retningslinjer over hvilke tiltak som ikke er tillatt. Man må også ta høyde for den utviklingen som skjer innen havbruksnæringen. Det er stadig strukturendringer, og en lite statisk næring.

Ramsar

Froans Ramsar status tilsier også en mer balansert drøfting av forholdet mellom bruk og vern. Ramsarkonvensjonen har som sin «grunnlov» at det i områder som kommer inn under konvensjonen skal åpne for «klok bruk», det vil si næringsvirksomhet, menneskelig aktivitet mm som kan forenes med den beskyttelse man her ønsker å gi verdifulle våtmarksområder. Utkastet viser at miljøforvaltningen er klar over dette, men utkastet bærer i liten grad preg av hvordan miljøforvaltningen ser for seg at livs- og næringsgrunnlaget i Froan skal ivaretas.

Søppel

Forvaltningsplana sier at kartlegging av prioriterte områder for rydding av søppel skal skje i samarbeid med Frøya kommune. Bare kartlegging og beregning av mengde er en arbeidskrevende oppgave. For en del år siden ble en av de flere hundre strender i Froan ryddet for å få en ide om hvor mye flyteavfall som finnes. Det ble samlet sammen 40 m³ bare på denne stranda. Oppsamling og fjerning av søppel er arbeidskrevende og forbundet med store kostnader. Det er imidlertid ikke gitt noen økonomiske rammer for verken kartlegginga eller oppsamlinga.

Skjøtselsplan for verneområdet i Froan

Skjøtselsplana er detaljert og godt gjennomarbeidet.

På grunn av at kartsituasjonen i Froan er mangelfull blir også jordbruksareala som er gjengitt i AR 5 upresise. Det bør legges inn som en del av skjøtselen av området at AR 5 og eiendomsforholda rettes opp. Dette for å kunne utføre en forsvarlig forvaltning av området.

Angående skrot i sjøen, så er det blitt merkbart mindre de siste åra. Om grunnen er mindre søppel eller om det er syd-østlige vinder som er skylden er uvisst.

Det må gis rom for mekanisk fjerning / lyngslått av lyng og mose. Brenning forurensar og sender næringsstoffer og sot ut i miljøet. Det er i hvert fall feil å brenne på telen for da er gjerne mosen frosset og vil ikke bli brent.

Boks 5: I skjøtselsplana bør kanskje stå mer åpen så vi kan skaffe oss egne erfaringer.

Salixarter spres lett med beltemaskiner, gravemaskiner og brukt jordbruksredskap.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

FRISTA KOMMUNE	Mottatt: 22.12.14.
VOS 213	Ref: 6863/14.
Saksbehandler: OTH	Jnr: 14/1654-1
Behandlet:	Besvart:

Saksbehandler
Ellen Arneberg
Miljøvern-avdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 19

Vår dato
15.12.2014
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2014/9232-432.1
Deres ref.

adresseliste

Forvaltningsplan og skjøtselsplan for verneområdene i Froan - Frøya kommune - Høring

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sender med dette utkast til forvaltningsplan og skjøtselsplan for verneområdene i Froan (Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, Frøya kommune), på høring til berørte parter og myndigheter, kommune og organisasjoner.

Høringsdokumentene kan lastes ned fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelags hjemmeside: <http://www.fylkesmannen.no/Sor-Trondelag/Horinger/>

Dersom noen ønsker høringsdokumentene tilsendt i papirform, ta kontakt med Ellen Arneberg tlf. 73 19 91 19, eller epost: ellen.arneberg@fylkesmannen.no

Saksgang

Arbeidet med forvaltningsplanen for verneområdene i Froan har pågått over en lengre periode. Fordi deler av området har Ramsarstatus, skal Miljødirektoratet ha planer til faglig gjennomgang før de sendes ut på høring. Et utkast til det dokumentet som nå sendes på høring ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) for faglig gjennomgang 27.januar 2012.

Arbeidet med skjøtselsplanen for kulturlandskapet i Froan tar utgangspunkt i et arbeid som Anders Bryn ved Norsk institutt for skog og landskap påbegynte i 2007 med registrering av naturtyper i Froan. Fylkesmannen tok initiativ til å utvide prosjektet slik at det meste av kulturlandskapet nå er registrert, og det er gitt anbefalinger for videre oppfølging.

Skjøtselsplanen ble oversend til faglig gjennomgang 02. april 2013.

Endelig tilbakemelding fra Miljødirektoratet på begge planene forelå 01.oktober 2014.

Kort om dokumentene

Forvaltningsplanen gir retningslinjer for forvaltningen av verneområdene med utgangspunkt i verneforskriften. Den skal sikre en forutsigbar og enhetlig forvaltning av området ved å gi konkrete råd om bruk, skjøtsel, informasjon og tilrettelegging i tråd med verneforskriften. Forvaltningsplanen er ikke juridisk bindende, men gir retningslinjer for forvaltningen av området. I

forvaltningsplanen foreslås det flere tiltak for å ivareta verneverdiene innenfor verneområdene.

En har valgt å gi forholdsvis detaljert gjennomgang av noen utvalgte arter og naturtyper i naturbeskrivelsen i forvaltningsplanen fordi det har vært spørsmål knyttet til dette i forbindelse med den løpende forvaltningen av området. Forvaltningsplanen er utarbeidet av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og vil bli publisert i Fylkesmannens rapportserier.

Hensikten med skjøtelsesplanen er å opprettholde den kulturelt betingede naturtypen kystlynghei og samtidig sørge for gode forhold for fugl og pattedyr som omfattes av verneforskriften. Skjøtelsesplanen er ment å være et praktisk hjelpemiddel i tråd med verneformålet, og helst fungere som en rettesnor og veiledning for bruken av verneområdet. Skjøtelsesplanen er utarbeidet av Anders Bryn ved Norsk institutt for skog og landskap og vil bli publisert i deres publikasjonsserier.

Høring

Fylkesmannen ber høringsinstansene komme med innspill til feil eller mangler, eller kommentarer til innholdet generelt.

Frist for høringen er 13. februar 2015.

*Utsatt
til FSK, KS*

Høringsuttalelser sendes til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim eller på epost til fmstpostmottak@fylkesmannen.no.

Dette brevet sendes til alle grunneiere/rettighetshavere, Frøya kommune, offentlige etater og relevante organisasjoner, jfr. vedlagt adresseliste. Dersom dere ser at det er aktuelle høringsparter som mangler ber vi om tilbakemelding på dette.

Vi håper på en god og konstruktiv høringsrunde.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg: Adresselister
Kopi: Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM
Statens naturoppsyn v/Georg Bangjord Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Adresseliste Froan – organisasjoner

Høringsinstans	Adresse
Frøya kommune	Postboks 152, 7261 Sistranda
AVINOR AS (2 eks)	Postboks 150, 2061 Gardermoen
Biologisk institutt	Universitetet i Oslo, Postboks 1066, Blindern, 0316 Oslo
Trondhjems Turistforening	Sandgata 30, 7012 Trondheim
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (2 eks)	Boks 3021 Lade, 7441 Trondheim
Fiskeridirektoratet (2 eks)	Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
Fakultetet for naturvitenskap og teknologi	Realfagbygget, NTNU, 7491 Trondheim
Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening	Pb 5471, Majorstuen 0305 Oslo
Forsvarsbygg (5 eks)	Postboks 405 Sentrum, 0103 Oslo
Friluftslivets fellesorganisasjon	Nedre Slottsgate 25, 0157 Oslo
Friluftsrådenes Landsforbund	Gamle Drammensvei 203, 1337 Sandvika
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen
Kongelig Norsk Båtforbund	Vågebyveien 23, 0569 Oslo
Kommunenes sentralforbund	Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Kystverket (2 eks)	Postboks 4104, 6025 Ålesund
Luftfartstilsynet	Postboks 243, 8001 Bodø
Natur og Ungdom	Postboks 37 Sentrum, 7011 Trondheim
NHO Reiseliv	Postboks 5465 Majorstuen, 0305 Oslo
Sør-Trøndelag Bondelag	Kongens gate 30, 7012 Trondheim
Norges Dykkerforbund	Serviceboks 1, Ullevål Stadion, 0840 Oslo
Fiskarlaget Midt-Norge	Postboks 1263 Sluppen, 7462 Trondheim
Norges Jeger- og Fiskerforbund, Sør-Trøndelag	Sigurd Bergs allé 3, 7043 Trondheim
Norges Fjellstyresamband	Stortingsgt. 30, 0161 Oslo

Norges Geologiske Undersøkelser (2 eks)	Leiv Eirikssons v. 39, 7491 Trondheim
Norges handikapforbund	Postboks 9217 Grønland, 0134 Oslo
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	0840 Oslo
Norges Fiskerihøgskole	Breivika, 9037 Tromsø
Norges Kystfiskarlag	8380 Ramberg
Norges Luftsportforbund	Postboks 383 Sentrum, 0102 Oslo
Norges Miljøvernforbund	Postboks 539, 5806 Bergen
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag	Sandgata 30, 7012 Trondheim
Norges Orienteringsforbund	0840 Oslo
Norges Seilforbund	Ullevål Stadion, 0840 Oslo
Norges Skogeierforbund	Postboks 1438 Vika, 0115 Oslo
Norges Surfforbund	Finner bare e-postadresse: styre.nsrif@gmail.com
Norges vassdrags- og energidirektorat	Boks 5091 Majorstuen, 0301 Oslo
Norges vassdrags- og energidirektorat - region Midt	Vestre Rosten 81, 7075 Tiller
Norsk Biologforening	Postboks 1066 Blindern, 0316 Oslo
Norsk Bergindustri	Postboks 7072 Majorstuen, 0306 Oslo
Sør-Trøndelag bonde- og Småbrukarlag	Trollahaugen 2B, 7018 Trondheim
Norsk Botanisk Forening, Trøndelagsavdelingen	Vitenskapsmuseet, 7013 Trondheim
Norsk Industri	Pb 7072 Majorstuen, 0306 Oslo
Norsk institutt for naturforskning	Tungasletta 2, 7485 Trondheim
Norsk institutt for skog og landskap	Postboks 115, 1431 Ås
Norsk Orkideforening, v/Steinar Samsing Myhre	Enebakkveien 605, 1440 Siggerud
Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Sør-Trøndelag	Postboks 139, 7401 Trondheim
Norsk Sau og Geit	Postboks 104, 1431 Ås

Norskog	Postboks 123, Lilleaker, 0216 Oslo
Norsk Zoologisk Forening	Boks 102 Blindern, 0314 Oslo
NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi	Realfagbygget, NTNU, 7491 Trondheim
NTNU, Ringve botaniske hage	Lade allé 58, 7041 Trondheim
NTNU, Vitenskapsmuseet	7491 Trondheim
Oljedirektoratet (2 eks)	Postboks 600, 4003 Stavanger
Riksantikvaren (2 eks)	Boks 8196 Dep., 0034 Oslo
SABIMA	Postboks 6784 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Sjøfartsdirektoratet	Postboks 2222, 5509 Haugesund
Statens landbruksforvaltning	Postboks 8140 Dep., 0033 Oslo
Statens Kartverk	3507, Hønefoss
Statkraft SF	Postboks 200 Lilleaker, 0216 Oslo
Statnett SF	Postboks 5192 Majorstua, 0302 Oslo
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum, 7801 Namsos
Taretrålfiskernes Forening	6294 Fjærtøft
Universitetet for miljø- og biovitenskap	1432 Ås
Universitetet i Bergen	Postboks 7800, 5020 Bergen
Universitetet i Tromsø	9037 Tromsø
Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage	Postboks 1172, Blindern, 0318 Oslo
Vegdirektoratet	Boks 8142 Dep. 0033 Oslo
WWF – Midt-Norge v/Marte Sendstad	Boks 6784, St. Olavs plass., 0130 Oslo
Forum for natur og friluftsliv	Sangata 30, 7012 Trondheim
Sør-Trøndelag jordskifterett	Statens hus, 7468 Trondheim
Sør-Trøndelag Røde kors	Nardovegen 4B, 7032 Trondheim
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen, 7468 Trondheim
Telenor telecom solutions	7004 Trondheim
Trondheimsregionens friluftsråd	Tempevegen 22, 7004 Trondheim

Trøndelag sjøforsvarsdistrikt	Trondheim mil, 7004 Trondheim
TrønderEnergi AS	7496 Trondheim
SalMar ASA	7266 Kverva
138 Luftving	Postboks 800 Postmottak, 2617 Lillehammer
Redningsselskapet	Postbok 103, 1325 Lysaker
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Att: Alf Petter Tenfjord, Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
NTNU Vitenskapsmuseet	Att: Per-Gustav Thingstad, 7491 Trondheim
Hans Olav Brendberg	7286 Sørburøy
Fiskeridirektoratet Region Trøndelag	Postboks 185 Sentrum, 5904 Bergen

Eier/berørt	Bostedsadresse	Postnr	Poststed
AARVIK ERLAND SVERRE	LEINBAKKAN 75	7089	HEIMDAL
AASLUND ARNT-HARALD		7100	RISSA
ANDERSEN ALFHILD BERGLIOT	GYLDENPRISVEIEN 43	5056	BERGEN
ANDERSEN JULIANNE SERINE	ØVRE SOLBAKKEN 71	7550	HOMMELVIK
ANTONSEN AGNAR ANTON			
ANTONSEN KARI	OLAV MAGNUSSONS VEG 5	7046	TRONDHEIM
ANTONSEN KNUT	ØVRE FLATÅSVEG 47 F	7079	FLATÅSEN
ANTONSEN ODD VILFRED	NYVEILIA 92	7072	HEIMDAL
AUNE INGRID AUKAN	BRUNDALSGRENDA 16	7058	JAKOBSLI
BERG HJALMAR RIKVALD			
BERG JAN ERIK		7243	KVENVÆR
BERG OLE HERMANN		7286	SØR BURØY
BERG TOR MORTEN		7243	KVENVÆR
BOLLINGMO TOR	FREDLY	7070	BOSBERG
BRENDBERG HANS OLAV	NEDRE GÅRDEN	7286	SØR BURØY
BRENDBERG LINE	NEDRE GÅRDEN	7286	SØR BURØY
BROGREN ANDERS	POSTGRÄND 6A,S-831 30 ØSTERSUND		
BUBERG KAREN IRENE		7633	FROSTA
BUGGE ERLING	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM
BUGGE GUNN	BRATTREINFLATA 4 H	7026	TRONDHEIM
BUGGE HÅKON KRISTOFFER		7176	LINESØYA
BUGGE JAN ELLING		7176	LINESØYA
BYE DAGFINN OLAV	STRANDVEGEN 47	6065	ULSTEINVIK
BYE EINAR KRISTIAN	STRANDVEIEN 7	7042	TRONDHEIM
BYE KAREN MARIE		7260	SISTRANDA
BYE PER VIDAR	BEKKEVOLLVEIEN 18 D	1087	OSLO
BYE WILLY	LACHMANNS VEI 5 B	495	OSLO
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM
DAHL VERA	OKSTADØY 97	7029	TRONDHEIM
DAHL ØRJAN	ØSTRE HALLSETVANGEN 4 A	7027	TRONDHEIM
DRAGSNES ROBIN		7270	DYRVIK
EDVARSEN EINAR	HAUGES GATE 36 B	3019	DRAMMEN
EDVARSEN TERJE	HYLLVEIEN 13 A	3408	TRANBY
ENGDAL WENCHE WERKLAND	ENGDAL	6686	VALSØYBOTN
ENOKSEN RITA	ERLEND S VEG 2	7023	TRONDHEIM
ERVIK FISK OG INVEST AS		7270	DYRVIK
FILLINGSNES ALF KRISTIAN	GJÆSINGEN	7285	GJÆSINGEN
FILLINGSNES INGA BERGLIOT	GJÆSINGEN	7285	GJÆSINGEN
FOSS GRETHA	VENUSVEGEN 10	7036	TRONDHEIM
FOSS HARALD REIDAR	ØVRE FLATÅSVEG 3 B	7079	FLATÅSEN
FOSS HEIDI	ASBJØRN ØVERÅS VEG 5 D	7036	TRONDHEIM
FOSSUM MONA J ORKELBOG	NEDRE FLATÅSVEG 108	7099	FLATÅSEN
Froan Forretningsdrift AS		7286	SØR BURØY
FRØSETH LAILA SYNNØVE	MYRSUNDVEGEN 28	7074	SPONGDAL
GAARDEN ARNFINN KARL	VICTORIA BACHKES VEI 23	7040	TRONDHEIM
GAARDEN EDITH		7242	KNARRLAGSUND
GAARDEN STEINAR INGAR	LEIL.16,MARCUS THRANES GATE 4 D	473	OSLO
GJESSING AGNAR JOHAN	VOLLABAKKEN 3	7030	TRONDHEIM
GJESSING EGIL	KVARTSVEIEN 8	1430	ÅS
GJESSING ROGER	KÅRVÅG	6530	AVERØY
GRØNSKAG HARDIS MARIE	V/JARLE GUNNAR GRØNSKAG,SELSBAKK	7027	TRONDHEIM

Eier/berørt	Bostedsadresse	Postnr	Poststed
GRØNSKAG JARLE GUNNAR	SELSBAKK ØVRE 34	7027	TRONDHEIM
GRØNSKAG KOLBJØRG REIDUN		7285	GJÆSINGEN
GÅRDEN ALF SVERRE	Angelltrøvegen 174	7048	TRONDHEIM
GÅRDEN ARVE		7286	SØRBURØY
GÅRDEN BJØRN OTTO		7286	SØRBURØY
GÅRDEN DAGFINN AUDUN	KVITSTEINVEGEN 44	7027	TRONDHEIM
GÅRDEN LILLY JOSEFINE		7286	SØRBURØY
GÅRDEN MAY-BRITT		7242	KNARRLAGSUND
HAARSTAD IREN		7286	SØRBURØY
HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE STIFT	Postboks 86	7261	SISTRANDA
HAMMER HALLGEIR	STØLAN	7270	DYRVIK
HANSEN SOLBJØRG MARIE	SKJERMVEGEN 50 A	7023	TRONDHEIM
HARØY MARIAN WÆRØY	POSTBOKS 187	7159	BJUGN
HATLEBREKKE VIBECHE T	KARISVINGEN 8	7040	TRONDHEIM
RUNE HAUGEN	Rydningen 12 B	7027	TRONDHEIM
HAUGEN BRIT		7252	DOLMØY
HAUGEN ELLBJØRN	MARTIN BARSTADS VEG 3 D	7056	RANHEIM
HAUGEN IDA RAGNHILD		7286	SØRBURØY
HAUGEN JARLE		7260	SISTRANDA
HAUGEN JOHNNY KARL	OLE ROSS' VEG 53	7092	TILLER
HAUGEN MAGNE ALF	V/RUNE HAUGEN,RYDNINGEN 12 B	7027	TRONDHEIM
HAUGLUND KIRSTEN EMILIE	STEIN	8920	SØMNA
HEGGELUND JAN B	SKINSTADVEIEN	3370	VIKERSUND
HELLAN ASLE INGEBRIKT	NEDRE GRANÅSLIA 20	7047	TRONDHEIM
HOFF LINDA TORGENSEN	RØNNINGSVEGEN 6	7045	TRONDHEIM
HOFFART ØYSTEIN	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM
HOVDE AGNES	V/JON HOVDE,HOVDE	6386	MÅNDALEN
ILSTAD GUNN BIRGIT	SUNNLANDSSKRENTEN 46 C	7032	TRONDHEIM
JENSEN ELI ALVILDE		7170	ÅFJORD
JENSEN FINN HALVARD	MELLOMILA 4 C	7018	TRONDHEIM
JENSEN KNUT ROALD	MYRSNIPEVEGEN 27 F	7082	KATTEM
JENSEN VIGDIS		7153	GARTEN
JENSSEN BJØRN MUNRO	HENRIK MATHIESENS VEI 28	7015	TRONDHEIM
JOHANSEN ARNE		7263	HAMARVIK
JOHANSEN DAGRUN SYNNØVE	NORDSLETTVEGEN 10 H	7038	TRONDHEIM
JOHANSEN ELI MARIE	KONGENSGATE 22	6300	ÅNDALSNES
JOHANSEN KARSTEN JOHAN		7284	MAUSUND
JOHANSEN SUSANN	SØRBURØY	7286	SØRBURØY
JOHANSEN TOR		7105	STADSBYGD
JOHANSEN TRYGVE HENRY	FLATÅSENGET 43 C	7099	FLATÅSEN
JULIANSEN ARVID			
KLEIVEN ANITA	DRAGSTEN	7039	TRONDHEIM
KLEIVEN VEGARD	DRAGSTEN	7039	TRONDHEIM
KRAFT HEGE AANNØ	ERVIKA	7160	BJUGN
KRISTOFFERSEN INGRID		7252	DOLMØY
LANDRØ EVA FOSS	FANNREMSVEGEN 10	7320	FANNREM
LARSEN EINAR EMIL		7770	FLATANGER
LARSEN INGER-MARIE	OLE VIGS VEI 4	7043	TRONDHEIM
LARSEN WALDEMAR		7770	FLATANGER
LIE ANN-M RUGELSJØEN	FAGERLIVEIEN 18 E	7020	TRONDHEIM
LIND JUDIT PEGGY	OLAV MAGNUSSONS VEG 1	7046	TRONDHEIM

Eier/berørt	Bostedsadresse	Postnr	Poststed
LIUTKUS KORNELIJUS	SØR BURØY	7286	SØR BURØY
LIUTKUVIENE RENATA	SØR BURØY	7286	SØR BURØY
LØVENG BENTE L GÅRDEN	FEREN	7530	MERÅKER
MADSVÅG MERETE A AARVIK		7270	DYRVIK
MATHIESEN RAGNA OLENE	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG
MATHIESEN TORE KRISTIAN	POSTBOKS 55	4086	HUNDVÅG
MATHISEN ARNFINN KALMER	MARIE SØRDALS VEG 9 C	7036	TRONDHEIM
MATHISEN BJØRN	RISØY	7286	SØR BURØY
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM
MATHISEN MATHIS EDVIND	MARIE SØRDALS VEG 14 F	7036	TRONDHEIM
MATHISEN STEFFEN AAS	TEGLVERKSTUNET 3 B	7048	TRONDHEIM
MATHISEN TORGER JOHAN	UTSIKTEN 13	6530	AVERØY
MELKVIK ARNFINN WILMAR		7286	SØR BURØY
MELKVIK ASBJØRN GEORG		7286	SØR BURØY
MELKVIK EDMUND GEORG		7286	SØR BURØY
MELKVIK GEORG KRISTIAN	SØR BURØY	7286	SØR BURØY
MELKVIK HELGE	JØRGEN B. LYSHOLMS VEI 3	7041	TRONDHEIM
MELKVIK STEINAR MARGIDO	NYHEIMSVEN 19 C	7058	JAKOBSLI
MELKVIK TERJE	SØR BURØY	7286	SØR BURØY
MELKVIK UNNI	HARRY BORTHEMS VEI 8 D	7040	TRONDHEIM
MELLEMSETER JØRGEN G		7240	HITRA
MIKALSEN MAY BENTE STRAND		7247	HESTVIKA
MOEN ANTON	V/TORDIS MARIE MOEN,BISPEGATA 4	7013	TRONDHEIM
MOEN HARRY REIDULF			
MOEN IDAR	VIKASUNDET	7270	DYRVIK
MOEN JON GUTTORM	VIKASUNDET	7270	DYRVIK
MOEN LEIF HEROLD	V/ADV. ROY GUNNAR JOHANSEN,POSTBO	7419	TRONDHEIM
MOEN PEDER ELIER	V/JENNY MOEN,ASBJØRN ØVERÅS VEG 1	7036	TRONDHEIM
MONSØ SNEFRID SYNNØVE		7125	VANVIKAN
NERGÅRD MARGIT EMILIE	TEGLVERKSTUNET 3 A	7048	TRONDHEIM
Frøydís Norheim	Måltrostveien 6 b	1404	Siggerud
NYVOLL ODDVEIG STRAND		7247	HESTVIKA
OLSEN EDEL ALVILDE	REINSVEGEN 88	7717	STEINKJER
OLSEN JANNE SYNNØVE	NEDRE FLATÅSVEG 48 A	7099	FLATÅSEN
OLSEN ODD ARNOLD	BLOMSTERVEIEN 11	7142	UTHAUG
OLSEN SOLVEIG	SAUPSTADRINGEN 29 B	7078	SAUPSTAD
RINNAN GUNNAR	SKARSLEITE 1 B	7089	HEIMDAL
RINNAN WILLY V/ANN-KARIN RINNAN	FLATÅSENGET 25 D	7099	FLATÅSEN
RODAHL TOMMY		7260	SISTRANDA
ROLANDSEN ANBJØRG			
RUGELSJØEN INGER-HANNE	IDUNAVÄGEN 26,371 41 KARLSKRONA		
RUGELSJØEN MARTHA	TYHOLTVEIEN 99	7046	TRONDHEIM
RUGELSJØEN PER IVER	NJORDS VEG 5 B	7032	TRONDHEIM
RUGELSJØEN TORILL	EVENTYRVEGEN 35	7056	RANHEIM
SIMONSEN SVERRE ARNULF		7100	RISSA
STEINSHEIM KARI		7176	LINESØYA
STRAND AUD		7247	HESTVIKA
STRAND HILDE ANITA		7250	MELANDSJØ
STRØMBERG ASTRID HARRIET	ASBJØRN ØVERÅS VEG 8 J	7036	TRONDHEIM
STØEN EVELYN	NORDÅSSLØYFA 18	1251	OSLO
Borghild Støen		7260	Sistranda

Eier/berørt	Bostedsadresse	Postnr	Poststed
STØEN LAILA HELENE	HARRY BORTHEMS VEI 9	7040	TRONDHEIM
STØEN ROLF	ØVRE FLATÅSVEG 83 A	7079	FLATÅSEN
STØEN TERJE		8064	RØST
STØEN TORE	KOLSTADFLATA 29 C	7098	SAUPSTAD
STØLEN NANN JONNY		7203	VINJEØRA
SUNDLI ANNA		7246	SANDSTAD
SVENDSEN BERIT	OLE AASVEDS VEG 8	7048	TRONDHEIM
SØRENSEN WENCHE MATHISEN	TAMBS LYNCHES VEG 5	7033	TRONDHEIM
Thorbjørn Sørgård	Bratsbergveien 347	7039	TRONDHEIM
SØRGÅRD SOLVEIG HELENE	SAUPSTADRINGEN 6 C	7078	SAUPSTAD
SØRMO ARNE OLAV	HJELSEGLIA 5	7509	STJØRDAL
SØRMO EUGEN GRAVNINGEN	ØVRE SOLBAKKEN 71	7550	HOMMELVIK
SØRMO EUGENIE GRAVNINGEN	HJELSEGLIA 5	7509	STJØRDAL
TOBIASSEN ASLE ERIK	ALEXANDER HOLSTS VEG 1	7058	JAKOBSLI
TOBIASSEN ODD JONNY	LEISTADGRENDEN 10	7047	TRONDHEIM
TOBIASSEN ODDRUN	BRUNDALEN 3 A	7058	JAKOBSLI
Svein Erik Tolnes	Uglaveien 27	7024	TRONDHEIM
TORGENSEN SVEIN ROGER	BLAKLIEGGEN 8	7036	TRONDHEIM
TØLLEFSEN JOHANNE	KLÆBUVEIEN 42	7030	TRONDHEIM
ULVAN LILLIAN		7242	KNARRLAGSUND
ULVÆR PETTER OLE		7280	SULA
VINJE BODIL ELIN	POTTEMAKERVEGEN 1 B	7046	TRONDHEIM
Sølvi Wig Andersen Walle	Saturnveien 9	7036	TRONDHEIM
WERKLAND ANITA	HAMARVIK	7263	HAMARVIK
WERKLAND ASLAUG HELENE	HOLTEN 9 B	7200	KYRKSÆTERØRA
WERKLAND JANNE BEATHE		7287	SAUØY
WERKLAND JANNE BEATHE		7287	SAUØY
WERKLAND MAGNE HARALD		7286	SØR BURØY
WERKLAND ODD KONRAD	GAMMEL-LINA 59	7028	TRONDHEIM
WERKLAND STIG RAGNAR	V/JARL ARVID MOEN, GRANLIVEGEN 29	7024	TRONDHEIM
WERKLAND WILLY	ØSTRE HALLSETVANGEN 3 C	7027	TRONDHEIM
WÆRØ ALFHILD	SKYTTERDALEN 7	1337	SANDVIKA
WÆRØ GUTTORM	V/RANDI JØRGINE WÆRØ	7260	SISTRANDA
WÆRØE TOR JOHANNES	AUSTFLATA 4	7048	TRONDHEIM
WÆRØY HILMAR OTTO	HOLTEN 3	7200	KYRKSÆTERØRA
WÆRØY HÅKON EIDE	V/ROSE-MARIE ERIKSEN, TONSTADBRINKE	7091	TILLER
ØSTMARK JANNICKE	KATTEMSVEGEN 50	7080	HEIMDAL
ÅRVIK ODD BERTHIL	EINMOEN 34	7054	RANHEIM

FORVALTNINGSPLAN FOR VERNEOMRÅDENE I FROAN

HØRINGSFORSLAG

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Miljøvernavdelingen
Desember 2014

Forsidebilder

1	2
3	4

1. Revebjelle , Foto Anders Bryn
2. Kystlandskap i Froan, Foto Ellen Arneberg
3. Steinkobbe i Froan, Foto Anders Bryn
4. Havørn, Foto Asgeir Lorås

Historisk sagn

Innen den folkelige fortellertradisjon som lever og har levd langs kysten inntar sagn og annet tradisjonsstoff knyttet til Guri Kunna og til Ut-Frovær en sentral plass. Rikdommen i fantasiens Ut-Frovær er nærmest grenseløs; kornåkrene bølger gule så langt øyet kan se, kyrne er så feite at de glinser, og det er nok melk til en hel by bare i ett eneste kujur. Sola skinner alltid i Ut-Frovær og det er gull og grøde i ubeskrivelige mengder. I dette fantastiske riket hersker Guri Kunna, en dronning som har magiske evner og ufattelige krefter, hun kan opptre både som heks og hersker.

I gamle dager påsto mange fiskere å ha sett døtrene til Guri, de var vakrere enn noen kunne drømme om, og mange kunne gå i ørske i lang tid om de bare hadde fått et glimt av håret til en av disse jentene. Men dersom man kom jentene for nær ble de forvandlet til fisker og forsvant i dypet.

Guri kom en gang i klammeri med en skomakerkall på Bremneset fordi han var seindrektig med et par støvler som han skulle gjøre for henne. Hun kastet da et svært berg etter han. Heldigvis for skomakerkallen bommet hun, men berget kalles Skomakersteinen og ligger på Bremnestuva, inne på Frøya. En gang skjøt hun med pil og bue etter en mann, og pilspissen kilte seg fast i en bergsprekk på Horsøyan.

Guri bodde ellers i Ulvstua i Halten, eller på Kunna når hun var oppe fra Ut-Frovær. Med disse stedene som utgangspunkt la hun så ut på reise langs kysten. Ofte dro hun i mørke vinternetter for å dra levra ut av torsken. På disse toktene var hun oftest ikke alene, men hadde med seg en hale av havmenn og annet skrømt. Og hun tok seg ikke fram over bølgene ved hjelp av vind og seil slik som vanlige folk, nei, hun seilte på en diger kvernstein.

En gang prøvde Guri, sammen med mannen sin, å dra Frøylene innover til Hitra. De festet et tau til øyene og rodde til Fjellværøya. Der tok de spenntak og halte og dro alt de maktet. Men tauet røk og begge falt baklengs. Mannen datt på østsida av Vingvågen og laget der et stort hull i berget. Guri Kunna ble sittende

ved Børøysundet, der baken fortsatt er godt synlig i fjellet. Dette stedet kalles derfor for "Kjærringræva".

Forord

Verneområdene i Froan ble etablert ved kgl. resolusjon 14. desember 1979.

Den faglige bakgrunnen for fredningen var i første rekke beliggenhet og urørthet. I tillegg var området svært viktig både for havert og hekkende sjøfugl. Initiativet til naturvernet kom opprinnelig fra lokalbefolkningen for å verne Froan mot enda et militært skytefelt.

Da arbeidet med vern av Froan kom i gang for alvor tidlig på 1970-tallet, var sikring av havertens yngleplasser ett av de viktigste temaene. Haverten som tidligere hadde vært en viktig ressurs for kystbefolkningen, var utover i forrige århundre stadig blitt redusert i antall. Like etter 2. verdenskrig var bestanden svært lav, og i 1953 ble haverten i Sør-Trøndelag totalfredet, etter initiativ fra kunstmaleren Arnold T. Gisvold. På det tidspunktet var knapt noen andre havertlokaliteter enn Froan kjent i Norge. Bestanden har økt betydelig som følge av fredningen. Froan er fortsatt landets viktigste yngleområde for havert.

1974 gjennomførte Otto Frengen og Nils Røv den første totalregistreringen av hekkende fugler i Froan. Dette arbeidet, sammen med registreringer av sel, ble et viktig grunnlag for vern av området. Siden den gang har vi fått mer kunnskap om områdets betydning også i andre deler av året blant annet gjennom et omfattende kartleggings- og overvåkningsprosjekt som ble avsluttet i 2006. Resultatene viser at Froan har internasjonale kvaliteter til alle årstider. Froan fikk status som Ramsar-område (internasjonalt viktig våtmarksområde) i 1996.

Vi observerer i dag betydelig tilbakegang for mange sjøfuglbestander i Norge. Dette har flere årsaker, men en viktig faktor er minken som er spredt over det meste av landet. Froan og et par andre øyvær på kysten av Sør-Trøndelag er fortsatt uten mink, og det er i disse områdene vi finner den største sjøfuglproduksjonen.

Kulturlandskapet, og spesielt den truede naturtypen kystlynghei, var ikke fremhevet spesielt i forbindelse med vernet i 1979. Kunnskapen om denne naturtypen er økt betydelig i de senere år og en ser at manglende hevd og

påfølgende gjengroing gjør at den er truet mange steder langs kysten. Vitenskapsmuseet og Norsk institutt for skog og landskap ved Anders Bryn har gjort et omfattende registreringsarbeid som gjør at vi i dag sitter med detaljerte kart over forekomst og status for kystlynghei i Froan. Det er også registret mange andre naturtyper gjennom dette arbeidet.

Denne forvaltningsplanen skal være et redskap i arbeidet med å ta vare på de unike naturverdiene i Froan. Målet er å gi konkrete retningslinjer for en bruk av områdene som ikke går på bekostning av verneformålet på kort og lang sikt. Det foreslås en rekke tiltak for å beskytte naturkvalitetene mot skade og ødeleggelse. Det skisseres også et opplegg for hvordan en kan gi befolkningen og besøkende i Froan informasjon som kan være nyttig å ha med seg når en ferdes på land og til sjøs og vil unngå å forstyrre dyrelivet unødige. En skjøtelsesplan for naturtyper i Froan, med særlig vekt på kystlyngheia utgis samtidig med denne forvaltningsplanen.

Det er et felles ansvar å ta vare på naturverdiene i Froan, til det beste for dem som bor der i dag og for framtidige generasjoner.

Trondheim desember 2014

Stein-Arne Andreassen
miljøverndirektør

Innhold

Historisk sagn	3
Forord.....	5
Innhold	7
1 Innledning	13
1.1 Formålet med forvaltningsplanen	14
1.2 Forvaltningsplanen og naturmangfoldloven	14
1.3 Verneform og avgrensing	16
1.3.1. Naturreservat	18
1.3.2. Landskapsvernområde	19
1.3.3. Dyrelivsfredningsområde	21
1.4 Froan som Ramsarområde.....	21
1.5 Forbehold om endring av grense	23
1.6 Marin verneplan og Froan	23
2 Områdebeskrivelse og naturkvaliteter	25
2.1 Beliggenhet	25
2.2 Klima	26
2.3 Landskap og geologi	26
2.4 Dyrelivet i Froan	26
2.4.1 Havert	28
2.4.2 Steinkobbe.....	30
2.4.3 Oter	31
2.4.4 Storskarv	32
2.4.5 Toppskarv	33
2.4.6 Havørn	35
2.4.7 Ærfugl	36

2.4.8 Grågåss	37
2.4.9 Teist.....	38
2.4.10 Krykkje	39
2.5 Vegetasjon og flora	40
2.5.1 Kulturlandskap	42
2.6 Kystlandskapet i Froan.....	44
2.7 Marint mangfold i Froan	45
2.7.1 Skjellsand	45
2.7.2 Tareskog.....	46
2.7.3 Tang	47
2.7.4 Kamskjellforekomster	47
2.8 Fremmede arter	48
2.8.1 Fremmede arter – status og mål	48
2.8.2 Fremmede arter – utfordringer og tiltak	49
2.9 Mål for forvaltningen av naturkvalitetene i Froan	50
2.9.1 Mål for viktige naturkvaliteter i Froan	51
2.9.2 Mål for sel (havert og steinkobbe).....	52
2.9.3 Mål for teist.....	53
2.9.4 Mål for storskarv.....	54
2.9.5 Mål for kulturlandskap og viktige naturtyper i Froan	55
3 Brukerinteresser.....	56
3.1 Landbruk.....	58
3.1.1 Status og mål.....	58
3.1.2 Landbruk - aktuelle bestemmelser	60
3.1.3 Landbruk - utfordringer og tiltak	65
3.2 Fiske	67
3.2.1 Status og mål.....	67
3.2.2 Fiske - aktuelle bestemmelser	68

3.2.3 Fiske – utfordringer og tiltak	70
3.3 Skjellsanking	72
3.3.1 Status og mål	72
3.3.2 Aktuelle bestemmelser	73
3.3.3 Utfordringer og tiltak	74
3.4 Oppdrettsvirksomhet	74
3.5 Jakt og eggsanking	75
3.5.1 Status og mål	75
3.5.2 Jakt - aktuelle bestemmelser	75
3.5.3 Eggsanking – aktuelle bestemmelser	77
3.6 Uttak av skjellsand	78
3.6.1 Status og mål	78
3.6.2 Aktuelle bestemmelser	78
3.6.3 Utfordringer og tiltak	80
3.7 Høsting av tang og tare	80
3.7.1 Status og mål	80
3.7.2 Aktuelle bestemmelser	81
3.8 Skytefelt	82
3.8.1 Status og mål	82
3.8.2 Aktuelle bestemmelser	85
3.8.3 Utfordringer og tiltak	86
3.9 Lavtflyging	87
3.9.1 Status og mål	87
3.9.2 Aktuelle bestemmelser om lavtflyging	87
3.10 Ferdsel på land og til sjøs	88
3.10.1 Status og mål	88
3.10.2 Ferdsel - aktuelle bestemmelser	88
3.10.3 Søknader om dispensasjon fra ferdselsforbud	90

3.10.4 Utfordringer og tiltak	90
3.11 Friluftsliv og turisme	90
3.11.1 Status og mål	90
3.11.2 Friluftsliv og turisme – aktuelle bestemmelser	92
Tilrettelegging for friluftsliv i naturreservatet	92
Telting og rasting i naturreservatet.....	93
Tilrettelegging for friluftsliv i landskapsvernområdet	93
Ferdsl i landskapsvernområdet	93
Ferdsl med båt i hele området.....	94
Telting og rasting i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet.....	94
Turisme – retningslinjer i Froan.....	94
Ørn- og selsafari	95
3.11.3 Utfordringer og tiltak	95
3.11.4 Bruk av fyrstasjonene i Froan	97
3.12 Bygg og anlegg	98
3.12.1 Status og mål	98
3.12.2 Aktuelle bestemmelser.....	100
3.12.3 Vedlikehold av bygg og anlegg.....	103
3.12.4 Restaurering av bygg og anlegg	104
3.12.5 Oppføring av nye bygninger og påbygging	104
3.12.6 Oppføring av bygninger og anlegg i landskapsvernområdet i forsvarsøyemed	105
3.12.7 Vedlikehold eller nybygg?.....	105
3.12.8 Byggetiltak i dyrelivsfredningsområdet.....	106
3.12.9 Utfordringer og tiltak	106
3.13 Forskning og undervisning	107
3.13.1 Status og mål	107
3.13.2 Aktuelle bestemmelser.....	109

3.13.3	Bruk av verneområdene i Froan i undervisningssammenheng	109
3.13.4	Ringmerking og instrumentering av fugl.....	111
3.13.5	Utfordringer og tiltak	112
4	Forvaltning av verneområdet	113
4.1	Skjøtsel	113
4.2	Informasjon og formidling	114
4.3	Annen forvaltning i området	115
4.3.1	Oljevernberedskap	115
4.3.2	Rydding av drivavfall	117
4.4	Kunnskapsbehov og plan for overvåkning.....	117
4.4.1	Dyrelivet.....	118
4.4.2	Kulturlandskapet i Froan	118
4.4.3	Ferdsel	118
4.5	Plan for naturoppsyn	119
5	Saksbehandling	121
5.1	Forvaltningsmyndighet.....	121
5.2	Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan	121
5.3	Regler for saksbehandling	122
5.3.1	Naturmangfoldloven §§ 8 - 12	123
5.3.2	Generelle retningslinjer for saksbehandling:	124
5.3.3	Spesifiserte dispensasjonshjemler for Froan	124
5.3.4	Den generelle dispensasjonsbestemmelsen	125
5.3.5	Utenforliggende virksomhet.....	128
5.3.6	Brudd på vernebestemmelsene.....	129
5.3.7	Forholdet til annet regelverk.....	129
5.4	Tilskudd til tiltak i verneområdet	130
6	Litteratur	130
	Vedlegg 1 Verneforskrift Froan:.....	133

Vedlegg 2 Notat om kulturminneverdier i Froan	138
Vedlegg 3 Overvåkningsprosjekter i Froan anno 2010	143
Vedlegg 4 Informasjonsplakat	144
Vedlegg 5 Eksisterende mandat for RU Froan	145
Vedlegg 5 Utkast til tiltaksplan	146

1 Innledning

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning ble fredet ved kongelig resolusjon 14. desember 1979. Initiativet til naturvernet kom opprinnelig fra lokalbefolkningen for å verne Froan mot enda et militært skytefelt. Det faglige grunnlaget for verneforslaget var registreringer av hekkende sjøfugl og ynglende sel i 1974 i regi av Miljøverndepartementet.

Froan er med sine 761 km² det største og viktigste verneområdet av marin karakter i landet per i dag.

Naturverdiene i Froan er i hovedsak naturbetinget (avhengig av klima, beliggenhet, naturkreftenes påvirkning og samspillet mellom arter), men også noe er kulturbetinget (avhengig av beite, slått og lyngbrenning).

Bestemmelsene for området er nedfelt i *Forskrift om vern for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag*. Denne vil for enkelhets skyld kalles *verneforskriften* videre i forvaltningsplanen.

Verneforskriftens kapittel II lyder:

Formålet med fredningen er å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap.

Forvaltning av verneområder skal kunne gi rom for en bruk av områdene som ikke går på bekostning av verneformålet, både på kort og lang sikt, og som samtidig holder seg innenfor rammene av verneforskriften.

Forvaltningsplanen for verneområdene i Froan er utarbeidet med utgangspunkt i verneforskriften, sammen med forvaltningsmyndighetenes erfaringer og rådgivende utvalgs tilrådinger i årene etter at områdene ble fredet.

Forvaltningsplaner for verneområder med Ramsarstatus (se 1.4) Ramsarområder skal faglig godkjennes av Miljødirektoratet.

Skjøtsel skal i følge verneforskriften kap VIII skje etter plan godkjent av Miljøverndepartementet. Denne hjemmelen ble delegert til forvaltningsmyndigheten (Fylkesmannen) 26. august 1983.

1.1 Formålet med forvaltningsplanen

Forvaltningsplanens formål er å gi retningslinjer for bevaringen av naturmiljøet i Froan, med tilhørende prosesser og mangfold av arter og vegetasjon, i tråd med verneformålet og innenfor rammene gitt i verneforskriften.

Forvaltningsplanen utdyper verneformålet og de enkelte bestemmelsene i verneforskriftene til verneområdene i Froan. Forvaltningsplanen inneholder også sammendrag av kunnskap om viktige naturverdier, samt setter opp konkrete mål for forvaltningen av disse.

1.2 Forvaltningsplanen og naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal miljørettsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 vurderes ved utøving av all offentlig myndighet – også ved utforming av forvaltningsmål, tiltak og retningslinjer i forvaltningsplaner for verneområder.

Gjennom verneplanprosessen og gjennom diverse naturvitenskaplige undersøkelser siden den gang, er mye kunnskap om området registret og dokumentert. Denne kunnskapen er viktig, men må suppleres med til enhver tid oppdatert kunnskap fra nyere forskning, og informasjon tilgjengelig via databaser som Naturbase og Artskart. Vi har søkt å bruke den mest oppdaterte litteraturen i arbeidet med denne forvaltningsplanen. Det er henvist til denne litteraturen underveis i teksten, og den er også listet opp i kapittel 6.

Dersom det er tvil om et tiltaks negative innvirkning for verneverdiene kommer føre-var-prinsippet i NML § 9 inn. Forvaltningsmyndighetene vurderer tiltaket i forhold til risiko for skade på verneverdiene.

Vernebestemmelsene vil normalt hindre at det kan gjøres vesentlige inngrep i verneområdet. Fylkesmannen vurderer det slik at forvaltningsplanen, med de retningslinjer som er foreslått, er positiv for artene og naturtypene i Froan, jf. naturmangfoldlovens §§ 4 og 5.

Fylkesmannen mener at kjent kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologisk tilstand i Froan er tilstrekkelig til å kunne fremme forvaltningsplanen, og anser at kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. Videre mener Fylkesmannen at det foreligger nok kunnskap om effekten av retningslinjene og foreslåtte tiltak til å kunne si at føre-var-prinsippet ikke vil tillegges særlig vekt i denne saken, jf. naturmangfoldlovens § 9.

Aktiviteter og virksomheter som kan tillates i områdene er beskrevet og utdypet i denne forvaltningsplanen og skal ligge innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriften med tilhørende retningslinjer. I tillegg vil forvaltningsmyndigheten måtte ha en viktig oppgave i å følge med på at ikke den samlede belastningen i verneområdene blir for stor. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver får ikke særlig betydning i denne saken ettersom vernet legger vesentlige begrensninger på hvilke tiltak som kan gjøres i området, og at de foreslåtte tiltakene ikke vil ha vesentlig negativ effekt på naturtyper, arter eller økosystem.

Prinsippene i § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vil være aktuelle å vurdere i forbindelse med skjøtsel og tilrettelegging i verneområdene.

Tidsramme

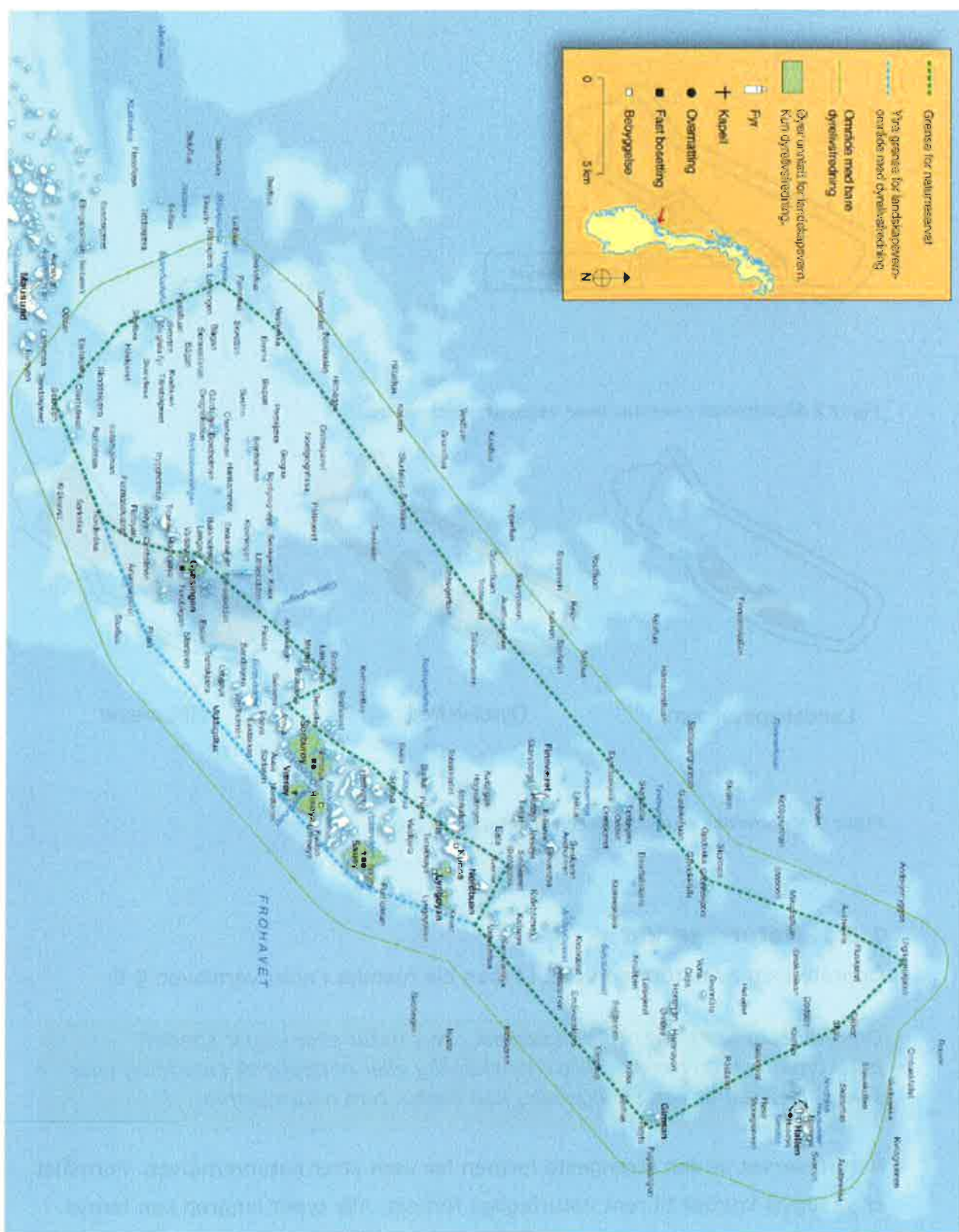
Forvaltningsplanen for verneområdene i Froan har en tidsramme på 10 år fra den er godkjent. Tabeller for mål og tiltak (se vedlegg) kan endres fortløpende ettersom forvaltningsutfordringene endrer seg, og kan derfor ha en kortere varighet.

1.3 Verneform og avgrensing

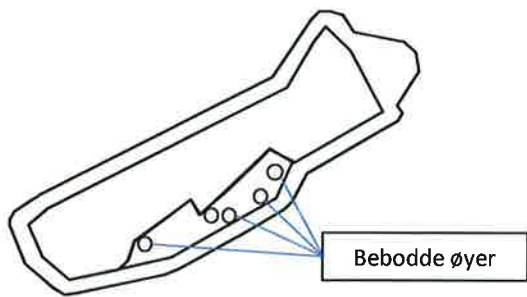
Vernet i Froan ble opprettet 14. desember 1979 i henhold til naturvernloven (lov om naturvern av 19. juni 1970) og består av tre ulike verneformer: naturreservat, landskapsvern og dyrelivsfredning. Området er vernet med utgangspunkt i et sammenhengende areal med vesentlig felles verdier. De tre verneformene gjenspeiler at man i verneprosessen har gjort tilpasninger til lokale hensyn. I forvaltningssammenheng gir dette konsekvenser i form av at det blir ulike regler innad i verneområdet, alt etter hvilken verneform arealet omfattes av. Avgrensingen av de forskjellige verneformene fremgår i Figur 1, 2 og 3. Skissene i disse figurene vil brukes videre i teksten for å illustrere hvor i området en befinner seg.

I 2009 kom naturmangfoldloven (Lov 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold) som omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fattar beslutninger med konsekvenser for naturen. Loven erstatter naturvernloven og deler av viltloven og lakse- og innlandsfiskekloven.

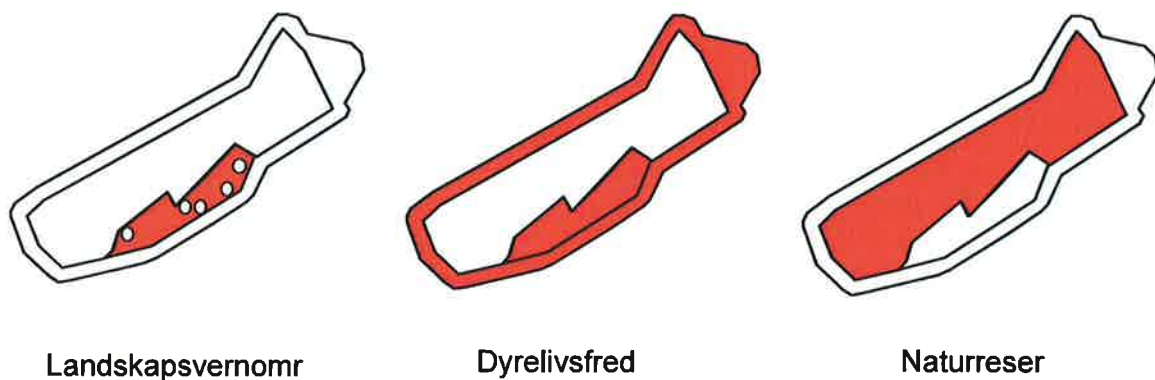
Selv om naturvernloven nå er opphevet, gjelder forskrifter som er opprettet med hjemmel i naturvernloven (jf. Overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77). Enkelte bestemmelser i naturmangfoldloven kommer imidlertid direkte til anvendelse også i eldre områder.

Figur 1 Kart over verneområdene i Froan

Figur 2 Skjematisk oversikt over vernegrensene i Froan

Figur 3 Skjematisk oversikt over verneformer i Froan

1.3.1. Naturreservat

Opprettelsen av naturreservatet i Froan ble hjemlet i naturvernloven § 8:

Område som har urørt, eller tilnærmet urørt natur eller utgjør spesiell naturtype og som har særskilt vitenskapelig eller pedagogisk betydning eller som skiller seg ut ved sin egenart, kan fredes som naturreservat.

Naturreservat er den strengeste formen for vern etter naturvernloven. Formålet er vanligvis knyttet til rent naturfaglige forhold. Alle typer inngrep kan forbys.

Naturreservatet utgjør den arealmessig største andelen av verneområdene i Froan med ca 400 km².

For naturreservatet i Froan er alle planter samt fugl, sel og oter fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse (se verneforskriftens kapittel IV). Det er ikke lov å oppføre bygninger og anlegg, og inngrep/tiltak som kan endre de naturgitte forhold er ikke tillatt.

Fra og med 1. april til og med 10. august er all ferdsel på land i naturreservatet forbudt. Fra og med 10. september til og med 15. november er all ferdsel forbudt på kasteplasser for sel.

Det er allikevel åpnet for visse aktiviteter i naturreservatet knyttet til grunneieres tilgang til tradisjonell næring og høsting. Det er også åpnet for ferdsel blant annet i forbindelse med redningsarbeid, forvaltnings- og skjøtselsarbeid og Sjøforsvarets øvingsfelt (se kapittel IV punkt 6 i verneforskriften).

1.3.2. Landskapsvernområde

Opprettelsen av landskapsvernområdet i Froan ble hjemlet i naturvernloven § 5:

For å bevare egenartet eller vakkert natur- eller kulturlandskap kan arealer legges ut som landskapsvernområde. I landskapsvernområdet må det ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Fylkesmannen avgjør i tvilstilfelle om et tiltak må anses å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig

I 2013 ble det bestemt at naturmangfoldlovens § 36 andre ledd skal ha tilbakevirkende kraft i eksisterende landskapsvernområder. Relevant i denne sammenheng er setningene: *I et landskapsvernområde må det ikke settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området.*

Denne endringen er gjort for å sikre at formålet med vern av landskapsvernområder oppnås, dvs. at områdets særpreg og karakter bevares.

Årsaken til at det også er regulert tiltak som isolert sett ikke alltid vil kunne sies å gi en vesentlig endring av landskapets særpreg eller karakter, er at summen av flere slike tiltak, sett i sammenheng med andre tiltak, vil kunne medføre en slik vesentlig endring.

Verneformen brukes ofte for å ta vare på kulturlandskap i aktiv bruk. Bevaring av landskapsbildet og landskapsopplevelsen er en sentral målsetting ved opprettelse av landskapsvernområder.

Landskapsvernet i Froan dekker et areal på ca 80 km². Øyene Ytre Gjæsingen, medregnet Lyngøya og Valsøya, Sørburøy med Sørøyflesa, Nordøy med Gårdahausten, Risøy, Værøy, Sauøy med Store Bogøy samt Store og Lille Lyngøya er unntatt fra landskapsvernet, og har kun dyrelivsfredning.

Restriksjonsnivået i landskapsvernområdet i Froan er gjennomgående lavere enn i naturreservatet, men bestemmelsene om dyrelivsfredning (§ 14, se under) gjelder også innenfor landskapsvernområdet. Det er ikke ferdselsrestriksjoner i landskapsvernområdet.

Tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig slik som større uttak av masse, bygging av veger og oppføring av bygninger, anlegg med mer er ikke tillatt i landskapsvernområdet i Froan.

Operativ virksomhet knyttet til ambulanse, politi og brannvern er tillatt i landskapsvernområdet. Det samme gjelder offentlig oppsyn, forvaltning og skjøtsel i regi av forvaltningsmyndigheten. Oppdyrking og vanlig landbruksdrift, vedlikehold av eksisterende bygninger, havneanlegg med mer, arbeid i forbindelse med fyr- og merkevesenet er tillatt. Forvaltningsmyndigheten kan

også gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og andre anlegg knyttet til fiske- og jordbruksnæring og i forsvarsøyemed.

1.3.3. Dyrelivsfredningsområde

Opprettelsen av dyrelivsfredningsområdet i Froan ble opprettet med hjemmel i naturvernlovens § 14:

Kongen kan gjøre vedtak om at dyrearter eller dyresamfunn som er sjeldne eller står i fare for å forsvinne, fredes i hele landet eller i bestemte områder. I et område som har særlig betydning som tilholdssted for en rekke arter kan pattedyr og fugler fredes. Vedtak i medhold av første og annet ledd gjelder også artenes hi, reir og egg.

Dyrelivsfredningen er ikke et arealvern, men skal beskytte pattedyr- og fuglearter mot jakt, fangst skade og unødig forstyrrelse innenfor et angitt areal.

Bestemmelsene om dyrelivsfredning i Froan gjelder innenfor yttergrensene av landskapsvernområdet (også på de bebodde øyene), i Haltenområdet og i en 2 km bred randsone omkring verneområdene og Halten. Det er ikke ferdselsrestriksjoner i området med dyrelivsfredning.

Innenfor den angitte dyrelivsfredningen er alle fuglearter samt deres reir og egg, alle selarter og oter i utgangspunktet fredet hele året mot jakt, fangst, skade og unødig forstyrrelse. Det finnes her noen unntak i verneforskriften.

Det er ikke tillatt å innføre nye dyrearter i området med dyrelivsfredning.

1.4 Froan som Ramsarområde

Konvensjonen om vern av våtmarker, Ramsarkonvensjonen, trådte i kraft 21. desember 1975 med formål å beskytte våtmarksområder generelt og særlig som leveområde for vannfugler. Etter hvert har målsetningen blitt utvidet, og omfatter i dag ivaretagelse av våtmarker både som leveområde for flora og

fauna, og som viktig naturressurs for mange mennesker. Miljødirektoratet er norsk vitenskaps- og forvaltningsmyndighet for konvensjonen.

Konvensjonen har i dag tre hovedpilarer:

- å forvalte internasjonalt viktige våtmarksområder (Ramsarområder) slik at deres økologiske funksjoner ('ecological character') opprettholdes
- å sørge for fornuftig (bærekraftig) bruk ('wise use') av våtmarker generelt i forvaltning og arealplanlegging, herunder bl.a. kartlegge og gjennomføre verneplaner for våtmarker
- deltagelse i internasjonalt samarbeid om våtmarker – for eksempel bistandssamarbeid.

Froan naturreservat og landskapsvernområde fikk status som Ramsarområder i 1996. Begrunnelsen var blant annet at området:

- er et viktig referanseområde/typeområde på grunn av størrelsen, beliggenheten og de omfattende gruntvannsområdene
- er leveområde for sjeldne og trua arter av fugl og pattedyr
- er et viktig overvintrings-, hekke- og myteområde for en rekke sjøfuglarter
- har mer enn 1 % av den biogeografiske populasjonen for en rekke sjøfuglarter, samt selarten havert.

Siste reviderte Ramsar Information Sheet finnes på Ramsar.org.

Norge har forpliktet seg til å sikre den økologiske funksjonen til Ramsarområdene sine gjennom bærekraftig forvaltning som bygger på beste tilgjengelige kunnskap om områdenes verdier og tålegrenser. Forvaltningsplaner skal utarbeides for samtlige områder, og kontroll og overvåking skal gjennomføres inne i områdene og i tilgrensende influensarealer og buffersoner. Hvert tredje år rapporterer medlemslandene til Ramsarkonvensjonen om status for de utpekte områdene. Videre er det krav om løpende rapportering ved eventuell risiko for endringer i økologisk karakter, tilstand eller status i Ramsarområdene.

Det at et verneområde er ført på listen over viktige Ramsarområder innebærer ikke noen formelle restriksjoner utover verneforskriftens bestemmelser, men Ramsarstatusen må tas med i forvaltningsmyndighetens skjønnsutøvelse.

1.5 Forbehold om endring av grense

Det er igangsatt en prosess med sikte på en endring i vernegrensene for verneområdene i Froan. Et forslag til grenseendring var på høring sommeren 2014. Naturreservatet foreslås ikke endret. To lokaliteter for fiskeoppdrett er anbefalt grenset ut av vernet, samtidig som man foreslår å legge et nytt landskapsvern rundt Halten. Det er kun utformingen av vernekartet som foreslås endret, og ikke forskriftene for øvrig.

Det nye landskapsvernområdet vil bli behandlet på samme måte som eksisterende landskaps vern. Den eksisterende dyrelivsfredningen vil opprettholdes i områdene som eventuelt innlemmes i landskapsvernområdet.

1.6 Marin verneplan og Froan

Froan-Sularevet er valgt ut som ett av 36 kandidatområder for marint vern av Rådgivende utvalg for marin verneplan. Utvalget var bredt sammensatt og ble nedsatt av Klima- og miljødepartementet (den gang Miljøverndepartementet) i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet (den gang Fiskeridepartementet) og Olje- og energidepartementet i 2001. Utvalget ga sin endelige tilrådning i 2004. Utvalget vurderte at de 36 områdene til sammen representerte et godt og balansert utvalg av undersjøisk natur langs kysten og skjærgården. Ved utvelgelsen ble særegenhet og representativt, sett i forhold til regioner og kyststrekninger, vektlagt. Det ble også vektlagt at områdene skulle være lite påvirket og kunne tjene som referanseområder for forskning og overvåkning.

Utvalget delte områdene inn i 6 kategorier:

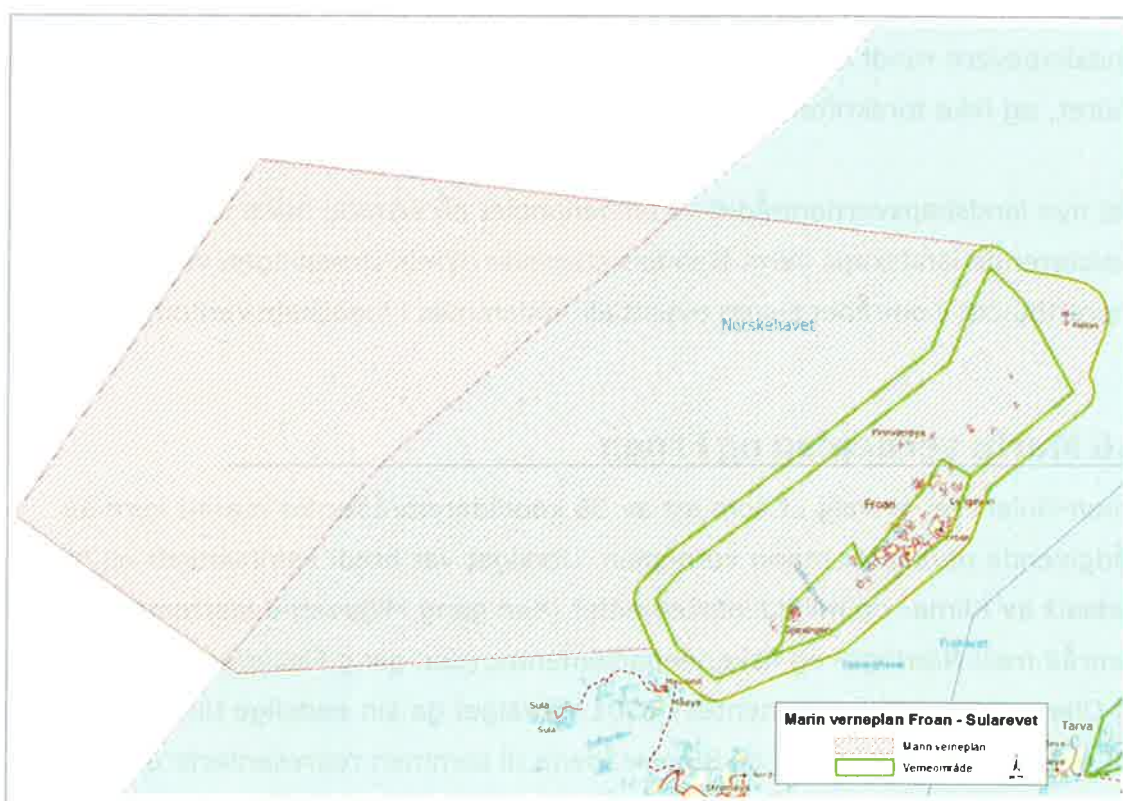
1. Poller
2. Strømrrike lokaliteter
3. Spesielle gruntvannsområder
4. Fjorder

5. Åpne kystområder

6. Transekter kyst-, hav- og sokkelområder

Froan ble plassert i kategori 6 – Transekter kyst-, hav- og sokkelområder.

Det foreslåtte verneområdet Froan – Sularevet strekker seg fra naturvernområdene i Froan i Sør-Trøndelag, og ut forbi kanten der hvor kontinentalsokkelen skråner ned mot de dype delene av Norskehavet.

Figur 4 Foreslått marint vern ved Froan-Sularevet

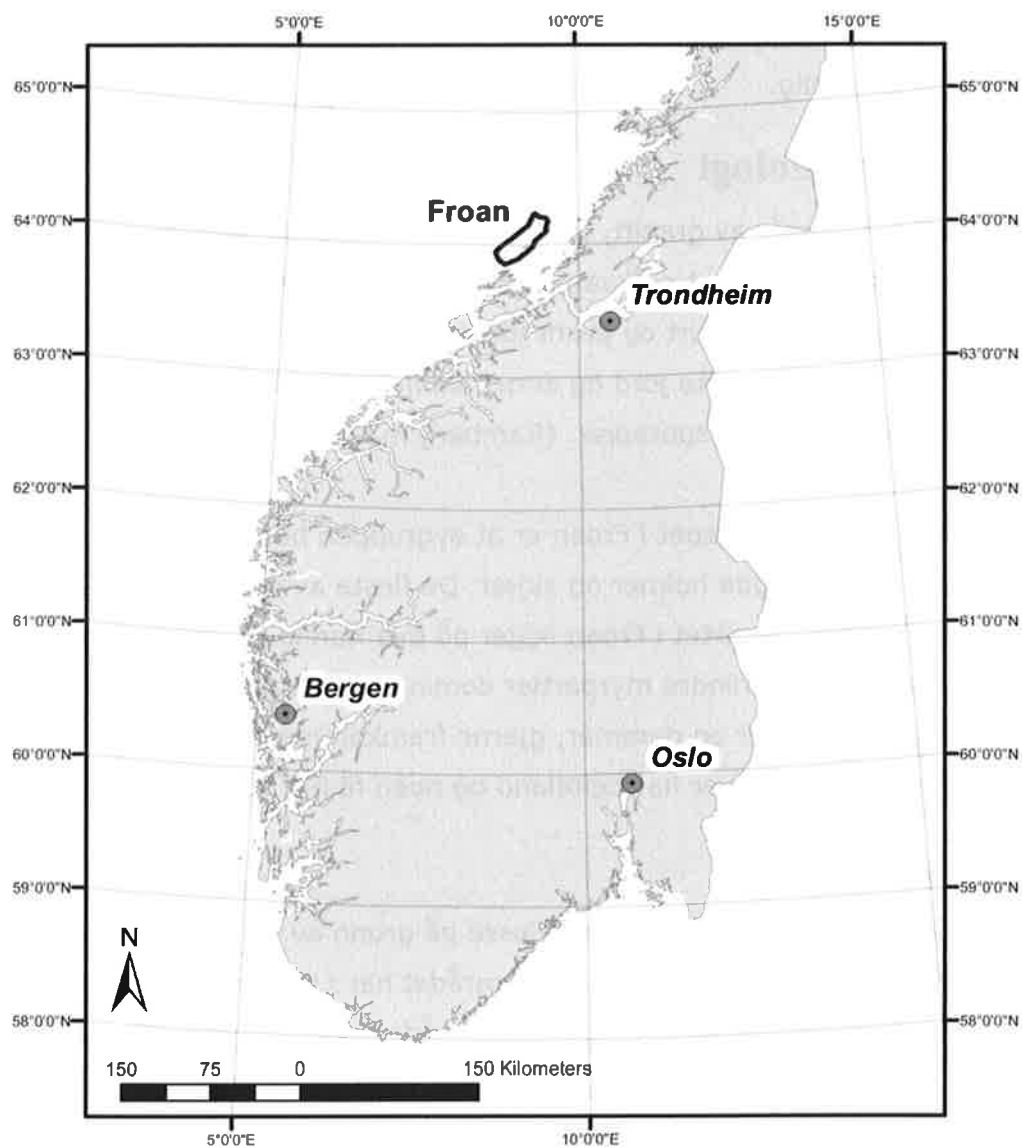
Formålet med fredning av Froan-Sularevet vil være å ta vare på verneverdier som er representative for den indre del av midtnorsk sokkel, og ta vare på spennvidden i naturtyper og de særegne kvaliteter knyttet til Froan og korallrevet på Sularyggen. Området er viktig blant annet fordi det ikke har vært utsatt for tråling.

Pr 2014 avventer Fylkesmannen videre oppdrag om oppstart av vernet for Froan-Sularevet.

2 Områdebeskrivelse og naturkvaliteter

2.1 Beliggenhet

Froan, Frøyene eller Froværet ligger i Frøya kommune i Sør-Trøndelag, og er en gruppe øyer i havet vel 40 kilometer vest for Fosenhalvøya. Navnet Froan kommer trolig av «fraade», som en betegnelse på havets skumming når det slår mot land.

Figur 5 Froans beliggenhet (kart: Anders Bryn 2011)

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning strekker seg fra rett nord for Mausundvær i sørvest til og med Halten i nordøst. Området er ca 50 km langt og 10 km bredt og består totalt av ca 2.500 øyer, holmer og skjær. Området strekker seg i nord-sør retning mellom 64°13 'N og 63°52 'N og i øst-vest retning mellom 9°25 'E og 8°38 'E.

2.2 Klima

Froan har kystklima med mye nedbør og høy luftfuktighet. Vintrene er milde og vanligvis frost- og snøfrie. Somrene er kalde. Regionen har over 200 døgn med nedbør, men nedbørsmengden per dag er nødvendigvis ikke så høy. Øygruppa ligger ytterst mot Norskehavet og er utsatt for stormer og høye bølger. Sterke sørvestlig vinder er vanlig.

2.3 Landskap og geologi

Berggrunnen i Froan består av granitt, dioritt og monzonitt. Disse bergartene består av mineraler som feltspat og kvarts og har lite næringsstoffer. Bergartene er tungt forvitterlige og gir et surt og grunt jordsmonn hvor bare lite kravfulle planter kan vokse. Det finnes lite jord og annet løsmateriale, og strandkanter med fin sand forekommer kun sporadisk. (Ramberg m.fl. 2006).

Det karakteristiske ved landskapet i Froan er at øygruppen består av flere hundre øyer, samt en mengde holmer og skjær. De fleste av øyene er lave og småkuperte. Det høyeste punktet i Froan ligger på øya Kunna og er 47 moh. Nakent fjell, lyngrabber og mindre myrpartier dominerer øygruppen. På enkelte øyer finnes det mange pytter og dammer, gjerne framkommet som et resultat av torvuttak til brensel. En del øyer har beiteland og noen få har litt dyrket jord.

2.4 Dyrelivet i Froan

Naturverneområdene i Froan står i en særklasse på grunn av sin beliggenhet, sin betydelige størrelse og sine naturkvaliteter. Området har i første rekke stor betydning som hekke-, myte- og overvintringsområde for en rekke sjøfuglarter og da spesielt karakterartene storskarv, toppskarv, grågås, rødnebbterne, teist, siland og ærfugl. Videre er området viktig for overvintrende lom, alkefugl og flere

dykkender. Froan har også stor betydning for trekkende og rastende fugl til alle årstider.

Froan er viktig leve- og yngleområde for steinkobbe, havert og oter. Froans pattedyrfauna er et resultat av beliggenheten langt fra fastlandet. Foruten våre to kystselarter, havert og steinkobbe, som er vanlige i området året rundt, er grønlandssel og klappmyss registrert. Blant hvalene opptrer nise og spekkhogger hyppigst, men både vågehval, grindhval, knølhval og kvitnos forekommer også. Oteren er i dag tallrik. Vånd opptrer i perioder i stort antall. Området skiller seg fra andre kystområder ved at det ikke har mink.

Froan er både et nasjonalt og internasjonalt viktig område for sjøfugl. Artsdiversiteten er ikke spesielt høy for hekkende fuglearter, (ca. 50), men mange av artene opptrer svært tallrike. Grunnlaget for de store fugleansamlingene er primært den gode næringstilgangen i de omkringliggende gruntvannsområdene. Ellers har også øyenes isolerte beliggenhet med liten menneskelig forstyrrelse betydning her.

Froan er et viktig hekkeområde for svartbak, gråmåke, fiskemåke og sildemåke (Røv 2006). Froan har som eksempel 10 % av hekkende nordlig sildemåke, og 5 % av antatt hekkebestand av svartbak i Norge.

Totalt har hekkebestanden av måker i Froan gått tilbake med en tredjedel de siste 30 år. De artene som har gått mest tilbake er fiskemåke og sildemåke. Også gråmåke har gått noe tilbake, men ikke i samme grad som de to mindre artene. Svartbak er den eneste måkearten som ikke har gått tilbake i antall. Den har i stedet hatt en beskjeden økning, og da særlig i naturreservatet. Disse bestandsendringene sammenfaller med endringer i andre deler av landet.

Av spurvefuglene dominerer heipiplerke, skjærpiplerke og steinskvett med flere hundre par hver, men også linerle, gjerdesmett, svarttrost, stær og kråke er vanlige hekkfugler. Av andre spesielle hekkfugler kan nevnes lunde, som hekker med over 70 par i Halten.

Under er utvalgte arter av pattedyr og fugl beskrevet mer i detalj.

2.4.1 Havert

Haverten er den største av våre kystselser. Hannen kan bli over 3 m lang med en vekt på over 300 kg, mens hunnen blir opptil 2,5 meter lang og har en vekt på opptil 200 kg. Haverten varierer i farge fra brun til grå, og er lett å kjenne igjen på den lange, krumme snuten. Hannen har i tillegg flere store hudfolder på halsen.

Figur 6 Havert i Froan (foto Morten Ekker)

Froan har landets største ynglebestand av havert. I forbindelse med kasteperioden (yngleperioden) fra september til november, og parringstiden

umiddelbart etter er trolig nær halvparten av den norske forplantningsdyktige havertbestanden samlet i Froan.

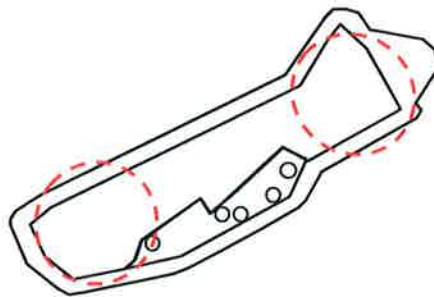
I 1870 – 80 årene var det i yngleperioden 500-600 havert i området, men på grunn av hardt jakttrykk gikk antallet dramatisk tilbake i tiden som fulgte. Omkring 1910 anslo professor Collet antallet voksne dyr til under 200. I følge selskytter Johan Torgnesvik var stammen på ca. 100 voksne dyr i 1915-20 årene.

Etter siste krig var bestanden antagelig ytterligere redusert, og andre forekomster av havert i Norge var knapt kjent på denne tiden.

De nyeste tellingene av havert tyder på at det årlig kastes (fødes) ca. 250 unger i Froan, noe som tilsvarer at en totalbestand på omtrent 1200 dyr er knyttet til Froan i yngletiden (Røv 2006).

Det er imidlertid antatt at langvarig hard beskatning av havert på Vega har hindret havertbestanden i å øke i Froan (Henriksen og Røv, 2004). På vårtellingene i 2005 ble det registrert 211 havert i Froan. Dette representerer

trolig et minimum av det antallet som finnes mer eller mindre gjennom hele året i området. De store variasjonene gjennom året skyldes at sel fra omkringliggende områder kommer til Froan for å kaste. Merkeforsøk av havert viser at unger som fødes i Froan, sprer seg både nordover til Nordland og sørover til Sogn og Fjordane.

Figur 7 Kasteplassene for haverten ligger hovedsakelig i området fra Finnværet til Halten og i Grogna (innenfor de stiplede sirklene)

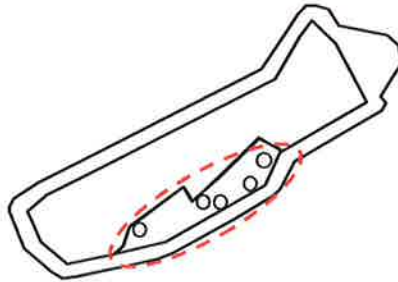
Yngleplassene for havert i Froan ligger hovedsakelig i området fra Finnværet til Halten og i Grogna. Det er sannsynlig at kastingen har lange tradisjoner på de områdene som brukes.

Havertens unger har hvit pels og ligger på skjæret i 2-4 uker etter fødselen. I disse ukene dier de mora og tredobler kroppsvekten sin. Når dieperioden er over, feller ungen den hvite fødselspelsen, og går på sjøen. I dieperioden er haverten svært sårbar for forstyrrelse.

Ungene fødes fra slutten av september og fram til et stykke ut i november på de ytterste og mest værutsatte skjærene. En regner med at dette har sammenheng med at der ute berget ungene livet for fangstmennene i tidligere tider. Selv om det nå ikke er jakt på sel i området, foretrekker fortsatt de fleste havertene de tradisjonelle kasteplassene ytterst i skjærgården. Resultatet er av og til at mange nyfødte unger blir skyllet på havet og omkommer når det er uvær.

2.4.2 Steinkobbe

Mens havertens hovedområde i Froan er i nord og i Grogna, så finner man de fleste steinkobbene i sentrale og sørlige deler av området. Steinkobben finnes i likhet med haverten i et stort antall i Froan.

Figur 8 Steinkobben finnes hovedsakelig i sentrale og sørlige deler av området

Steinkobben er en av de minste selene i norske farvann. Hannene blir ca. 155 cm og hunnene ca. 150 cm lange. Voksne hanner veier opptil 100 kg og hunner 80 kg.

Steinkobben kaster (føder unger) siste halvdel av juni. Hunnene legger seg på land når de føder ungene. Den hvite pelsen på ungene dras av med en gang og ungene går på sjøen rett etter fødselen. Steinkobben er spesielt sårbar for forstyrrelser i kasteperioden siden den oppholder seg nærmere folk og fordi de kaster i en periode der folk ferdes ute på sjøen.

Figur 9 Steinkobbe i fjæra ved Nordøya, Froan (foto Anders Bryn)

I 1992 ble bestanden av steinkobbe anslått til å være omtrent 300 dyr (Røv, 1992), mens det i midten av august i 2004 ble talt opp 622 dyr inklusive unger (Røv 2006). Dette tallet gir et minimumstall for hvor mye steinkobbe det er i området. Tellingen viser at bestanden av steinkobbe har økt betydelig siden fredningen av området og at Froan i dag er et av de viktigste områdene for arten langs norskekysten. Metodisk har det vist seg å være best å telle steinkobber under hårfellingen i august. På denne tiden ligger dyrene for det meste på land. Steinkobben er i motsetning til haverten trolig relativt stasjonær i Froan. Steinkobben opptrer også oftere i smulere farvann enn haverten.

2.4.3 Oter

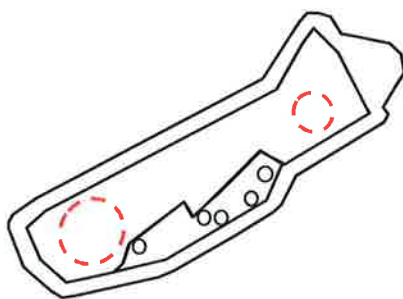
I 1974 ble det ikke observert oter i Froan da Frengen og Røv (1975) gjorde sine registreringer i området, men en fikk meldinger om at arten kunne forekomme. Da Røv gjorde nye registreringer i 2005 observerte han 12 oter (Røv 2006). Mye tyder altså på at oteren igjen er vanlig i Froan.

Oteren er først og fremst en fiskespiser. Oter er det eneste landpattedyret i Froan som kan være en predator på sjøfugl. Om eller i hvor stor grad oterbestanden påvirker de ulike sjøfuglartene er ikke nærmere dokumentert. En anser oteren som en naturlig del av økosystemet i Froan, og betrakter de endringene som eventuelt skjer i økosystemet når den nå er tilbake, som en naturlig forskyvning av bestandssammensetningen.

2.4.4 Storskarv

Storskarven med sine kolonier er kanskje det mest iøynefallende trekk ved Froans hekkefuglfauna. Froan er landets viktigste hekkeområde for storskarv sør for Lofoten. Dersom en ser bort fra noen mindre kolonier sørvest av Sula og Orskjæra i Møre og Romsdal, er Froan sørgrensen for hekkende storskarv her i landet.

Storskarvbestanden i Froan inngår i det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl som startet i 1986, i regi av Norsk Institutt for Naturforskning (NINA). Det blir gjennomført årlige totaltelling og bestanden var i 2006 slik den var i 1974, da Otto Frengen og Nils Røv for første gang telte opp bestanden. Det har imidlertid vært en variasjon i antall hekkende storskarv i løpet av de 30 siste årene.

Figur 10 De største hekkeforekomstene for storskarv: Grogna i sør, Horsøyan i nord.

De største hekkeforekomstene ligger i dag innenfor naturreservatet i Grogna og ved Horsøyan. Koloniens geografiske fordeling og størrelse har variert. Ett gjennomgående trekk er at bestanden i Grogna økte framover til begynnelsen av 1990-årene til omkring 1000 par, men har så holdt seg stabil. I Froan for øvrig har bestanden variert omkring et nivå på ca. 1500 par. Årsaken til at antallet

storskarv i Froan ikke har økt slik som ellers i Midt-Norge er sannsynligvis at bestanden her er bestemt av områdets bæreevne, og at den reguleres av tetthetsavhengige faktorer (Røv 1994).

Det har vært en klar tendens til at det er blitt færre, men større kolonier i Froan og at disse ligger på større og mindre værutsatte holmer enn tidligere. Dette er trolig et resultat av at tradisjonene med å "slå skarv" har opphørt og at hekkeplassene nå er fredet. (Røv 2006)

Enhver ferdsel i nærheten av koloniene i hekketiden kan allikevel ha store negative effekter (Røv 2006).

Figur 11 Storskarvkoloni (foto Nils Kristian Grønvik)

2.4.5 Toppskarv

Toppskarv hekker i mindre antall enn storskarven i Froan, men finnes likevel i et betydelig antall kolonier mer eller mindre skjult i bergsprekker og steinurer. De fleste toppskarvkoloniene ligger i landskapsvernområdet eller på øyer med bare

dyrelivsfredning. Froan er en av de viktigste hekkelokalitetene for toppskarv i Sør-Norge.

Tellingene foretatt mellom 1974 og 1986 viste at toppskarvbestanden i Froan i denne perioden holdt seg relativt stabil rundt 1000 hekkende par. Mellom 1986 og 1994 var det imidlertid en sterk nedgang i antall hekkende par både nord og sør i området. Nedgangen i nordområdene har fortsatt helt fram til i 2005. I 1994 ble det kun talt opp 326 hekkende toppskarvpar i Froan, mens dette i 2005 igjen hadde økt til ca. 500. Kunna har optimale hekkeplasser for toppskarv, med storsteinet ur og god beskyttelse både mot predasjon og ugunstige værforhold. Området har til og med 2005 hatt den største kolonien av toppskarv i Froan, hvor antall hekkende par har variert omkring 200. De siste tellingene i 2006 viser imidlertid en kraftig nedgang også i denne kolonien, med bare 36 hekkende par.

Mangelen på trygge hekkeplasser vil kunne ha betydning for toppskarvens bestandsutvikling og produksjon, og det er viktig å unngå direkte forstyrrelse av toppskarvkoloniene. Når toppskarvkoloniene blir forstyrret slik at fuglene forlater reirene, er de utsatt for reirpredasjon fra både måker og kråkefugl. Menneskelig ferdsel kan forårsake forstyrrelse. Det er registrert at voksne toppskarv er bytte for havørn, og det forekommer også at toppskarv blir tatt av oter (Røv 2006).

Figur 12 Topptarv i Froan (foto ukjent)

2.4.6 Havørn

Froan er et viktig område for havørna. Det ble i 2005 registrert 18 havørnpar i området, mens det i 1974-1975 ble registrert kun 2 par i hele Froan. Arten har dermed økt betydelig i Froan i likhet med resten av kysten etter at den ble fredet og fram til i dag. Byttedyrundersøkelser viser at havørna spiser en rekke av de vanligste artene i Froan. Den foretrekker i tillegg til fisk større fuglearter som ærfugl, toppskarv, store måker og grågås.

En anser havørn som en naturlig del av økosystemet i Froan og betrakter de endringene som skjer i økosystemet når den nå er tilbake, som en naturlig forskyvning av bestandssammensetningen.

Figur 13 Havørn i Froan (foto Asgeir Lorås)

2.4.7 Ærfugl

Ærfuglen er meget vanlig i Froan. Tellingene fra 2005 tyder på at det er omtrent 2800 hekkende par i området. Likevel var den i tidligere tider betydelig mer tallrik i Froan. I begynnelsen av forrige århundre anslo professor Nordhagen bestanden til å være omtrent 5000 par (Nordhagen 1917). I de senere år tyder tellingene på en nedgang på omtrent 20 % fra 1988 og fram til 2005. Resultatene viser imidlertid at Froan er et viktig hekkeområde for ærfugl, som er en art som har vist en bekymringsfull nedgang i bestanden i Trøndelag, bl.a. i Trondheimsfjorden (Lorentsen 2005). Froan er et viktig myteområde for ærfugl og det er blitt registrert hele 35.000 individer under myteperioden i juli – august. Som overvintringsområde er også Froan viktig for ærfuglen og i 2005 og 2006 ble det foretatt vintertellingene som viser at det er over 5.000 ærfugl i området om vinteren.

Faktaboks: Myting

Myting el. fjærskifte (av lat. mutare, forandre, skifte) er en periodisk felling og fornying av fjær. Mange fugler feller fjær etter hekkingen, og flere arter har også en fjærfelling før paringstiden.

Nedgangen i bestanden følger nedgangen ellers i regionen, og en anser det ikke som aktuelt å sette inn noen tiltak for ærfuglen i Froan gjennom denne forvaltningsplanen.

Figur 14 Rugende ærfugl på Halten (foto Asgeir Lorås)

2.4.8 Grågås

Tidlige tellinger av grågås skilte ikke mellom hekkende og mytende gjess. Det er derfor vanskelig å sammenligne disse med nyere tellinger. Follestad anslo imidlertid i 1985 at det totale antallet hekkende grågås i Frøya kommune var 350 – 400 par. I 2005 ble det telt 897 grågås i hekkeområdene på våren. Siden noen fugler allerede lå på reir på denne tiden er dette klare minimumstall. De fleste av disse var nok hekkende fugler, og man må kunne anta at et minimumsantall for hekkende grågås i Froan i 2005 var på 500 par (Røv 2006).

Økningen i grågåsantallet følger samme mønster som ellers i landet. Årsaken til økningen er sannsynligvis en kombinasjon av endringer i forvaltningen av arten og leveområdene samt at landbruket har endret driftsform både her i Norge og i andre land.

De aller fleste av gjessene som går til hekking i Froan befinner seg i områdene knyttet til de større øyene og holmene utenfor naturreservatet og da i all hovedsak i landskapsvernområdet eller de bebodde øyene. Froan er et svært viktig myteområde for grågåsa, og på det meste (i 1986) ble det registrert omkring 5000 mytende grågjess i Froan. Fra 1997 og fram til 2005 har antallet mytende grågjess vært noenlunde stabilt i underkant av 2000 individer. En av grunnene til at grågåsa nå i mindre grad enn tidligere bruker Froan som myteområde kan være den store havørnbestanden i området. Grågåsa er sårbar i myteperioden og stadig jaktende havørn kan forstyrre grågåsa når den går i land på holmene for å beite. Det er også vist at mytende gjess lett blir forstyrret av enhver form for menneskelig aktivitet. Derfor foretrekker gåsa de minst trafikkerte delene av naturreservatet i myteperioden (Røv 2006).

I dag fungerer Froan som et friområde for grågås. Når jakta starter 1. august (tidligjakt på grågås fra lokal forvaltningsplan) i områder rundt Froan, trekker det en god del gås ut til Froan, siden det i dette området ikke løsnest skudd på grunn av jaktforbudet.

2.4.9 Teist

Froan er det viktigste hekkeområdet for teist i Sør-Norge, trolig også i landet, kanskje med så mye som 10 % av totalbestanden (Røv 2006). En viktig grunn til den store bestanden i Froan er at det ikke finnes villmink i området.

Teisten hekker i steinurer og bergsprekker der den kan finne trygg reirplassering, og i Froan er områdene ved Kunna/Kalvene og Halten de viktigste hekkeplassene. Særlig iøynefallende er en stor koloni i moloen på Halten. Teisten er vanskelig å telle. Den telles på hekkeplassen, men siden den hekker i jordhuler vil en vanskelig kunne telle alle de hekkende individene. Den beste

teistellingen ble gjort i Froan av Lorentsen og Larssen i 1988 og viste at det da var minimum 6000 individer i Froan.

Figur 15 Teist i Halten (foto Nils Kristian Grønvik)

En har registrert en nedgang i teistpopulasjonen på Halten mellom 1988 og 2005 (Røv 2006). Ellers i Europa anses bestanden av teist for å være stabil. Det har vært diskutert om oterbestanden kan ha gitt en nedgang i antallet teist lokalt i Froan. Oteren er i første rekke en fiskespise og det er derfor lite sannsynlig at oteren spiller en rolle her (Røv 2010 pers med). Dersom det skulle være tilfelle regner en med at teistbestanden igjen vil stabilisere seg.

Forskerne (Røv og Lorentsen pers med 2010) mener imidlertid det er svært viktig at området holdes minkfritt også i fremtiden. Teisten er også sårbar for taretråling fordi den finner maten sin i tareskogen lokalt. Videre er teisten svært sårbar for oljesøl.

2.4.10 Krykkje

Ved Halten fyr ligger den eneste krykkjekolonien i Sør-Trøndelag. Kolonien etablerte seg i Halten så tidlig som i 1920-årene. I 1963 var det 725 hekkende krykkjepar i Halten, mens det i toppåret 1974 var ca. 1700 krykkjepar i Halten. Ved siden av kolonien på Halten har det også hekket krykkje på Horsøyene og Gimsan.

I 2005 ble det talt opp 197 voksne krykkjer i kolonien på Halten, noe som tilsier

at minimum 100 par er knyttet til kolonien. En slik nedgang som vist i Halten er også gjeldende for resten av norskekysten og i Midt-Norge har nedgangen siden 1970-tallet og fram til i dag vært på 75 % - 85 %.

Figur 16 Krykkje i Halten (foto Trygve Fjærli)

2.5 Vegetasjon og flora

Vegetasjonen i Froan reflekterer i stor grad havpåvirkningen og klimaet, med mange salttålede strandplanter i strandsonen og en utpreget vestlig flora tilpasset milde vintre og kalde fuktige somre (Bryn 2008).

I tillegg til havpåvirkning og klima, er det geologi, mennesker, fuglelivet og det faktum at Froan utgjør en øygruppe, som har vært med på å forme vegetasjonen slik en ser den i dag.

Geologien i Froan består av harde bergarter som forvitrer langsomt. Disse gir et surt og tynt jordsmonn. Jordsmonnet gir derfor ikke grobunn for en rik og sjelden flora, men er godt egnet for røsslyng og andre arter karakteristiske for kystlynghei.

I 2008 foretok Norsk Institutt for skog og landskap en vegetasjonskartlegging i Froan. Denne kartleggingen viser at store deler av landskapet i Froan kan karakteriseres som atlantisk kystlynghei som i dag begynner å bli en sjelden

naturtype. Kartleggingen viser at deler av kystlyngheiene samt mindre områder med tidligere slåttemark er i ferd med å gro igjen.

Deler av vegetasjonen i Froan er strukturert av naturlige prosesser som bølger, sjøsprøyt og sterk vind. Bart fjell finner man i utsatte lavereliggende områder. Fukthei utgjør også store arealer, mens grasmyr og fukt- og strandeng utgjør mindre arealer.

Floraen på land er dominert av strandplanter, lyngheiplanter og vanlige kulturspredte "ugrasplanter". Typiske kystnære planter, for eksempel revebjelle og bjørnnkam er godt representert. Det er registrert ca. 270 karplantearter og ca. 175 arter av mose i området.

Figur 17 Revebjelle på Bogøya, Froan (foto Anders Bryn)

Variasjonen i floraen i Froan er beskjedden, men på øya Kunna kan man finne et noe mer variert planteliv. Kunna har mange bergkløfter som gir vekstvilkår for store bregner og ulike skyggeplanter, bl.a. skogsarter som gauksyre, smørtelg og trollurt. Det er sparsomt med trær og busker i Froan, men på noen steder på Kunna finnes det mindre holt med rogn, bjørk og vier samt innslag av osp og rognasal. Einer finnes i hele området nord til Halten. Det finnes også noen mindre tresettinger på Sauøya og Sørburøya.

Siden Nordhagens undersøkelser fra 1914-1915 (Nordhagen 1917) har det skjedd tydelige endringer i vegetasjonen. Blant annet har det skjedd en viss gjengroing av åpne vannspeil samt framgang av skog og kratt. Sistnevnte har

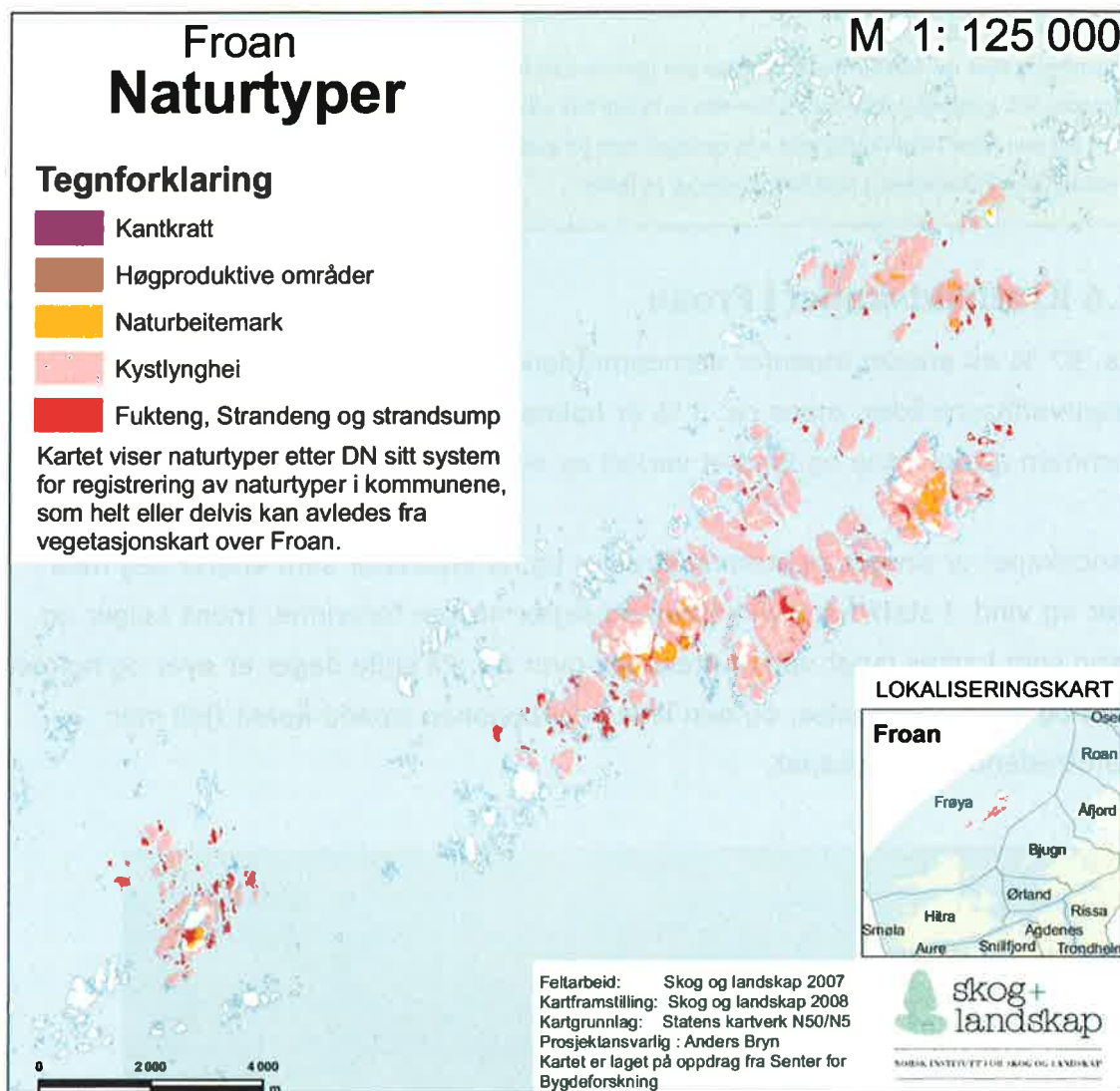
trolig sammenheng med at lyngbrenning, som tidligere var vanlig, til dels har opphørt samt at beitetrykket fra husdyr er redusert.

For en mer detaljert beskrivelse av vegetasjonen i Froan vises det til skjøtelsesplanen (Bryn 2012)

2.5.1 Kulturlandskap

Kystlynghei utgjør hoveddelen av kystlandskapets landdel i Froan og inneholder en viktig del av området biologiske mangfold. Den atlantiske kystlyngheia var tidligere den mest utbredte naturtypen på kysten i Norge og Vest-Europa.

Med kystlynghei menes treløse, svi- og beiteskapte heisamfunn langs kysten. Dette er en kulturbetinget vegetasjonstype formet ved beite, slått og brenning gjennom tusenvis av år. Når denne bruken opphører, gror områdene igjen, og kystlynghei er i dag en truet naturtype både nasjonalt og internasjonalt (se Norsk rødliste for naturtyper 2011). I Norge det også besluttet å lage en egen handlingsplan for kystlynghei. Figur 18 viser kart over kystlynghei i deler av Froan samt et utvalg av andre kartlagte naturtyper (Bryn 2008).

Figur 18 Naturtyper i Froan (Bryn 2008)

Dette registreringsarbeidet er supplert i forbindelse med arbeidet med skjøtelsplanen for Froan i 2011.

Kunnskapen om kystlynghei som et viktig og truet kulturlandskap har økt betydelig de senere år. Bevaringen av kystlyngheier er direkte avhengig av at det enten drives tradisjonelt jordbruk med beitedyr (spesielt utgangersau) og periodisk brenning av lyngområdene, eller at en går inn med aktiv skjøtsel for å etterligne denne driftsformen.

Faktaboks: Gjengroing

Gjengroing skjer når åpent jordbrukslandskap gror igjen med busker, kratt og skog og er en helt naturlig biologisk prosess. Slik gjengroing skjer overalt hvor trær og busker kan vokse, og ikke blir hindret ved jordbearbeiding, slått eller ved dyr som beiter i tilstrekkelig grad. Gjengroingen skjer på arealer som tidligere var innmark med åker og eng, så vel som tidligere beiteområder i utmarka, i skogen og på fjellet.

2.6 Kystlandskapet i Froan

Ca. 97 % av arealet innenfor verneområdene i Froan er hav og gruntvannsområder, mens ca. 3 % er holmer skjær og noen større øyer. Til sammen utgjør vann og land et variert og egenarter kystlandskap.

Landskapet er preget av store sjøarealer og himmelflater som endrer seg med vær og vind. I sterk vind vil holmer og skjær nesten forsvinne, mens bølger og vann som kastes langt opp i luften, ses over alt. På stille dager er øyer og holmer med og uten bebyggelse, og den lave vegetasjonen ispedd åpent fjell mer framtrедende i landskapet.

Figur 19 Kystlandskapet i Froan (foto Ellen Arneberg)

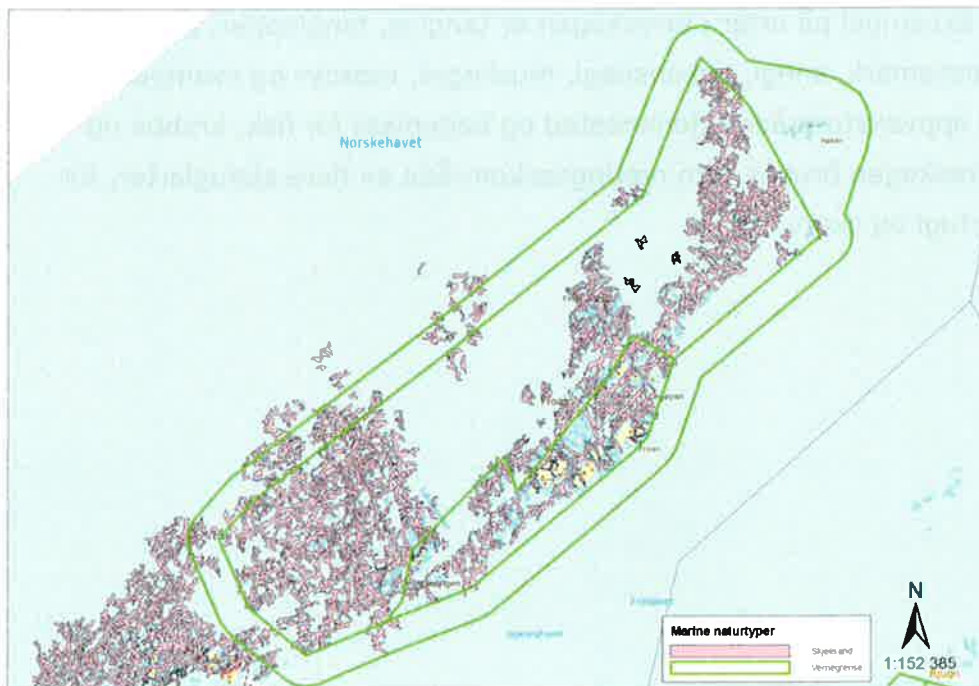
2.7 Marint mangfold i Froan

I Froan finnes det et rikt marint arts mangfold. De senere årene er dette mangfoldet bedre kjent gjennom forskjellige kartlegginger av blant annet skjellsandforekomster, tareskoger og kamskjellforekomster.

I naturreservatet er alt under havoverflaten omfattet av vernet. I landskapsvernområdet er de marine verdiene ikke en del av verneformålet, og i dyrelivsfredningsområdet er livsmiljøet, herunder de marine verdiene, ikke vernet.

2.7.1 Skjellsand

Skjellsand er delvis nedbrutte kalkskall fra skjell og andre marine organismer. Skjellsand fungerer som gyte- og oppvekstområder for flere fiskearter. Større krepsdyr benytter skjellsandbankene til parringsplasser og ved skallskifte, i tillegg til at de finner matgrunnlag her. Skjellsand regnes som en ikke fornybar ressurs innenfor overskuelige tidsrammer (DN- håndbok 19).

Figur 20 Skjellsandforekomster i Froan. (Naturbasen 2012)

I Froan er det registrert over 200 viktige og svært viktige forekomster med skjellsand under havoverflaten.

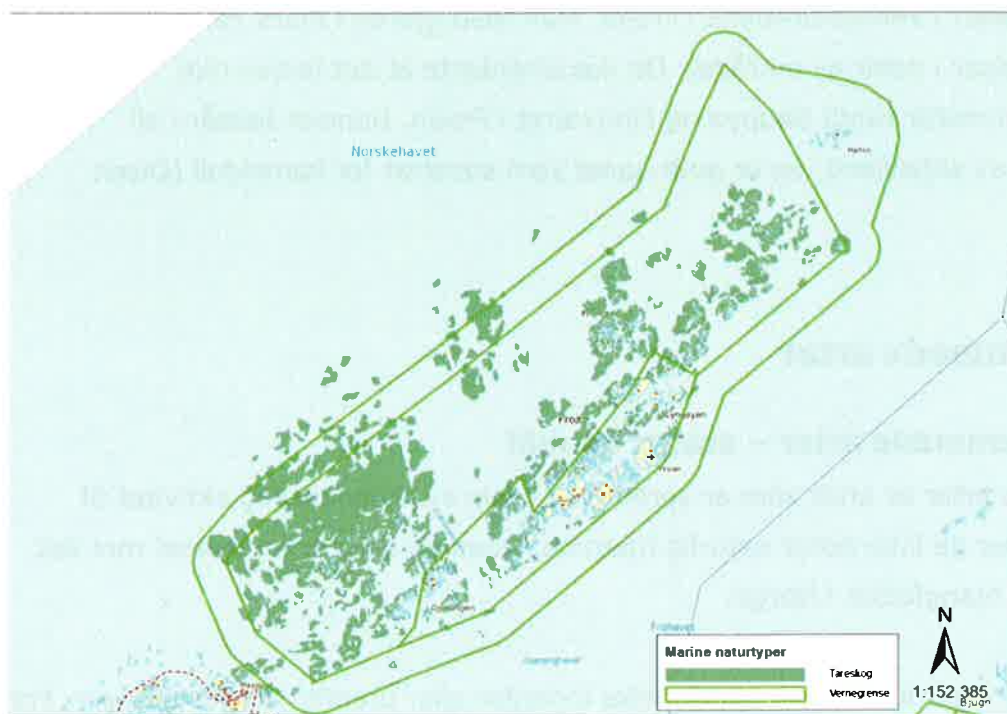
2.7.2 Tareskog

I Norge brukes begrepet "tareskog" om sammenhengende områder bevokst med stortare (*Laminaria hyperborea*). Stortareskog finnes på hardbunnsområder under lavvannsgrensen. Stortareskog er knyttet til områder med stor bølgepåvirkning eller sterk strøm, og kan her dominere fra lavvannsmerket og ned til 20-25 m dyp.

Stortareplantenes stive, opprette stilk kan bli opptil 3 meter høye og danner et tredimensjonalt habitat som er rikt på andre alger og dyr. På optimale lokaliteter utkonkurrerer stortaren de andre tareartene gjennom å vokse seg høy og skygge for annen vegetasjon.

Taren er inndelt i tre deler; blad, stilk og festeorgan. Bladet er ettårig, mens stilken og festeorganet er flerårige. Taren tar opp næringsstoffer gjennom bladets overflate og ikke gjennom røtter.

Tareskogen har en grunnleggende betydning for plante- og dyresamfunnet der den vokser. Eksempel på arter i tareskogen er tanglus, tanglopper, andre krepsdyr, børstemark, snegl, nakensnegl, muslinger, mosdyr og svamper. Det er et yngle- og oppvekstområde, gjemmested og beiteplass for fisk, krabbe og hummer. Tareskogen brukes som næringssøkområde av flere sjøfuglarter, for eksempel ærfugl og skarv.

Figur 21 Viktige tareskogforekomster i Froan. (Naturbasen 2012)

I Froan er det registrert over 200 viktige og svært viktige forekomster av naturtypen "større tareskogforekomster" (Naturbasen 2012).

2.7.3 Tang

Tang forekommer grunnere enn tare. Tang er et dominerende element i det krevende og spesielle miljøet i tidevannssonen, og utgjør viktige næringsområder for sjøfugl. Produksjonen av tang bidrar også med organisk tilførsel til både gruntvannsområdene og de dypere partiene utenfor.

2.7.4 Kamskjellforekomster

Stort kamskjell (*Pecten maximus*) er i Norge utbredt fra svenskegrensen i sør til og med Nordland i nord. De norske forekomstene utgjør den nordligste utbredelsen av arten. Kamskjell finnes så langt sør som til Marokko. De største forekomstene her til lands finnes i Nordland nord til polarsirkelen, i Trøndelagsfylkene og på Vestlandet.

Stort kamskjell kan leve i forskjellige sedimenttyper, men opptrer typisk i strømrrike områder og gjerne på skjellsand. Det er ikke gjort systematiske

undersøkelser i verneområdene i Froan. Men NGU gjorde i mars 2009 undersøkelser i deler av området. De dokumenterte at det finnes rike skjellforekomster rundt Sauøya og Finnværet i Froan. Bunnen består i all hovedsak av skjellsand, og er godt egnet som substrat for kamskjell (Olsen 2009).

2.8 Fremmede arter

2.8.1 Fremmede arter – status og mål

Fremmede arter er arter som er spredt ved hjelp av menneskelig aktivitet til områder der de ikke hører naturlig hjemme. Noen av dem er en trussel mot det biologiske mangfoldet i Norge.

Fremmede arter kan ha sin opprinnelse innenfor eller utenfor Norges grenser. Fra sine naturlige leveområder sprer de seg ved hjelp av menneskelig aktivitet, til områder de ikke ville klart å nå på egen hånd.

Fremmede arter er ikke alltid skadelige. Ofte kan de leve side om side med naturlige hjemmehørende arter uten noen synlig negativ effekt. Noen av nykommerne utgjør imidlertid en trussel, først og fremst ved at de fortrenger stedlige arter og forstyrrer lokale økosystemer. Artsdatabankens Svarteliste legges til grunn for arbeidet med fremmede arter: Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012 (Gederaas, L, Moen T.L, Skjelseth, S & Larsen L.-K (red). Artsdatabanken, Trondheim). Fremmede arter kan endre norsk natur, og kan virke negativt inn på næringer og samfunnets bruk av naturen.

Det er ikke registrert mange fremmede arter i Froan. Det er innplantet noe gran, sitkagran og bergfuru, hovedsakelig på Skjellholmen ved Prestøya og på Sauøya. Kanadagås opptre foreløpig ikke i noe stort antall i Froan og det ble registrert 61 ikkehekkende fugler under tellinger sommeren 2005. Det er også registrert pinnsvin og brunrotte i Froan. Begge disse er innført av mennesker.

Per i dag finnes det ikke mink innenfor verneområdene i Froan, men det er mink i Sula-Mausundområdet. Minken er således ikke langt unna, og kan sannsynligvis

klare å komme seg ut til Froan. Forekomst av mink i Froan vil være svært uheldig for fuglelivet i Froan.

Mål for fremmede arter

- Fremmede arter skal ikke forekomme i naturreservatet i Froan. Fremmede arter skal ikke utgjøre en risiko for landskapets art og karakter i landskapsvernområdet.
- Området skal holdes minkfritt.

2.8.2 Fremmede arter – utfordringer og tiltak

Per i dag er det ikke kjent at fremmede arter er noe vesentlig problem for verneverdiene i Froan. Det er imidlertid viktig at en jevnlig sjekker at det ikke foregår uheldig spredning eller innføring av slike arter.

Tiltak

Fremmede arter som har stort spredningspotensiale eller som direkte truer verneformålet skal fjernes i hele verneområdet.

Fremmede arter i naturreservatet og landskapsvernområdet skal kartlegges og det skal lages en prioritering av hvilke arter som bør fjernes, hvor og når.

Mink må holdes unna verneområdene i Froan. Dersom den allikevel klarer å innta området må den bekjempes umiddelbart.

Det skal lages et opplegg for rapportering av eventuelle minkforekomster i hele området slik at tiltak for fjerning kan settes i verk så raskt som mulig.

Forekomster av mink på naboøyer til verneområdene i Froan skal registreres, og bør om mulig begrenses, som et forebyggende tiltak.

2.9 Mål for forvaltningen av naturkvalitetene i Froan

Under er det foreslått mål for forvaltningen av naturkvalitetene i Froan. Begrepene naturkvalitet og bevaringsmål er forklart i kapittel 1.

Mål for naturkvalitetene i Froan

Hovedmålet for forvaltningen av verneverdiene i Froan er å la de naturlige svingningene i kystøkosystemet skje fritt, samtidig som negative påvirkningsfaktorer holdes på et minimum. Målet er å ha et økosystem i naturlig utvikling.

Froan er av spesiell betydning for bevaring av det biologiske mangfoldet i kystsonen. Viktige kvaliteter i denne sammenheng er:

- Områdets størrelse
- Fravær av mink og tilstedeværelse av oter og havørn
- Områdets relativt uberørte tilstand
- Funksjonsområde gjennom hele året for vannfugl og havørn
- Kjerneområde for ynglende steinkobbe og havert
- Et verdifullt kulturlandskap og kystlandskap

Artene i Froan inngår i et økosystem som i hovedregelen skal få utvikle seg uforstyrret. Et unntak fra dette er en del naturtyper i kulturlandskapet som er avhengig av hevd.

Mange av de fugle- og dyreartene som gjør Froan verneverdig vil imidlertid kunne påvirkes av faktorer som ikke forvaltes innenfor avgrensingen av verneområdene eller med hjemmel i verneforskriften. Fugl og pattedyr i verneområdet er avhengige av fiskebestandene i havområdene rundt, som igjen er avhengig av forvaltningen av fiskeinteressene og havbrukene.

Selbestandene, og særlig haverten, vil være avhengige av hvordan forvaltningen av artene skjer utenfor området og hvilke bestandsmål som settes for dem i regionen. Utenfor Froan er det fiskerimyndighetene som bestemmer forvaltningen av selbestandene i Norge.

Forsøpling og eventuelle oljeutslipp er også ytre trusler som virker inn på økosystemet i Froan og gjør hekkeplasser, yngleplasser og naturtyper mindre attraktive for dyr og planter. Den beste løsningen hadde vært at disse typene forurensing opphørte helt, men en må per i dag bøte på skadene ved opprydding og å ha god beredskap i tilfelle utslipp.

En introduksjon av mink vil være svært ødeleggende for økosystemet i Froan, og er en type trussel en må prioritere å sikre seg mot.

På vernetidspunktet i 1979 var bestanden av havørn og oter lavere enn den er i dag på grunn av at de da ble sett på som skadedyr, og en hadde et målrettet uttak av sånne arter. Etter at havørn og oter ble fredet i henholdsvis 1968 og 1982 har antallet økt, noe som igjen kan ha gitt nedgang i bestandene av andre naturlig forekommende arter. Mest sannynlig vil dyre- og fuglebestandene stabilisere seg på et annet nivå når oter og ørn igjen har etablert seg i området. De naturlig forekommende rovdyrene er en viktig del av økosystemet i Froan.

Tiltak

Alle tiltakene som foreslås i denne planen skal være rettet inn mot å nå hovedmålet med forvaltningen av naturverdiene i Froan. Se tiltaksplanen i vedlegg 5.

2.9.1 Mål for viktige naturkvaliteter i Froan

For å bryte det overordnede målet med naturlig utvikling i et kystøkosystem opp i noen konkrete delmål, har en valgt ut 5 naturkvaliteter:

- Sel
- Storskarv
- Teist
- Kulturlandskap og naturtyper

Under er det foreslått egne mål hvor hver av disse naturkvalitetene. Konkretisering av bevaringsmål og overvåking vil gjøres etter hvert som fagsystemet til Miljødirektoratet utvikles.

2.9.2 Mål for sel (havert og steinkobbe)

Leveområdene for sel skal opprettholdes i god stand

De to viktigste selartene i Froan har til dels forskjellig adferd og funksjonsområder innenfor verneområdene. Felles for dem er imidlertid at de trenger ro i yngletiden, og en vurderer det som riktig å sette bevaringsmål der en søker å sikre gode forhold på selenes yngleplasser.

Viktige punkter i verneforskriften knyttet til forvaltningen av sel:

For hele området gjelder: Alle selarter er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra bestemmelsene for regulering av arter som kan forstyrre den naturlige balansen i området, herunder kontrollert desimering av sel. Se kapittel 3 for videre diskusjon av dette punktet.

I naturreservatet gjelder i tillegg: I tidsrommet f.o.m. 1. april tom 10. august er all ferdsel på land forbudt. I tidsrommet f.o.m 10. september t.o.m. 15. november er all ferdsel forbudt på kasteplasser for sel.

Ferdselsforbudet i naturreservatet gjelder ikke for en del beskrevne aktiviteter i forskriftens kap. IV pkt 6. Fylkesmannen vil likevel henstille til at ferdsel i nærheten av kasteplassene unngås også der ferdsel er tillatt.

I naturreservatet vil ilandstigningsforbud bli overholdt strengt, og Fylkesmannen vil føre en streng praksis ved dispensasjonssøknader.

Tiltak:

- Menneskelig forstyrrelse og forurensning skal begrenses til et minimum på kasteplasser for havert og steinkobbe.
- Det skal produseres et sårbarhetskart for Froan der kasteplasser og varsomhetssoner rundt kasteplassene er inntegnet.
- Det skal utarbeides et opplegg for kanalisering av ferdsel vekk fra kasteplasser for sel.
- Sjøppelaksjoner og oljerydding på kasteplassene til sel skal prioriteres.

2.9.3 Mål for teist

Antall hekkende teist skal ikke ha lokal nedgang i Froan.

Bakgrunnen for at det er laget et eget mål for teist i denne forvaltningsplanen er at den har en bestand som er knyttet til verneområdene i Froan hele året, samt at en regner med at endringer i denne bestanden vil kunne gi informasjon om eventuelle endringer i økosystemet.

Viktige punkter i verneforskriften knyttet til forvaltningen av teist:

For hele området gjelder: Alle fuglearter herunder deres reir og egg er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

I naturreservatet gjelder i tillegg: I tidsrommet f.o.m. 1. april tom 10. august er all ferdsel på land forbudt.

Ferdselsforbudet i naturreservatet gjelder ikke for en del beskrevne aktiviteter i verneforskriftens kap IV pkt 6.

Tiltak:

- Menneskelig forstyrrelse i verneområdene skal holdes på et minimum
- Introduksjon av mink skal forebygges
- Taretråling må begrenses.

- Bestanden av teist må overvåkes men hensyn til årsaker til svingninger i antallet. Trusler må identifiseres.
- Forebyggende tiltak mot mink må igangsettes.
- Sårbarhetskart skal produseres der hekkeplasser for teist er avmerket.
- Forvaltningsmyndigheten skal samarbeide med andre myndigheter for å unngå at det åpnes for taretråling i naturvernområdene i Froan.

2.9.4 Mål for storskarv

Hekkesuksessen til storskarv lokalt i Froan skal ikke forringes.

Froan er et viktig hekke- og overvintringsområde for storskarv, og de karakteristiske storskarvkoloniene gjør den til den mest iøynefallende fuglearten i Froan. Bestanden antas å være bestemt av områdets bæreevne (mattilgang og tilgang til hekkeplasser) og at den reguleres av tetthetsavhengige faktorer (Røv 1994). Den henter føde i gruntvannsområdene rundt øyene, og er sånn sett en viktig indikator på tilstanden til økosystemet.

Viktige punkter i verneforskriften knyttet til forvaltningen av skarv:

For hele området gjelder: *Alle fuglearter herunder deres reir og egg er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse.*

I dyrelivsfredningsområdet er verneforskriftens bestemmelser ikke til hinder for at "fastboende grunneiere til øybefolkningens eget bruk" kan skyte eller fange skarv i tiden f.o.m 1.10 t.o.m. 1.2 dersom bestanden etter forvaltningsmyndighetens vurdering kan tåle slik belastning. Se kap VI pkt 2 og strekpunkt 2. Da skarv bare kan tas ut etter at forvaltningsmyndighetens har vurdert uttaket opp mot bestandens tåleevne, må en ta kontakt med forvaltningsmyndigheten ved ønske om uttak av skarv. Se under kapittel om jakt.

I naturreservatet gjelder i tillegg: *I tidsrommet f.o.m. 1. april tom 10. august er all ferdsel på land forbudt.*

Ferdselsforbudet i naturreservatet gjelder ikke for en del beskrevne aktiviteter i kap IV pkt 6.

Tiltak:

- Overvåke bestanden av storskarv. Trusler må identifiseres.
- Informasjon til folk som ferdes med båt i naturreservatet i ferdselsforbudtiden må være lett tilgjengelig

2.9.5 Mål for kulturlandskap og viktige naturtyper i Froan

Kulturlandskapet og andre viktige naturtyper i Froan skal bevares på en tilfredsstillende måte.

Kystlynghei er en viktig faktor i det egenartede kystlandskapet i Froan. Over halvparten av landarealet i Froan er dekket av den etter hvert sjeldne og trua naturtypen kystlynghei (Norsk rødliste 2011), som er en menneskeskapt naturtype. De viktigste arealene med kystlynghei ligger innenfor den ytre avgrensingen av landskapsvernområdet i Froan, også på de øyene som kun har dyrelivsfredning.

Sortering og prioritering av områder med kulturlandskap – hovedlinjer i videre forvaltning

Arealene med kystlynghei er til dels i en gjengroingsfase, og trenger beitende sau for å holdes i hevd. Det er ikke realistisk at all kystlynghei i Froan vil kunne holdes i hevd i fremtiden. Vi mener derfor det er nødvendig å sortere arealene og prioritere noen arealer framfor andre.

Vi anbefaler i denne forvaltningsplanen at skjøtselen og videre oppfølging av kystlyngheia konsentreres innenfor den ytre avgrensingen av landskapsvernområdet og ikke i naturreservatet. I naturreservatet er det ønskelig å holde menneskelig forstyrrelse på et minimum. Beiting er ikke forbudt i naturreservatet, men forvaltningsmyndigheten vil i samsvar med skjøtselsplanen prioritere tiltak knyttet til kulturlandskapet i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningen. Den beiting som foregår i naturreservatet i dag kan således fortsette uhindret.

På øyene der det kun er dyrelivsfredning har ikke forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gå inn med skjøtsel av kulturlandskapet uten samtykke fra grunneier. Dette fordi livsmiljøet til dyre- og fugleartene som lever der ikke er vernet, og ikke er en del av verneformålet. Samtidig er det i på disse øyene at de mest verdifulle arealene med kystlynghei finnes. Det er et mål å ha en god dialog med grunneiere og rettighetshavere med tanke på å få til avtaler om ivaretagelse av kulturlandskapet. Grunneiere og rettighetshavere oppfordres til å følge de retningslinjer som skisseres i en skjøtselsplan for området.

Tiltak:

Tiltak for bevaring av kulturlandskapet beskrives i skjøtselsplanen.

3 Brukerinteresser

Landarealet i verneområdene i Froan er i all hovedsak i privat eie. Noen mindre eiendommer rundt offentlige anlegg og interesser, slik som kommunale tjenester og anlegg i forbindelse med kystverkets installasjoner, er i offentlig eie.

Bebyggelsen i Froan finner vi hovedsakelig innenfor den ytre avgrensingen av landskapsvernområdet, men tyngden er på de større øyene som kun er berørt av dyrelivsfredning.

Befolkningsutviklingen i Froan har i de siste årene vært negativ. Det er imidlertid et ønske fra Frøya kommune om å opprettholde bosettingen i Froan (Kommunedelplanen for Frøya kommune, vedtatt i 2010).

Landområdene i Froan, da spesielt i dyrelivsfredningsområdet og i landskapsvernområdet, er preget av menneskelig bruk. Med tiden har denne bruken bidratt til å skape det varierte og egenartete kystlandskapet vi kjenner i dag. Fra foredraget til kongelig resolusjon fremheves også disse kvalitetene; *"...av stor interesse i nasjonal sammenheng å bevare de natur- og kulturhistoriske verdier som deler av dette varierte og karakteristiske midtnorske kystlandskapet representerer. Disse kvalitetene er særlig knyttet til områdene rundt de bebodde øyene sørøst og nordøst i det aktuelle området. Her vil en kombinasjon av landskapsvern og dyrelivsfredning kunne gi landskap og fauna tilstrekkelig beskyttelse".*

Brukerinteressene i Froan knytter seg i dag til landbruk, fiske, friluftsliv, forskning, turisme og sjøforsvarets virksomhet. Det er også stor interesse for å drive havbruk/fiskeoppdrett i landskapsvernområdet.

3.1 Landbruk

Figur 22 Villsau (foto Asgeir Lorås)

3.1.1 Status og mål

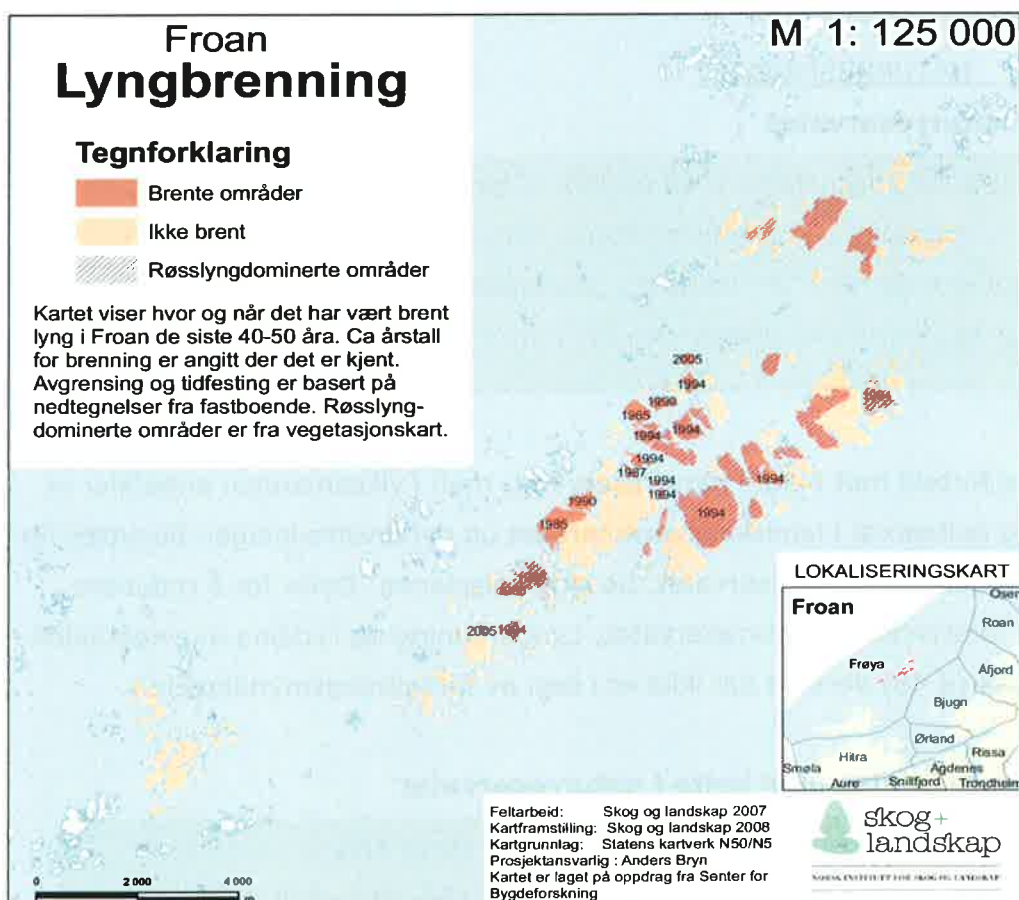
Landbruksnæringen har preget både landskapet og kulturen i Froan helt frem til i dag. Det er sannsynlig at de første faste bosetterne på slutten av 1700- tallet hadde husdyr med seg til Froan, og antallet dyr økte trolig i takt med befolkningsutviklingen. Det er også diskutert om de store øyene ble brukt til utmarksbeite for sau av fastboende fiskere på Fosen, Hitra og Frøya før bosettinga i Froan tok til, men dette er ikke nærmere dokumentert.

Froan har 115 da med fulldyrket areal, ca. 50 da med overflatedyrket areal og 280 da med innmarksbeite. Den dominerende bruken av området i landbrukssammenheng er utmarksbeite. I 2014 var det to beitebrukere med dyr i Froan som til sammen hadde i underkant av 700 sau på beite.

Vegetasjonen i Froan bærer preg av langvarig utnyttelse. Store områder har velutvikla lynghei eller grasdekke, skapt gjennom kontinuerlig lyngbrenning, husdyrbeiting, slått og drenering. I tillegg er det gjennom tidene tatt ut mye torv

i Froan, noe som også synes godt i terrenget, gjerne som mindre dammer eller felt med manglende torv.

Lyngbrenning og lyngslått har vært brukt for å opprettholde gode vinterbeiter. Det antas at lyngbrenning startet da det kom husdyr til Froan, altså på 1700-tallet, uten at dette er datert med pollenanalyser (Bryn 2008). Tradisjonelt har brenningen i Froan foregått på etterm vinteren. Tidsintervallet for brenningen er ikke nærmere dokumentert for Froan, men generelt i Norge ble det brent med 25-40 års mellomrom. I rapporten til Skog og landskap (Bryn 2008) er det et kart over øyer som har blitt brent de siste 40-50 årene, se figur 23.

Figur 23 Områder i Froan landskapsvern- og dyrelivsfredningsområder hvor lyng er brent de siste 40- 50 årene basert på opplysninger fra lokalbefolkningen (Skog og landskap 2008).

Mål for landbruket

- I områder som tradisjonelt er brukt til beite, og da særlig i viktige områder med kystlynghei, er det et mål å opprettholde beite.
- Forvaltningsmyndigheten prioriterer i første rekke å støtte opp om en videreføring av beite i landskapsvern- og dyrelivsfredningsområdet, og her må det jobbes aktivt med å opprettholde bruken av beitedyr på naturtyper som er avhengige av beite.

3.1.2 Landbruk - aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

Beiting i naturreservatet

Bestemmelsene i verneforskriften er ikke til hinder for beiting. (kap. IV, punkt 6, strekpunkt 2 i verneforskriften). Utover det er all vegetasjonen fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse, og nye plantearter må ikke innføres (verneforskriftens kap. IV, punkt 1).

Det er ikke forbud mot beite i naturreservatet, men Fylkesmannen anbefaler at tilgjengelig beiteareal i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningen benyttes før en tar i bruk areal i naturreservatet. Se skjøtelsesplanen. Dette for å redusere ferdsel og forstyrrelse i naturreservatet. Lyngbrenning og rydding av vegetasjon må omsøkes (§ 48) dersom det ikke er i regi av forvaltningsmyndigheten.

Ferdsel i forbindelse med beite i naturreservatet

Ferdselsforbudet i naturreservatet (verneforskriftens kap. IV, pkt 4), er ikke til hinder for ferdsel i forbindelse med utøvelse av jordbruk, herunder tilsyn med beitedyr (verneforskriftens kap. IV, pkt 6, strekpunkt 5).

All ferdsel innenfor naturreservatet skal skje hensynsfullt ovenfor dyrelivet. Det er krav om et visst tilsyn med dyr på beite, uavhengig av vern. Forvaltningsmyndigheten vil oppfordre til at pålagt tilsyn med beitedyr planlegges nøye for å unngå unødig forstyrrelser i periodene med ferdselsforbud

(f.o.m. 1. april t.o.m. 10. august). Det samme gjelder i tidsrommet f.o.m 10. september t.o.m. 15. november ved og i nærheten av kasteplassene for sel.

Oppsetting av leskur, sankekve og gjerding i forbindelse med beite i naturreservatet:

Inngrep eller annen virksomhet som vil endre de naturgitte forhold er ikke tillatt i naturreservatet. Dette gjelder for eksempel gjødsling, oppføring av bygninger, drenering og henlegging av avfall, (verneforskriftens kap. IV, punkt 3.)

Å sette opp gjerder i naturreservatet er ikke tillatt. Et gjerde kan utgjøre en trussel spesielt for sjøfugl i området, og med bakgrunn i verneformålet er det derfor ikke ønskelig med slike innretninger i naturreservatet.

Å sette opp et sankekve, både permanente og midlertidige, er forbudt i naturreservatet. I tilfeller det er behov for sankekve må en søke om dispensasjon fra forskriftens kapittel IV punkt 3. Søknaden må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven. Kveets utforming (om det er skånsomt og ikke setter varige spor i terrenget, at det er lett å ta ned igjen etter bruk), samt en redegjørelse for behovet vil være viktig vurderingskriterier.

I forbindelse med beite av utegangersau er det krav om at terreng og vegetasjon skal gi tilstrekkelig ly, jf. § 18 i forskrift om velferd for småfe. Både vegetasjon og naturlige terrengformasjoner kan i denne sammenheng gi tilstrekkelig ly. Mattilsynet gjør en vurdering av hver enkelt lokalitet når de får inn søknader om beitetillatelse. Dersom det ikke er tilstrekkelig med naturlig le gir ikke Mattilsynet beitetillatelse.

I de tilfellene det ikke er tilstrekkelig med naturlig le kan det være ønskelig å sette opp et leskur. Eventuelle søknader må behandles etter § 48 i naturmangfoldloven. Hver søknad vil vurderes konkret. En søknad om oppsetting av leskur i naturreservatet bør inneholde opplysninger om behovet for et leskur samt gi opplysninger om mulig plassering og utforming. Det vil bli lagt vekt på om det finnes annet tilgjengelig beiteland. Dersom dette finnes vil det som

hovedregel ikke gis dispensasjon. Se kapittel 5 og bruken av den generelle dispensasjonshjemmelen (§48).

Såing og tilleggsforing i naturreservatet

Såing av beiteplanter og tilleggsforing i naturreservatet er ikke tillatt. Eventuelle søknader som slike tiltak må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

Generelt om landbruk i landskapsvernområdet:

Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig er forbudt (verneforskriften kap. V, punkt 1.)

Oppdyrking og vanlig jordbruksdrift er tillatt, (verneforskriftens kap. V, punkt 3, strekpunkt 2)

Store deler av Froan landskapsvernområde er å anse som et kulturpåvirket landskap (Skog og landskap 2008). I disse områdene er det ønskelig å opprettholde vanlig jordbruksdrift. Unntaket kan være områder med spesielle biologiske verdier for eksempel spesielle plantearter og naturtyper, eller vegetasjon som fungerer som ly for hekkende fugler, som kan påvirkes negativt av tiltak som beite, lyngbrenning, gjødsling eller oppdyrking.

Verneforskriften er ikke til hinder for utøvelse av vanlig jordbruksdrift i landskapsvernområdet. Med dette menes jordbruk tilsvarende den driften som har vært vanlig opp mot vernetidspunktet på eksisterende og tidligere utnyttede landbruksarealer. Dette omfatter pløying, gjødsling, såing med arter og sorter vanlig i jordbruket og mindre arbeider med grøfting og lignende på innmarka nødvendig for eksisterende drift. Planting av skog er et eksempel på aktivitet som kan endre landskapets karakter, og som ikke er tillatt uten en dispensasjon fra verneforskriften.

Utgangspunktet er at man ønsker å stimulere til en drift som ikke endrer landskapets karakter nevneverdig. Dette for å opprettholde kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet som har tilpasset seg gjennom lang tids bruk.

Nye driftsformer i landskapsvernområdet skal godkjennes av forvaltningsmyndigheten for å sikre at disse ikke kommer i konflikt med verneformålet.

I landskapsvernområdet er det ikke søknadspliktig å gjenoppta slått og beite i områder med kystlynghei så lenge dette ikke er i konflikt med verneformålet.

Verneforskriften er ikke til hinder for oppdyrking av arealer i landskapsvernområdet dersom dette ikke innebærer en vesentlig endring av landskapets karakter.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i forsvarsøyemed (verneforskriftens kap V, pkt 4).

Grøfting og drenering regnes her som anlegg.

Tillatelse til grøfting og drenering av områder kan gis dersom det er knyttet til oppdyrking av arealer i jordbrukssammenheng. Dette må omsøkes på samme måte som andre tiltak.

Øvrig grøfting og drenering er ikke tillatt i landskapsvernområdet, siden dette kan endre landskapets art og karakter vesentlig, og det kan utgjøre en trussel for trua og sårbare naturtyper som strandeng og kystlynghei.

Eksempler på tiltak som ikke er søknadspliktig etter verneforskriften i landskapsvernområdet:

- Beite og stell av arealer som fremdeles bærer preg av tidligere beitebruk
- Vedlikehold av gjerder, grøfter og kanaler.
- Inngjerding av buskap på innmark.

- Rydding av områder som er under gjengroing, som et ledd i restaurering av lynghei. Dette bør skje i tråd med prinsipper nedfelt i skjøtselsplanen.
- Oppsetting av midlertidige sanketrøer i utmark som tas bort etter hver bruk.
- Normal bruk av eksempelvis kunstgjødsel på områder som tradisjonelt har vært gjødslet er tillatt så lenge det ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Eksempler på tiltak som er søknadspliktig i henhold til verneforskriften i landskapsvernområdet:

- etablering av nye grøfter/dreneringsledninger
- planering
- oppfylling av terrenget
- masseutskifting
- bruk av driftsmetoder eller husdyrarter som ikke kan defineres som vanlig jordbruksdrift (må vurderes i det konkrete tilfellet)
- gjerding i utmark
- sette opp nye bygninger

Bygninger og anlegg knyttet til landbruk i landskapsvernområdet

Vedlikehold av eksisterende bygninger er tillatt (verneforskriften kap. V, punkt 3, 3. strekpunkt.)

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til jordbruksnæringen (verneforskriften kap. V, punkt 4).

Det kan gis tillatelse til oppføring og påbygging av nødvendige driftsbygninger for å kunne utføre landbruksdrift. En søknad om oppføring eller påbygging av bygninger og anlegg må inneholde dokumentasjon av behovet for bygningen/anlegget, opplysninger om plassering, utforming og innredning (gjelder bygninger).

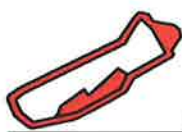
Det kan også etter søknad gis tillatelse til å sette opp leskur i forbindelse med beite i landskapsvernområdet.

Generelt for bygg og andre tekniske inngrep i landskapsvernområdet, se kap.3.12.

Gjerding i landskapsvernområdet i forbindelse med landbruk:

Gjerder regnes som anlegg og reguleres etter kap. V pkt. 1 og 4 i verneforskriften. Krav om tillatelse er satt for at forvaltningsmyndigheten kan sikre at plassering og utforming og det totale omfanget ikke er i strid med verneformålet. Tillatelse vil normalt bli gitt når det foreligger et dokumentert behov. En søknad om oppsetting av gjerde må dokumentere behovet, samt gi opplysninger om utforming og plassering.

Å gjerde inn tun og innmark for å unngå å få beitedyr nært innpå bebyggelse er søknadspliktig.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

Landbruk i dyrelivsfredningsområdet

Det er ingen bestemmelser i verneforskriften som direkte regulerer landbruksinteressene i dyrelivsfredningsområdet. Det er imidlertid viktig at landbruksaktivitet ikke er til unødig skade og forstyrrelse for dyrelivet i området.

3.1.3 Landbruk - utfordringer og tiltak

Landbruket er i stadig utvikling, og det er viktig at landbruket i Froan får utvikle seg i tiden. I enkelte tilfeller vil ikke nye driftsformer være forenlige med å holde i hevd naturverdiene som er skapt gjennom tradisjonelt landbruk. I slike tilfeller må landbruksnæringen og forvaltningen ha en dialog om hvordan dette kan løses.

En annen utfordring er å sikre tilgangen til nok beitedyr også i fremtiden for å holde det verdifulle kulturlandskap i hevd.

I Froan meldes det om betydelige beiteskader fra grågås. Grågåsa beiter ned gressområder som er viktige sommerbeiter for landbruket, og områder som er aktuelle for slått til vinterfor.

Tiltak:

- Forvaltningsmyndigheten vil prioritere tiltak som kan fremme bevaring av kulturlandskapet i Froan, men da primært i landskapsvernområdet. Forvaltningsmyndigheten skal følge med på utviklingen i beiteområdene i landskapsvernområdet og naturreservatet. Beitetrykket må vurderes i forhold til plantelivet og dyrelivet. Blir det aktuelt med særskilte skjøtselstiltak skal det skje i samråd med beitenæringen.
- Forvaltningsmyndigheten skal, på initiativ fra lokale aktører, være en aktiv part i diskusjonen om eventuelle forebyggende tiltak mot gåseskader på beiteområdene i Froan.
- Forvaltningsmyndigheten vil være behjelpelig med å få til dialog mellom grunneiere og husdyrholdere for å sikre adgang til beite i viktige områder for kulturlandskapet.

3.2 Fiske

Dette kapittelet dekker tradisjonelt fiske.

3.2.1 Status og mål

Figur 24 Fiskemottaket på Sørburøy (Foto Asgeir Lorås)

Froan og Frohavet har vært og er viktig for lokale fiskere, både de som er bosatt i Froan og de som bor i fiskeværerne Sula og Mausund. Det fiskes med garn, line og jukse. Krabbefangst er også vanlig og regnes her inn under fiske.

Mål for fiske:

- Næringsfiske i Froan skal få utvikle seg innenfor de rammene verneforskriften for gir.
- En skal søke å finne en riktig balanse mellom fiskeressurser og mattilgang for dyr og fugl i verneområdene.

3.2.2 Fiske - aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

Fiske er i utgangspunktet tillatt i naturreservatet. Verneforskriften kap. IV punkt 6, 2. strekpunkt.

Verneforskriften er heller ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg og installasjoner, se kap IV punkt 6, 1. strekpunkt.

I naturreservatet er det ferdselsforbud på land deler av året, men ferdsel i forbindelse med utøvelse av fiske er unntatt dette forbudet.

Bygninger og anlegg i naturreservatet i tilknytning til fiske

Det er tillatt å vedlikeholde eksisterende anlegg, dersom en ikke endrer funksjon eller størrelse på anlegget. Å gjøre større endringer på eksisterende anlegg og sette opp nye anlegg er ikke tillatt.

Generelt for bygg og andre tekniske inngrep i naturreservatet, se kap.3.12 i forvaltningsplanen.

Ferdsel i forbindelse med fiske i naturreservatet

Verneforskriften er ikke til hinder for ferdsel på land i naturreservatet i tilknytning til tradisjonelt næringsfiske.

Det er ikke tillatt å gå i land under ferdselsforbudstiden i forbindelse med fritidsfiske.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

I landskapsvernområdet kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg i tilknytning til fiskenæringen, jf kap. V punkt 4.

Forskriften for landskapsvernområdet regulerer ikke næringen ytterligere, men det skal vises aktsomhet overfor fugle- og dyrelivet i hele området.

Fiske i landskapsvernområdet

Ingen former for fiske reguleres av verneforskriften i landskapsvernområdet, verken fritidsfiske eller næringsfiske.

Nødvendige driftsbygninger i forbindelse med fiske i landskapsvernområdet

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige driftsbygninger i landskapsvernområdet for behov knyttet til tradisjonelt næringsfiske. Eksempelvis kan dette være bygninger for lagring av fiskeutstyr. Det er en målsetting å opprettholde den tradisjonelle utnyttelse av området.

En søknad om oppføring av driftsbygning i forbindelse med fiskenæring må inneholde dokumentasjon av det konkrete behovet, informasjon om plassering, utforming og innredning.

Generelt for bygg og andre tekniske inngrep i landskapsvernområdet, se kap.3.12.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

I områdene med kun dyrelivsfredning regulerer ikke verneforskriften forhold som påvirker fiskerinæringen direkte.

3.2.3 Fiske – utfordringer og tiltak

Lokalt mener man at fiskebestanden i Froan er gått ned på grunn av økt bestand av sel, samt at fisken har mye kveis på grunn av høy selbestand. Det er ulike oppfatninger i fagmiljøene om årsakssammenhengene her.

I Miljøverndepartementets tilrådning til i forbindelse med vernet i 1979 ble følgende vurdering gitt (fra foredraget til Kongelig resolusjon):

Miljøverndepartementet mener at en forsvarlig forvaltning av selbestanden langs norskekysten forutsetter at viktige yngleområder sikres og at bestandsutviklingen i disse holdes under oppsyn og kontroll. Etablering av en bestandsstørrelse som sikrer artenes foryngelse og samtidig begrenser mulighetene for skader på fisk og fiskerredskaper til et rimelig nivå, er avhengig av forskning og registrering med sikte på klarlegging av bestandsstørrelser og årsakssammenhenger.

De bestemmelser som det legges opp til i denne saken gir etter departementets mening et riktig og nødvendig grunnlag og muligheter for de to berørte departementer til å finne fram til en ønsket balanse mellom produksjonsrate og høsting av den naturressurs som selstammene ved Froøyene representerer. Disse forhold vil kunne belyses og avklares nærmere bl.a. gjennom det utvalg som skal oppnevnes i forbindelse med forvaltningen av verneområdene.

Det var denne vurderingen som lå til grunn for punkt VII første strekpunkt i verneforskriften. En naturlig balanse i denne sammenheng er altså en balanse mellom bruk og vern av fisk og arter som spiser fisken.

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i pkt. IV, V og VI for regulering av bestanden av arter som kan forstyrre den naturlige balansen i området, herunder kontrollert desimering av sel. (Verneforskriftens kapittel VII)

En reduksjon av selbestanden for å få bukt med kveisproblematikken i Froan vil av forskjellige grunner være problematisk for den økologiske balansen i Froan, men en velger å differensiere noe mellom de ulike selartene med bakgrunn i ulik bruk av området og sårbarhet.

Havert er i Froan hovedsakelig i yngletiden og parringstiden (september til november). I denne perioden spiser den lite. Dersom dette sesongbestemte

selantallet skal reduseres i Froan, må det gjøres dramatiske endringer i havertbestanden generelt. Dette er ikke forsvarlig. Jakt i på havert i Froan i ordinær jakttid vil kun redusere den lille lokale bestanden og ikke ha særlig innvirkning på de store mengdene med sel som kommer til Froan for å yngle og pare seg. Uttak i av havert i yngle- eller parringstiden er ikke aktuelt. Søknader om uttak av havert vil derfor bli avslått.

Steinkobben opptrer i en mer lokal bestand, og er i Froan gjennom hele året. Et kontrollert uttak av denne arten som et forvaltningstiltak er derfor mindre problematisk enn for haverten, da uttaket kan skje i ordinær jakttid. Dersom det kommer søknader med godt dokumenterte begrunnelser for et uttak av steinkobbe, kan forvaltningsmyndigheten vurdere å gi slik tillatelse innenfor landskapsvernområdet og dyrelivsfredningen. En søknad om uttak av steinkobbe må være konkret og synliggjøre et godt opplegg for uttaket. Tillatelse vil normalt ikke gis i naturreservatet. Enhver søknad må vurderes konkret.

Faktaboks: Kvotejakt på sel

Bestanden av steinkobbe og havert forvaltes med kvotejakt i Norge. Bestanden av sel i Froan vil derfor til en viss grad forvaltes av jegere utenfor verneområdet. Jakttid for steinkobbe i Norge er fra 2. januar – 30. april og fra 1. august – 30. september, og for havert er fra 2. januar – 30. september. Årlig kvote settes av Fiskeridirektoratet.

Eventuelle søknader vil vurderes etter forskriftens kap VII første strekpunkt og prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12. Den totale belastningen av slikt uttak er sentral å vurdere.

Et eventuelt uttak av steinkobbe i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet må evalueres opp mot om ønsket effekt oppnås. Denne evaluering kan gjøres i samråd med Rådgivende utvalg for Froan.

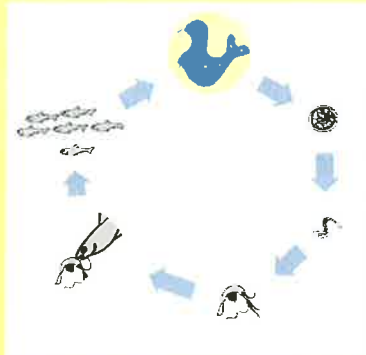
Tiltak:

Det foreslås ingen konkrete tiltak

Faktaboks: Kveis

Ordet kveis brukes ofte om småmark. Kveis i fisk er rundormer (Nematoder). Leverkveis (*Anisakis*) og torskekveis (*Pseudoterranova*) regnes som problemarter i matfisk.

Torskekveisen er uønsket i matfisksammenheng fordi den setter seg i fiskekjøttet. Kveisen, som er en parasitt, kommer inn i selen når denne spiser kveisinfisert fisk. Torskekveisen blir kjønnsmoden og produserer egg i magesekken hos sel. Eggene kommer ut i vannmassene gjennom selens avføring. Eggene blir til larver (larvestadie 1) som blir spist av små bunnlevende krepsdyr. I krepsdyrene modnes larven til larvestadie 2, som er kveisen en finner i fiskekjøttet. Krepsdyrene er igjen mat for fisken som selen spiser, og vi fisker.

Siden torskekveisen er avhengig av sel som vert for å fullføre sin livssyklus, har tilstedeværelsen av sel betydning for kveis i fisk. I Stortilngsmelding 27 (2003-2004) står det at «...med sel tilstede har det vist seg at mengden av torskekveis er lite avhengig av selbestandens størrelser». Det blir mer torskekveis når selen spiser fisk som beiter på bunnen, enn når den spiser fisk i de frie vannmassene. Økningen i kveis skyldes i følge stortingsmeldingen at bestanden av sild har gått ned og selen har mer bunnfisk på matseddelen. En annen faktor av betydning er sjøtemperaturen. Økt sjøtemperatur gir økt klekking av egg og sannsynligvis dermed økt forekomst av kveis.

Sjøfugl, for eksempel storskarv, er vertskap for kveis i larvestadiet, dvs det samme stadiet som hos fisken. En økt sjøfuglbestand skal derfor i teorien ikke medføre økt mengde kveis i fisk siden selen ikke spiser sjøfugl.

3.3 Skjellsanking

3.3.1 Status og mål

Froan er et område med rike forekomster av mange skjellarter. Skjellressursene ble tidligere ikke utnyttet, men i de siste 20 årene har kommersielle interesser høstet av skjellressursene i Froan. I Norge foregår all kamskjellfangst ved dykking.

I juni 2010 gjennomførte Havforskningsinstituttet undersøkelser av kamskjellforekomstene i Froan. Resultater av alderssammensetningen var i samsvar med tidligere undersøkelser, og tyder på at reproduksjonsevne og rekruttering i bestanden som høstes er god og varierer lite mellom år.

Mål for skjellsanking:

Det må være en god dialog mellom næringen og forvaltningen for å sikre at høsting av skjell ikke forringer verneverdiene.

3.3.2 Aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

Naturlige skjellforekomster er en viktig del av dietten til fugler som oppholder seg i Froan vår og høst. Skjellsanking er ikke en tradisjonell bruksform og defineres ikke inn under begrepet "fiske". Skjellsanking som på noe vis skader fugl og sel unødig er forbudt. Dette gjelder også dersom skjellsanking skader artenes næringstilgang.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

Verneforskriften er ikke til hinder for sanking av skjell i landskapsvernområdet.

Sanking av skjell og muslinger som næring var trolig ikke aktuelt i området på vernetidspunktet. Den spesifiserte dispensasjonshjemmelen i verneforskriften kap V pkt. 4 åpner derfor ikke for å gi tillatelse til å sette opp bygninger og andre tekniske installasjoner i landskapsvernområdet i forbindelse med kommersiell sanking av skjell og muslinger.

3.3.3 Utfordringer og tiltak

Forvaltningsmyndigheten kjenner per i dag for lite til aktiviteten av skjellsanking i Froan.

Tiltak:

Forvaltningsmyndigheten ønsker å kartlegge hvor skjellsanking foregår i verneområdene i Froan.

3.4 Oppdrettsvirksomhet

Oppdrettsvirksomhet og forholdet til verneforskriftene for verneområdene i Froan har vært gjenstand for grundig vurdering både hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet).

NATURRESERVATET

I naturreservatet er det forbud mot oppdrettsvirksomhet og annen form for endring av det naturlige systemet ut over de unntak som forskriften nevner.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

I landskapsvernområdet er det forbud mot oppdrettsvirksomhet.

Det vises her til Miljøverndepartementets vedtak 28.09.2012 der det framgår at det ikke finnes hjemmel hverken i verneforskriften eller i naturmangfoldloven til å tillate fiskeoppdrett i Froan landskapsvernområde.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

I dyrelivsfredningsområder er det tillatt å drive med oppdrett såfremt det ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet unødige.

3.5 Jakt og eggsanking

3.5.1 Status og mål

Per i dag foregår det ikke jakt i Froan. Det foregår noe sanking av egg fra gråmåke og svartbak.

Mål for jakt og eggsanking:

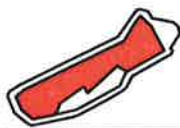
- Jaktforbudet skal overholdes i hele verneområdet, og lovlig jakt på skarv skal alltid veies opp mot bestandens tåleevne.
- Sanking av egg skal skje i henhold til verneforskriften

3.5.2 Jakt - aktuelle bestemmelser

For hele området gjelder at alle fuglearter herunder deres reir og egg, alle selarter og oter er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse (verneforskriftens kap IV, punkt 2 og kap. VI punkt 1)

Det finnes per i dag ikke annet jaktbart vilt i Froan enn fugl og sel. I praksis er jakt i Froan derfor ikke tillatt.

En skiller i denne planen mellom ordinær jakt, og uttak av arter i forvaltningssammenheng. Uttak av fremmede arter som et forvaltningstiltak regnes heller ikke som jakt. Slike uttak skal bare skje på initiativ fra forvaltningsmyndigheten eller i samråd med denne.

NATURRESERVATET

I naturreservatet åpnes det ikke for jakt på fugl, sel og oter.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET OG

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

I dyrelivsfredningsområdet er bestemmelsene ikke til hinder for at fastboende grunneiere, til øybefolkningens eget bruk, kan skyte eller fange skarv i tiden f.o.m 1.10 t.o.m. 1.2 dersom bestanden etter forvaltningsmyndighetens vurdering kan tåle slik belastning.

Bestemmelsene om dyrelivsfredning gjelder også i landskapsvernområdet.

Da skarv bare kan tas ut etter at forvaltningsmyndighetens har vurdert belastningen opp mot bestandens tåleevne, må en ta kontakt med forvaltningsmyndigheten i forkant av jakt og fangst av skarv. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere om bestanden kan tåle slik belastning før jakt kan skje.

Med fastboende grunneiere menes folk som er registrert bosatt i Froan i folkeregisteret. Fastboende som ønsker å jakte skarv må før uttak vurdere hvor mye skarv det er ønske om å ta ut og hvor en ønsker å ta den ut og melde dette inn for forvaltningsmyndigheten.

I og med at en har laget et eget mål for storskarv i denne planen blir det ekstra viktig å følge med på eventuelle uttak av arten. En kan per i dag ikke påregne at samtykke til slik jakt blir gitt.

3.5.3 Eggsanking – aktuelle bestemmelser

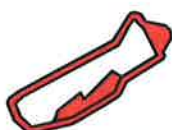

NATURRESERVATET

I naturreservatet er all eggsanking forbudt.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET OG

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

Alle fuglearter, herunder deres reir og egg er fredet hele året mot jakt, fangst, skade og unødig forstyrrelse, jf. verneforskriften. Det er imidlertid åpnet for eggsanking knyttet til egen eiendom.

Fastboende grunneiere, til øybefolkningens eget bruk, kan samle egg fra gråmåke og svartbak på egen eiendom, jf verneforskriftens kap. VI pkt 2, 2. strekpunkt.

Grunneier må være fastboende i Froan for å kunne sanke egg på egen eiendom. Med fastboende grunneiere menes grunneiere som er registrert bosatt i Froan i folkeregisteret.

Eggsanking til kommersielle formål er forbudt, men grunneier kan etter verneforskriften gi/selge egg til naboer.

Tiltak

Det foreslås ingen spesielle tiltak

3.6 Uttak av skjellsand

3.6.1 Status og mål

Skjellsandressursene i Froan ble kartlagt i forbindelse med et nasjonalt program for kartlegging av marint biologisk mangfold. Prosjektet ble ledet av NIVA og oppdragsgiverne var blant annet Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Fiskeridirektoratet. Denne informasjonen er lagt inn i Naturbasen til Miljødirektoratet. Se kapittel 2 for mer informasjon om skjellsandressursene i Froan.

Tidligere har skjellsandressursene hovedsakelig blitt kartlagt som en næringsressurs, det er først i nyere tid en har kartlagt disse forekomstene for å få oversikt over naturtypen. Vi vet lite om skjellsandens økologiske funksjon, derfor vet vi også lite om konsekvensen av å forbruke av denne ressursen. Forbruk av en ikke-fornybar ressurs uten å kjenne til ressursens omfang, eller de konsekvenser uttak av masse vil kunne ha på marine økosystemer, samsvarer ikke med nasjonale mål om en forsvarlig ressursutnyttning og føre-var-prinsippet.

Fra gammelt ble det tatt ut skjellsand for å gruse vegene i Froan, noe som ikke gjøres i så stor grad lenger.

Mål for skjellsanduttak:

- Uttak av skjellsand skal ikke forekomme i naturreservatet.
- I landskapsvernområdet bør uttak av skjellsand begrenses til et minimum.
- Uttak av skjellsand over flomålet (midlere høyvannstand) skal ikke forekomme.

3.6.2 Aktuelle bestemmelser

Uttak av skjellsand i Norge generelt blir regulert gjennom kontinentalsokkelloven. Fylkeskommunen er konsesjonsmyndighet etter denne loven. Dette gjelder kommersielle uttak i områder som ikke er undergitt privat eiendomsrett. I områder undergitt privat eiendomsrett regulerer uttak av skjellsand gjennom plan- og bygningsloven. Kommunen er myndighet etter denne loven.

NATURRESERVATET

Uttak av skjellsand i naturreservatet reguleres av vernebestemmelsenes kap. IV pkt. 3. Det heter at **"Inngrep eller annen virksomhet som kan endre naturgitte forhold, så som oppfylling, uttak av masse...er ikke tillatt."**

I naturreservatet i Froan er det forbudt å ta ut skjellsand. En kan ikke påregne å få dispensasjon til uttak av skjellsand verken på land eller i sjøen i naturreservatet.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

"Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder større uttak eller utfylling av masse, bygging av veger, oppføring av bygninger, anlegg m.v. er ikke tillatt", jf kap. V pkt. 1.

Det finnes lite skjellsand på land i landskapsvernområdet i Froan. Uttak av skjellsand på land (over midlere høyvannstand) skal ikke forekomme i landskapsvernområdet.

Et større skjellsanduttak i flomålet vil kunne endre landskapets art eller karakter. Mindre skjellsanduttak til privat bruk er ikke søknadspliktig etter verneforskrifter i landskapsvernområdene. Med mindre uttak menes her at grunneiere kan ta ut inntil 1 m³ skjellsand pr år. Skjellsand i flomålet har lav fornyelsesrate, men et uttak på inntil 1 m³ antas ikke å føre til vesentlig skade på verneformålet.

Større uttak av skjellsand på land og under havoverflaten er forbudt.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

Verneforskriften regulerer ikke skjellsanduttak i områder kun berørt av dyrelivsfredning.

3.6.3 utfordringer og tiltak

Kunnskapsmangelen er en utfordring når det gjelder forvaltning av skjellsand. I fremtiden bør det være et mål å få ytterligere kunnskap om betydningen av denne naturtypen. Dette er noe som må løses på nasjonalt nivå.

Tiltak:

Det foreslås ingen spesielle tiltak

3.7 Høsting av tang og tare

3.7.1 Status og mål

Froan har store områder med stortareskogbunn, se kapittel 2. Tareskogen har stor betydning som oppvekstområde for fiskeyngel, som igjen er næringskilde for mange sjøfuglarter.

Det er ikke åpnet for taretråling innenfor Froan naturreservat, landskapsvernområde og område med dyrelivsfredning gjennom taretrålingsforskriften for Sør-Trøndelag av 6.4.2009. Forskriften revideres i 2014.

I forbindelse med arbeidet med utforming av Marin Verneplan for norskekysten 30. juni 2004 kom Rådgivende utvalg for Marin Verneplan, med endelig tilrådning og forslag til referanseområder (se tidligere omtale). I denne tilråningen er det

foreslått sju områder som skal representere taretrålefrie områder langs norskekysten. Ett av disse er Froan.

Mål for høsting av tang og tare:

- Froan naturreservat skal være et referanseområde for taretrålingsfrie områder også i fremtiden.
- Tang kan høstes på tradisjonelt vis innenfor hele verneområdet.
- Eventuelle søknader om å tillate ny teknologi til høsting av mikro- og makroalger skal behandles etter prinsippene i NML og ses i lys av intensjonen på vernetidspunktet.

3.7.2 Aktuelle bestemmelser

Det utvikles stadig ny teknologi for mer effektiv høsting av naturressurser, dette gjelder også høsting av tang og tare. I enkelte tilfeller kan det være en utfordring å vurdere hvilken konsekvens nye høstingsmetoder har på naturmiljøet.

NATURRESERVATET

Vegetasjonen er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. (verneforskriftens kap. IV punkt 1.) Virksomhet som kan endre de naturgitte forhold er ikke tillatt (verneforskriftens kap. VI punkt 3).

Tang og tareskjæring er unntatt denne bestemmelsen (verneforskriftens kap. IV punkt 6, 2. strekpunkt)

Ferdsel i naturreservatet i forbindelse med tang- og tareskjæring er tillatt. (verneforskriftens kap. IV punkt 6, 5. strekpunkt)

I naturreservatet åpner verneforskriften for skjæring av tang og tare. Dette vil fortsatt være tillatt

Taretråling anses som en virksomhet som kan endre de naturgitte forholdene i naturreservatet og er dermed ikke tillatt. En såpass industriell høsting har ikke vært gjort tradisjonelt og vil være i strid vernebestemmelsene som i naturreservatet også gjelder sjøbunnen.

Tang- og tarehøsting i stor skala kan være med på å forringe verneverdiene i dette spesielle gruntvannsområdet. Skånsom tang- og tareskjæring på enkelte lokaliteter kan være mindre problematisk. Ferdsel i ferdselsforbudstiden er tillatt i tilknytning til slik tareskjæring.

DYRELIVSFRENINGSSOMRÅDET

I landskapsvernområdet om områdene med dyrelivsfredning er ikke høsting av tang og tare i strid med verneforskriften. Det er i dag ikke åpnet for taretråling i verneområdene i Froan jf. taretrålingsforskriften for Sør-Trøndelag av 6.4.2009.

Det henstilles om at eventuell høsting skjer i dialog med forvaltningsmyndigheten.

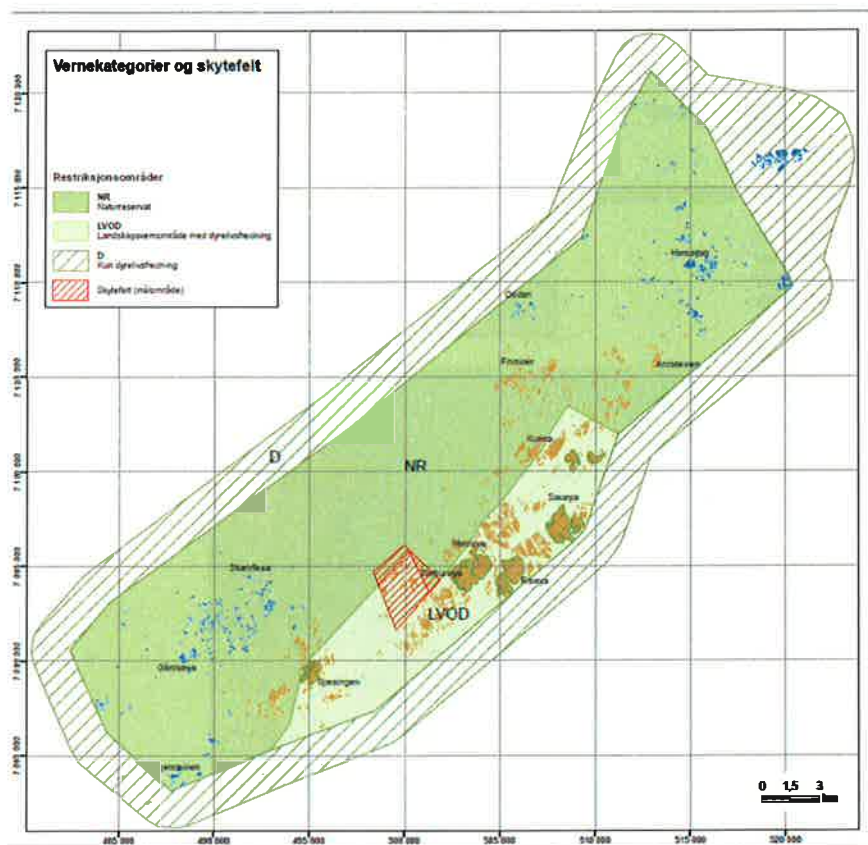
Tiltak

- Forvaltningsmyndigheten vil følge opp arbeidet med taretrålingsforskriften Sør-Trøndelag slik at Froan også i fremtiden kan være et referanseområde for områder der det ikke åpnes for taretråling.

3.8 Skytefelt

3.8.1 Status og mål

Sjøforsvarets skytefelt Burøyfeltet T1 (vest for Sørburøy) ligger innenfor grensene til naturreservatet og landskapsvernområdet i Froan, se figur 24. Skytefeltet er det eneste bombarderingsfeltet Sjøforsvaret har i Norge. Feltet er i aktiv bruk og regnes som viktig for Sjøforsvaret og de allierte fartøyene som benytter feltet. Det eksisterer kun ett tilsvarende skytefelt i Nord- Europa.

Figur 25 Skytefelt T1 – og vernegrensene (kart Bryn 2012)

Øvingsperioden i skytefeltet strekker seg fra 1. august til 1. april. Sjøforsvaret har øvelser fra 5 - 10 ganger i året i feltet.

Selve skytefeltet T1 er 7,85 km², og nedslagsfeltet for skytingen skal være innenfor avgrensingen. Skyteretningen for feltet er mot nord nordvest, og skytende fartøy skal være innenfor det som er merket "T1 Frohavet fareområde" i figur 25. Typisk skyteavstand vil være ca. 12 km. Fartøyene seiler da gjerne fram og tilbake på en linje.

T1 Frohavet målområde og fareområde

Hovedbruker

Sjøforsvaret

Koordinater/beliggenhet

Målområde: N 63°59'30" Ø 09°00'00"

N 63°58'30" Ø 09°02'20"

N 63°57'05" Ø 08°58'30"

N 63°58'45" Ø 08°58'00"

Fareområde felt T-1: N 64°01'00" Ø 08°53'00"

N 64°02'00" Ø 09°03'00"

N 63°58'00" Ø 09°05'00"

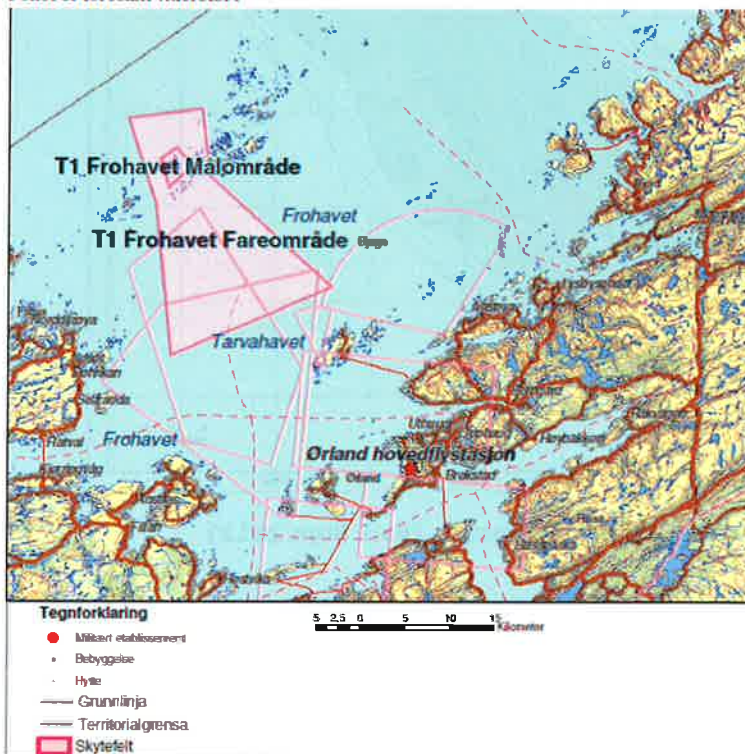
N 63°52'00" Ø 09°23'00"

N 63°47'00" Ø 09°02'00"

N 63°56'00" Ø 08°58'00"

Status iht helhetsplan

Feltet er foreslått videreført

Figur 26 fra NOU 2004:7 Forsvarets skyte- og øvingsfelt

Det skal i hovedsak skytes i sjø. Nedslaget blir observert fra en bunker på Arøya. I enkelte tilfeller kan også øyer og holmer treffes, noe som gjør at det kan være fare for blindgjengere på øyer og holmer i skytefeltet.

Sjøforsvaret er ikke pålagt noen ekstra rutiner eller oppgaver som en følge av at de opererer i et vernet område, men de rydder området etter øvelse. I forkant av øvelser varsler Sjøforsvaret grunneierne om den aktiviteten som skal være i området. Er det større øvelser, går de ut i media og informerer om dette.

Sjøforsvarets «Instruks for skyting med kanon» sier at feltet kan brukes i periodene 1. januar - 1. april og 1. august - 31. desember. I perioden 1. september - 20. oktober skal ikke feltet brukes før kl. 11.00 på grunn av krabbefisket.

Ny kampflybase på Ørlandet vil i følge Sjøforsvaret ikke gi økt behov for øvelser. Luftforsvaret har så langt (november 2014) ikke konkretisert om det finnes planer for økt aktivitet i områder i Froan.

Mål:

Forvaltningsmyndigheten skal jobbe for at eventuelle negative effekter på dyrelivet i Froan som følge av skytefeltsaktivitetene, skal begrenses til et minimum.

3.8.2 Aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

Militære øvelser kan bare foregå i forbindelse med Sjøforsvarets virksomhet i øvelsesfeltet Burøy-Frohavet (verneforskriftens kap. IV pkt 5). I den forbindelse er Sjøforsvaret ikke berørt av ferdselsrestriksjonene i området (verneforskriftens kap IV, pkt 6, 3. strekpunkt).

Henlegging av avfall er forbudt, jf kap IV, pkt 3.

Gjennomføring av militære øvelser i naturreservatet

Det er kun Sjøforsvaret som har direkte hjemmel til å gjennomføre militære øvelser i naturreservatet, øvrige deler av Forsvaret må ha dispensasjon fra verneforskriften.

Militære øvelser kan være en trussel mot dyrelivet i området. Tiltak direkte hjemlet i verneforskriften skal i størst mulig grad ta hensyn til verneformålet..

Opprydding etter øvelser

Det er viktig at området ryddes for eksplosiver og annet avfall etter øvelsen. Dette gjelder også i landskapsvernområdet.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

Dagens militære aktivitet er en forstyrrelse av dyre- og fuglelivet. Hvorvidt den er unødig bør vurderes grundig av Sjøforsvaret i forkant av øvelsene.

Det er viktig at den militære aktiviteten ikke direkte truer hekkende fugl og kastende sel. Det henstilles derfor om at det vises aktsomhet i hekkesesongen og i perioder hvor sel kaster. Øvelser bør planlegges ut i fra disse hensynene.

3.8.3 Utfordringer og tiltak

At Sjøforsvaret bruker området helt fram til 1. april på våren kan være uheldig i forhold til en del "tidlighekkere" slik som for eksempel storskarv og havørn. Det vil være gunstig om Sjøforsvaret kan korte inn sin øvingsperiode fra 8 måneder til 7 måneder, altså til 1. mars. Sjøforsvaret mener selv at en tidligere sluttdato på våren vil få store konsekvenser for feltets verdi. Tradisjonelt har det vært NATO- aktivitet i Norge hvert år i mars måned, og det er viktig at NATO fartøyene får muligheten til å bombardere. Tidligste sluttdato Sjøforsvaret ser som realistisk er 20. mars.

Hvordan faunaen og ulike habitater påvirkes av Sjøforsvarets øvingsvirksomhet er ikke godt nok kartlagt, noe det bør jobbes for å få bedre oversikt over.

Tiltak:

- Det skal avklares nærmere med Sjøforsvaret om når de skal avslutte sin øvingsaktivitet i skytefeltet om våren.
- Effekten skytefeltet har på verneformålet bør klarlegges bedre.

3.9 Lavtflyging

3.9.1 Status og mål

Lavtflyging i sårbare områder er forstyrrende for fugle- og dyrelivet, og bør spesielt unngås i tider hvor de enkelte dyrearter har spesielt behov for ro, for eksempel i kaste- og yngletiden samt hekkesesongen for sjøfugl.

Omfanget av lavtflyging er ikke kjent. Luftforsvaret flyr til tider over Froan, og i den forbindelse kan det foregå noe lavtflyging. Det har også foregått lavtflyging med helikopter i regi av Kystverket i forbindelse med inspeksjon langs kysten.

Mål for lavtflyging:

Lavtflyging over verneområdene i Froan bør holdes på et minimum

3.9.2 Aktuelle bestemmelser om lavtflyging

Mange verneforskrifter har forbud mot lavtflyging, men et sånt forbud finnes ikke i verneforskriften for naturområdene i Froan. Her gjelder kun generelt at "alle fuglearter, herunder deres reir og egg, alle selarter og oter er fredet hele året mot blant annet skade og unødige forstyrrelser (verneforskriften kap VI pkt 1)."

Det er viktig at det utvises høy grad av aktsomhet til dyrelivet dersom flyging over området må foregå i de mest sårbare periodene, dette er hovedsakelig tidene med ferdselsforbud i området, jf. verneforskrift. Det er en fordel om flyging gjennomføres i størst mulig grad over åpen sjø.

Siden verneforskriften ikke regulerer denne type aktivitet direkte i noen av verneområdene i Froan, er det avgjørende å ha god dialog med de aktuelle aktørene for å unngå unødig forstyrrelse på dyrelivet i sårbare perioder.

Tiltak:

Det skal tas initiativ til en dialog med forsvaret og andre slik at de i størst mulig grad unngår å fly lavt over Froan.

3.10 Ferdsel på land og til sjøs

3.10.1 Status og mål

Mange av de artene som benytter Froan som leve- hekke- og yngleområde er sårbare for forstyrrelser, derfor er det nødvendig å begrense den menneskelige ferdselen i området. Siden det på vernetidspunktet var forholdene ved hekkeområdene og kaste plassene som det var mest fokus på, ble det satt et forbud i naturreservatet mot å gå i land i perioden fra 1. april til 10. august, samt på kaste plasser for sel fra 10. september til 15. november. I senere tid er det dokumentert at Froan også har store kvaliteter både som vinterområde for en rekke fuglearter, og som et viktig område i trekk tidene høst og vår. I tillegg er området særlig viktig som fjærfellingsområde (myteområde) for bl.a. grågås, ærfugl og silender fra juli til september.

I kapitlene som beskriver de ulike brukerinteressene, er bestemmelser om ferdselsrestriksjoner også diskutert nærmere.

Mål for ferdsel

Menneskelig ferdselen skal ikke være forstyrrende på naturkvalitetene i verneområdene

Tilstrekkelig informasjon skal være tilgjengelig for besøkende og publikum slik at de kan ta hensyn til verneverdiene til lands og til vanns.

3.10.2 Ferdsel - aktuelle bestemmelser

Ferdsel til sjøs

Det er ingen restriksjoner på ferdsel til sjøs i verneområdene i Froan. Denne type ferdsel kan ha negative konsekvenser for fugle- og dyrelivet og særlig i yngleperiodene. En henstiller derfor folk om å holde seg i god avstand til hekkekolonier og kaste plasser i yngleperiodene.

Ferdsel på land

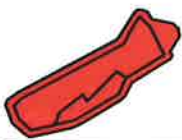
NATURRESERVATET

I tidsrommet f.o.m 1. april til 10. august er all ferdsel på land forbudt,
I tidsrommet f.o.m 10. september til 15. november er all ferdsel forbudt på kasteplasser for sel, jf kap. IV pkt. 4.

Ferdselsrestriksjonene er ikke til hinder for følgende;

- Ferdsl i ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsel- og forvaltningsøyemed.
- Ferdsl i forbindelse med forswarets virksomhet i øvelsesfeltet Burøy-Frohavet.
- Ferdsl i forbindelse med utøvelse av tradisjonelle næringer som fiske, jordbruk, tang- og tareskjæring, grunneieres høsting av ville bær og tilsyn med beitedyr.
- Ferdsl i forbindelse med "fyr- og merkevesenets" virksomhet (Kystverket).

Det er viktig å merke seg at det er forbud mot ferdsel i Froan naturreservat i den angitte ferdselsforbudstiden og det skal kun være i særlige tilfeller at det gis dispensasjon fra dette forbudet. De grupper som kan få lov til å bruke landområdene i denne tiden går frem av verneforskriften (se over).

HELE OMRÅDET

For hele naturvernområdet Froan er alle fuglearter, herunder deres reir og egg, alle selarter og oter fredet hele året mot unødige forstyrrelser.

All ferdsel bør skje varsomt med hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

3.10.3 Søknader om dispensasjon fra ferdselsforbud

Forvaltningsmyndigheten registrerer at det er flere brukerinteresser som ønsker å ferdes i naturreservatet i forbudstiden. Denne type ferdsel er ikke hjemlet i forskriften, og forvaltningsmyndigheten vil måtte vurdere slike søknader etter § 48 i naturmangfoldloven (se også Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, Miljødirektoratets veileder M106 -2014).

Generelt må enhver søknad om fritak fra ferdselsforbudet begrunne hvorfor aktiviteten ikke like gjerne kan foregå utenom restriksjonssperioden, videre må søker oppgi gode grunner til hvorfor aktiviteten ikke kan skje utenfor grensene av naturreservatet eller kasteplasser for sel. Søker må også oppgi hvordan ferdselen skal utføres og hvilke hensyn som kan tas.

3.10.4 Utfordringer og tiltak

Ferdselsrestriksjoner har skapt utfordringer for enkelte brukerinteresser som ønsker å bruke landområdene i naturreservatet også i ferdselsforbudstiden, for eksempel til forskning og friluftsliv.

Tiltak:

- Det må gjøres en gjennomgang av informasjonen knyttet til ferdselsrestriksjonene i området. Sårbarhetskart bør lages.
- Informasjon om sårbare områder gjennom sesongen bør gjøres tilgjengelig for folk som ferdes til sjøs.
- Oppsynet/naturformidling bør styrkes og være tilgjengelig for folk som ønsker å bruke områdene på en hensynsfull måte.

3.11 Friluftsliv og turisme

3.11.1 Status og mål

Miljøtilpasset turisme i tilknytning til større verneområder er et nytt nasjonalt satsningsområde, som forvaltningen av verneområdene er bedt om å tilpasse innen rammene av den enkelte vernebestemmelse. Målet er å øke forståelsen for

vernet spesielt, og bevaring av natur generelt, noe som også kan bidra til å sikre verneformålet.

I St. prp. nr. 65 (2002-2003) sies det i den såkalte "Fjellteksten" blant annet at: "Initiativ som bidrar til utvikling av kvalitetsturisme, med respekt for det naturlige, økonomiske, sosiale og kulturelle miljøet, bør dyrkes fram og støttes." Det presiseres at det skal skje innenfor rammene av verneforskriften.

Reiseliv som næring er lite utviklet i Froan. Innenfor naturreservatet er det noe sjøbasert safarivirksomhet på sjøfugl og sel. I landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet er det en del overnattingsplasser, da spesielt i Halten. Der er destinasjonsselskaper som jobber med markedsføring av Froan, i tillegg til den enkelte bedriften.

Det er lite tilrettelagt for friluftsliv i området, dette gjelder både stier, telt- og rasteplasser.

Mål for friluftsliv og turisme:

- Forvaltningsmyndigheten skal jobbe for å tilpasse naturbasert reiseliv i Froan innenfor rammene av verneforskriften og "Fjellteksten".
- Initiativ som bidrar til utvikling av kvalitetsturisme, med respekt for det naturlige, økonomiske, sosiale og kulturelle miljøet, bør oppmuntres og støttes.
- I utviklingen av reiselivet skal det tas hensyn til dyre- og plantelivet i området, og i utøvelse av reiselivsaktiviteter i området skal det spesielt vises hensyn til leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr.
- Hensynsfull ferdsel skal være et mål for friluftslivet i hele området.
- Enkel tilrettelegging for det naturvennlige og enkle friluftslivet kan være aktuelle tiltak i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet. Det skal legges særlig vekt på hensynet til sårbar vegetasjon og sårbart dyreliv ved tilrettelegging for friluftsliv og ferdsel.

3.11.2 Friluftsliv og turisme – aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

I hele naturreservatet gjelder ferdselsrestriksjonene i perioder av året, se kap. 3.8. for mer informasjon.

Oppføring av bygninger, anlegg og andre innretninger er ikke tillatt, jf kap. IV pkt 3.

Dersom området skal benyttes i reiselivssammenheng må dette ikke være i konflikt med verneformålet.

Tilrettelegging for friluftsliv i naturreservatet

Alle former for tekniske installasjoner og tilrettelegging for friluftsliv er i utgangspunktet forbudt. Eventuelle dispensasjoner må behandles etter § 48. Hensiktsmessigheten av å plassere slike installasjoner innenfor naturreservatet vil vurderes opp mot alternative plasseringer utenfor ved behandlingen av slike søknader. Forbudet mot ferdsel i perioder er et viktig argument mot slike dispensasjoner.

Faktaboks: Telting og rasting i utmark

Plass til rasting, solbad, overnatting eller liknende må ikke tas i innmark uten eierens eller brukerens samtykke.

I utmark må plass som nevnt i foregående ledd ikke tas til utilbørlig fortrengsel eller ulempe for andre.

Rasting eller telting må ikke skje når det kan medføre nevneverdig skade på ungskog, eller skogforyngelsesfelt. Telt må ikke settes opp så nær bebodd hus (hytte) at det forstyrrer beboernes fred og i hvert fall ikke nærmere enn 150 meter. Reglene om avstand fra bebyggelse gjelder likevel ikke på område som særskilt er innredet for telting. Departementet kan gi forskrift om å tillate telting nærmere enn 150 meter fra bebodd hus (hytte) i kystnære områder.

Telting eller annet opphold er ikke tillatt i mer enn 2 døgn om gangen uten eierens eller brukerens samtykke. Samtykke til lengre opphold trengs likevel ikke på høgfjellet eller på område fjernt fra bebyggelse, medmindre det må regnes med at oppholdet kan medføre nevneverdig skade eller ulempe.

(fra friluftsløven § 9, revidert januar 2012)

Ferdsel i naturreservatet i forbindelse med friluftsliv og turisme

Man kan fritt gå i land i naturreservatet i perioder uten ferdselsforbud.

Dispensasjon fra ferdselsforbudet i forbindelse med friluftsliv og turisme må vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven.

Det er tidligere gitt dispensasjoner til ilandstigning på Vingleia fyr og Finnværet fyr, og i forbindelse med forskning og overvåking. Søker må oppgi formål og sannsynliggjøre at ferdselen er nødvendig, vil være begrenset i tid og rom, ikke være til skade for naturverdiene eller evr ha stor samfunnsnytte.

Telting og rasting i naturreservatet

I perioder med ferdselsforbud i naturreservatet er telting og rasting på land ikke tillatt. I perioder uten ferdselsforbud er telting og rasting tillatt innenfor rammene av friluftsløven.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder større uttak eller utfylling av masse, bygging av veger, oppføring av bygninger, anlegg m.v. er ikke tillatt. Henlegging av avfall er forbudt. Jf. kap V pkt 1.

Tilrettelegging for friluftsliv i landskapsvernområdet

Mindre tilretteleggingstiltak som ikke endrer landskapets art eller karakter vesentlig er normalt kurante, men skal forelegges forvaltningsmyndigheten før igangsetting. Dette for å kunne ha en dialog om tiltakets omfang og formål, og om tiltaket krever søknad om dispensasjon fra verneforskriften til å kunne gjennomføres. Større tiltak er ikke tillatt.

Ferdsel i landskapsvernområdet

Det er ingen ferdselsrestriksjoner i landskapsvernområdet.

HELE OMRÅDET

Generelt skal det ikke foregå aktivitet som kan forstyrre dyrelivet unødig i området.

Allmennhetens adgang til å bedrive enkelt friluftsliv etter friluftsloven er ikke ment å skulle få begrensinger etter verneforskriften. I samsvar med norsk friluftstradisjon er det fri ferdsel i området jf. friluftsloven, men i verneforskriften er ferdsel regulert i hele eller deler av naturreservatet i perioder av året, dette på grunn av hensyn til hekkende fugl og kasteplasser for sel. En oppfordrer alle til å ta hensyn til verneverdiene i området i friluftsliv- og turismesammenheng.

Ferdsel med båt i hele området

Ferdsel med og båt og havkajakk er tillatt i hele naturvernområdet hele året. I dyrelivsfredningsområdet er det tilrettelagt med gjestebåthavner.

Ferdselen skal foregå på en måte som ikke gir skade eller unødig forstyrrelse av fugle- og dyrelivet i verneområdene.

Telting og rasting i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet

Verneforskriften setter ingen restriksjoner mot telting og rasting i landskapsvernområdet eller dyrelivsfredningsområdet. Områdene som egner seg godt til slik type aktivitet er de bebodde øyene i Froan. Det er viktig at all telting og rasting skjer i henhold til friluftslovens bestemmelser.

Turisme – retningslinjer i Froan

Reiselivsbedrifter som bruker Froan i turistsammenheng bør sette seg grundig inn i bestemmelsene for verneområdene. Videre skal det vises hensyn til dyre- og fugleliv spesielt i sårbare perioder på året.

Av hensyn til naturverdiene, vil det generelt ikke gis dispensasjon til ferdsel på land i naturreservatet i ferdselsforbudtiden. Reiselivsbedrifter som bruker verneområdene i Froan i sine produkter bør ha et bevisst forhold til vernekvalitetene i området:

- Bedriften bør basere seg på natur- og kulturbasert turisme.
- Bedriften bør stille spesielt høye krav til vertskap og guider. Formidling og læring bør være en sentral del av produktet.
- Bedriften bør bidra aktivt til natur- og kulturvern, ha god kjennskap til egen miljøpåvirkning og alltid utøve en føre-var-holdning.
- Bedriften bør kunne bidra positivt i lokalsamfunnet og utøve et generelt samfunnsansvar.
- Bedriften bør gi gjestene gode opplevelser og skape møteplasser som gir medarbeidere og gjester innsikt i lokalkultur, -samfunn og miljø.

For øvrig vises det til bestemmelser i friluftsløven.

Ørn- og selsafari

Aktivitetsturisme som ørn- og selsafari må foregå på en ytterst skånsom måte i verneområdene i Froan. Ferdsel til vanns reguleres ikke med verneforskriften, men all unødig forstyrrelse av dyrelivet er forbudt i hele naturvernområdet Froan. Derfor henstiller forvaltningsmyndigheten at safari med hensikt å oppsøke dyr i området foregår på følgende premisser:

- Unngå aktivitet i hekkeperiodene for sjøfugl og på kasteplasser til sel.
- Hold god avstand til hekke- og kasteplasser.
- Senk farten på båten i god tid før du nærmer deg aktuell lokalitet.

3.11.3 Utfordringer og tiltak

Hovedutfordringen med å utvikle reiseliv i et område som Froan, er at det må gjøres på en slik måte at det ikke kommer i konflikt med verneformålet. Samtidig bør det skje på lokalsamfunnet sine premisser.

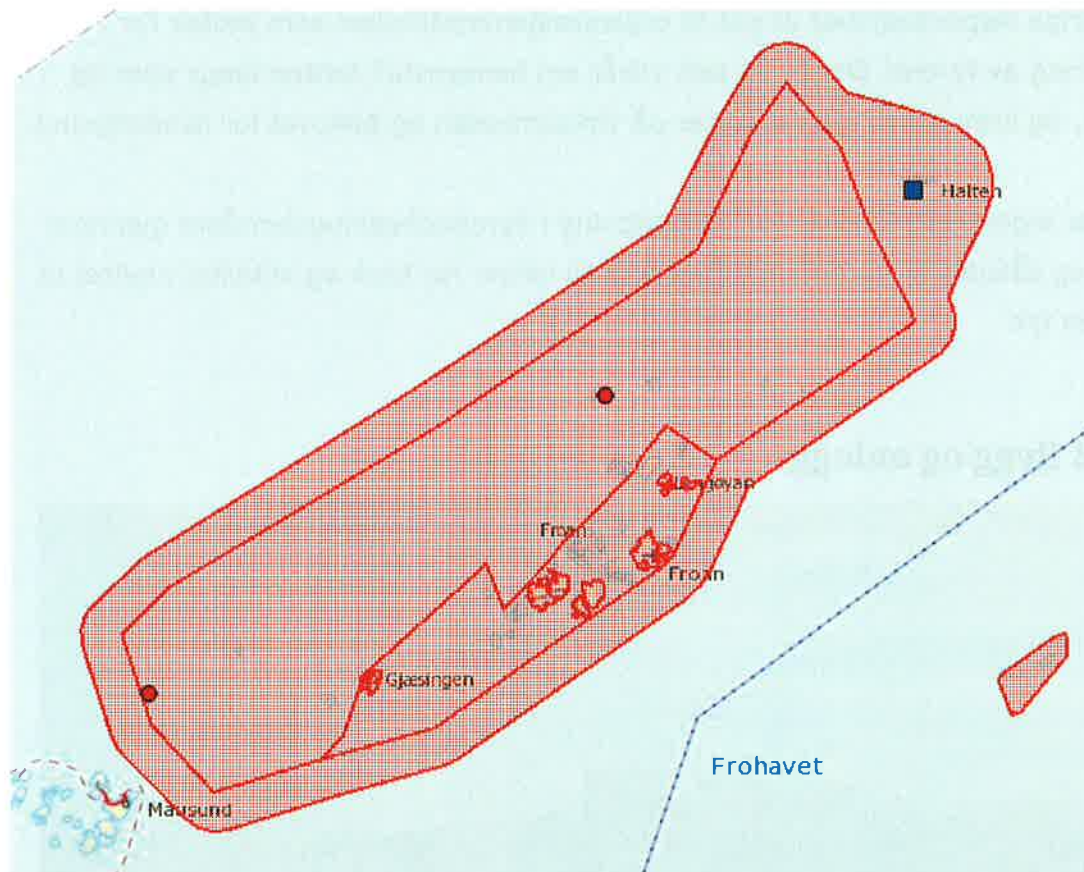
Et reiselivstilbud som i utgangspunktet ikke har innvirkning på verneverdiene kan over tid allikevel være en belastning. Dette gjelder for eksempel dyresafari (sel og sjøfugl) og andre aktiviteter der man kommer nært på dyr eller ferdes på konsentrerte områder på land. Generelt må forstyrrelse av vilt antas å være den potensielt største negative virkningen av et økt omfang av organisert reiseliv.

Tiltak:

- Det skal sammen med kommunen og lokale reiselivsaktører gjøres en gjennomgang av hvilken tilrettelegging som er ønskelig i Froan. Da knyttet til et enkelt reiseliv basert på naturopplevelser. Dette må gjøres i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen.
- Forvaltningsmyndigheten skal jobbe for tiltak som kan bidra til at besøkende kan oppleve dyrelivet i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet uten å forstyrre unødig.
- Sammen med kommune og lokale reiselivsaktører skal det utvikles informasjon til alle grupper om vernekvaliteter i området, for å oppnå forståelse for naturvennlig friluftsliv. Det bør utvikles informasjon om områdets geografi og naturverdier samt informasjon om naturvernområdene og restriksjoner i disse. Det kan være aktuelt å utarbeide et ferdselskart med god natur- og kulturminneinformasjon. I dette kartet legges det inn turforslag med info om de ulike stedene en kommer.
- Det er viktig at det finnes informasjonsbrosjyrer for verneområdet i Froan som er lett tilgjengelig lokalt og på nettet.
- Forvaltningsmyndigheten skal følge utviklingen av ferdsel (form og omfang) nøye, samt registrere effekten av områdets bruk i forhold til slitasje og sårbare arters utvikling.

3.11.4 Bruk av fyrstasjonene i Froan

I naturreservatet i Froan er det to fyr, Vingleia og Finnværet. I dyrelivsfredningsområdet ligger Halten fyr, som er et mye brukt utfartssted om sommeren.

Figur 267 Fyr i Froan. Vingleia nede til venstre, Finnværet i midten og Halten øverst. (Kilde: Kystverket 2011)

Det er ønskelig at fyrene tas vare på også etter at den tradisjonelle driften er opphørt, derfor har Kystverket inngått avtale med lag og foreninger om drift av nedlagte fyr langs kysten. Dette er aktuelt for Vingleia fyr, Finnværet fyr og Halten fyr (ble avbemannet i 2005).

Fyrene er viktige besøkssteder i naturreservatet i Froan, og vil kunne være viktige punkt for å nå reisende i Froan med informasjon om naturkvaliteter og regelverk i området.

Dersom det er ønskelig med ilandstigning på Vingleia og Finnværet i ferdselsforbudstiden i naturreservatet, må det søkes om dispensasjon til dette. En slik søknad vil vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven.

Flerårige dispensasjoner er gitt til organisasjoner/stiftelser som jobber for bevaring av fyrene. Det er da satt vilkår om hensynsfull ferdsel langs stier og veier, og krav om årlige rapporter på virksomheten og behovet for ilandstigning.

Det er ingen restriksjoner for ilandstigning i dyrelivsfredningsområdet gjennom året og således er verneforskriften ikke til hinder for bruk og aktivitet knyttet til Halten fyr.

3.12 Bygg og anlegg

Figur 278 Sauøya (foto Nils Kristian Grønvik)

3.12.1 Status og mål

Froan med Halten utgjør et unikt kystkulturlandskap i vår region. Bebyggelsen i Froan omfatter både fiskevær og spredt bebyggelse på enkeltøyer.

Kombinasjonsbruk med jordbruk og fiske har vært nødvendig for de fastboende i

Froan, og gårdene har tradisjonelt vært små og bygningene relativt beskjedne. Likevel er det stor variasjon i området, fra de lavmælte rorbuene på Halten, til den mer villapregede bebyggelsen på Sørburøy, som fremdeles har fast bosetting. Tilknytningen til fisket gjør at det finnes mange naust, brygger og rorbuer, hvor fiskerne hadde periodevis tilhold. Fyr, kystmerker, kaier, industribygg, fiskemottak, moloer, fundamenter og tufter er også en del av denne kystkulturen.

NATURRESERVATET

I naturreservatet er det lite tekniske installasjoner. Det som finnes er i all hovedsak knyttet til de gamle fyrene Vingleia og Finnværet som Kystverket eier.

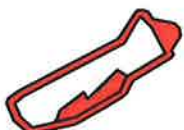
På Valøya hvor Finnværet fyr ligger, er det i tillegg ei gammel hytte som ble brukt i forbindelse med laksefiske i området.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

I landskapsvernområdet er det i dag hovedsakelig eldre bygninger fra tidligere bosetting og som i dag brukes som fritidsbebyggelse. I tillegg har Sjøforsvaret enkelte installasjoner i forbindelse med sin skytefeltsvirksomhet i området. På Arøya har de en bunker og ei brygge.

Øyer som har bebyggelse i dag er Kunna og Nordbuan. Disse har også brygge for ilandstigning.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

Da vernet ble etablert ble de øyene som på det tidspunktet hadde fast bosetting unntatt landskapsvern, og ble kun berørt av dyrelivsfredningen. Med unntak av det generelle hensynet til dyrelivet, er aktiviteten på disse øyene i liten grad er berørt av bestemmelsene i verneforskriften.

Dette gjelder øyene Gjæsingen, Vardøy, Sørburøy, Nordøya, Risøya, Sauøya, Halten og Lyngøyan.

Mål for bygg og anlegg:

- Det varierte og egenartede kystlandskapet i Froan landskapsvernområde skal ikke forringes på grunn av tekniske inngrep.
- Forvaltningen av området skal bidra til at bygninger med kulturhistorisk verdi kan ivaretas gjennom bruk.
- Det skal ikke bygges nye bygninger i naturreservatet.
- I områder med dyrelivsfredning, må ikke nye tiltak komme i konflikt vernebestemmelsene.

3.12.2 Aktuelle bestemmelser

NATURRESERVATET

Oppføring av bygninger, anlegg og andre innretninger, herunder framføring av luftledninger, er ikke tillatt. Inngrep eller annen virksomhet som kan endre de naturgitte forhold, så som oppfylling, uttak av masse, drenering, bruk av kjemiske bekjempningsmidler, gjødsling, henlegging av avfall eller utslipp av konsentrerte forurensningstilførsler er ikke tillatt (se kap. IV pkt 3 i verneforskriften).

Bestemmelsen i pkt 3 er ikke til hinder for vedlikehold av eksisterende bygninger, anlegg og installasjoner (se kap. IV pkt 6 i verneforskriften)

Naturrestatet skal sikres mot små og store inngrep som med tiden kan endre de naturgitte forhold.

Vedlikehold er tillatt, se presisering av denne bestemmelsen senere i kapitlet.

LANDSKAPSVERNOMRÅDET

Tiltak som alene eller sammen med andre kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig er ikke tillatt. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området.

Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder større uttak eller utfylling av masse, bygging av veger, oppføring av bygninger, anlegg m.v. er ikke tillatt, jf kap. V pkt. 1 i verneforskriften.

Bestemmelsene er ikke til hinder for (se kap. V pkt. 3 i verneforskriften)

- Oppdyrking og vanlig jordbruksdrift
- Vedlikehold av eksisterende bygninger, havneanlegg m.v.
- Arbeid i forbindelse med fyr- og merkevesenet virksomhet.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i forsvarsøyemed, se kap V pkt 4 i verneforskriften.

Mange små inngrep kan endre landskapets art og karakter like mye som et stort, derfor er også landskapsvernområdet vernet mot nye tekniske inngrep. Det er lite tekniske inngrep i landskapsvernområdet i dag. Eventuelle søknader om dispensasjon fra verneforskriften vil bli vurdert konkret i hvert enkelt tilfelle.

Vedlikehold av bygg og anlegg er tillatt. Eksisterende, lovlig oppførte tiltak og innretninger, som for eksempel båtfester og brygger, kan fortsatt ha normal bruk og vanlig vedlikehold.

Vegbygging er ikke tillatt i landskapsvernområdet. Eksisterende veger/stier kan vedlikeholdes. Vedlikehold av eksisterende veier må skje på en slik måte at vegen ikke endrer karakter. Man tenker her på et arbeid som skal holde veien ved like med tilsvarende standard som på vernetidspunktet. Det vil normalt være

tillatt med nødvendig grusing og grøfting langs veier, men ikke endring til annet dekke som for eksempel asfalt. Når det gjelder grusing tenker man dessuten i denne sammenheng kun på en fornying av bærelag/slitelag der dette finnes fra før.

Dersom man ønsker å legge grusdekke på en gressgrodd vei, vil dette gå utover vedlikeholdsbegrepet, slik det er ment i forskriften. Å rette ut en sving eller legge en veg/kjørespor i endret trase, er ikke tillatt uten etter dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten. Det samme gjelder dersom man ønsker å utvide vegen i bredden.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i forsvarsøyemed.

3.12.3 Vedlikehold av bygg og anlegg

Vedlikehold av eksisterende bygg og anlegg er tillatt både i naturreservatet og landskapsvernområdet.

Vedlikehold av bygninger i landskapsvernområdet skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og være tilpasset landskapet. Hensynet til landskap skal være tungtveiende ved bygningsmessige endringer. Fargebruk som medfører at bygninger unødig stikker seg frem skal unngås. Materialbruk og bygningsmessige arbeider skal være av en slik karakter at bebyggelsen fremstår harmonisk og godt tilpasset omkringliggende miljø.

Tillatt vedlikehold på bygg og anlegg er alt av innvendig vedlikehold, og utvendig vedlikehold som består i utskifting av materialer og/eller komponenter, som for eksempel dører eller vinduer av lignende utførelse og dimensjon. Utskifting av kledningsbord eller taktekkingsmateriale med nye av lignende type er også

vedlikehold etter dette punktet. Bedre isolering faller innenfor definisjonen av vedlikehold.

Vedlikehold omfatter ikke fasadeendringer, utvendige ombygginger eller utvidelse av bygninger. Dette krever tillatelse, se nedenfor.

3.12.4 Restaurering av bygg og anlegg

Restaurering er søknadspliktig dersom det går ut over vedlikeholdsbegrepet, dette gjelder både i landskapsvernområdet og i naturreservatet.

Restaurering, dvs. tilbakeføring til opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterende bygg og anlegg, bør tillates om ikke sterke hensyn til verneverdiene eller kulturfaglige hensyn sier noe annet.

Søknader om restaurering av bygg utover kapittel V pkt 4 behandles etter naturmangfoldloven § 48. Søknader i naturreservatet behandles strengere enn i landskapsvernområdet.

3.12.5 Oppføring av nye bygninger og påbygging

Oppsetting av nye bygg er ikke tillatt i landskapsvernområdet eller i naturreservatet.

I landskapsvernområdene kan oppføring av nødvendige nybygg eller påbygginger knyttet til fiske- og jordbruksnæring og i forsvarsøyemed tillates etter søknad. Slike søknader må være knyttet til et reelt behov som ikke kan dekkes opp med eksisterende anlegg. Den samlede belastningen for området, samt hvilken påvirkning det påfører kystlandskapet, vil bli ilagt vekt i vurderingen av slike søknader.

Nybygg vil normalt være aktuelt i tilfeller der dette er gunstigere enn utvidelse av eksisterende hus. Dette av hensyn til landskapet eller bygningsmiljøet i landskapsvernområdet.

Det vil normalt ikke gis tillatelse til oppføring av nye bygninger i naturreservatet.

3.12.6 Oppføring av bygninger og anlegg i landskapsvernområdet i forsvarsøyemed

Tillatelser til eventuelle oppføring og påbygging av bygninger og anlegg i forsvarsøyemed kan gis etter søknad (verneforskriftens kap. V, pkt 4). En eventuell søknad bør dokumentere behovet for bygningen/anlegget, oppgi ønsket plassering og utforming. Søknaden bør også inneholde vurdering av konsekvenser for verneformålet og en begrunnelse av hvorfor bygningen ikke kan plasseres utenfor landskapsvernområdet.

3.12.7 Vedlikehold eller nybygg?

Noen vurderinger av skillet mellom vedlikehold og nybygg/påbygging:

- Vedlikehold som endrer bygningens karakter skal vurderes som ombygging. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate.
- Når bærende konstruksjoner skiftes ut og når bygningen fremstår som i det vesentlige fornyet jf. plan- og bygningsloven § 20-1b, er det ikke lenger snakk om vedlikehold, men om ombygging. Endring av takvinkel eller høyder betraktes også som ombygging og krever tillatelse
- Ombygging gjelder tiltak som innebærer bruk av andre materialer og/eller dimensjoner for ytterpanel, dører og vinduer, pipeløp og taktekking.
- Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen er tillatt.
- Arbeider som gjøres med sikte på å endre bruken av en bygning i landskapsvernområdet, da fra bygninger som opprinnelig ble brukt i fiske- og jordbruksnæring eller forsvarsøyemed til noe annet, er ikke tillatt.

Viktige vurderinger ved nybygg/påbygging i landskapsvernområdet (kap V pkt 4):

- Hensynet til landskap skal være tungtveiende ved bygningsmessige endringer. Tradisjonen med hensyn til plassering i terreng, form og materialbruk er viktig å videreføre, for eksempel panel, takutstikk, tekking og farge. Terrenginngrep må minimaliseres.

- Utbedring av eksisterende hus bør prioriteres dersom det er teknisk mulig. En bør vurdere om det er andre hus som er ute av bruk som kan dekke behovet for tilbygg framfor å oppføre nye hus.
- Tilbygg bør underordne seg eksisterende hus, enten ved å videreføre uttrykket eller gjennom å markere at det er nytt.

Søknader om påbygg/ombygging av bygninger og anlegg med kulturhistorisk verdi skal til uttalelse hos kulturvernmyndighetene (Sør-Trøndelag fylkeskommune). Se vedlegg 2 for mer informasjon om behandling av søknader etter kulturminneloven.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

3.12.8 Byggetiltak i dyrelivsfredningsområdet

Verneforskriften regulerer ikke spesifikt byggetiltak innenfor områder med kun dyrelivsfredning, der er det plan- og bygningsloven som regulerer byggetiltakene. Dersom det er tiltak som kan berøre dyrelivet, for eksempel byggetiltak eller andre tekniske inngrep på viktige hekke- og yngleplasser i området, ønsker forvaltningsmyndigheten disse sakene til uttalelse.

Generelt skal ikke tiltak i verneområdene skade eller påføre dyrelivet unødige forstyrrelser. Det skal vises hensyn til dyrelivet ved gjennomføring av tekniske inngrep.

3.12.9 Utfordringer og tiltak

Forvaltningsmyndigheten ser klare utfordringer i å ta vare på det helhetlige kystlandskapet i Froan. Det er i dag manglende oversikt over omfanget av kulturminnekvalitetene i Froan. Spesielt gjelder dette de større øyene omkring Sauøya, hvor det er behov for en kartlegging av hvilke kulturhistoriske kvaliteter som finnes. Et slikt kartleggingsarbeid bør gjennomføres som grunnlag for den videre forvaltningen av kulturminnene på øyene. Sør-Trøndelag fylkeskommune er ansvarlig for registrering, informasjon og skjøtsel av kulturminner (ved tiltak som ikke er i strid med verneforskriften).

Tiltak:

All eksisterende bebyggelse samt øvrige tekniske installasjoner i landskapsvernområdet og naturreservatet må dokumenteres med bilder.

Det må gjennomføres systematiske registreringer av automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner (inkl. både nyregistreringer og kjente registrerte lokaliteter). Dette må skje i regi av Sør-Trøndelag Fylkeskommune som kulturminnemyndighet.

Det er viktig å informere om verdifulle kulturminner/kulturmiljøer i verneområdene i Froan både til besøkende og lokalbefolkningen. Dette må skje i samarbeid med Sør-Trøndelag Fylkeskommune.

Videre bør det informeres om SMIL og andre tilskuddsordninger fra sentrale, regionale og lokale myndigheter, som grunneiere og andre kan benytte seg av for å ivareta gamle bygningsmiljø, samt viktige kulturlandskap og kulturmiljø.

3.13 Forskning og undervisning

3.13.1 Status og mål

En god forvaltning av verneverdiene i Froan er avhengig av god og oppdatert kunnskap om området. Verneverdiene, beliggenheten og graden av urørthet gjør også at verneområdene i Froan er svært attraktive i forskningssammenheng. Det er gjennomført mye forskning i området og denne forskningen vil ligge som en "kunnskapsbase" i forvaltningen av Froan.

Den første systematiske registreringen av sjøfugl og sjøpattedyr i området ble gjort i 1974 av Frengen og Røv (1975) etter oppdrag fra Miljøverndepartementet. Resultatet fra disse undersøkelsene utgjorde det faglige grunnlaget for fredning i 1979. Gjennom åra som har gått er det gjort en rekke undersøkelser av sjøfugl og kystsel i Froan. Resultatene av disse fram til 1998 er sammenfattet i en egen fagrapport (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1998).

I forslag til marin verneplan fra 30. juni 2004 foreslås Froan som et referanseområde. Dette kan være viktig både i forhold til både overvåkning og forskning.

Det har foregått ringmerking av fugl i Froan over lang tid. Ringmerking vil ikke alltid være knyttet til forskning eller relevant for verneområdeforvaltningen. Sør-Trøndelag ringmerkingsgruppe har i flere år fått tillatelse til ringmerking av fugl både på Halten, Sauøya og Sørburøya. I tillegg har NINA gjort ringmerking av krykkje gjennom prosjektet SEAPOP i Gimsan og Halten.

Mål for forskning og undervisning:

Forskning og undervisning kan gjennomføres så lenge aktiviteten ikke er i strid med verneforskriften.

Forskning i Froan skal bidra til å sikre en god og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdet.

Forskningskunnskapen skal gjøres tilgjengelig og operativ for forvaltningen og andre som er interesserte i Froan som natur- og kulturområde.

Froan skal være et godt forvaltet referanseområde som skal være tilgjengelig for relevant forskning knyttet til tilstanden her sammenlignet med tilsvarende kystøkosystemer.

3.13.2 Aktuelle bestemmelser

De generelle vernebestemmelsene for landskap, plante- og dyreliv, ferdsel og forurensing gjelder for alle former for forskning og undervisning i verneområdene.

I verneforskrift kapittel IX står følgende; "Miljøverndepartementet kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser eller arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfeller når det ikke strider mot formålet med fredningen og vernet".

Denne bestemmelsen er opphevet og erstattet med § 48 i naturmangfoldloven. Her fremheves ikke vitenskapelige undersøkelser på samme måte. I det nye lovverket er forskning i stor grad sidestilt med andre aktiviteter i verneområdet.

I naturreservatet og landskapsvernområdet må forsknings- og undervisningsprosjekter (inkl. ringmerking/instrumentering) som krever faste installasjoner eller som på annen måte er i strid med verneforskriften, ha dispensasjon. Det gjelder også dispensasjon fra ferdselsforbudet i naturreservatet. Søknader om aktiviteter knyttet til slike prosjekter i naturvernområdene i Froan behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Bestemmelsene gjelder i all hovedsak for alle tre verneformene, men det vil bli praktisert strengest i naturreservatet.

3.13.3 Bruk av verneområdene i Froan i undervisningssammenheng

Undervisning bør begrenses til et minimum i naturreservatet, og det bør vurderes om slik aktivitet kan kanaliseres til andre områder.

I hvert enkelt tilfelle bør også tidspunktet for undervisningsopplegget vurderes, siden det er enkelte perioder naturmiljøet er mer sårbar enn i andre.

Dispensasjon fra ferdselsforbud i naturreservatet i undervisningssammenheng vil bli vurdert opp mot truslene tiltaket utgjør for naturverdiene.

Froan har et helt unikt kystkulturlandskap, og dette bør også kunne formidles i en undervisningssammenheng. Kystkulturen kan i stor grad oppleves i de bebodde områdene av Froan som kun er berørt av dyrelivsfredning, men også i landskapsvernområdet. Verneforskriften er ikke til hinder for slik aktivitet, men det må vises hensyn til naturmiljøet.

Retningslinjer ved bruk av § 48 til dispensasjon til forskning og undervisning.

Ved vurdering av søknader om dispensasjon fra verneforskriften for forskning i verneområdet, bør følgende legges til grunn:

- Forskning i Froan som er dispensasjonsavhengig bør være stedsbegrenset. Dersom forskningen eller undervisningen kan gjennomføres hensiktsmessig utenfor verneområdet, bør det normalt ikke gis tillatelse til slik aktivitet.
- Forskning som ikke er relevant for vernet, verneformålet eller forvaltningsmyndighetens kunnskapsbehov, bør legges utenfor verneområdet. Fagområder med spesiell betydning/relevans for å oppnå en kunnskapsbasert forvaltning prioriteres.
- Dersom forskningen kan komme i konflikt med verneformålet, skal det normalt ikke gis tillatelse til slik aktivitet.
- Eventuell forskning bør vurderes opp mot omfanget av inngrep og forstyrrelser, jf. naturmangfoldloven § 10 om samlet belastning. Spesielt strengt vil dette vurderes i naturreservatet. Forskningsaktivitet skal så langt råd samordnes.
- Innsamling av belegg av planter eller avlaving av dyr kan unntaksvis tillates dersom det er en videreføring av tidligere godkjente forskningsprosjekt eller det har stor betydning for forvaltningen av verneområdet.
- Som vilkår bør det settes at data som er samlet inn fra verneområdet skal oversendes forvaltningsmyndigheten i systematisert og digital form. Eventuelle publikasjoner skal også oversendes i trykt og digital form.

- Prosjektene bør gjøres kjent for befolkningen i Froan
- Forskningen bør være i regi av en forsknings- eller utdanningsinstitusjon.

Også her skal prinsippene i naturmangfoldloven vurderes i hvert enkelt tilfelle.

3.13.4 Ringmerking og instrumentering av fugl

HELE OMRÅDET

Alle fuglearter, herunder deres reir og egg, alle selarter og oter er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse, jf kap IV pkt.2 og kap. VI pkt 1 i verneforskriften.

Ringmerking og også instrumentering (radiomerking, lysloggere) er viktige verktøy for å få bedre kunnskap om trekkende fugl. For ringmerking/instrumentering av fugl innenfor verneområdene i Froan kreves det dispensasjon fra bestemmelsen om at alle fuglearter er fredet mot jakt, fangst og unødig forstyrrelse. Søknader om ringmerking/instrumentering bør ha en prosjektskisse som beskriver behovet for inngrepet og relevans for verneforvaltningen eller forskning.

NATURRESERVATET

Omfanget av denne aktiviteten innenfor naturreservatet bør begrenses til et minimum.

DYRELIVSFREDNINGSOMRÅDET

I områder med dyrelivsfredning er ringmerking/instrumentering av fugl søknadspliktig. En søknad må vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven.

Det må foreligge tillatelse fra grunneier for å kunne gjennomføre ringmerking og instrumentering.

Det er viktig at artsobservasjonene gjøres tilgjengelige for forvaltningsmyndigheten og andre interesserte. Dersom dataene ikke blir publisert gjennom et forskningsprosjekt, bør dataene legges inn i Artsdatabanken sine databaser for artsobservasjoner. Forvaltningsmyndigheten må i hver enkelt sak vurdere om det er hensiktsmessig å sette vilkår om at dataene skal gjøres tilgjengelige og legges inn årlig i Artsdatabankens Artsobservasjon eller andre baser.

3.13.5 Utfordringer og tiltak

Tiltak:

- Forvaltningsmyndigheten bør lage en til en hver tid oppdatert oversikt over forskning- og undervisningsprosjekter som foregår i Froan
- Forvaltningsmyndigheten bør følge opp både forsknings- og undervisningsprosjekter som pågår i Froan.

4 Forvaltning av verneområdet

4.1 Skjøtsel

I verneforskriften kapittel VIII, heter det at skjøtselen skal skje etter plan godkjent av Miljøverndepartementet. Ved kgl.res av 26.08.1983 ble de punkter i vernebestemmelsene som tillar Miljøverndepartementet myndighet til å godkjenne skjøtelsesplaner delegert til Fylkesmannen.

I forvaltningsplanen brukes skjøtsel om nødvendige tiltak for å nå bevaringsmålene. Skjøtsel initieres av forvaltningsmyndigheten, men kan gjennomføres av andre. Skjøtselstiltak kan for eksempel være:

- slått
- gras- og lyngbrenning
- rydding
- restaurering
- kanalisering av ferdsel

Naturmangfoldloven § 47 regulerer hvilke skjøtselstiltak forvaltningsmyndigheten kan utføre uten samtykke fra grunneier, og uten dispensasjon fra verneforskriften. Bestemmelsen fastslår at grunneier så vidt mulig skal varsles på forhånd når skjøtselstiltak iverksettes (se naturmangfoldloven § 47 tredje ledd). Hvis grunneier eller rettighetshaver ikke har tinglyst sin rett eller har ukjent adresse slik at forvaltningsmyndighetene ikke har mulighet til å varsle, foreligger det ingen varslingsplikt. Det samme gjelder hvis tiltaket haster.

De økonomiske fordelene som følger av skjøtselstiltaket skal tilfalle grunneier (se naturmangfoldloven § 47 fjerde ledd).

Naturmangfoldloven § 47 gir forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, hjemmel til å foreta en del tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag. Ikke alle tiltak for å oppnå ønsket natur- eller kulturtilstand er imidlertid tillatt etter naturmangfoldloven § 47.

Skjøtselshjemmelen omfatter ikke høsting av naturlige ressurser og tiltak som medfører vesentlig endring av naturtilstanden da vernearbeidet tok til. Beiting inngår heller ikke i denne skjøtselshjemmelen.

For tiltak som ikke omfattes av skjøtselshjemmelen i naturmangfoldloven § 47, kreves tillatelse fra grunneier. Oppnås ikke slik avtale må man gå veien om ekspropriasjon).

Forvaltningsmyndigheten skal i henhold til naturmangfoldloven § 47, "så vidt mulig" inngå avtale med grunneier/rettighetshaver. Med dette menes at grunneier må inneha kompetanse til å utføre skjøtselen, ha mulighet til å gjennomføre skjøtselstiltaket og at det er avsatt budsjettmidler til tiltaket. Forvaltningsmyndighetene kan altså ikke pålegge grunneier å foreta skjøtselstiltak selv, men kan inngå avtale med andre om å utføre skjøtselstiltaket hvis grunneier selv ikke ønsker eller har mulighet til å utføre det.

Utgifter til skjøtsel dekkes av forvaltningsmyndigheten når dette på forhånd er avtalt. Midler til skjøtsel i verneområder legges inn i miljøforvaltningens årlige budsjetter, og må meldes inn til forvaltningsmyndigheten innen 15. november året før (Forvaltningsmyndigheten samler opp slike innspill til bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn om tiltak i verneområder).

4.2 Informasjon og formidling

Hovedhensikten med informasjon i og rundt verneområdene er å veilede slik at folk får økt kunnskap og forståelse for verneverdiene i området. Gjennom god og målrettet informasjon vil man sikre at de som ferdes i verneområdene på best mulig måte kan rette seg etter de krav som gjelder, og tar de hensyn som trengs.

Mål for informasjon og formidling

- God informasjon er avgjørende for en god forvaltning i Froan.
- En skal søke å ha god og oppdatert informasjon om ulike forhold i naturvernområdene i Froan til en hver tid.

- Eksisterende informasjon om naturvernområdene i Froan skal være lett tilgjengelig og forståelig for lokalbefolkning og besøkende

I verneområdene i Froan, er det satt opp informasjonsskilt på lett synlige plasser hvor det er erfaring for at folk ferdes. Det er større informasjonstavler på alle kaiene i området (Gjesingen, Sørburøy, Sauøy, Lyngøy, Kunna, Finnværet Fyr, Halten), og det er utplassert infotavle på Siholmen på Fast-Frøya. For å markere vernegrensen er det satt opp små standardiserte skilt på viktige passeringpunkter for grense.

Våren 2006 ble det utarbeidet en ny informasjonsbrosjyre for verneområdene i Froan.

Gjennom forvaltningsplanprosessen er det kommet fram at kunnskapen lokalt om vernebestemmelsene i området ikke er god nok. Det er også et stort behov for ytterligere informasjon om området til tilreisende.

Plan for formidling:

I tabellen over tiltak (vedlegg 5) er alle de aktuelle formidlingstiltakene for Froan samlet. Prioriteringer vil gjøres i samarbeid med SNO og rådgivende utvalg for Froan.

4.3 Annen forvaltning i området

4.3.1 Oljevernberedskap

Oljevernberedskapen i Norge ivaretas av privat, kommunal og statlig beredskapsapparat. Den statlige beredskapen er en tilleggsbeskyttelse som er rettet inn mot fare for, eller bekjempelse av, større tilfeller av skipsforurensninger eller forurensing fra ukjente kilder. Kystverket har ansvaret for drift og utvikling av statens beredskap mot akutt forurensning.

Ansvarlig forurensar har aksjonsplikt (hindre forurensing/avverge skade) og varslingsplikt. Kommunen har aksjonsplikt (subsidiær i forhold til ansvarlig forurensers aksjonsplikt) ved akutte hendelser. Aksjonsplikten gjelder

kommunen hvor hendelsen inntreffer, eller der virkningen av hendelsen viser seg, eller der det kan treffes tiltak for å finne videre forurensning. Kystverket skal sørge for beredskap mot større tilfeller av fare for akutt forurensning, eller akutt forurensning som ikke er dekket av den kommunal eller private beredskapen.

Dersom et akutt utslipp bekjempes av ansvarlig forurensner eller kommunal beredskap, vil Kystverket innta en tilsynsfunksjon. Kystverket skal kunne overta en aksjon helt eller delvis dersom den private eller kommunale beredskapen ikke strekker til. I slike tilfeller vil den private, kommunale og statlige beredskapen sammen bekjempe utslippet, under ledelse av Kystverket. Kystverket har samarbeidsavtaler om bistand fra andre myndigheter og organisasjoner ved uønskede hendelser.

Dersom en ulykke inntreffer og olje spres i verneområdene i Froan vil dette ha store konsekvenser for naturkvalitetene i området. Det er viktig at innsatsen i et slikt tilfelle settes inn på rett sted så raskt som mulig for å minimere skaden.

Faktaboks: Oljevernberedskap

Kystverkets beredskapsavdeling har **døgnvakttelefon 33 03 48 00** for mottak og behandling av meldinger om fare for akutt forurensning eller inntruffet akutt forurensning av olje og kjemikalier. **Akutte utslipp skal varsles til 110.**

Tiltak:

Områder som trenger særskilt beskyttelse til ulike tider av året må identifiseres. Kontaktmøter med Kystverket skal gjennomføres.

Forvaltningsmyndigheten må lage og vedlikeholde sårbarhetskart for verneområdene i Froan.

Sårbarhetskartet skal være tilgjengelig for kommunen og Kystverkets beredskapsavdeling til bruk ved akutt oljeforurensning.

4.3.2 Rydding av drivavfall

Det samler seg årlig store mengder drivavfall i fjærområdene i hele verneområdet i Froan. Det vil kreve store ressurser å rydde alt dette til enhver tid.

Rydding av drivavfall i Froan er viktig. Det vil være viktig å prioritere hvilke områder som skal ryddes, da det ikke er mulig å få ryddet alt hvert år.

Slik forvaltningsmyndigheten vurderer behovet vil det være viktig å rydde drivavfall i de viktigste leveområdene for fugl og sel. Selve ryddingen må løses på en slik måte at den ikke forstyrrer områdene unødig.

I tillegg kan det være viktige områder for reiselivet som bør prioriteres for rydding. Dette gjelder spesielt Vingleia, Finnværet, Halten.

Tiltak:

Forvaltningsmyndigheten bør i samarbeid med grunneier, Frøya kommune og Statens naturoppsyn utarbeide en prioriteringsliste over hvilke områder som skal ryddes for søppel og drivavfall og hvordan dette skal løses i praksis.

4.3 Tiltak

I tabellen i vedlegg 5 er aktuelle tiltak samlet, både de som er viktige for å nå mål knyttet til naturkvaliteter eller brukerinteresser og de som er av mer generell karakter. Det er forvaltningsmyndigheten som i stor grad har ansvaret for disse tiltakene, i samarbeid med andre aktører.

4.4 Kunnskapsbehov og plan for overvåkning

Forvaltningsmyndigheten ser behov for overvåkning og oppfølgende undersøkelser på en rekke områder i Froan. Det foregår mye overvåkning i Froan allerede, og i tilknytning til arbeid med bevaringsmål i denne planen kan det bli foreslått overvåking knyttet til arbeidet med å nå målene. Flere av disse

forslagene har som hensikt å skaffe bedre informasjon og kunnskap om dagens status, andre har som hensikt å følge utviklingen over tid.

Det pågår i dag et arbeid i regi av Miljødirektoratet for å standardisere bevaringsmålene og tilknyttet tilstandsovervåkning. På sikt ser man for seg at overvåkningsdata legges inn i en egen database og slik gjøres tilgjengelige for forvaltningen og interesserte.

4.4.1 Dyrelivet

Overvåkning i forbindelse med oppsatte mål i kapittel 2 skal prioriteres.

Det er flere arter som overvåkes i dag i regi av ulike institusjoner, både Havforskningsinstituttet og Norsk institutt for naturforskning er sentrale aktører. Noen av prosjektene er gjengitt i vedlegg 3. Det er viktig at overvåkning på sjøpattedyr og sjøfugl har høy prioritet også i fremtiden.

Fylkesmannen i Sør- Trøndelag gjør systematiske tellinger i flere sjøfuglreservater. Dette arbeidet må videreføres.

4.4.2 Kulturlandskapet i Froan

I forbindelse med arbeidet med skjøtelsplanen for Froan gjøres det opp en status for verdiene i kulturlandskapet. Det vil være behov for å oppdatere denne statusen regelmessig for å kunne si noe om utviklingen.

4.4.3 Ferdsel

Forvaltningsmyndigheten har som målsetting at ferdselen i sårbare områder registreres systematisk.

Det er viktig å få en registrering av bruken av skytefeltet og hvilke konsekvenser det har for på naturkvalitetene. Dette for å kunne drøfte med forsvaret om aktiviteten i feltet bedre kan tilpasses naturverdiene i området.

4.5 Plan for naturoppsyn

Statens Naturoppsyn (SNO), ved lokalkontoret på Fosen har ansvaret for oppsynet av verneområdene i Froan. SNO Fosen driver oppsynet i samarbeid med Indre kystvakt, Kystverket og personer fra lokalbefolkningen i Froan.

Det er viktig å peke på at det er et klart skille mellom forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet i verneområdene. Forvaltningsmyndigheten er de som gir eventuelle dispensasjoner eller avslag, mens oppsynet utfører oppdrag på vegne av forvaltningsmyndigheten enten det er i form av kontroll, informasjon, skjøtsel, kartlegging eller registrering.

Det vil også i fremtiden vil være viktig med tilstedeværelse av oppsyn i verneområdet. Statens naturoppsyn vil ofte være den som står for nødvendige registrering av aktivitet og overvåkning av flora og fauna.

SNO er også en viktig aktør for forvaltningsmyndigheten i forbindelse med organisering og utføring av skjøtsel- og tilretteleggingstiltak.

Forvaltningsmyndigheten vil årlig fremme behov for oppsyn, skjøtsel- og tilretteleggingsarbeid og overvåkning/registreringer i verneområdet. Behovene skal være knyttet opp til den til enhver tid gjeldende tiltakstabellen, se vedlegg 5. Forvaltningsmyndigheten vil i disse møtene gjennomgå bevaringsmålene som er satt for verneområdet og gi en vurdering av tilstand.

Figur 289 Kystvakta i Froan (Foto Nils Kristian Grønvik)

5 Saksbehandling

5.1 Forvaltningsmyndighet

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag er forvaltningsmyndighet for verneområdene i Froan. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for å forvalte verneområdet i tråd med verneformålet, og å treffe nødvendige tiltak hvis verneverdier trues.

5.2 Rådgivende utvalg for verneområdene i Froan

I miljøverndepartementets foredrag til kongelig resolusjon foreslås det å opprette et rådgivende utvalg for verneområdene i Froan (RU Froan).

I verneforskriftens kap. X, 2. ledd, står følgende om rådgivende utvalg; "Til å bistå fylkesmannen med forvaltningen oppnevnes et rådgivende utvalg med representanter fra kommunen, grunneierne, Universitetet i Trondheim, fiskerimyndigheten og forvaltningsmyndigheten."

Rådgivende Utvalget Froan (RU- Froan) har eksistert helt siden vernet ble opprettet, men har ikke vært benyttet aktivt i forvaltningen gjennom hele perioden. Et nytt utvalg ble konstituert i desember 2011 og nyoppnevnes i etterkant av neste kommunevalg i 2015. Utvalgets mandat vil revideres i løpet av perioden. Eksisterende mandat ligger i vedlegg 8.

Medlemmene i RU blir valgt for en 4 års periode. Medlemmene er valgt inn som representanter for sine institusjoner/interessegrupper. I 2012 er følgende institusjoner/interessegrupper representert i RU- Froan:

- Fylkesmannen i Sør- Trøndelag
- Fiskeridirektoratet region Trøndelag
- NTNU v/ Vitenskapsmuseet
- Grunneierne i Froan
- Frøya kommune

Det er også oppnevnt et varamedlem for hvert av medlemmene. Utvalget skal settes sammen slik at det tilfredsstiller de kravene som likestillingsloven setter til statlige utvalg.

5.3 Regler for saksbehandling

Forvaltningsmyndigheten kan gi unntak fra vernebestemmelsene etter skriftlig søknad. Forvaltningsmyndigheten foretar en selvstendig vurdering, men vil konferere med landbruks- eller kulturminneforvaltningen ved behov. Rådgivende utvalg for Froan er også aktuelle å konferere i prinsipielle saker.

Det følger av alminnelig forvaltningsmessige regler at forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår i en tillatelse for å ivareta verneformålet. Noen vilkår står direkte beskrevet i verneforskrift og/eller forvaltningsplan. Forvaltningsmyndigheten må uansett alltid vurdere om det skal settes vilkår for å ivareta verneformålet/verneverdiene. Vilkår vil kunne omfatte at det skal tas spesielle hensyn til verneformål/verneverdiene, at det i forkant av tiltaket /aktiviteten meldes til Statens naturoppsyn, og rapporteringsplikt etter avsluttet tiltak/aktivitet (fotodokumentasjon, kjørebok med mer).

Det bør vurderes om det i enkelte saker skal sendes kopi til grunneier og relevante organisasjoner. Dette bl.a. fordi organisasjoner kan ha klagerett på vedtak etter forvaltningsloven § 28 første ledd dersom de har rettslig klageinteresse.

Miljødirektoratet er klageinstans for alle vedtak hjemlet i verneforskriften. Klage på enkeltvedtak sendes forvaltningsmyndigheten, og klagefristen er tre uker etter at brevet er mottatt. Klagen skal vise til vedtaket det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes. Forvaltningsmyndigheten vurderer om vedtaket opprettholdes, og eventuell oversendelse til Miljødirektoratet for videre klagebehandling og endelig vedtak.

Det kan gis flerårige tillatelser for aktiviteter som gjentas regelmessig. Det kan settes vilkår for slike aktiviteter. Det vil normalt ikke bli gitt tillatelser for mer enn 3-5 år.

Vanlige saksbehandlingsregler skal følges jf. forvaltningsloven og naturmangfoldloven. Det følger av naturmangfoldloven § 7 at bestemmelsene i §§8-12 skal vektlegges som retningslinjer i alle beslutninger som berører naturen.

Dette er nærmere omtalt i Miljødirektoratets veileder M106 2014 Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter.

5.3.1 Naturmangfoldloven §§ 8 - 12

I naturmangfoldloven kap. 2 er det fastsatt prinsipper for offentlig beslutningstaking som myndighetene skal legge til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. § 7. Disse prinsippene omtales i loven som:

- kunnskapsgrunnlaget (§ 8)
- føre-var-prinsippet (§ 9)
- økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10)
- kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11)
- miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

Prinsippene er ikke selvstendige vedtakshjemler, men skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold etter andre bestemmelser.

Dette innebærer at prinsippene skal være en del av vurderingen i dispensasjonssaker i verneområder, både ved vedtak med hjemmel i spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, og ved vedtak etter naturmangfoldloven § 48 (se under). Det skal fremgå av vedtakene hvordan prinsippene har vært anvendt i den konkrete sak, og hvilken vekt de er tillagt.

De må også gå klart frem av vedtaket at vilkårene for å gi dispensasjon er til stede. Vurderingen av miljørettte prinsippene er en del av vurderingen av om vilkårene i den aktuelle dispensasjonsbestemmelsen er oppfylt. Dersom vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon og eventuelt omfang av en dispensasjon.

5.3.2 Generelle retningslinjer for saksbehandling:

- Alle søknader om tiltak som krever tillatelse/dispensasjon etter verneforskriften sendes forvaltningsmyndigheten.
- Større saker, og saker av prinsipiell viktighet, bør oversendes fra forvaltningsmyndigheten til Rådgivende utvalg for Froan for vurdering. Hvilke saker dette angår vurderes av forvaltningsmyndigheten. Det rådgivende utvalget kan på eget initiativ ta opp saker til vurdering.
- Normalt vil verneforskriften ha strengere bestemmelser enn det som gjelder etter annet lovverk. Søknader vurderes først etter verneforskriften, før den eventuelt vurderes etter andre særlover. Avslag etter verneforskriften kan ikke overstyres av andre særlover.
- I all saksbehandling skal det gjøres en samlet vurdering i forhold til tiltakets virkning på verneverdiene og formålet med vernet.
- Sør-Trøndelag fylkeskommune skal få alle saker som berører kulturminner til uttalelse før vedtak fattes.
- Følgende skal ha kopi av alle vedtak: Miljødirektoratet, Frøya kommune og Statens naturoppsyn. Fylkeskommunen skal ha kopi av vedtak som berører kulturminner.
- Fra 1. april 2014 skal alle enkeltvedtak etter naturmangfoldloven også legges i Miljøvedtaksregisteret (<http://www.miljovedtak.no/>).

5.3.3 Spesifiserte dispensasjonshjemler for Froan

Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskrifter angir konkrete aktiviteter eller tiltak som forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til. Slike bestemmelser er ofte uttrykk for konkrete avveininger av bruker- eller eierinteresser i verneområdet i forbindelse med opprettelsen av vernet. De spesifiserte dispensasjonshjemlene i verneforskriften for Froan finnes i:

Kapittel V pkt 4

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i forsvarsøyemed.

Kap VII

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i pkt IV, V og VI for

- *regulering av bestanden av arter som kan forstyrre den naturlige balansen i området, herunder kontrollert desimering av sel.*

Disse spesifiserte dispensasjonshjemlene er nærmere beskrevet under temaene tidligere i dokumentet.

5.3.4 Den generelle dispensasjonsbestemmelsen

I forskriften kapittel IX er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon for vitenskapelige undersøkelser, arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle dersom det ikke strider mot formålet med fredningen og vernet.

I naturmangfoldloven er det i § 48 gitt en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter etter naturvernloven, jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77. At bestemmelsen gjelder for eldre vernevedtak medfører at generelle dispensasjonsregler i eldre verneforskrifter, slik som kapittel IX i forskriften for Froan, erstattes med NML § 48. (De spesifiserte dispensasjonshjemlene, se ovenfor, gjelder fremdeles).

Naturmangfoldlovens § 48

Naturmangfoldloven § 48 første ledd sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Bestemmelsen gjelder i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. Vurderingen vil i noen grad avhenge av verneform. Denne dispensasjonsbestemmelsen kan ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket.

Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller, eller spesielle eller særlige tilfeller, som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Spesielle eller særlige tilfeller må fremstå som noe annet enn "vanlige" behov. Forvaltningsmyndigheten bør særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, f.eks. om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Et vilkår for å bruke denne bestemmelsen er at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet og eventuelt legger grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Unntaksbestemmelsen kan benyttes også hvis hensynet til vesentlig samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Bruken av denne bestemmelsen er restriktiv. Dette er knyttet til at innholdet i vernevedtakene tilsier at det jevnlig vil inntreffe interessemotsetninger mellom verneinteressene og andre interesser. Saker som har stor lokal interesse eller regional betydning kan generelt ikke være tilstrekkelig som grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen. Forvaltningspraksis har også tidligere i all hovedsak vært i tråd med en slik fortolkning. En omfattende saksbehandling ved opprettelse av verneområder, hvor både lokale og sentrale myndigheter er trukket inn, er et tungtveiende argument mot at forvaltningen gjennom dispensasjoner skal ha vid hjemmel til å treffe vedtak som kan innebære at verneverdiene blir vesentlig redusert eller ødelagt. Lovteksten må likevel forstås slik at man ikke er helt avskåret fra å kunne gjennomføre tiltak med bakgrunn i en dispensasjon, for eksempel viktige kommunikasjonsanlegg som riksveger, flyplasser, jernbaner mv. En forutsetning bør da være at det ikke finnes alternative løsninger, eller at alternative løsninger blir så mye dyrere eller omfattende at det vil være av "vesentlig samfunnsmessig betydning" at det blir gitt en dispensasjon.

I følge føringene som ligger i rundskriv om forvaltning av verneforskrifter (Miljødirektoratet Veileder M106 2014) og Ot.prp. nr. 52 (om naturmangfoldloven), så kan saker med sterk lokal eller regional interesse og betydning, generelt ikke være tilstrekkelig som grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Søknadene vil behandles etter naturmangfoldloven og prinsippene som er nedfelt i denne (jf. § 7) §§8-12.

Eksempel:

Søknader om dispensasjon til ferdsel etter § 48 og vurdering etter prinsippene §§ 8-12 i naturmangfoldloven

Her brukes vurderinger om dispensasjon til ferdsel som et eksempel på bruk av prinsippene i naturmangfoldloven og dispensasjon etter § 48. Tilsvarende vurderinger skal gjøres ved all behandling av søknader om dispensasjon.

Naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget):

Kunnskapsgrunnlaget om effekten av ulike ferdselsformer er mangelfullt. For enkelte aktiviteter er det åpenbart hva som blir konsekvensen, mens i andre tilfeller er det usikkert hvor stor skade aktiviteten vil medføre på naturmangfoldet. Det er vanlig i slike tilfeller å benytte **føre-var-prinsippet**, jf. **naturmangfoldloven § 9**, ved å opprettholde ferdselsforbudet slik at verneverdien ikke forringes.

Det er til enhver tid viktig å vurdere den **samla belastningen** området blir påført ved økt ferdsel, jf. **§ 10 i naturmangfoldloven**. Det er her viktig å vurdere hvilke aktuelle lokaliteter som kan benyttes, og hvilke som er ekstra sårbare og bør unngås. I enkelte saker kan det bli aktuelt å be tiltakshaver endre lokalitet med bakgrunn i den samla belastningen.

Det er viktig at det settes vilkår som gjør at tiltaket/aktiviteten gir minst mulig skade på naturmiljøet. Den ekstra kostnaden som måtte påløpe som følge av vilkåret er det tiltakshaver som skal bære jf. **§ 11 i naturmangfoldloven**. Punkter som bør vurderes i slike søknader er valg av transportmiddel, reisetidspunkt og hyppighet.

Lokaliteten som det søkes dispensasjon om må vurderes ut fra om det er andre lokaliteter som kan egne seg bedre enn den omsøkte, jf. **§ 12 i naturmangfoldloven**. Dersom det finnes andre lokaliteter som kan egne seg like godt til omsøkt formål utenfor reservatet, skal det flyttes. I noen tilfeller finnes det ingen alternativer, eksempel når fyrene skal besøkes eller når det skal

forskes på arters bruk av nettopp Froan. For slike aktiviteter må en eventuell dispensasjon vurderes dersom det ikke er i strid med verneformålet for øvrig.

Hver enkelt søknad vil bli behandlet individuelt og strengt. Siden det i slike tilfeller må gis dispensasjon fra verneforskrift etter § 48 i NML, vil det bli en løpende evaluering av tillatelser. En eventuell dispensasjon kan inndras dersom aktiviteten viser seg å bli en trussel mot verneformålet, det er brudd på vilkår eller dersom det ellers foreligger nye momenter i saken.

Det er laget en egen veileder der bruken av § 48 er nærmere beskrevet (Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter Veileder M106-2014 _ Miljødirektoratet)

5.3.5 Utenforliggende virksomhet

Forskrifter gitt med hjemmel i naturvernloven og naturmangfoldloven gjelder ikke for virksomhet utenfor vernegrensene. Det er derfor viktig at grunneiere, kommuner og andre offentlige og private instanser forvalter tilgrensende området på en slik måte at ikke verneverdiene innenfor et verneområde blir forringet.

I naturmangfoldlovens § 49 er det fastsatt en særskilt bestemmelse for virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov og som kan virke inn på naturverdiene i et verneområde. I slike tilfeller skal den aktuelle myndigheten legge vekt på hensynet til disse verdiene i vurderingen av om en tillatelse bør gis og ved fastsetting av eventuelle vilkår. Bestemmelsen gjelder for tiltak som skjer utenfor verneområdet, men som kan ha negativ effekt på verneverdiene innenfor området, f.eks. gjennom forurensing, endring i vannstand, drenering eller ved retningsendring av vassdrag.

For virksomhet utenfor verneområdene som ikke krever tillatelse, vil det være en aktsomhetsplikt for den enkelte, jf. naturmangfoldloven § 6. Den innebærer at enhver plikter å opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet.

5.3.6 Brudd på vernebestemmelsene

Naturmangfoldloven (§§ 69, 71, 73, 74 og 75) regulerer straff ved brudd på verneforskrifter og eventuelle vilkår gitt i en dispensasjon. Ved slike brudd vil omgjøring /tilbakekallelse av dispensasjon og/eller anmeldelse kunne bli vurdert.

5.3.7 Forholdet til annet regelverk

Naturmangfoldloven gjelder side om side med annet lovverk. Tiltak i verneområder må ha tillatelse både etter naturmangfoldloven og etter det regelverket tiltaket generelt reguleres etter. Ved byggevirkksomhet er det nødvendig med tillatelse både etter verneforskriften og plan- og bygningsloven. Motorferdsel i verneområder krever tillatelse både etter verneforskriften og motorferdselloven. Dersom et tiltak ikke er regulert i verneforskriften, gjelder annen lovgivning alene.

For verneområder hvor det ikke er egne bestemmelser om motorferdsel, reguleres motorferdselen kun av motorferdselloven. I verneområder hvor det er tillatt med jakt og fiske gjelder særlovene på dette området. I vedtak etter verneforskriften bør det derfor informeres om at det også er nødvendig med tillatelse etter annet regelverk.

Hvis det er motstrid mellom bestemmelser, går normalt verneforskriften foran andre lover eller forskrifter. Dette gjelder i prinsippet også ved påbudt rådighet etter annet regelverk.

Normalt vil verneforskriftene ha strengere bestemmelser om bruk og tiltak i et verneområde enn det

Som gjelder etter annet lovverk. Det kan imidlertid være unntak fra dette, for eksempel kan plan- og bygningslovens bestemmelser om bygging i strandsonen være strengere enn en verneforskrift som åpner for byggetiltak for bestemteformål. En tillatelse etter verneforskriften skal ikke medføre endring i praksis etter annen lovgivning, og skal holdes innenfor rammen av annet regelverk.

Når det gjelder vedtak etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 er det tatt inn en saksbehandlingsregel om at søknad

om dispensasjon skal behandles av forvaltningsmyndigheten for verneområdet før den ev blir behandlet etter annet regelverk, jf. § 48

Tredje ledd.»

Froan er et Ramsarområde, men denne statusen innebærer ikke noen formelle restriksjoner utover verneforskriften bestemmelser, men Ramsarstatusen må tas med i forvaltningsmyndighetens skjønnsutøvelse.

5.4 Tilskudd til tiltak i verneområdet

Det kan søkes tilskudd til tiltak for å fremme verneformålet. Tiltak må meldes inn til forvaltningsmyndigheten, som vurderer om det skal prioriteres i den årlige bestillingsdialogen med Statens naturoppsynet videre inn gjennom Miljødirektoratet. Det bevilges midler i henhold til søknad en gang pr. år, og tiltak må meldes inn innen 15. november til Fylkesmannens miljøvernavdeling for tiltak i påfølgende år (Fylkesmannen melder søknaden inn til Miljødirektoratet i den såkalte bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn).

6 Litteratur

Bryn, A. 2008. Kystlynghei i Froan. Vegetasjon, beite og skjøtsel av kulturlandskap. Oppdragsrapport fra Skog og landskap 15/08: 52 s.

Direktoratet for naturforvaltning. Håndbok 17 – 2001 (revidert 2010). Områdevern og forvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning. Håndbok 19 - Kartlegging av marint biologisk mangfold - revidert utgave

Follestad, A. 1985 Sjøfuglundersøkelser på kysten av Sør-Trøndelag I 1985. Rapport DN, Viltforskningen. 46s

Frengen, O. & Røv, N. 1975. Faunistiske undersøkelser på Froøyene i Sør-Trøndelag, 1974. - K. Norske Vidensk. Selsk. Museet. Rapp. Zool. Ser. 1975,7: 42 s.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag 1998. Vern av biologisk mangfold. Tema: Våtmarksområdene II Verneområdene i Froan – oversikt over naturfaglig kunnskap 2/98 72 s.

Gederaas, L., Moen T.L, Skjelseth, S & Larsen L.-K (red) Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.

Henriksen, G & Røv, N. 2004. Kystsel, havert og steinkobbe. Tapir Akademisk Forlag. 131 s.

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim

Lorentsen, S.-H. 2005. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2005. NINA Rapport 97. 49 s.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
<http://www.lovdata.no/all/nl-20090619-100.html>

Miljødirektoratet 2014. Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106

Moen, A. Vegetasjonsatlas for Norge 1998. Statens kartverk, Norge.

Naturbase 2012. Direktoratet for naturforvaltning

Nordhagen, R. 1917 Planteveksten paa Froøene og nærliggende øer. Bidrag til kundskaben om naturforholdene i Norges skjærgård. Aktietrykkeriet i Trondhjem

Olsen, H. A., Bøe, R., Totland, O., Grefsrud, E. S. 2009 Bunnforhold og kamskjellforekomster – kartlegging av to områder i Froan

Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Ramberg, I. B., Nøttvedt, A. & Bryhni, I (red.) 2006 Landet blir til: Norges geologi. Teknologisk forlag, Oslo

Røv, N. 1993. Konsekvenser for kystsel av petroleumsvirksomhet i Midt-Norge. - NINA Oppdragsmelding 185: 1-21

Røv, N. 1994 Breeding distribution, population status and regulation of breeding numbers in the northeast-Atlantic Great Cormorant *Phalacrocorax carbo carbo*. Dr. Scient thesis in terrestrial ecology, University for Trondheim

Røv, N. 2006 Kartlegging og overvåking av sjøfugl og sjøpattedyr i Froan. Sluttrapport. – NINA Rapport 202. 36 s
St. prp. nr. 65 (2002-2003) Fjellteksten

Vedlegg 1 Verneforskrift Froan:

Verneforskriften ligger også under lokale forskrifter på Lovdata.no. Originalen er skannet inn her:

VERNEBESTEMMELSER FOR FROAN NATURRESERVAT OG LANDSKAPSVERN- OMRADE MED TILHØRENDE DYRELIVSFREDNING, FRØYA KOMMUNE

I

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970 nr. 63 § 5, § 8 og § 14, jfr. §§ 6 og 10 er det ved kgl.res. av 14.12.1979 opprettet et naturreservat, et landskapsvernområde og dyrelivsfredning innenfor Froøyene i Frøya kommune, Sør-Trøndelag.

II

Formålet med fredningen er å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap.

III

Fredningen berører gnr.66, bnr. 1-199.

Grensene for naturreservatet, landskapsvernområdet og dyrelivsfredningen fremgår av nedenforstående beskrivelser og av kart i målestokk 1 : 100 000, datert Miljøverndepartementet august 1979. Kartet oppbevares i Miljøverndepartementet, hos fylkesmannen og i kommunen.

Grensebeskrivelse for naturreservatet og landskapsvernområdet:

"Froan naturreservat" omfatter et øy- og havområde som i sør er avgrenset av en linje som med utgangspunkt i Seibalen (pkt. 1) går i øst-nordøstlig retning til Nordkråktaren (pkt. 2, stake), videre i nordøstlig retning til Ørnholmfluene (pkt. 3, stake), for herfra å bøye av i nord-nordøstlig retning til grensemerke på vestsida av Valøya (pkt. 4) nordvest av ytre Gjæsingen. Videre går grensen i nordøstlig retning midtsunds mellom Langøya og Emåsværet til Storflua (pkt. 5) nord for Melåte og Bratholmen. Herfra bryter grensen av i sør-sørøstlig retning til Bilholmen (pkt. 6), for deretter igjen å gå i nordøstlig retning via Nordøyflesa til nordspissen av Søndre Silkø (pkt. 7), videre i samme retning til sørøstligste punkt på Store Kalven (pkt. 8), videre gjennom sundet mellom Store Kalven og Kunna til Skodskjærene (pkt. 9). Herfra går grensen i sørøstlig retning til Måsøskjær (pkt. 10). Her bryter grensen av i nordøstlig retning for å gå frem til reservatets østligste punkt (pkt. 11), på østre øy i Gimsan. Reservatets grense mot nordøst går herfra i nord-nordvestlig retning til Seiskjæret (pkt. 12) og videre til Skålen (pkt. 13) og bryter av mot nordvest til Utgrundskjæret (pkt. 14), reservatets nordligste punkt. Herfra går grensen i sør-sørvestlig retning via Avåtskjærene (pkt. 15) til Grønskjærene (pkt. 16), bryter av mot sørvest til Trollskjærene (pkt. 17), går videre i noenlunde samme retning til Vest-Kråka (pkt. 18) og Rambjørtaren (pkt. 19). Herfra går reservatets vestgrense i sør-sørøstlig retning til Håskjærfluene (pkt. 20) og derfra til Seibalen (pkt. I).

"Froan naturreservat" dekker et samlet areal på ca. 400 km².

Froan landskapsvernområde omfatter med unntak av nedenfor nevnte øyer et øy- og havområde sørøst for naturreservatet. Landskapsvernområdet har følgende ytre avgrensning:

Med utgangspunkt i staken ved Nordkråktaren (pkt. 2 i reservatgrensen) går grensen i øst-nordøstlig retning til Flotra (pkt. 21), videre i nordøstlig retning til sørøstre punkt på Klumpen (pkt. 22), videre til ytre punkt på Sauøyskaget (pkt. 23), derfra til det østligste punkt på Bogøyene (pkt. 24) og i nord-nordøstlig retning til Måsø-skjær (pkt. 10 i reservatgrensen). Mot nordøst, nordvest og nord har reservatet og landskapsvernområdet felles grense (pkt. 2-10 i reservatgrensen).

Innenfor denne ytre avgrensning er øyene ytre Gjæsingen, medregnet Lyngøya og Valsøya, Sørburøy med Sørøyflesa, Nordøy med Gårdahausten, Risøy, Værøy, Sauøy med Store Bogøy, Store og Lille Lyngøy unntatt fra landskapsvernområdet, som derved dekker et nettoareal (d.v.s. ovennevnte øyer ikke medregnet) på ca. 80 km².

Dyrelivsfredningen gjelder i området innenfor den ytre avgrensning av landskapsvernområdet og øygruppen Halten og innenfor en avstand av 2 km fra landskapsvernområdets og reservatets yttergrenser, jfr. markering på kart.

Med øygruppen Halten menes øygruppen begrenset av Seiskjøret (pkt. 12 i reservatgrensen), Flesa, Svarten og Skålen (pkt. 13).

Grensene for naturreservatet og landskapsvernområdet skal markeres.

IV

For Froan naturreservat gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse utover det som følger av tillatt ferdsel og virksomhet i medhold av pkt. IV, 6, VII og VIII.
Nye plantearter må ikke innføres.
2. Alle fuglearter, herunder deres reir og egg, alle selarter og oter er fredet hele året mot jakt, fangst, skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse, jfr. også pkt. 4 og pkt. VII.
Nye dyrearter må ikke innføres.
3. Oppføring av bygninger, anlegg og andre innretninger, herunder framføring av luftledninger, er ikke tillatt. Inngrep eller annen virksomhet som kan endre de naturgitte forhold, så som oppfylling, uttak av masse, drenering, bruk av kjemiske bekjemningsmidler, gjødsling, henlegging av avfall eller utslipp av konsentrerte forurensningstilførsler er ikke tillatt.

4. I tidsrommet f.o.m. 1. april t.o.m. 10. august er all ferdsel på land forbudt. I tidsrommet f.o.m. 10. september t.o.m. 15. november er all ferdsel forbudt på kasteplasser for sel.
5. Militære øvelser kan bare foregå i forbindelse med Sjøforsvarets virksomhet i øvelsesfeltet Burøy-Frohavet.
6. Bestemmelsene i pkt. 1-5 er ikke til hinder for:
 - vedlikehold av eksisterende bygninger, anlegg og installasjoner
 - fiske, tang- og tareskjæring, høsting av ville bær for grunneiere, og beiting
 - ferdsel i ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed
 - ferdsel i forbindelse med forsvarets virksomhet i øvelsesfeltet Burøy-Frohavet
 - ferdsel i forbindelse med utøvelse av fiske, jordbruk, tang- og tareskjæring eller annen tradisjonell næring, herunder grunneiers høsting av ville bær og tilsyn med beitedyr
 - ferdsel i forbindelse med fyr- og merkevesenets virksomhet

V

For Froan landskapsvernområde gjelder følgende bestemmelser:

1. Inngrep eller annen virksomhet som kan endre landskapets art eller karakter vesentlig, herunder større uttak eller utfylling av masse, bygging av veger, oppføring av bygninger, anlegg m.v. er ikke tillatt.
Henlegging av avfall er forbudt.
2. I landskapsvernområdet gjelder bestemmelsene om dyrelivsfredning, jfr. pkt. VI, 1-2.
3. Bestemmelsene i pkt. 1 og 2 er ikke til hinder for:
 - utøvelse av virksomhet i ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed
 - oppdyrking og vanlig jordbruksdrift
 - vedlikehold av eksisterende bygninger, havneanlegg m.v.
 - arbeid i forbindelse med fyr- og merkevesenets virksomhet
4. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring og påbygging av bygninger og anlegg, herunder veger, i tilknytning til fiske- og jordbruksnæringen, og i for-

svarsøyemed.

VI

Følgende bestemmelser om dyrelivsfredning gjelder innenfor yttergrensene av landskapsvernområdet, i Haltenområdet og i en 2 km bred randsone omkring verneområdene og Halten:

1. Alle fuglearter, herunder deres reir og egg, alle selarter og oter er fredet hele året mot jakt, fangst, skade og unødig forstyrrelse, med unntak som nevnt i pkt. 2.

Nye dyrearter må ikke innføres.

2. Bestemmelsene i pkt. 1 er ikke til hinder for at fastboende grunneiere til øybefolkningens eget bruk kan
 - samle egg fra gråmåke og svartbak på egen eiendom
 - skyte eller fange skarv i tiden f.o.m. 1.10. t.o.m. 1.2. dersom bestanden av de aktuelle arter etter forvaltningsmyndighetens vurdering kan tåle slik belastning.

VII

Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i pkt. IV, V og VI for

- regulering av bestanden av arter som kan forstyrre den naturlige balansen i området, herunder kontrollert desimering av sel.
- virksomhet av mindre omfang, varighet eller betydning som ikke medfører varige ulemper, skader eller endringer i forhold til fredningsformålet.

VIII

Skjøtsel som er nødvendig for å oppfylle formålet med fredningen skal utføres av forvaltningsmyndigheten eller av den forvaltningsmyndigheten bestemmer. Skjøtselen skal skje etter plan godkjent av Miljøverndepartementet.

IX

Miljøverndepartementet kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser eller arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle når det ikke strir mot formålet med fredningen og vernet.

X

Forvaltningen av vernebestemmelsene tillegges fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Til å bistå fylkesmannen med forvaltningen oppnevnes et rådgivende utvalg med representanter fra kommunen, grunneierne, Universitetet i Trondheim, fiskerimyndighetene og forvaltningsmyndigheten.

Vedlegg 2 Notat om kulturminneverdier i Froan

KULTURMINNER OG KULTURLANDSKAP I FROAN

Notat fra Sør-Trøndelag fylkeskommune 2010.

Froan med Halten utgjør et unikt kystkulturlandskap i vår region, der den lavmælte bebyggelsen på mange av øyene forsterker den karakteristiske siluetten ut mot Frohavet.

Arkeologien

Det er uvisst hvor gamle de eldste fiskeværerne på Trøndelagskysten er. Titran og Sula er omtalt i skriftlige kilder fra slutten av middelalderen, og her var det også egne kirker. De *eldste* bosettingssporene i Trøndelag finner vi langs hele ytterkysten av Fosen. Særlig på Hitra og Frøya er det funnet mange slike boplasser. De eldste sporene fra den såkalte Fosnatradisjonen i eldre steinalder (ca. 9400-8200 f.Kr.) er påvist på Fast-Frøya.

På Vestlandet har en funnet spor etter hus og båtstøer som ble benyttet under sesongfiskerier. Disse er datert til 500-tallet. På Trøndelagskysten finnes også slike anlegg, blant annet på Halmøya og Villa i Flatanger, Almenningsværet i Roan og ved Kvalværet og Hjertøya i Bogøyværet utenfor Frøya. Her finner vi samlinger eller enkeltliggende tufter av stein med tilhørende båtstøer. De sparsomme undersøkelsene som er gjort har gitt dateringer som peker mot siste del av vikingtid og middelalderen, ca. 1000-1400-tallet.

Herunder følger en knapp og tentativ oversikt over de opplysninger om funn og fornminner som er kjent fra Froan naturreservat og landskapsvernområde.

Opplysningene er innhentet fra Tilvekstfortegnelsen til NTNU

Vitenskapsmuseet og den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden:

På *Nordbuan* NØ for Kunna er det funnet et avlangt fiskesøkke av stein, da en skulle anlegge en båtstø "på et sted, hvor fiskere i eldre tid vites at ha holdt til." Videre er det på *Kunna* funnet et ovalt fiskesøkke under jordarbeid ca. 20-30 m fra sjøen. SØ for Kunna, ca. 20 favner dypt, er det fisket opp en hodestor klump av flint. Dette kan være ballastflint fra et skip.

Fra *Sauøya* er det kjent et stort antall flintfunn. Det er imidlertid uklart hvor stor andel av materialet som er naturlig råflint eller bearbeidet av mennesker.

Interessant nok er det også opplysninger om en rundt tuft på vestsiden av Sauøya. På *Avløysa* ved Sauøya er det også gjort flintfunn.

På *Bogøya* Ø for Sauøya er det funnet en bearbeidet klebersteinsplate. Dessuten et avlangt fiskesøkke av kleber. Dette skal være funnet inne i muren til en av 5-6 runde tufter som skal finnes her. Nede ved sjøen skal det være en båtstø.

På *Eivindsholmen* NØ for Sauøya er det funnet en liten kanonkule ved flomålet. Det oppgis at dette ikke er sjeldent, og at slike kuler er benyttet som saltknusere.

På *Sørburøy* er det gjort funn av dyrebein (havert og storskarv) dypt under bakken, noe som kan tyde på mulig bosetting. Videre er det på *Husøya* ved Halten funnet 2 flintbiter.

Kulturminner fra nyere tid

Væreierperioden, fra den første private væreier kjøpte området på 1600-tallet til folket her ble selveiere på 1920-tallet, utgjør en svært interessant historie, som man kan si ble videreført helt til fiskemottaket på Halten ble nedlagt på 1980-tallet.

De første fastboende skal ha slått seg ned på 1770-tallet, etter at den nye væreieren kjøpte øyene og bygde et handelssted på Sauøya. I perioder har øyene hatt stor aktivitet, både fra tilreisende fiskere, men også fastboende leilendinger, husmenn, strandsittere, underlagt væreieren. I Froan har det vært mangesidig livberging, med ekstensivt fiske i et ytre, værhardt kystområde. Dunsanking og selfangst har lange tradisjoner, det samme har torvtekt, brenning og lyngslått.

På 18- og store deler av 1900-tallet ble de større fiskeriene viktig, med alt fra klippfisktørking til trandamperi. Med den økte aktiviteten kom også dampbåt og post omkring 1890, og sykehus på Husøya omkring 1900. Etter at Ny Jord og Sør-Trøndelag landbruksselskap kjøpte Froan på 1920-tallet ble det reist flere bureisingsbruk.

Bebyggelsen omfatter både fiskevær og spredt bebyggelse på enkeltøyer. Kombinasjonsbruk for jordbruk og fiske har vært nødvendig for de fastboende i

Froan, og gårdene har tradisjonelt vært små, bygningene relativt beskjedne. Husene har gjerne vært plassert med tanke på best mulig le for vind og vær. Likevel er det stor variasjon i området, fra de lavmælte rorbuene på Halten, til den mer villapregede bebyggelsen på Sørburøy, som fremdeles har fast bosetting. Tilknytningen til fisket gjør at finnes mange naust, brygger og rorbuer, hvor fiskerne hadde periodevis tilhold.

Det er viktig å ta vare på spor av den mangslungne aktiviteten i Froan og Halten, både det som er knyttet til væreiersetene, men også til hverdagslivet på øyene helt inntil våre dager. Bebyggelsen på Halten og hovedbruket i Froan, Sauøya, står i en særstilling, men den spredte bebyggelsen som finnes på mange av øyene er også viktige kulturhistoriske spor som gir området sin særpregede karakter. Fyr, kystmerker, kaier, industribygg, fiskemottak, moloer, fundamenter og tufter er også den del av denne kystkulturen.

Status og utfordringer knyttet til kulturminnene

Generelt sett kan en si at kystbebyggelsen er blitt hyppigere fornyet over tid på grunn av klimaslitasje og knapphet på bygningsmaterialer, og sjøtrafikken som ga sterkere impulser og vilje til endring. Dette innebærer at bygninger som omkring 100 år er kysten er sjeldnere og har dermed høyere aldersverdi enn i innlandet.

Når det gjelder kystnære kulturlandskap regulert til spesialområde bevaring/hensynssoner har Sør-Norge langt flere enn Midt- og Nord-Norge. Den eldre bebyggelsen langs kysten i vårt fylke er slik sett sårbar fordi det er lite igjen og fordi lite er sikret med formelt vern.

Innenfor Froan og Halten er Vingleia fyr og Halten fyr fredet etter Kulturminneloven. Froan kapell er listeført og behandles som om den var fredet. Gjennom gjeldende kommuneplan er Halten regulert som kulturmiljø og LNF-sone med byggeforbud. For bygninger fra før 1850 skal tiltak som omfatter riving og vesentlig endring varsles kulturminnemyndighet, før vedtak gjøres. Utover dette er det formelle vernet for nyere tids kulturminner i Froan svakt.

SEFRAK-registeret er det mest omfattende registreringen, hvor det i all hovedsak ble registrert bygninger fra før 1900. Denne registreringen innebærer ikke en

formell vernestatus, men den gir en indikasjon på høy alder. Til sammen ble det registrert ca. 60 bygninger, men det foreligger ingen oppdatert status på hvor mange av disse som fremdeles står. På 1970- og -80-tallet ble det gjennomført omfattende dokumentasjon av rorbuene på Halten, og det ble på 1990-tallet utarbeidet et forslag til bebyggelsesplan med retningslinjer for Halten.

Fraflyttingen fra Froan har ført til mange utfordringer. Mange bygninger står til forfalls, både våningshus, uthus og sjøhus. Det er også mange hus som er ombygd til fritidsboliger, og det etterspørres større arealer enn i den tradisjonelle bebyggelsen. Dette kan utløse ønsker om påbygg og nybygg som bryter med den tradisjonelle målestokken.

En annen utfordring er at bebyggelsen tar med seg trekk fra innlandets fjell og skogshytter, som mørke farger, store takutstikk, inngjerdede større terrasser, forseggjorte detaljer og staffasje på fasadene. Hager med større plener kan også være en utfordring. Svaret på dette er å bryte større bygningsvolumer ned i flere små frittliggende bygninger samt å bli bevisstgjort på enkelheten i den tradisjonelle bebyggelsen.

Retningslinjer for forvaltningen

Den store variasjonen i tidsspenn og byggeskikk innenfor Froan og Halten gjør at generelle retningslinjer for nybygging er utfordrende, og det vil være behov for å vurdere øyene på ulik måte, ut i fra den stedegne byggeskikken og om det gjelder fast bosetting eller fritidsbebyggelse. Retningslinjer for dette bør utarbeides gjennom kommuneplanarbeidet.

Det er positivt at eldre bebyggelse får en bruk som forsvarer vedlikeholdet, og dersom kulturlandskapet i Froan og Halten skal ivaretas for fremtiden er det nødvendig med vedlikehold og bruk av eksisterende bygninger.

Alle rivesaker innenfor Froan og Halten bør forelegges kulturminnemyndigheten før vedtak gjøres, slik at man får vurdert kulturminneverdiene, uavhengig av alder. Det at det står et hus på en eiendom bør ikke innebære at det skal kunne bygges nytt, men utgangspunktet skal være at eksisterende hus restaureres.

Ved restaurering av kulturhistorisk interessant bebyggelse bør dette skje etter antikvariske prinsipper, i tråd med tidligere dokumentert utførelse og bruk av tradisjonelle materialer og håndverksteknikker. Originale bygningsdeler bør primært beholdes, sekundært skiftes ut med kopier.

Nybygg bør fortrinnsvis tillates på steder der det er dokumentert tidligere bebyggelse, gjerne på eksisterende tufter og grunnmurer. Bebyggelsen må legges godt inn i terrenget. Unødvendige inngrep, graving eller sprenging, som etterlater seg store arr i landskapet bør unngås.

En forsiktig nybygging vil være i tråd med å ivareta øyenes kulturminneverdier, selv om dette nødvendigvis også er innenfor 100-metersbeltet til sjøen, dersom det gjøres på tidligere bebygde tomter/tufter.

I forbindelse med restaurering, istandsetting og nybygg skal eksisterende situasjon dokumenteres med enkel oppmåling og foto i forbindelse med søknad.

Fremtidige tiltak

Det er i dag manglende oversikt over omfanget av kulturminnekvalitetene i Froan. Spesielt gjelder dette de større øyene omkring Sauøya, hvor er det behov for en kartlegging av hvilke kulturhistoriske kvaliteter som finnes. Et slikt kartleggingsarbeid bør gjennomføres som grunnlag for den videre forvaltningen av kulturminnene på øyene.

Vedlegg 3 Overvåkningsprosjekter i Froan anno 2010

Følgende overvåkningsprosjekter foregår i Froan anno 2011;

Art	Ansvarlig institusjon	Hyppighet	Formål
Havert	Havforskningsinstituttet	Hvert 5 år	Oversikt over utviklingen i havertbestanden i Norge.
Sildemåke	NINA (Seapop)	Årlig så lenge prosjektet Seapop kjøres	
Teist	NINA (Seapop)	Årlig så lenge prosjektet Seapop kjøres	Telles hver vår Halten og Kunna
Storskarv	NINA	Årlig	Telles fra fly
Mytende grågås		Årlig	
Havørn	NINA (nasjonal havørnprosjekt)	Årlig	Det merkes årlig havørn i Froan Samles også inn fjær.

Froan naturreservat og landskapsvernområde

Froan

[illegible]

Vejrindikator er det største lærtærnengende kystnære skovområde i Nordjylland. Skoven er et vigtigt område for naturhistorisk og botanisk forskning. Skoven er et vigtigt område for naturhistorisk og botanisk forskning. Skoven er et vigtigt område for naturhistorisk og botanisk forskning.

Ramsarkonvensjonen

[illegible]

Fujitsu

2000-2001, 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028, 2028-2029, 2029-2030, 2030-2031, 2031-2032, 2032-2033, 2033-2034, 2034-2035, 2035-2036, 2036-2037, 2037-2038, 2038-2039, 2039-2040, 2040-2041, 2041-2042, 2042-2043, 2043-2044, 2044-2045, 2045-2046, 2046-2047, 2047-2048, 2048-2049, 2049-2050, 2050-2051, 2051-2052, 2052-2053, 2053-2054, 2054-2055, 2055-2056, 2056-2057, 2057-2058, 2058-2059, 2059-2060, 2060-2061, 2061-2062, 2062-2063, 2063-2064, 2064-2065, 2065-2066, 2066-2067, 2067-2068, 2068-2069, 2069-2070, 2070-2071, 2071-2072, 2072-2073, 2073-2074, 2074-2075, 2075-2076, 2076-2077, 2077-2078, 2078-2079, 2079-2080, 2080-2081, 2081-2082, 2082-2083, 2083-2084, 2084-2085, 2085-2086, 2086-2087, 2087-2088, 2088-2089, 2089-2090, 2090-2091, 2091-2092, 2092-2093, 2093-2094, 2094-2095, 2095-2096, 2096-2097, 2097-2098, 2098-2099, 2099-2100, 2100-2101, 2101-2102, 2102-2103, 2103-2104, 2104-2105, 2105-2106, 2106-2107, 2107-2108, 2108-2109, 2109-2110, 2110-2111, 2111-2112, 2112-2113, 2113-2114, 2114-2115, 2115-2116, 2116-2117, 2117-2118, 2118-2119, 2119-2120, 2120-2121, 2121-2122, 2122-2123, 2123-2124, 2124-2125, 2125-2126, 2126-2127, 2127-2128, 2128-2129, 2129-2130, 2130-2131, 2131-2132, 2132-2133, 2133-2134, 2134-2135, 2135-2136, 2136-2137, 2137-2138, 2138-2139, 2139-2140, 2140-2141, 2141-2142, 2142-2143, 2143-2144, 2144-2145, 2145-2146, 2146-2147, 2147-2148, 2148-2149, 2149-2150, 2150-2151, 2151-2152, 2152-2153, 2153-2154, 2154-2155, 2155-2156, 2156-2157, 2157-2158, 2158-2159, 2159-2160, 2160-2161, 2161-2162, 2162-2163, 2163-2164, 2164-2165, 2165-2166, 2166-2167, 2167-2168, 2168-2169, 2169-2170, 2170-2171, 2171-2172, 2172-2173, 2173-2174, 2174-2175, 2175-2176, 2176-2177, 2177-2178, 2178-2179, 2179-2180, 2180-2181, 2181-2182, 2182-2183, 2183-2184, 2184-2185, 2185-2186, 2186-2187, 2187-2188, 2188-2189, 2189-2190, 2190-2191, 2191-2192, 2192-2193, 2193-2194, 2194-2195, 2195-2196, 2196-2197, 2197-2198, 2198-2199, 2199-2200, 2200-2201, 2201-2202, 2202-2203, 2203-2204, 2204-2205, 2205-2206, 2206-2207, 2207-2208, 2208-2209, 2209-2210, 2210-2211, 2211-2212, 2212-2213, 2213-2214, 2214-2215, 2215-2216, 2216-2217, 2217-2218, 2218-2219, 2219-2220, 2220-2221, 2221-2222, 2222-2223, 2223-2224, 2224-2225, 2225-2226, 2226-2227, 2227-2228, 2228-2229, 2229-2230, 2230-2231, 2231-2232, 2232-2233, 2233-2234, 2234-2235, 2235-2236, 2236-2237, 2237-2238, 2238-2239, 2239-2240, 2240-2241, 2241-2242, 2242-2243, 2243-2244, 2244-2245, 2245-2246, 2246-2247, 2247-2248, 2248-2249, 2249-2250, 2250-2251, 2251-2252, 2252-2253, 2253-2254, 2254-2255, 2255-2256, 2256-2257, 2257-2258, 2258-2259, 2259-2260, 2260-2261, 2261-2262, 2262-2263, 2263-2264, 2264-2265, 2265-2266, 2266-2267, 2267-2268, 2268-2269, 2269-2270, 2270-2271, 2271-2272, 2272-2273, 2273-2274, 2274-2275, 2275-2276, 2276-2277, 2277-2278, 2278-2279, 2279-2280, 2280-2281, 2281-2282, 2282-2283, 2283-2284, 2284-2285, 2285-2286, 2286-2287, 2287-2288, 2288-2289, 2289-2290, 2290-2291, 2291-2292, 2292-2293, 2293-2294, 2294-2295, 2295-2296, 2296-2297, 2297-2298, 2298-2299, 2299-2300, 2300-2301, 2301-2302, 2302-2303, 2303-2304, 2304-2305, 2305-2306, 2306-2307, 2307-2308, 2308-2309, 2309-2310, 2310-2311, 2311-2312, 2312-2313, 2313-2314, 2314-2315, 2315-2316, 2316-2317, 2317-2318, 2318-2319, 2319-2320, 2320-2321, 2321-2322, 2322-2323, 2323-2324, 2324-2325, 2325-2326, 2326-2327, 2327-2328, 2328-2329, 2329-2330, 2330-2331, 2331-2332, 2332-2333, 2333-2334, 2334-2335, 2335-2336, 2336-2337, 2337-2338, 2338-2339, 2339-2340, 2340-2341, 2341-2342, 2342-2343, 2343-2344, 2344-2345, 2345-2346, 2346-2347, 2347-2348, 2348-2349, 2349-2350, 2350-2351, 2351-2352, 2352-2353, 2353-2354, 2354-2355, 2355-2356, 2356-2357, 2357-2358, 2358-2359, 2359-2360, 2360-2361, 2361-2362, 2362-2363, 2363-2364, 2364-2365, 2365-2366, 2366-2367, 2367-2368, 2368-2369, 2369-2370, 2370-2371, 2371-2372,

Från 1980 till 1990 har de största företagen i Sverige ökat sina försäljningskostnader med 50 procent. Samtidigt har de minskat sina försäljningskostnader med 10 procent. Detta innebär att de största företagen i Sverige har ökat sina försäljningskostnader med 40 procent. Detta innebär att de största företagen i Sverige har ökat sina försäljningskostnader med 40 procent.

toppen av, antag. sparte, furede, sluttet, anerkende og selvsikkerhet i forskjellige artar. Egna overleverer til å gjenetkomme, og det er derfor og kanskje i mindre antall.

Pattedyr

[illegible]

Etter ettersøking av politiet ble det funnet en 1000-lapp i et skap i et leilighetskompleks i Oslo. Lappen ble funnet i et skap i et leilighetskompleks i Oslo. Lappen ble funnet i et skap i et leilighetskompleks i Oslo.

Flora

Bedraget er helt over et, nok som et af de mest alvorlige, men det er ikke det eneste, der er i spil. Der er også en anden side af sagen, som er meget vigtig. Det er nemlig den måde, hvorpå de forskellige parter er kommet til at se på hinanden. Det er nemlig den måde, hvorpå de forskellige parter er kommet til at se på hinanden. Det er nemlig den måde, hvorpå de forskellige parter er kommet til at se på hinanden.

Utdrag av vernebestemmelsene

[illegible]

From the Editor:

1. Skriv ned navnet på den person, du har valgt til at være din partner i projektet. (10. oktober)

From <http://www.fox.com>

Opfølgning:

• Års 1. september, fremstår deres egg og net, alle steder og der af lokal net jord, frugt, drue, egeeggen og frugt bærerne.

De bedste bøger ved apotekerne. Præstet ved
Storkøbenhavn mente det er ego og unge i mente
at sætte på kufferten. Hvis de voksne alene
kan sætte på kufferten er det fra for alle og
for alle.

GLA BOXZ FOR NÆR KOLONIENE MED BÅLT

For verification information, contact:

Fylkesmannen i Sar-Trendelag, Miljøverndelingen
Sjueens Hus, 7408 Trondheim, TF: 73 10 00 00

Vedlegg 5 Eksisterende mandat for RU Froan

Følgende mandat er gjeldende for det Rådgivende utvalget for naturvernområdene i Froan pr januar 2012*:

1. *Utvalget skal behandle saker av prinsipiell karakter og saker av større omfang. Utvalget skal selv ta saker opp til behandling, eller få seg forelagt saker av Miljøverndepartementet eller forvaltningsmyndigheten til uttalelse.*
2. *Utvalget skal fungere som planorgan ved utarbeidelse av skjøtelsesplaner eller ved utredning av særskilte skjøtselstiltak.*
3. *I saker hvor det søkes om dispensasjon fra verne- og fredningsbestemmelsene skal utvalget uttale seg. Unntatt fra denne regelen er dispensasjonssøkninger fra ferdselsforbudet, og mindre vesentlige saker hvor tidsrammen m.v. vil gjøre det urimelig med lang saksbehandlingstid.*
4. *Utvalget skal kunne fremme forslag til budsjett for drift og skjøtsel av området. Utvalget kan ikke gjøre vedtak som betinger inngrep som strider mot vernebestemmelsene eller godkjent skjøtelsesplan. Utvalget skal få seg forelagt forslag til budsjett til uttalelse.*
5. *Utvalget skal ha minimum 1 møte pr. år. Oppsynet skal kunne møte i utvalgets møter hvis forvaltningsmyndigheten innkaller dem.*
6. *Årsrapport sendes utvalgsmedlemmene til orientering.*

Utvalget velger selv formann.

Utvalgets medlemmer får dekket reise- og oppholdsutgifter. Forøvrig dekkes tapt arbeidsfortjeneste når dette er aktuelt og utvalgets medlemmer er privat næringsdrivende eller på annen måte taper sin arbeidsfortjeneste p.g.a. møter i utvalget.

Fylkesmannen er sekretær for utvalget.

**Saksbehandler har ikke klart å finne ut når mandatet ble vedtatt eller av hvem. Sittende utvalg har akseptert ordlyden slik den er, og har vedtatt at mandatet ikke endres før de har funnet en arbeidsform som fungerer. (E. Arneberg januar 2012)*

Vedlegg 5 Utkast til tiltaksplan

naturbase ID	Tema	Måltrelevans	Tiltak	Ansvarlig	Kommentar
VV00000521 LVO, VV00000719 DLF	Beite - dialog	landbruk, naturkvaliteter , kulturlandskap	Forvaltningsmyndigheten vil være behjelpelig med å få til dialog mellom grunneiere og husdyrholdere for å sikre adgang til beite i viktige områder for kulturlandskapet.	Fylkesmannen i samarbeid med Frøya kommune	
VV00000521 LVO, VV00000719 DLF	Beite - Gåseskader	landbruk, naturkvaliteter	Forvaltningsmyndigheten skal, på initiativ fra lokale aktører, være en aktiv part i diskusjonen om eventuelle forebyggende tiltak mot gåseskader på beiteområdene i Froan.	Fylkesmannen i samarbeid med Frøya kommune	Tiltaksmidler er de siste årene blitt brukt for å støtte beitetiltak i verneområdene.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Formidling	friluftsliv og turisme, naturkvaliteter ,	Det er viktig at det finnes informasjonsbrosjyrer for verneområdet i Froan som er lett tilgjengelig lokalt og på nettet.	Fylkesmannen	Det bør utvikles informasjon om områdets geografi og naturverdier samt informasjon om naturvernområdene og restriksjoner i disse. Det kan være aktuelt å utarbeide et ferdselskart med god natur- og kulturminneinformasjon. I dette kartet legges det inn turforslag med info om de ulike stedene en kommer.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Formidling - ferdsl	ferdsel, naturkvaliteter	Det skal utarbeides et opplegg for kanalisering av ferdsl vekk fra kasteplasser for sel og viktige hekkeplasser for fugl - eget sårbarhetskart for ferdsl produseres. Informasjon om sårbare områder gjennom sesongen skal gjøres tilgjengelig for folk som ferdes til sjøs.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Formidling - hekkeplasser storskarv	storskarv	Henstille om ingen eller kun varsom ferdsl rundt hekkeplasser for storskarv i hele naturvernområdet i Froan	Fylkesmannen	Storskarven hekker også i området som ikke har ilandstigningsforbud. Fylkesmannen og SNO bør kartlegge disse plassene og synliggjøre de gjennom informasjon til brukere av området, og samtidig henvise om varsom ferdsl.

VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Formidling - kasteplasser for sel	sel	Henstille om ingen eller kun varsom ferdsel i nærheten av kasteplasser i hele naturvernområdet i Froan	Fylkesmannen	Det vil være behov for en gjennomgang av informasjonen som foreligger om aktuelle kasteplasser. Fylkesmannen må i samarbeid med SNO arbeid seg frem til en informasjonsstrategi for dette.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - sårbarhetskart	sel, turisme og friluftsliv, naturkvaliteter, teist, storskarv	Det skal produseres et sårbarhetskart for Froan der kasteplasser og yngleplasser og varsomhetssoner rundt disse er inntegnet. Det må lages en informasjonsstrategi for formidlingen av kartet.	Fylkesmannen, SNO, forskermiljøet	Hovedmålet med kartet skal være å gi publikum mulighet til å ta hensyn til sårbare områder gjennom året. Hensynssoner rundt hekke- og yngleplasser gir publikum mulighet til å velge andre ruter når de ferdes i båt. Hovedfokus i kartet må være: o Leve- og hekkeområder for fugl o Yngle- og kasteplasser for sel Det vil være behov for en gjennomgang av informasjonen som foreligger om aktuelle kasteplasser.
VV00000521 LVO, VV00000719 DLF	Formidling - Telting og rasting	friluftsliv og turisme	Forvaltningsmyndigheten skal synliggjøre aktuelle plasser for telting og rasting i landskapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet.	Fylkesmannen, SNO og Frøa kommune	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	forskning og undervisning		Forvaltningsmyndigheten bør lage en til en hver tid oppdatert oversikt over forskning- og undervisningsprosjekter for foregår i Froan	Fylkesmannen	Forvaltningsmyndigheten er interessert i å følge opp prosjekter som kan gi viktig informasjon i forvaltningen av områdene. Forskning, undervisning og overvåking knyttet til bevaringsmålene skal prioriteres.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Fremmede arter	fremmede arter, naturkvaliteter	Fremmede arter i naturreservatet og landskapsvernområdet skal kartlegges og det skal lages en prioritering av hvilke arter som bør fjernes, hvor og når.	Fylkesmannen	Viktig at tiltak i forbindelse med fremmede arter blir høyt prioritert i bestillingsdialogen.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Fremmede arter - mink	fremmede arter, naturkvaliteter; teist, storskarv	Det skal lages et opplegg for rapportering av eventuelle minkforekomster i hele området slik at tiltak for fjerning kan settes i verk så raskt som mulig ved eventuell spredning.	Fylkesmannen	Uttak av mink i avgrensa områder er et felt som SNO begynner å få utvidet kompetanse på. Denne kunnskapen og kompetansen må stilles til disposisjon om det kommer melding om mink i Froan. Tiltak må iverksettes og prioriteres høyt i bestillingsdialogen.

utenfor verneområdene	Fremmede arter - mink	fremmede arter, naturkvaliteter ; teist, storskarv	Forekomster av mink på nabøyer til verneområdene i Froan skal registreres, og om mulig begrenses, som et forebyggende tiltak.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - beite	BM kulturlandskap	Forvaltningsmyndigheten skal følge med på utviklingen i beiteområdene i landskapsvernområdet og naturreservatet.	Fylkesmannen	Beitetrykket må vurderes i forhold til plantelivet og dyrelivet. Blir det aktuelt med særskilte skjøtselstiltak skal det skje i samråd med beitenæringen.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR	Kartlegging og overvåking - bygg og anlegg	bygg og anlegg	Registrering av bygg og anlegg	Fylkesmannen	All eksisterende bebyggelse samt øvrige tekniske installasjoner i landskapsvernområdet og naturreservatet må dokumenteres med bilder.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - ferdsel		Forvaltningsmyndigheten skal følge utviklingen av ferdsel (form og omfang) nøye, samt registrere effekten av områdets bruk i forhold til slitasje og sårbare arters utvikling.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR	Kartlegging og overvåking - kamskjell		Rekruttering i kamskjellbestanden skal undersøkes og overvåkes.	Fylkesmannen i samarbeid med andre aktører	Kamskjellbestanden i området er undersøkt av NIVA, det vil være naturlig at Fylkesmannen inngår et samarbeid med dem om videre overvåkning.
VV00000521 LVO, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - kulturlandskap	landbruk, kulturlandskap	Forvaltningsmyndigheten skal følge med på utviklingen i kulturlandskapet og justere forvaltningen i forhold til endring i tilstanden	Fylkesmannen	Forvaltningsmyndigheten ønsker å prioritere tiltak som kan fremme bevaring av kulturlandskapet i Froan, men da primært i landskapsvernområdet. Forvaltningsmyndigheten skal følge med på utviklingen i beiteområdene i landskapsvernområdet og naturreservatet. Beitetrykket må vurderes i forhold til plantelivet og dyrelivet. Blir det aktuelt med særskilte skjøtselstiltak skal det skje i samråd med beitenæringen.

VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - teist		Bestanden av teist må overvåkes men hensyn til årsaker til svingninger i antallet. Trusler må identifiseres.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kartlegging og overvåking - storskarv	storskarv	Undersøke grunner til svingninger i storskarbestanden. Trusler må identifiseres.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Kulturlandskap	naturkvaliteter , landbruk, kulturlandskap	Spesifikke tiltak for bevaring av kulturlandskapet i Froan, først og fremst i landscapsvernområdet er omtalt i egen skjøtselsplan for området.	Fylkesmannen	Skjøtselsplanen må brukes aktivt.
	Lavtflyging	FM naturkvaliteter	Det skal tas initiativ til en dialog med forsvaret og andre slik at de i størst mulig grad unngår å fly lavt over Froan.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Oljevernbered skap	BM sel, FM turisme og friluftsliv, FM naturkvaliteter	Kontaktmøter med Kystverket om oljevernberedskapen i Froan og prioriteringer	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF-7	Oljevernbered skap	naturkvaliteter , teist, sel, storskarv	Forvaltningsmyndigheten må lage og vedlikeholde sårbarhetskart for verneområdene i Froan. Sårbarhetskart skal være tilgjengelig for kommunen og Kystverkets beredskapsavdeling til bruk ved akutt oljeforurensing.	Fylkesmannen, SNO, forskermiljøet	Områder som trenger særskilt beskyttelse til ulike tider av året må identifiseres. Spesielt sårbare områder for oljeutslipp i Froan bør kartlegges og gjøres kjent for aktører som har ansvaret for oljevernberedskapen i området. Det kan hende at dette kartet kan avledes av sårbarhetskartet for ferdsel.

VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Sjøforsvaret	skytefeltet, naturkvaliteter	Det skal holdes dialogmøter med Sjøforsvaret om bruken av skytefeltet	Fylkesmannen	Det bør avklares nærmere med Sjøforsvaret om når de bør avslutte sin øvingsaktivitet i skytefeltet om våren. Effekten skytefeltet har på verneformålet bør klarlegges bedre
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Søppel	sel, turisme og friluftsliv, naturkvalitet, skarv, teist,	Det skal lages en prioriteringsliste for områder som skal ryddes for søppel og drivavfall - Søppelaksjoner kan være en måte å gjerne søppel fra disse stedene på	Fylkesmannen og SNO og Frøya kommune	Utarbeide en liste over prioriterte områder for rydding av drivavfall og søppel. Følgende områder bør inkluderes i denne listen:o Leve- og hekkeområder for fuglo Yngle- og kasteplasser for selo Aktuelle reiselsdestinasjoner som Halten, Vingleia, Finnværet og Kunna. Gjennomføre jevnlig ryddeaksjoner i området etter prioritert liste. Kasteplasser, hekkeplasser og plasser av spesiell interesse for friluftsliv og turisme skal prioriteres.
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Taretråling	taretråling, naturkvaliteter , teist, storskarv	Forvaltningsmyndigheten vil følge taretrålingsforskriften Sør-Trøndelag og følge med på hvordan forskriften praktiseres i verneområdene.	Fylkesmannen	
VV00000521 LVO, VV00000684 NR, VV00000719 DLF	Tilrettelegging	friluftsliv og turisme	Det skal sammen med kommunen og lokale reiselsaktører gjøres en gjennomgang av hvilken tilrettelegging som er ønskelig i Froan. Da knyttet til et enkelt reisels basert på naturopplevelser. Dette må gjøres i tråd med retningslinjer i forvaltningsplanen. Muligheten for å lage et utkikkspunkt for folk som vil se på fugl og sel skal utredes	Fylkesmannen	Forvaltningsmyndigheten skal jobbe for tiltak som kan bidra til at besøkende kan oppleve dyrelivet i landscapsvernområdet og dyrelivsfredningsområdet uten å forstyrre unødig. Et eksempel kan være tilrettelegging for publikum som ønsker å se på selen uten å forstyrre den, I samarbeid med øvrige aktører (kommune, lokalsamfunnet og SNO) må aktuelle lokaliteter drøftes, eierskap til et slikt utsiktspunkt må avklares og kostnader må stipuleres nærmere. Tiltaket skal fungere som en kanalisering av ferdselen.

Brukere og roller

Bremnes, Kai Andor (kabr)

■ Drift Teknisk, Leder (1786)[Skjønhs, Svein Ronny]

Eriksen, Tor Gunnar (tger)

Ervik, Jon (joer)

Espnes, Oddvar (odes)

Falkenberg, Otto Fredrik (otfa)

Fjærli, Trygve (trfj)

Grytvik, Bjørnar (bgr)

Haftorsen, Anton (atho)

Hammernes, Arvid (avha)

Hansen, Kitt Julie (kjha)

Hanssen, Sigrid (sigh)

Helstad, Øyvør (oyhe)

Hitra, Feier (feier)

Iversen, Hedley (hedi)

Johansen, Janne (jajo)

Johansen, Magne (majo)

Johansen, Rolf (rojo)

Johansen, Øyvind (øyjo)

Kvernø, Marvin (makv)

Kvingedal, Andreas (ankv)

Larsen, Terje (tela)

Lien, Silje Meslo (sili)

Meland, Ivar (ivme)

Pettersen, Johan (jope)

Romul, Mikael (miro)

Saksvik, Anders (ansak)

Skjønhs, Svein Ronny (srsk)

Stenvik, Elisabeth (elst)

Stordahl, Eilif (eist)

Strømme, Arne (aist)

■ sup, Superbruker Renhold (1762)[Johansen, Janne]

■ sup, Superbruker Teknisk (47)[Kvingedal, Andreas]

■ Teknisk, Fagleder drift (78)[Hammernes, Arvid]

■ Teknisk, Virksomhetsleder (17)[Kvingedal, Andreas]

Vikaskag, Håkon (håvi)

■ VT, Verneombud Uteetat (23)[Larsen, Terje]

Aase, Halvard Mikal (hmaa)

Oppdragsrapport fra Skog og landskap XX/2015

Skjøtselsplan for verneområdene i Froan

Anders Bryn

Utkast per 29.09.14

Forord

Skjøtselsplanen for verneområdene i Froan er lagd på oppdrag for Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelinga.

Skjøtselsplanen er skrevet parallelt med forvaltningsplanen for verneområdene i Froan, og bør sees i sammenheng med den. Skjøtselsplanen oppgir tilstand og anbefalt skjøtsel, førstnevnte basert på dokumenterte trusselvurderinger, sistnevnte basert på økologiske og kulturhistoriske forhold. Forvaltningsplanen derimot, gir føringer for hvordan vernearealene skal forvaltes, slik at bruken av området ikke går på bekostning av verneformålet.

Skjøtselsplanen er skrevet av Anders Bryn, som også har vært prosjektleder. Deler av verneområdene ble vegetasjonskartlagt i 2007 i forbindelse med forskningsprosjektet Froan-scenarier, ledet av Norsk senter for bygdeforskning. Feltarbeidet for de områdene som i hovedsak faller utenfor naturreservatet og landskapsvernområdet ble gjennomført sommeren 2007 av Anders Bryn og Yngve Rekdal. Feltarbeidet for de områdene som i hovedsak faller innenfor naturreservatet og landskapsvernområdet ble gjennomført sommeren 2011 av Anders Bryn.

Den interne kvalitetssikring har seniorrådgiver Yngve Rekdal stått for. Rådgiver Ellen Arneberg hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvernavdelinga har kommet med innspill til rapporten. Ragnhild Hyggen har digitalisert felldata, mens kartbearbeiding er utført av Michael Angeloff. Kartpresentasjon er utført av Anne-Barbi Nilsen og Michael Angeloff.

Bjørn Gården takkes for båtskyss i løpet av feltarbeidet somrene 2007 og 2011. For øvrig takkes familiene Gården, Sverre Haarstad og Tommy Rodahl for praktisk hjelp og informasjon!

Eli Fremstad (NTNU), Reidar Elven (UiO), Liv S. Nilsen (DN) og Asbjørn Moen (NTNU) takkes for gode innspill til forståelsen av hestehavreenger, fuktheier og andre vanskelige vegetasjonstyper. Guri R. Woxholtt takkes for hjelp med litteratur.

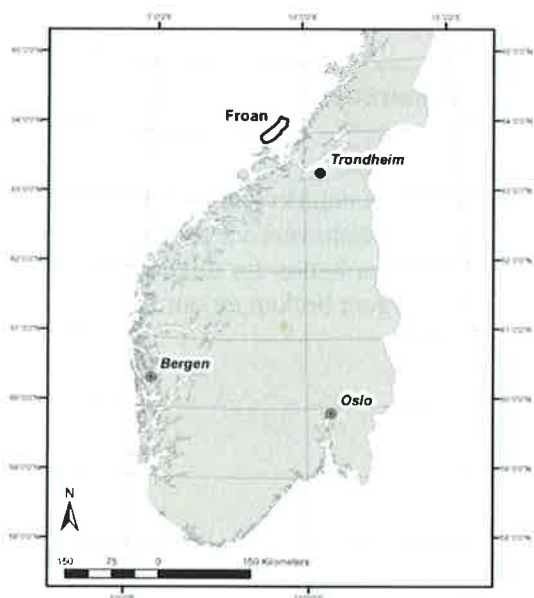
Landskapene i Froan er i stadig endring. I denne sammenheng har kalkrike hestehavreenger på skjellsand en noe usikker status i Froan. Denne naturtypen kan derfor stå som eksempel på at skjøtselsplanen bør oppdateres etter hvert som ny kunnskap kommer til.

Anders Bryn, Ås, september 2014

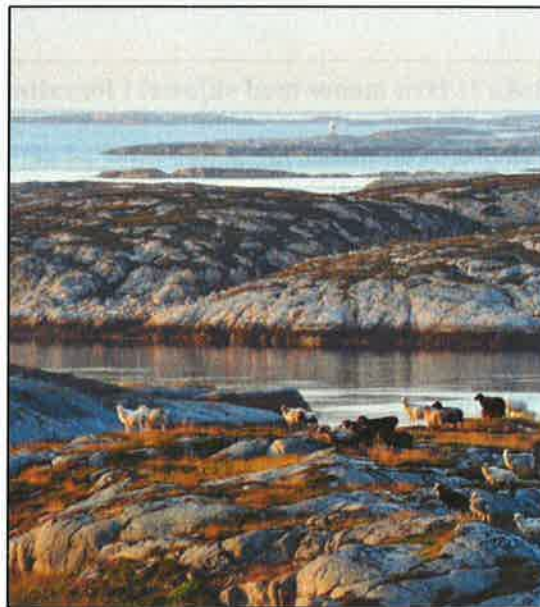
1 Innledning

Froan naturreservat og landskapsvernområde, med tilhørende dyrelivsfredning, ble fredet ved kongelig resolusjon 14. desember 1979. Froan er med sine 761 km² det største verneområdet av marin karakter i landet per i dag (Figur 1). Vernet i Froan består av tre ulike verneformer: naturreservat, landskapsvern med dyrelivsfredning og områder med kun dyrelivsfredning.

I kapittel VIII i verneforskriften for naturvernområdene i Froan fra 1979, står det at skjøtsel som er «nødvendig for å oppfylle formålet med fredningen» kan utføres etter en godkjent plan. Skjøtsel av vernede områder er også hjemlet i § 47 i naturmangfoldloven (Anonym 2009). Skjøtelsesplanen for Froan er ment som et hjelpemiddel i arbeidet med å ivareta verdifulle kulturlandskap og naturtyper som avhenger av tradisjonell menneskelig aktivitet. Med utgangspunkt i nærmere oppsatte mål for forvaltningen av de ulike vernekategoriene og en kartlegging av tilstanden i kulturlandskapet, beskriver planen hvilke skjøtselstiltak som bør gjennomføres i ulike områder. I tillegg er det kartlagt naturtyper som ikke avhenger av tradisjonell menneskelig aktivitet, men hvor andre typer tiltak kan være nødvendig eller hvor fravær av inngrep og forstyrrelser er viktig for å opprettholde naturkvalitetene.

Figur 1. Yttergrensene for Froan verneområde i Frøya kommune, Sør-Trøndelag. Verneområdet omfatter 761 km² med godt over 3000 øyer.

Figur 2: Vegetasjonen i øyriket Froan er dominert av kystlynghei, skapt gjennom århundrer med beiting og lyngbrenning. Foto Anders Bryn.

I Froan særpreges kulturlandskapet av kystlynghei dominert av røsslyng, gjerne i mosaikk med grasrik kystlynghei, beitevoller og kulturpåvirkte strandenger (Moen m. flere 2006a, Bryn 2008). Den vesteuropeiske kystlyngheia har gått sterkt tilbake, både i Norge og internasjonalt (Haaland 2002, DN 2006, Nilsen m. flere 2009). Gjengroing etter opphørt utmarksbeiting, lyngbrenning og lyngslått¹ er den mest arealdekkende årsaken til tilbakegangen i Norge, men skogplantning bidrar lokalt (Fremstad m. flere 1991, Aarrestad

¹ Flere av dagens eldre innbyggere i Froan deltok i lyngslått som ungdommer. I tillegg var riving av lyng svært vanlig i Froan (Nordhagen 1917). Se Boks 2: Hvorfor det er så lite røsslyng på de bebodde øyene i Froan.

2009, Norderhaug & Johansen 2011). I tillegg bidrar nitrogengjødsling fra forurenset luft til økende gjengroing (Hårdtle m. flere 2006). Tilstand og hevd av kulturlandskapet i Froan varierer sterkt. Noen øyer og lokaliteter er i god hevd, mens andre har gått ut av bruk for lenge siden og nærmer seg naturtilstanden.

Ifølge verneforskriften for Froan fra 1979 er formålet med fredningen «å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap». Denne skjøtelsplanen retter seg mot det landbaserte miljøet (Figur 2), og vil i liten grad ta opp tiltak relatert til marine miljøer.

De tre verneformene i Froan gjenspeiler ulikheter i naturkvaliteter, mens tilpasninger til lokale interesser er gjort gjennom verneforskriften. I forvaltningssammenheng gir dette konsekvenser i form av at det er ulike regler som gjelder, alt etter hvilken verneform en ønsker å utføre tiltak i. Dette medfører at også skjøtelsplanens tiltak vil variere geografisk avhengig av vernekategori og målsetting. Ettersom det neppe er mulig å ta vare på all kystlynghei i Froan, og fordi reglene i naturreservatet er laget for å bevare «områder som har urørt, eller tilnærmet urørt natur», vil skjøtelsplanen i hovedsak foreslå tiltak innenfor vernekategorien landskapsvernområde (hvor det også er dyrelivsfredning). Selv om de bebodde øyene er unntatt fra landskapsvernet (men ikke dyrelivsfredningen), kan skjøtelsplanen også brukes som et frivillig forvaltningsverktøy for skjøtelsiltak i disse områdene.

Boks 1: Hva menes med skjøtsel i forvaltning av verneområder?

«Med skjøtsel menes her aktive tiltak på økologisk grunnlag, som forvaltningsmyndigheten setter i gang for å ta vare på områdets naturkvaliteter i samsvar med verneformålet. Nært samarbeid med grunneiere og rettighetshavere vil ofte være viktig for å oppnå et godt resultat. Ulike typer verneområder har behov for ulike typer skjøtelsiltak. Det er bl.a. viktig å ta utgangspunkt i den tidligere bruken av området. Skjøtelsiltak kan for eksempel være:

- restaurering
- rydding
- tynning
- styving
- hogst
- beiting
- slått
- brenning
- enkel tilrettelegging for å kanalisere ferdsel av hensyn verneverdiene.

Ikke alle skjøtelsiltak vil være omfattet av skjøtelslshjemmelen i naturmangfoldloven, og krever derfor avtale med grunneier før et tiltak iverksettes. Dette gjelder for eksempel beiting.»

Teksten er hentet fra Forvaltningshåndboka (DN 2010, side 15)

2 Områdebeskrivelse

Områdebeskrivelsene gir en generell introduksjon til de registrerte naturverdiene i Froan verneområde, samt en kortfattet beskrivelse av noen av kulturverdiene. Områdebeskrivelsene omfatter også registrerte natur- og kulturverdier som ikke gir grunnlag for videre behandling i skjøtelsplanen.

2.1 Informasjon fra Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet)

Vern

Naturbasen oppgir de vernekategorier som omtales i både forvaltningsplanen og skjøtelsesplanen. Her følger en meget kort oppsummering av vernekategoriene.

Naturreservatet (Naturbasen; VV 00000684 Froan) ble opprettet i 1979 og dekker omkring 404 km². Reservatet fikk også internasjonal RAMSAR status i 1996 (IUCN IA, RAMSAR).

Figur 3. Øyene i Froan er stedvis merket med standardiserte skilt som opplyser om vernekategorien. Foto Anders Bryn.

Figur 4. Informasjonstavle om landskapsvernet og naturreservatet, på Finnværet Fyr. Foto Anders Bryn.

Det meste av Froan omfattes av vernekategorien dyrelivsfredning (Naturbasen; VV 00000719 Froan), med unntak av naturreservatet. Dyrelivsfredningen omfatter 275 km², når den overlappende vernekategorien naturreservat ikke medregnes. Dyrelivsfredningen omfatter også de bebodde øyene som er unntatt fra landskapsvernet (se under).

De ubebodde øyene omfattes av vernekategorien landskapsvernområde og dyrelivsfredning (Naturbasen; VV00000521, Froan), også vedtatt i 1979. Området omfatter 82,5 km². Landskapsvernområdet har også internasjonal status (IUCN IV, RAMSAR).

Det er igangsatt en prosess med justering av vernegrensene i Froan. Beskrivelsen her tar ikke hensyn til eventuelle endringer som måtte komme i den forbindelse.

Naturtyper etter DN håndbok 13

En rekke øyer har registrerte naturtyper etter DN's håndbok 13 (1999, 2006). Kunna (Naturbasen; BN 00037580 Kunna) er registrert med kategorien «viktig» for naturtypen kystlynghei, men strandeng og strandsump, tangvoll og andre viktige naturtyper er også registrert. Prestøya (Naturbasen; BN 00037563 Prestøya) er registrert med kategorien «viktig» for naturtypen kystlynghei, men andre viktige naturtyper er også registrert. Store Risøya (Naturbasen; BN 00037555 Store Risøya) er registrert med kategorien «viktig» for naturtypen kystlynghei, men andre viktige naturtyper er også registrert. Sørburøya og Nordøya (Naturbasen; BN 00037583 Sørburøya og Nordøya) er registrert med kategorien «viktig» for naturtypen kystlynghei, men strandeng og strandsump, småbiotoper og andre viktige naturtyper er også registrert. Gjæsingen (Naturbasen; BN 00037562 Gjæsingen) er registrert med kategorien «viktig» for naturtypen kystlynghei, men strandeng og strandsump, tangvoll og andre viktige naturtyper er også registrert.

Figur 5. Grasdominert kystlynghei i veksling med beitevoll etablert gjennom drenering av myr på Nordøya. Foto Anders Bryn.

Kulturlandskap

Under registreringen av Nasjonalt verdifulle kulturlandskap på 1990-tallet (Gaukstad m. flere 1994), ble tre av øyene i Froan definert som regionalt verdifulle (Naturbasen; FKF 00000331 Froan). Den samlede vurderinga av Sauøya, Nordøya og Sørburøya, ble satt til «områder med stor verdi», med «middels» prioritering for forvaltninga.

2.2 Informasjon fra Artskart til Artsdatabanken

En rekke arter er registrert i Froan og finnes tilgjengelige i web-klienten Artskart (<http://artskart.artsdatabanken.no/>). Plantemangfoldet på noen av øyene i Froan er godt beskrevet av Moen m. flere (2006a), mens fuglelivet i Froan er godt dokumentert av Røv (2006). Bestandsutvikling for noen fuglearter i Froan (ærfugl, storskarv og teist) er dokumentert i forbindelse med Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl (Lorentsen & Christensen-Dalsgaard 2009).

Rødlista (Artsdatabanken 2010)

Fra den offisielle Rødlista (Kålås m. flere 2010) er det flere arter som er registrert i Froan.

I kategorien «Kritisk truet» (CR) har lomvi flest observasjoner innen verneområdene og er registrert i hele Froan. Åkerrikse ble registrert somrene i 1985 på Burøyholman og ved Helvetet, samt i 2011 på Sauøya. Hauksanger er tidligere registrert på Valøya i Gjæsingen, mens hortulan er registrert på Husøya i Halten.

I kategorien «Sterkt truet» (EN) har krykkje mange registreringer, og kolonien på Husøya i Halten har særlig mange treff. Dvergspurv er registrert ved Gjæsingen, mens svarthalespove er registrert i Halten. Knekkand er registrert ved Ytre Gjæsingen, mens vierspurv er registrert i Halten.

I kategorien «Sårbar» (VU) er det registrert en rekke fuglearter for Froan. Arten som er best dokumentert for Froan er teist. Andre forholdsvis frekvente arter er makrellterne, alke, lunde og brushane. Av andre arter som er registrert i Froan, bør sanglerke, vannrikse, myrhauk, rosenfink, bergand, tyrkerdue og svartrødstjert nevnes. Av karplanter og moser i kategorien «Sårbar» (VU) finnes to arter. Smånesle er registrert på Kunna, Sauøya, Værøya, Nordøya og Sørburøya. Oddsåtemose er registrert på Sauøya.

Figur 6. Krykkje har status som «sterkt truet» i Rødlista, her fra sin hovedkoloni på Husøya i Halten. Foto Anders Bryn.

Figur 7. Sitkagran står i den nye Svartelista og er i spredning fra plantefelt i Froan, her fra Sauøya. Foto Anders Bryn.

Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste (Artsdatabanken 2012)

Det er flere innførte arter i Froan. Fra et spredningsperspektiv er det viktig å legge merke til særlig tre arter som er listet i den nye offisielle Svartelista (Gederaas m. flere 2012) med svært høy risiko for spredning (SE): rynkerose, sitkagran og buskfuru. Sitkagran og buskfuru er plantet i Froan og er kjent for å kunne spre seg ut i kystlynghei i regionen (Thorvaldsen 2011). Rynkerose er registrert med ett funn på Kunna (Artskart; 81408), men arten finnes også på andre øyer i Froan, blant annet i Halten.

2.3 Informasjon fra Askeladden til Riksantikvaren (RA)

I den offisielle kulturminnebasen, Askeladden (2011), er det registrert 3 områder med kulturminner i Froan, alle innenfor områdene med dyrelivsfredning. Froan kirke fra 1904 (Figur 8) er registrert som en listeført kirke (Askeladden; 84201 - Kirkested - Froan kirkested). Gravplassen 270 meter nordvest for kirken bør sees i sammenheng, selv om den ikke har noen formell vernestatus.

Figur 8. Froan kirke på Sauøya fra 1904. Foto Anders Bryn.

Figur 9. Kompassrosen eller soluret på Husøya i Halten. Foto Anders Bryn.

I Halten finnes andre registrerte kulturminner i Askeladden, ett enkeltminne og et bygningsmiljø. Kompassrosen (eller soluret) på Husøya er et automatisk fredet enkeltminne med en sikringssone på 5 meter (Askeladden; 136433 - Arkeologisk lokalitet). Kompassrosen er fra førreformatorisk tid og tilstanden er intakt (Figur 9). Fyr- og losstasjonen i Halten har en rekke vedtaksfredete kulturminner, deriblant et fyr fra 1875, et maskinhus, et uthus / skjul, en bolig og et naust (Askeladden; 87471 - Teknisk/industriell lokalitet – Halten Fyrstasjon).

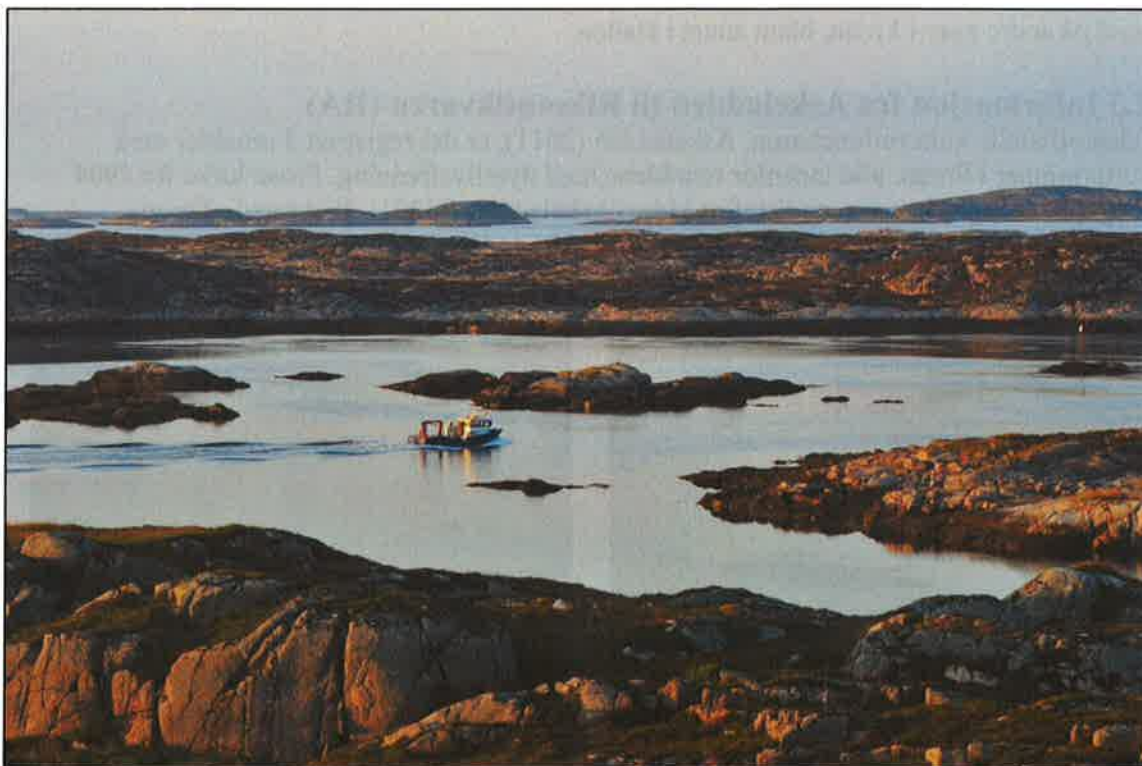
2.4 Beliggenhet

Øygruppa Froan ligger nord i Frøya kommune, nordvest i Sør-Trøndelag fylke (Figur 1). Froan består av en rekke øyer som strekker seg fra Tromsa og Gjøsing i sørvest til Halten i nordøst. Gjøsing i sør ligger omkring 11 km nord for Frøya, mens Halten ligger omkring 35 km vest for fastlandet.

I forbindelse med skjøtelsesplanen ble det kartlagt over 3000 øyer i Froan, inkludert et stort antall mindre øyer, holmer og skjær. Kartlagt areal utgjør 19 646 dekar, og avgrensinga av de kartlagte øyene finnes i figur 21. I grove trekk dekker kartlegginga alle øyene mellom Tryggholmen og Årtalet i sørvest til Finnværet og Andsteinen i nordøst.

2.5 Landskap og topografi

Landskapet i Froan er sterkt preget av skjærgården. Froan tilhører strandflatas landskap inne på sokkelen og domineres av lave og kuperte øyer. Disse landskapsformene skyldes en kombinasjon av berggrunn, istid, hav og klima. Det høyeste punktet i øygruppa finnes på Kunna og er 47 m høyt. Mellom øyene finnes fiskerike gruntvannsområder som danner mye av ressursgrunnlaget både for dyreliv og bosetning. I det nasjonale referansesystemet for landskap ligger Froan og øyene innenfor i landskapsregion 24 Kystbygdene på Nordmøre og i Trøndelag (Puschmann 2005).

Figur 10. Kystlandskap fra Nordøya i Froan. Foto Anders Bryn.

2.6 Geologi

Berggrunnen i Froan varierer lite i alder og opprinnelse. I følge berggrunnskart i målestokk 1:250 000 (Askvik & Rokoengen 1981, Wolff 1989, Solli m. flere 1997) domineres landskapet av prekambrisk grunnfjell og omdannede dybbergarter fra ordovicium. Bergartene består av granitt, dioritt og monzonitt som alle er rike på mineraler av feltspat og kvarts. Dette gir bergarter som har lite næringsstoffer, de er lite forvitterlige og gir surt og grunt jordsmonn med langsom plantevekst (Ramberg m. flere 2006). Dioritten finnes på øyene nord i Froan, monzonitten utgjør et mindre tverrgående belte rett nord for hovedøyene, mens granitten dominerer og finnes sør for beltet av monzonitt.

2.7 Løsmasser

Froan var som resten av landet dekket av is under siste istid. Hovedretninga på isens bevegelse gikk fra sørøst mot nordvest (Ramberg m. flere 2006), dvs. omtrent direkte på tvers av øygruppas lengderetning. Strandforskyvningskurver fra Frøya tilsier at Froan har steget omtrent 50 m siden istida (Reite 1990b). Likevel er det lagt igjen lite løsmasser. I følge kvartærgeologisk kart over Sør-Trøndelag er løsmassedekket innen kartleggingsområdet i hovedsak fraværende (Reite 1990a). De løsmassene som en gang ble avsatt som bunnmorene under isen, er for lengst vasket vekk av havet under landhevinga i perioden etter istiden.

Froan er dominert av tynt jorddekke og bart fjell. Humuslaget er særdeles tynt, og dette har antagelig blitt forsterket gjennom langvarig lyngbrenning, beiting og lyngslått (Fremstad m. flere 1991, Haaland 2002). Der det per i dag finnes løsmasser, skyldes dette i hovedsak prosesser etter siste istid. Løsmassene utgjør to distinkt forskjellige typer, torvjord og strandavsetninger. Torvjorda finnes i forsenkninger i terrenget og skyldes langsom oppbygning av organisk materiale. Svært mye av torvjorda på de største øyene i Froan har vært tatt ut til ulike formål, og omkring 12 km² av de kartlagte øyene har hatt mye eller litt torvuttak (Bryn 2008).

Figur 11. Mange av øyene i Froan er sterkt eksponert for bølger, og bart fjell utgjør mange steder et belte mellom sjøen og de vegeterte områdene lenger inn. Foto Anders Bryn.

Figur 12. På tre øyer mellom Andsteinen og Finnværøya er det betydelige avsetninger med kalkrik skjellsand. Vegetasjonen på skjellsand domineres av hestehavre. Foto Anders Bryn.

Strandavsetningene finnes som smale bånd langs vikene og bukter og inngår i havets dynamikk av flo og fjære, strømmer, bølger og vind. Noen få beskytta vikene har større sammenhengende strandpanner, strandsumper, strandenger og mudderbanker, f. eks innerst i Sørvalen på Sauøya. Det er også registrert noen få rullesteinstrender spredt i Froan, men generelt har de liten dekning. I tillegg finnes enkelte tidligere dyrka områder med bedre

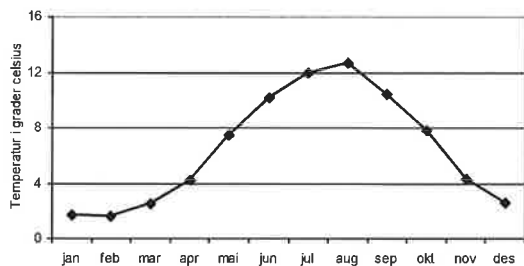
humusdekke, som i hovedsak skyldes at man før gjødsla opp enger med husdyrgjødsel og tang og tare.

Tre av øyene rett vest for Andsteinen (Fagerholmen, Øyvindsholmen og Henriksholmen) har forholdsvis betydelige avsetninger med kalkrik skjellsand, hvilket klart skiller seg ut fra resten av øyene i Froan. Det er kartlagt betydelige skjellsandforekomster (22,67 km²) på havbunnen fra Andsteinen i sørvest til Andsteinen i nordøst (Naturbasen; BN 00054086 Froan), men større landbaserte forekomster ble først dokumentert ved kartlegging i 2011. Ifølge Nordhagen (1917) finnes det antakelig noen flere lokaliteter med skjellsand, men da helst under torv i myrer eller som fragmenter i enkelte beskytta strandenger.

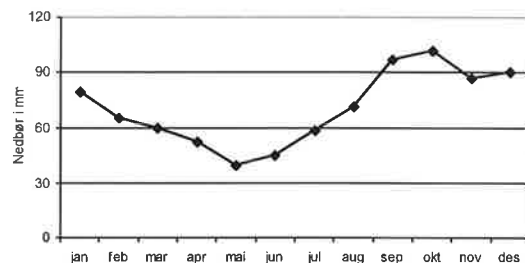
2.8 Klima

Froan ligger i en "sterkt oceanisk seksjon" (Moen m. flere 1998), som beskriver et kystnært klima med frekvent nedbør og høy luftfuktighet. Vintrene er milde, og somrene preges av nærheten til havet med forholdsvis lave temperaturer. Området ligger utsatt til for frontaktivitet og sterk sørvestlig vind. Nærmeste meteorologiske målestasjon for det kartlagte området ligger i Halten (16 m o.h.). Målingene i Halten tok til i september 1983 og normalverdier fra dette området representerer derfor perioden 1983-1990.

Fra målingene i Halten framgår det at Froan har et kystpreget temperaturregime, karakterisert med milde vintrer og forholdsvis kalde somre (DNMI 2008). I normalperioden har januar og februar omtrent like lave temperaturer, med månedsmiddel på henholdsvis 1,7°C og 1,6°C (Figur 13). Høyeste månedsmiddel ligger på 12,7°C, som er målt for august. Den årlige gjennomsnittstemperaturen for perioden 1983-1990 var 6,5°C, men denne økte til 7,5°C i perioden 1997-2007. Vekstsesongens lengde, dvs. antall døgn med gjennomsnittstemperatur over eller lik 5°C, ligger rett under 200 døgn. Vinteren er i gjennomsnitt frost- og snøfri. Korte perioder med frost og snø opptrer likevel en gang i blant i de kaldeste vintermånedene. Eksempelvis har det i perioden 1983-1990 vært registrert alt mellom 9°C og -14°C i januar.

Figur 13. Månedlige middeltemperaturer fra Halten målestasjon (16 m o.h.) for siste normalperiode. Data fra DNMI 2008.

Figur 14. Månedlige nedbør for Halten målestasjon (16 m o.h.) for siste normalperiode. Data fra DNMI 2008.

I perioden 1983 til 1990 kom det i snitt nedbør 295 døgn i året (DNMI 2008). Nedbørhyppigheten og luftfuktigheten er med andre ord svært høy. Likevel er nedbørsnormalen for året forholdsvis lav med kun 845 mm. Nedbørvariasjonene fra år til år er betydelige. I 1998 kom det 1030 mm nedbør, mens det i 2002 kom bare 674 mm. Ekstremverdiene er også svært varierende. Nedbørmålingene viser at våren og forsommeren har minst nedbør (Figur 14). I mai måned er månedsnormalene for perioden 1983-1990 kun 39 mm. Fra mai og utover øker nedbøren jamt mot oktober, som har den høyeste månedsnormalen med 102 mm. Mange av øyene er i tillegg salt- og fuktpåvirket gjennom sjøsprøyt.

Figur 15. Kystlandskap ved Finnværret i Froan. Foto Anders Bryn.

Figur 16. Gamle naust preger mange av de bosatte områdene og vitner om kystfiskets betydning i Froan. Foto Anders Bryn.

2.9 Vegetasjon, flora og fauna

Froan ligger innenfor den sterkt oseaniske seksjonen og tilhører i hovedsak den Atlantiske floraprovinnsen (Moen m. flere 1998). Dette skyldes først og fremst nærheten til havet og det vintermilde og fuktige klimaet. Vegetasjonen i Froan reflekterer i stor grad havpåvirkninga og klimaet, med mange salttålende strandplanter i strandsonen og en utpreget vestlig flora tilpasset milde vintre og relativt kalde, fuktige somre (Figur 18). Relativt kalde somre og i noen grad perioder med vinterkulde, begrenser en del varmekjære arter, f. eks de aller fleste varmekjære treslag. I tillegg til havpåvirkninga og klimaet, kommer fire overordnede prosesser: geologien, mennesker, fuglelivet og det faktum at Froan utgjør en øygruppe.

Geologien i Froan består av harde bergarter som forvitrer langsomt. Disse gir et surt og tynt jordsmonn, hvilket passer ypperlig for røsslyng og andre karakteristiske arter tilhørende kystlynghei (Fremstad m. flere 1991). Intakte kystlyngheier dominert av røsslyng har stor utbredelse i Froan, først og fremst innen landskapsvernområdet med dyrelivsfredning og på de bebodde øyene, men også på en del øyer i naturreservatet.

Figur 17. Småtjern med andemat i Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

Figur 18. Revebjelle er en klart vestlig art som finnes på mange av øyene i Froan. Foto Anders Bryn.

Den skogløse kystlyngheia dominert av røsslyng er etablert og vedlikeholdt gjennom menneskelig påvirkning som brenning, lyngslått og helårs beite (Haaland 2002, Tveraabak 2004 og 2009, Bryn m. flere 2010). Dette har ytterligere redusert jordsmonnet, og resultatet i Froan er en klar dominans av grunnlendte områder med kystlynghei. På de største øyene ble en del områder gjødslet opp med husdyrgjødsel og tang og tare til innmark. Mye av denne

innmarka ligger nå brakk, og på de øyene som ikke brennes eller beites, vil landskapet etter hvert preges av gjengroing.

Det er registrert omkring 270 høyerestående planter og 175 mosearter på øyene i Froan (Aune & Frisvoll 1983). De fleste artene i Froan er naturlige, men enkelte er innførte. Naturlig skog, da først og fremst av rogn, osp og bjørk, kan helt sikkert utvikles på vindbeskytta lokaliteter med noe bedre jordsmonn. Det er imidlertid vanskelig å bedømme ut fra dagens kulturpregede vegetasjon hvor omfattende potensialet for gjengroing med skog vil være etter opphør av brenning og beite, spesielt med hensyn til den sterke vindpåvirkninga og det grunne jordsmonnet som dominerer i Froan (Moen m. flere 2006b, Bryn m. flere 2012). På Sørburøya, der hvor det ikke har vært beitedyr eller slått de siste tiåra, ser rogn ut til å spre seg godt også på grunne og vindutsatte lokaliteter, så potensialet for gjengroing med skog er antakelig stort. Siden Nordhagens registreringer fra 1914 -1915 (1917) har klynger med osp, rogn og bjørk ekspandert blant annet på Kunna, Sauøya og Nordøya (Aune & Frisvoll 1983, Bryn 2008). Plantefelt av buskfuru på Skjellholmen fra 1930-åra viser at det klimatiske potensialet for skog er til stede. Fra plantefeltene med buskfuru og sitkagran på Sauøya sprer særlig sitkagran seg ut i kystlyngheiene som omgir plantefeltene (Figur 7). Rynkerose er trolig også i spredning i Froan, mens andre arter som prakthjelm, ulike piletrær og fagerfredløs ikke er registrert utenfor hagene de er plantet ut i.

Gjennom torvtekt er også betydelige mengder torv tatt ut. Dette har resultert i svært mange mindre pytter og smådammer. Disse domineres av noen få arter, som andemat, flotgras, hesterumpe, tjønnaks, myrhatt eller grøftesoleie. En noe større dam finnes sørøst på Sauøya.

Høye fuglebestander påvirker vegetasjonen gjennom gjødsling og beiting. På holmer og skjær vil toppskarv, teist, ulike arter måker og andre fugler bidra med gjødsel. På grasrike områder vil særlig gås inngå i beitedynamikken sammen med sau (Røv 2006). Dyrelivet i Froan bærer ellers sterkt preg av at det er et godt stykke til øygruppa fra fastlandet eller større øyer. Minken er fraværende, men piggsvin er innført.

I terrengforsenkninger og langs sprekksoner i berggrunnen finnes mindre arealer med myr. En god del myr er drenert til beitemark og mye annen myr er redusert p.g.a. torvtekt. På grunn av høy nedbør og tynt jordsmonn er det større arealer med fukthei. Langs beskytta strender og i viker finnes det produktive strandenger (Kristiansen 1988). Ellers er det meste av strandsonen (epilittoral og supralittoral) dominert av bart fjell.

Figur 19. Steinkobbe i fjæra ved Nordøya, Froan. Foto Anders Bryn.

Figur 20. Steinkobbe i fjæra ved Gjæsingen, Froan. Foto Anders Bryn.

Fuglelivet og sjøpattedyr i Froan er godt beskrevet av Røv (2006). Mange av de mindre øyene i Froan ligger forholdsvis isolert til og er lite forstyrret av menneskelig aktivitet. Ifølge Røv (2006) regnes derfor Froan som et spesielt viktig område for en rekke hekkende fuglearter, deriblant storskarv, toppskarv, grågås, ærfugl, tyvjo, fiskemåke, nordlig

sildemåke, svartbak, makrellterne, rødnebbterne, teist og havørn. Froan er også viktig som overvintringsområde for islom, smålom, toppskarv, svartbak, havelle og siland, samt som myteområde for grågås, ærfugl og siland. Froan har også store bestander av havert, steinkobbe og oter (Figur 19 og 20). Hekkebestandene av hegre er stabilt høy, mens grågås, havørn, oter og kystsel har hatt økende bestander siden 1970-tallet (Røv 2006).

2.10 Kartlagt areal og vegetasjonstyper i Froan verneområde

De landbaserte vegetasjonstypene i Froan ble kartlagt i august 2007 og 2011. Typene er nærmere beskrevet i rapporten fra første kartlegginga (Bryn 2008) og inndelinga følger systemet for vegetasjonskartlegging til Norsk institutt for skog og landskap (Rekdal og Larsson 2005). Det totale landarealet i Froan verneområde er på omkring 22 945 dekar, mens det er kartlagt omkring 19 646 dekar (inkludert ferskvann). Av totalt landareal er det rundt 3206 dekar som ikke er kartlagt (Figur 21), hvorav 72 % er i naturreservatet og 28 % i dyrelivsfredningsområdet utenfor avgrensingen til landskapsvernområdet. Innen den ytre avgrensinga til landskapsvernområdet hvor det også er dyrelivsfredning er alt land kartlagt, med unntak av mindre holmer og skjær.

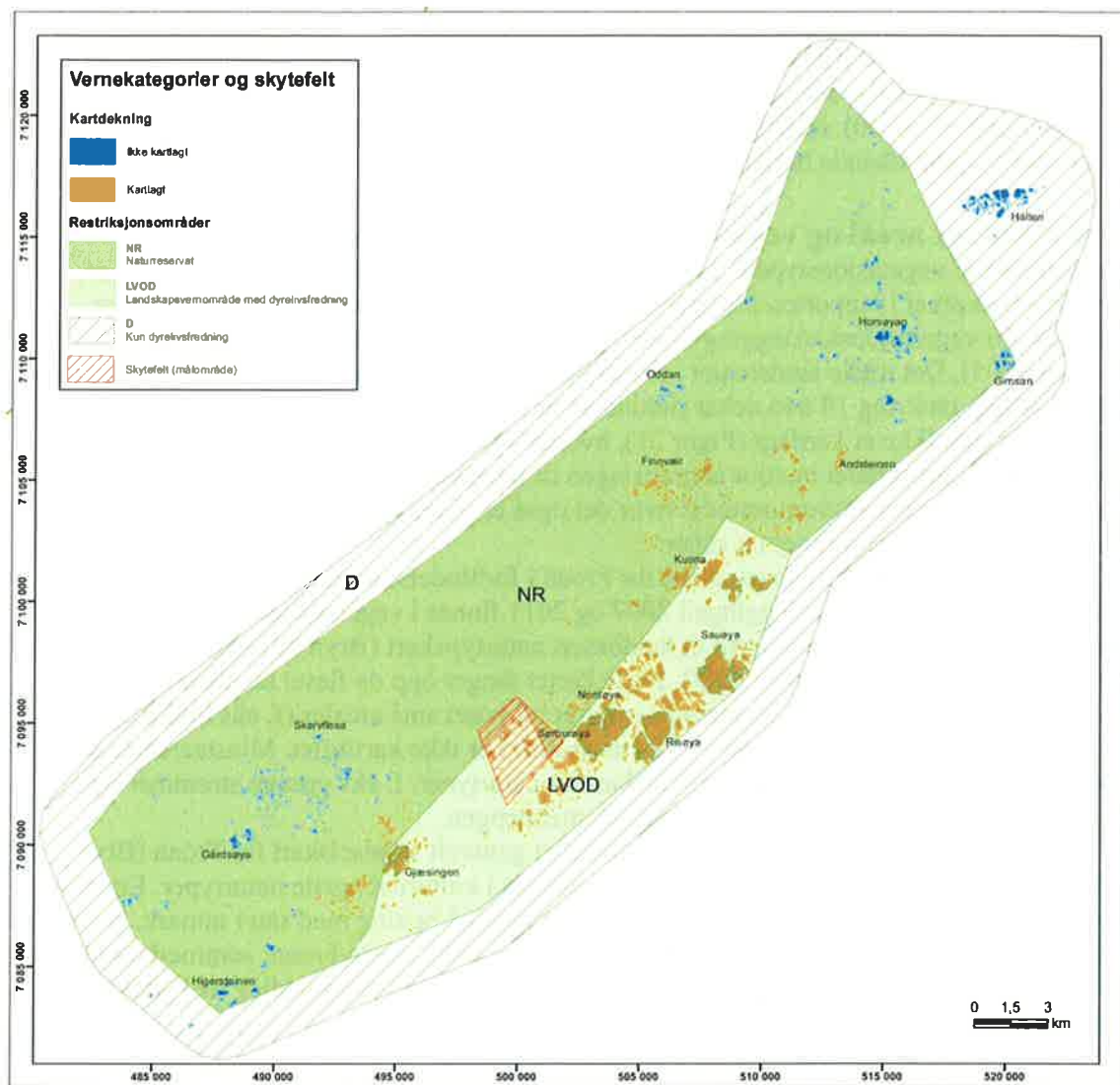
Det er framstilt 5 ulike temakart for Froan i forbindelse med skjøtelsplanen. All grunninformasjonen fra kartlegginga i 2007 og 2011 finnes i vegetasjonskartet (Bryn 2011a). Fra vegetasjonskartet er det avledet et landbasert naturtypekart (Bryn 2011b), etter metodikken beskrevet av Bryn (2007). Dette kartet fanger opp de fleste landbaserte naturtypene i Froan, men naturtyper som opptrer på svært små arealer (f. eks kilder eller dammer) eller i veldig smale soner (f. eks tangvoller) er ikke kartfestet. Minstearialet på avgrensa enheter er omkring 1 dekar. Havbaserte naturtyper, f. eks grunne strømmer og undervannssenger, er ikke kartlagt i denne sammenhengen.

Fra vegetasjonskartet er det også avledet et generelt skjøtelskart for Froan (Bryn 2011c) som viser hvilke tiltak som bør gjennomføres i kulturbetingede naturtyper. Ettersom skjøtelsen av kulturlandskapet i Froan må baseres mye på beiting med sau i utmark, er det også avledet to temakart som viser beitepotensialet på ulike øyer i Froan: sommerbeite for sau (Bryn 2011d) og vinterbeite for sau (Bryn 2011e). Metodikken for avledning av beitekart i Froan er beskrevet av Bryn (2008).

Boks 2: Om hvorfor det er så lite røsslyng på de bebodde øyene i Froan

«Den toneangivende plante i lyngheden [i Froan] var *Calluna* [røsslyng]; men dette gjælder dog ikke uten visse indskrænknninger. Hvis man, først kommer iland paa de mest bebodde øer, maa man nemlig lete efter *Calluna*, saa sjelden er den. Paa Sauø og Nordø f. eks., er *Empetrum* [krekling] og *Vaccinium uliginosum* [blokkebær] ganske dominerende, selv i utmarken. Dette forhold virket til en begyndelse noget forvirrende, indtil jeg fik opløsning paa gaaden: det var atter menneskene og husdyrene som havde virket revolutionerende. *Calluna* kaldes derute for «ku-løng», fordi den ætes av kjørne (og sauene med). Om vinteren og vaaren, naar det er knapt med fôr, tyr folk til denne nødhjælp og river «løng» i sækkevis til husdyrene. Dette foregik vistnok før i tiden i en meget større utstrækning end nu (det samme gjælder anvendelsen av tare). Det er jo let forstaaelig at en slik lyngriving som har paagaat i menneskealdere, sluttelig maa merkes, i særdeleshed paa saadanne smaa øer.»

Rolf Nordhagen 1917, side 84

Figur 21. Avgrensing av delområder for bevaring og skjøtsel innen Froan verneområde.

På grunn av ulike kartgrunnlag kan arealtall variere noe fra andre rapporter. Vi har brukt de sist oppdaterte kartene fra Norge Digitalt (nedlasting oktober 2011).

Arealstatistikken for vegetasjonstypenes fordeling innen de ulike vernekategoriene er gitt i tabell 1. Dominerende vegetasjonstyper i Froan er kystlynghei, røsslynghei, bart fjell, fukt- og strandenger og fukthei. Det er også god dekning av beitevoll og grasmyr, samt spredte forekomster av rishei, åpent bebygd areal, ferskvann, rismyr og anna nytta areal.

Tabell 1. Areal tall og vegetasjonstypenes fordeling innen ulike restriksjonsområder i Froan per august 2011. Areal er oppgitt i dekar. Forkortelser: D = Dyrelivsfredning, LVOD = Landkapsvern og dyrelivsfredning, LVODS = Landkapsvern, dyrelivsfredning og skytefelt, NR = Naturreservat, NRS = Naturreservat og skytefelt. Ved beregning av areal i mosaikkfigurer utgjør hovedtypen 2/3 av arealet.

Vegetasjon	Vegetasjonstype	D	%	LVOD	%	LVODS	%	NR	%	NRS	%	Totalsum	%
2e	Rishei	61,4	0,8	11,1	0,1			8,2	0,1			80,7	0,4
3b	Høgstaudeeng		-	7,7	0,1							7,7	0,0
6a	Lav- og lyngrik furuskog	4,7	0,1		-							4,7	0,0
6b	Blåbærfuruskog		-	5,4	0,1							5,4	0,0
6c	Engfuruskog		-	8,7	0,1							8,7	0,0
7b	Blåbærgranskog	3,0	0,0		-							3,0	0,0
9a	Rismyr	27,1	0,3	2,2	0,0			6,7	0,1			36,0	0,2
9c	Grasmyr	449,0	5,5	158,3	2,0							607,3	2,6
9d	Blautmyr	0,96	0,0		-							0,96	0,0
9e	Starrsump	1,2	0,0		-							1,2	0,0
10a	Kystlynghei	2 672,5	32,9	2 328,0	29,9	91,5	19,0	1 113,3	17,0			6 205,3	27,0
10b	Røsslynghei	1 787,8	22,0	2 886,9	37,1	48,9	10,1	232,3	3,6			4 955,9	21,6
10c	Fukthei	1 019,8	12,5	187,8	2,4			159,00	2,4			1 366,5	6,0
10d	Knauser og kratt	8,2	0,1		-							8,2	0,0
10e	Fukt- og strandenger	259,6	3,2	1 035,6	13,3	55,4	11,5	751,7	11,5			2 102,4	9,2
11b	Beitevoll	519,3	6,4	24,5	0,3							543,8	2,4
12b	Ur og blokkmark	1,5	0,0	2,1	0,0							3,6	0,0
12c	Bart fjell	269,3	3,3	1 093,1	14,1	286,5	59,4	1 965,5	30,1	19,4	100,0	3 633,8	15,8
12e	Bebyggd areal, åpent	81,0	1,0		-							81,0	0,4
12f	Anna nytta areal	12,9	0,2	1,5	0,0							14,5	0,1
	Ferskvann	45,4	0,6	22,7	0,3							68,0	0,3
	Ikke kartlagt	909,6	11,2		-			2 296,6	35,2			3 206,2	14,0
Areal		8 134,2	100,0	7 775,5	100,0	482,3	100,0	6 533,3	100,0	19,4	100,0	22 944,7	100,0
	Hav	266 424,1		69 054,2		5 223,6		395 202,6		2 303,5		738 207,9	
Totalt areal		274 558,3		76 829,7		5 705,8		401 735,9		2 322,9		761 152,6	

Boks 3: Inndeling av kystlynghei

Naturtypen kystlynghei, slik den er definert av Direktoratet for naturforvaltning (DN 1999, 2006), kartfestes gjennom to vegetasjonstyper i systemet til Skog & Landskap (Rekdal & Larsson 2005). Begge typene har kulturpreget heivegetasjon, opptrer på opplendt og grunnlendt areal, og finnes under den klimatiske skoggrensa i kyst- og fjordstrøk. De to vegetasjonstypene hos Skog & Landskap er:

1. *Kystlynghei (10a)*: Vegetasjon dominert av ulike lyngarter, men med høyt innslag av krekling i Froan. Andre vanlige arter i typen er blokkebær, røsslyng, slåttestarr og torvull. Ørevier, osp, rogn, bjørk og einer synes å være i spredning.
2. *Røsslynghei (10b)*: Artsfattig vegetasjon totalt dominert av røsslyng. Typen er sterkt formet av lyngbrenning og utmarksbeiting med sau.

Typene i Froan er mer detaljert beskrevet hos Bryn (2008). Basert på tilleggsinformasjon, kan utforminger som avviker fra hovedtypene skilles ut. De vanligste i Froan er:

- Sterkt beitepåvirka kystlynghei med høy grasdekning (10ag)
- Spesielt grunnlendt og tørr kystlynghei (10a>>)
- Spesielt grunnlendt og tørr røsslynghei (10b>>)

I tillegg er det kartlagt gråmoseutforminger (10am), typer med høgt innslag av ørevier (10a og 10b), og typer med noe grunnlendt og tørr mark (10a> og 10b>). Kystlynghei dominert av mjølbær finnes spredt, men ble ikke kartlagt.

I denne rapporten brukes dermed begrepet kystlynghei på to måter:

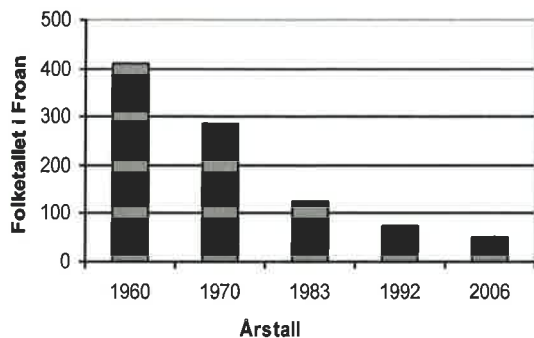
1. Dersom det er «*naturtypen kystlynghei*» som omtales, så er det en samlebetegnelse som omfatter vegetasjonstypene kystlynghei (10a) og røsslynghei (10b), samt alle utforminger som avviker fra disse hovedtypene.
2. Dersom det er «*vegetasjonstypen kystlynghei*» som omtales, så er det kun Skog & Landskap sin vegetasjonstype 10a som omfattes, samt alle utforminger som avviker fra denne hovedtypen.

2.11 Kulturhistoriske verdier

De viktigste naturressursene i Froan har alltid knyttet seg til havet. Fiske og annen havbruk var de dominerende ressursene for befolkninga i kyststrøkene i Sør-Trøndelag (Sømme 1954). Likevel er kombinasjonsbruket nøkkelen til å forstå den norske bosettingen (Christensen 2002), og Froan er intet unntak (Figur 23). I tillegg til fiske fra de produktive gruntvannsområdene utnyttet innbyggerne andre ressurser som tang og tare, torv, dun, krabbe, O-skjell, kobbe og hval, samt mange av øyene til utmarksbeite og lyngslått.

Øygruppa ble trolig bosatt en gang på 16-1700-tallet, men de fastboende fiskerne på Fosen, Hitra og Frøya utnyttet trolig øyområdet til både fiske, kobbeveiding og dunsanking lenge før den tid (Wold 2001). De større øyene ble sannsynligvis også brukt til utmarksbeite for sau, men dette er ikke dokumentert. Halten ble tidlig et av de største fiskeværene, og kunne rundt forrige århundreskiftet ha bortimot 1000 mennesker samlet i skreisesongen.

Eiendommene og rettighetene til Froan ble i 1694 solgt til Hans Kaas i Trondheim, men skiftet eiere mange ganger fram til 1779, hvor Henrik Borthen kjøpte Froværet. Hans familie var væreiere fram til 1923. På det meste var det 35 husmannsplasser knyttet til væreieren, som alle bl.a. hadde arbeidspplikt for væreieren. Da tok staten over og i perioden etter husmannsforordninga av 1928 kjøpte etter hvert froværingene seg løs fra væreiersystemet.

Figur 22. Folketallet i Froan. Data fra Direktoratet for naturforvaltning 2005.

Figur 23. Gårdsbruk på Nordøya. Drenert beitevoll i forgrunnen. Foto Anders Bryn.

Froan var fra mellomkrigsåra et viktig industristed for lokalbefolkninga. I alt har det i Froan vært flere hermetikkfabrikker, to trandamperier, hvalflenseri, fem dampskipskaier, mange sildesalterier og anlegg for torskerogn, kaviar og O-skjell. Froan hadde også flere skolekretser og posthus, samt tre bemannede fyr. På det meste var det over 400 fastboende, med adskillig større midlertidig arbeidsstokk i fiskesesongen. Samtidig var det omkring 100 storfe og 7-800 sau på helårsbeite i Froan. Bosetninga og befolkningsutviklinga har siden 2. verdenskrig vært negativ (Figur 22). I 2006 var det 51 fastboende, fordelt på Sørburøya, Nordøya, Sauøya, Risøya og Gjæsingen. De fleste husene i Froan er nå derfor ferie- og fritidsboliger.

3 Brukerinteresser

3.1 Generelle brukerinteresser

Bruken av Froan har endret seg mye de siste 50 åra og befolkningsutviklingen har vært negativ (Figur 22). Det tradisjonelle kystfisket og landbruket i Froan er derfor langt mindre omfattende enn tidligere, samtidig som nye brukergrupper har kommet til. I dag knytter brukerinteressene i Froan seg først og fremst til landbruk, fiske, fiskeoppdrett, friluftsliv og rekreasjon, samt forskning og turisme (Figur 24 og 25). I tillegg er det militær virksomhet i Froan (skytefeltet) og kystverket har naturlig nok flere installasjoner på øyene.

Figur 24. Lokalbefolkninga driver krabbefiske i Froan 2011. Foto Anders Bryn.

Figur 25. Villsau på beite i Froan 2011. Foto Anders Bryn.

3.2 Eiendomsstrukturer og bosetning

Landområdene i Froan er i all hovedsak i privat eie. Noen mindre eiendommer rundt offentlige anlegg og interesser, slik som kommunale tjenester og anlegg i forbindelse med kystverkets installasjoner, er i offentlig eie.

Den private eiendomsstrukturen i Froan kan være utfordrende med hensyn til skjøtsel og bruk av kystlynghei, men dette vil først og fremst gjelde øyene som er unntatt landskapsvern (men med dyrelivsfredning). Ettersom kystlynghei er en naturtype som avhenger av bruk (beiting, brenning og lyngslått), vil grunneierens interesse for landskapsskjøtsel være avgjørende for om eiendommens arealer skjøttes eller ikke. Ettersom det er få beitebrukere i Froan, vil det også være avgjørende med tilgang til beitedyr i skjøtselssammenheng. På øyer med mange grunneiere kan interessen for skjøtsel av kulturlandskapet variere og tiltak kan skape utfordringer f. eks knyttet til gjerder og beiting (Figur 26 og 27) eller brenning av lyng. I forhold til både utmarksbeiting og brenning av kystlynghei, samt for skjøtsel av mer produktiv innmark, kan eiendomsstrukturen skape utfordringer for en helhetlig skjøtsel av sammenhengende kulturlandskap.

Figur 26. Nedfalt utmarksgjerde som ikke lenger tjener formålet. Foto Anders Bryn.

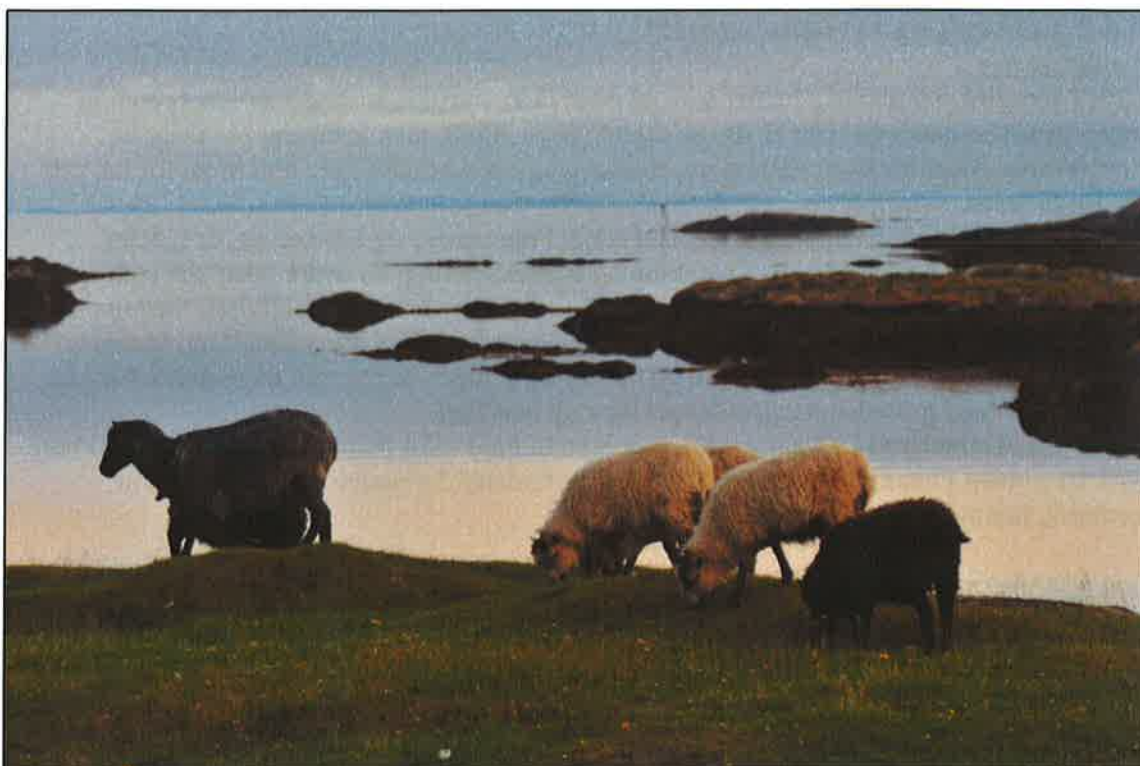
Figur 27. Utmarksgjerde som viser effektene av sauebeiting. Foto Anders Bryn.

De fleste hus i Froan er i dag fritidsboliger, men på Sørburøya, Nordøya og Risøya er det fastboende. På Gjæsingen og i Halten er det mange fritidsboliger, men ingen fastboende i dag. Med unntak av Finnværøya og Halten, er de fleste husene i Froan innenfor den ytre avgrensingen av landskapsvernområdet, og de fleste husene er på de større øyene som kun er berørt av dyrelivsfredning. På Nordbuen og Kunna er det imidlertid også fritidsboliger innen landskapsvernområdet med dyrelivsfredning.

3.3 Landbruk og utmarksbeiting med sau

Vegetasjonen i Froan er i stor grad formet gjennom ulike jordbruksaktiviteter, spesielt lyngbrenning, beiting med sau, drenering av myrer og torvuttak, i noe mindre grad oppdyrking av naturlig drenert mark. I forhold til skjøtsel og bruk av kulturlandskapet i Froan er dagens sauebaserte landbruk den mest relevante brukerinteressen. Sauen holdes i flokker av varierende størrelse på en rekke av øyene, hvorav Nordøya, Kunna og Værøya har flest dyr. I 2007 var det rundt 495 sau på helårs beite i Froan (Bryn 2008), mens det i 2010 var omkring 400 hvorav noen kun på sommerbeite (Figur 28).

Det aller meste av dagens utmarksbeiting foregår innenfor landskapsvernområdet, delvis på de bebodde øyene unntatt fra landskapsvernet. På Finnværøya, Storkalven og noen mindre øyer var det i 2011 også utmarksbeiting innenfor naturreservatet. I Gjæsingen foregikk det ikke utmarksbeiting på noen av øyene, og all dyrka mark er ute av hevd.

Figur 28. Utmarksbeiting med sau i grasrik kystlynghei på Sørburøya. Foto Anders Bryn.

Med unntak av noen små arealer med beitevoll på Kunna og Nordbuan, finnes all jordbruksmark på de bebodde øyene som er unntatt fra landskapsvernet. Det høstes ikke lenger fôr fra innmarka i Froan, annet enn gjennom beiting med sau. I følge AR5, som ikke har full dekning i Froan, skal det være omkring 115 da med fulldyrket areal, ca. 50 da med overflatedyrket areal og rundt 280 da med innmarksbeite. En del av disse arealene i Froan må trygt kunne sies å være ute av hevd (Figur 29 og 30). Noen av arealene har ikke vært høstet på lang tid, mens andre arealer er forsumpet fordi gamle grøfter har grodd igjen. Det oppgitte arealet med fulldyrka mark, overflatedyrka mark og innmarksbeite er derfor ikke lenger riktig, og dessuten mindre interessant i et skjøtselsperspektiv. I et skjøtselsperspektiv er tilstanden mer interessant, og den varierer fra lokalitet til lokalitet.

Figur 29. Areal registrert som innmarksbeite i AR5 på Nordøya. Arealet er i dag forsumpet på grunn av manglende drenering, og ute av hevd. Foto Anders Bryn.

Figur 30. Areal registrert som fulldyrka mark i AR5 på Sauøya. Arealet var i god hevd i 2007, men i 2011 var arealet forsumpet og ute av hevd. Foto Anders Bryn.

3.4 Landbruk og vernekategorier

Naturreservat

I 2011 foregikk det utmarksbeiting bare på noen få av øyene. Omfanget av lyngbrenning innen naturreservatet de siste 50 åra er ukjent (Bryn 2008), men antakelig har deler av Finnværøya, Store Flatøya, Fåfengøya, Kråkøya og noen mindre øyer blitt brent for ikke alt for lenge siden.

Vegetasjonen på disse øyene, blant annet Finnværøya og Storkalven, er tydelig kulturpåvirket gjennom både lyngbrenning og utmarksbeiting. På andre øyer, slik som Sauholman og Bukkholmen, peker stedsnavnet til tidligere beitebruksaktivitet. Med unntak av de større øyene, vil de fleste øyene være mindre egnet for helårs utmarksbeiting. Mange av de mindre øyene er dominert av bart fjell og har lav eller ingen beiteverdi, mens andre har kun smale soner med grunnlendte strandenger og mye bart fjell.

Bestemmelsene i verneforskriften er ikke til hinder for beiting med sau. Heller ikke ferdelsforbudet i naturreservatet, er til hinder for ferdsel i forbindelse med utøvelse av jordbruk, herunder tilsyn med beitedyr.

Landskapsvernområde (med dyrelivsfredning)

I 2011 foregikk det utmarksbeiting på mange av øyene. I tillegg brennes det år om annet lyng (Bryn 2008). Vegetasjonen og landskapskarakteren på disse øyene er tydelig kulturpåvirket og i stor grad skjøtselsavhengig. De fleste større øyene, og mange av de mellomstore, er godt egnet for helårs utmarksbeiting. Noen av de mindre og mer haveksponerte øyene er dominert av bart fjell og har lav eller ingen beiteverdi.

Bestemmelsene i verneforskriften er ikke til hinder for beiting med sau eller brenning av lyng innenfor landskapsvernområdet. Det er ikke ferdelsforbud på noen av øyene.

Kun dyrelivsfredning

I 2011 foregikk det utmarksbeiting og noe lyngbrenning på mange av de bebodde øyene med dyrelivsfredning innenfor den ytre avgrensinga til landskapsvernområdet (Bryn 2008). I områdene utenfor den ytre avgrensinga til landskapsvernområdet, men hvor det fortsatt er dyrelivsfredning, foregikk det ikke utmarksbeiting i 2011. Med unntak av Halten, finnes det kun mindre øyer, holmer og skjær i disse områdene.

Vegetasjonen og landskapskarakteren på disse øyene er tydelig kulturpåvirket og i stor grad skjøtselsavhengig. De fleste større øyene og mange av de mellomstore, er godt egnet for helårs utmarksbeiting.

Bestemmelsene i verneforskriften er ikke til hinder for landbruksdrift, slik som beiting med sau, slått av enger eller brenning av lyng. Det er ikke ferdelsforbud på noen av øyene.

Figur 31. Fritidsboliger i Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

Figur 32. Fritidsboliger på Rorsøya i Halten. Foto Anders Bryn.

4 Naturkvaliteter, mål og skjøtsel

4.1 Plan for å fremme verneformålet i Froan

Av forvaltningsplanen for verneområdene i Froan går det fram at det er et mål «at en lar de naturlige svingningene i kystøkosystemet skje fritt, samtidig som man søker å holde negative påvirkningsfaktorer på et minimum. En ønsker å ha et økosystem i naturlig utvikling».

Ifølge forvaltningsplanen er Froan av spesiell betydning for bevaring av det biologiske mangfoldet i kystsonen. Forvaltningsplanen trekker frem følgende kvaliteter i denne sammenheng:

- Områdets størrelse
- Fravær av mink og tilstedeværelse av oter og havørn
- Områdets relativt uberørte tilstand
- Funksjonsområde gjennom hele året for vannfugl og havørn
- Kjerneområde for ynglende steinkobbe og havert
- Et verdifullt kulturlandskap, spesielt kystlyngheiene

Artene i Froan inngår i et økosystem som i hovedregelen skal få utvikle seg uforstyrret, eller kun skjøttet gjennom tradisjonel drift av kystlynghei, f. eks beiting og lyngbrenning. For å følge opp naturkvalitetene i Froan foreslås det i forvaltningsplanen å lage egne bevaringsmål for sel, storskarv, teist og kulturlandskap. Det er et mål at de særpregede naturtypene i Froan skal ivaretas for fremtiden.

Verneområdene i Norge skal forvaltes etter det såkalte forvaltningshjulet. I planleggingsfasen inngår fastsetting av bevaringsmål for verneområdene. Et bevaringsmål skal definere den tilstanden en ønsker at en naturkvalitet i verneområdet skal ha, og skal være målbare. Bevaringsmålene skal alltid være i tråd med verneformålet. Fastsetting av bevaringsmål er en løpende oppgave i forvaltningen av verneområder. For Froan vil bevaringsmålene settes etter hvert som man tar tak i de forskjellige utfordringene i området. Ved hjelp av tiltak og

overvåking kan tilstanden til naturkvaliteten vurderes opp mot bevaringsmålet, og igjen rapporteres inn og være bakgrunn for videre planlegging og forvaltning.

4.2 Samlet vurdering av tilstanden for verneverdiene

Verneverdiene i Froan verneområde er meget store. Dette gjelder både fugle- og dyrelivet knyttet til havet og det skjøtelsbetingede kulturlandskapet som er dominert av kystlynghei. Generelt er tilstanden for verneverdiene god.

Figur 33. Havørn som jages av svartbak i landskapsvernområdet i Froan. Foto Anders Bryn.

Figur 34. I tillegg til storskarv er det mye toppskarv i Froan, her fra Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

4.3 Trusler mot verneverdiene

Søppel og skrot

Flere av øyene i Froan verneområde har mye søppel og skrot, særlig gjenstander av plast og trevirke (Figur 35). Skrotet samler seg i beskytta viker og på strandenger, men kan stedvis skylls flere titalls meter inn på øyene. Søppel og skrot vil først og fremst utgjøre en estetisk trussel i verneområdene, men fiskegarn, fiskenøter, tauverk, ståltråd og annet kan på ulike måter skade for eksempel fugler, oter og sel.

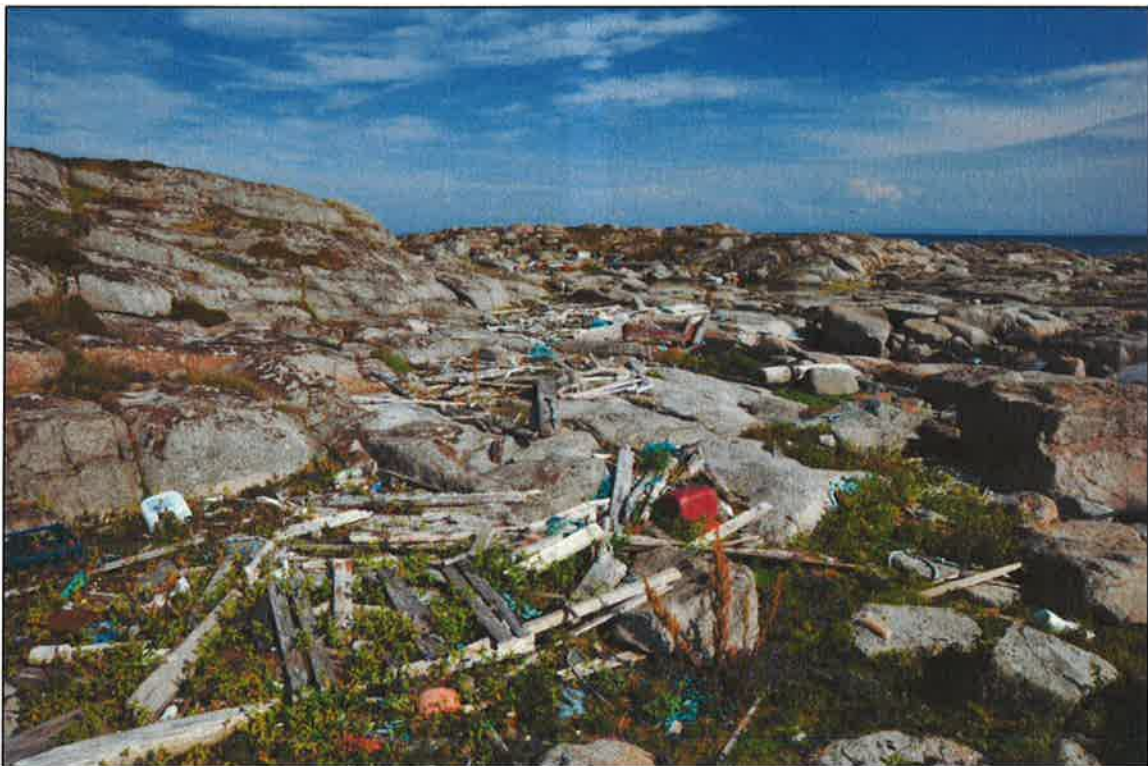
Gjengroing etter redusert lyngbrenning og beiting

Truslene mot kystlyngheia i Froan skyldes i hovedsak redusert omfang og frekvens av lyngbrenning, samt opphør av beiting med sau og lyngslått. Den påfølgende gjengroinga

endrer på kort sikt artssammensetninga og vegetasjonens fysiognomi, på lang sikt også landskapets karakter. Noen øyer beites og brennes fortsatt, og der vedlikeholdes kystlyngheia godt. Andre øyer har ikke blitt brent på lang tid og beites ikke. På de øyene gror landskapet igjen og røsslyngdominansen går tilbake.

Gjengroing etter redusert slått og beiting

Det foregår også gjengroing av beitemark og tidligere dyrka mark, samt på en del tidligere beita strandenger og fuktenger. Dette endrer også artssammensetning, fysiognomi og landskapets karakter, men har også konsekvenser for andre artsgrupper. For eksempel benytter grågåsa grasdekte arealer som beitemark, og gjengroing vil redusere naturkvaliteten for grågås i Froan. Det samme vil gjelde for tidligere beita strandenger på beskytta lokaliteter.

Figur 35. Søppel og skrot i strandsonen på Andsteinen i naturreservatet. Foto Anders Bryn.

Gjengroing etter grøfting og torvuttak

En del av gjengroinga av beitevoller i Froan må tilskrives at tidligere dreneringer og grøfter ikke lenger vedlikeholdes (Figur 29 og 30). Mye av innmarka og beitevollene er etablert gjennom drenering og grøfting av grasmyrer, stedvis også av fuktenger og høytliggende strandenger.

Det foregår også en langsam gjengroing av torvmyrer etter utstrakt torvuttak i Froan. Denne gjengroinga kan imidlertid neppe vurderes som en trussel mot verneformålet, og bør ikke hindres. Reetableringen av torvmyrer vil ta svært lang tid.

Det foregår en langsam gjengroing av naturlige tjern og ferskvann i Froan. Denne prosessen er delvis naturlig og vel dokumentert allerede av Nordhagen (1917) blant annet for tjernet sørøst på Sauøya. Aune & Frisvoll dokumenterte sommeren 1982 at gjengroinga av dette tjernet har fortsatt siden starten av forrige århundre (1983).

Fremmede arter

Fremmede og innførte arter kan spre seg i Froan, men trusselbildet varierer sterkt avhengig av hvilken art det gjelder. Utsetting av f. eks mink i Froan ville vært katastrofalt for fuglelivet, mens de få pinnsvinene som finnes på Sørburøya og Nordøya neppe utgjør noen stor samlet trussel.

Av høyerestående planter utgjør trolig rynkerose den største trusselen som fremmed og innført art, men det er uvisst hvor raskt den vil spre seg i Froan. Planta sitkagran og buskfuru sprer seg fra plantefeltene ut i omkringliggende kystlynghei, og hører ikke hjemme i Froan (Figur 7; Gederaas m. flere 2012). Plantefeltet med buskfuru på Skjellholmen fungerer for øvrig som kjernelokalitet for hekkende hegrer (Figur 36).

Figur 36. Plantefeltet med buskfuru på Skjellholmen hører ikke hjemme i Froan, men er samtidig viktig som hekkelokalitet for hegre. Foto Anders Bryn.

Figur 37. Vedlikehold av eksisterende bygningsmasse i naturreservatet vil være positivt i en kulturhistorisk sammenheng. Fra Finnværret fyr. Foto Anders Bryn.

Boks 4: Tilstanden av naturtypen kystlynghei i Froan

Tilstanden til naturtypen kystlynghei i Froan varierer mye. Særlig viktig er den historiske bruken som går langt tilbake i tid, spesielt utmarksbeiting med sau og ku, lyngbrenning, lyngslått og lyngriving (Nordhagen 1917, Moen m. flere 2006a, Bryn 2008). I dag er det først og fremst utmarksbeiting med sau og lyngbrenning som avgjør videre utvikling.

I grove trekk kan vi dele naturtypen kystlynghei inn i 3 tilstandsklasser, basert på informasjon fra vegetasjonskartet (Bryn 2011a):

- *Røsslynghei i hevd:* lyngheier som trolig har vært brent de siste 50 åra, gjerne i nyere tid, og som fortsatt domineres av røsslyng. Typen bør skjøttes gjennom fortsatt lyngbrenning og helårsbeiting med sau.
- *Kystlynghei i varierende hevdtilstand:* lyngheier hvor tilstanden varierer mye. Mye av denne lyngheia er ute av hevd, men mye er også i hevd selv om røsslyngen mangler (se Boks 2). Typen kan med fordel beites hele året av sau. Dersom typen brennes, bør formålet være restaurering av røsslyng.
- *Grasdominert kystlynghei i hevd:* lyngheier som holdes i hevd gjennom god avbeiting med sau, stedvis også av grågå. Typen bør skjøttes gjennom helårsbeiting med sau. Typen bør kun unntaksvis brennes, og da bare dersom lyngen er i ferd med å dominere.

Skytefeltets målområde

Skytefeltets målområde omfatter øyer med røsslynghei som bør brennes og beites. For eksempel har Brannøya fortsatt røsslynghei i brukbar tilstand. Dersom militære restriksjoner i skytefeltets målområde hindrer landskapsskjøtsel, vil restriksjonene utgjøre en trussel mot skjøtelsbetinget kystlynghei i Froan landskapsvernområde.

4.4 Retningslinjer og tiltak for hele området

Følgende generelle retningslinjer og tiltak for landbasert skjøtsel bør gjelde for hele verneområdet i Froan, slik de er oppsummert i Skjøtelskartet (Bryn 2011c). All skjøtsel og fremferd i verneområdene bør generelt foregå på en måte som ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet (se kap. 4.1).

Kystlynghei i varierende hevd

Lyngdominert og kulturpreget heivegetasjon i varierende hevdtilstand (Figur 38). Typen er dominert av krekling med varierende innslag av andre lyngarter, samt slåttestarr og torvull på fuktige lokaliteter. Stedvis er det oppslag av ørevier, osp, rogn, einer og bjørk. Typen har trolig ikke vært brent på over 50 år. Dominansen av krekling og andre lyngarter over røsslyng i typen på Sauøya, Nordøya, Sørburøya og Værøya skyldes antakelig tidligere lyngslått (se Boks 2), som gikk sterkt utover røsslyngen. Dominansen av krekling og andre lyngarter over røsslyng på de andre øyene i Froan skyldes antakelig fravær av brenning og beiting med sau over lang tid. Uansett årsak, bør typen skjøttes gjennom beiting med sau, gjerne året igjennom, men da med tilgang til områder med røsslyngdominerte vinterbeiter innenfor samme øya. I utgangspunktet bør ikke typen brennes (se Boks 5), men dersom den brennes bør formålet være restaurering av røsslynghei. Brenning bør da kun forekomme på lokaliteter hvor røsslyng er jevnt tilstede.

Røsslynghei i hevd

Røsslyngdominert og kulturpreget heivegetasjon som stort sett er i god hevd (Figur 39). Typen er sterkt formet av lyngbrenning og beiting. Typen har vært brent de siste 50 åra, gjerne i nyere tid (Bryn 2008), men på noen øyer er røsslyngen nå storvokst. Typen bør skjøttes gjennom fortsatt lyngbrenning og helårsbeiting med sau (se Boks 5). Øyer med gammel og storvokst røsslyng bør prioriteres for brenning. Lyngbrenninga bør registreres systematisk.

Figur 38. Kystlynghei i varierende hevd, her dominert av krekling. Foto Anders Bryn.

Figur 39. Røsslynghei i hevd, her dominert av kortvokst røsslyng. Foto Anders Bryn.

Grasdominert kystlynghei i hevd

Lynghei i god hevd som er dominert av beitetålende grasarter (Figur 28). Typen er sterkt beitepåvirka som gjerne opptrer på lokaliteter med noe bedre jordsmonn. På noen øyer

skyldes høy grasdekning fuglegjødsel eller beiting av grågå. Typen bør skjøttes gjennom helårs beiting med sau. Utforminger hvor grasdekninga skyldes fuglegjødsling (Figur 46) trenger ikke å beites.

Beitevoll i hevd

Kulturbetinga vegetasjon skapt gjennom beiting, slått og rydding. En del beitevoller var tidligere slått og jevnlig oppgjødslet med tang, fiskeavfall og husdyrmøkk. Typen er i god hevd gjennom beiting med sau, og omfatter mange ulike utforminger. Gras og beitetålende urter dominerer. Mye av beitevollene i Froan har utgangspunkt i drenerte myrer, fuktenger og strandenger. Typen bør skjøttes gjennom helårsbeiting med sau. På tidligere innmark kan typen også skjøttes gjennom slått. Dreneringer bør vedlikeholdes for å unngå forsumping.

Beitevoll ute av hevd

Kulturbetinga vegetasjon skapt gjennom beiting, slått og rydding. En del beitevoller var tidligere slått og jevnlig oppgjødslet med tang, fiskeavfall og husdyrmøkk. Typen er ute av hevd og i ferd med å gro igjen. Gjengroing gjør at beitetålende gras og urter er i tilbakegang. Mye av beitevollene i Froan har utgangspunkt i drenerte myrer, fuktenger og strandenger. Disse er i ferd med å forsumpes. Typen bør restaureres gjennom helårsbeiting med sau. På tidligere innmark kan typen også restaureres gjennom slått. Dreneringer bør restaureres for å motvirke ytterligere forsumping.

Velutvikla strand- og fuktenger

Typer hvor sjønære areal vil utgjøres av ulike utforminger av strandenger, mens lokaliteter lenger inn domineres av fuktenger. De fleste større og utvikla strand- og fuktengene i Froan har tidligere vært beita av husdyr eller slått til førsanking. Hevdtilstanden på disse typene varierer svært mye i Froan, avhengig om de fortsatt beites av sau eller ikke. De fleste fuktengene er i dag i ulike stadier av startende gjengroing med dominans av noen få arter (Figur 53 og 54). Disse bør skjøttes gjennom beiting med sau eller slått. Gamle dreneringer bør vedlikeholdes, slik at forsumping unngås (Figur 29 og 30). De nedre strandengtypene, saltenger og strandpanner er ikke avhengig av skjøtsel, men kan med fordel inngå på øyer med saubeiting. De øvre strandengene på øyer uten sau er stort sett grodd igjen, mens de er i god hevd på øyer med beiting. Utforminger i god hevd bør skjøttes videre gjennom beiting med sau, mens utforminger ute av hevd kan restaureres ved gjeninnføring av beitedyr.

Skrinne strandenger med mye fattig strandberg

Mange av strandengene i Froan finnes i små sprekkesoner omgitt av fattig strandberg. Typen utgjør viktige lokaliteter for fugle- og dyrelivet knyttet til sjøen. Tidligere var mange av disse strandengene beita sporadisk av husdyr. Typene er likevel lite utsatt for gjengroing, men kan godt inngå på øyer med beiting.

Kalkrike strandenger

Kalkrike strandenger på skjellsansavsetninger. Typen har som regel vært slått eller beita, derav dominansen av hestehavre. Typen er meget sjelden, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Vegetasjonen er dominert av hestehavre, med varierende innslag av blant annet mjøddurt, sløke og stemorsblomst. Typen har usikker status og bør følges opp hvert 5-10 år gjennom registreringer. Artsinventaret i typen bør registreres i detalj og utviklingen bør følges nøye. Dersom mjøddurt eller andre gjengroingsarter er i ferd med å ta over, bør typen slås eller beites med sau.

Boks 5: Brenning av kystlynghei og beiting med sau

Lyngbrenning

Av naturtypen kystlynghei, bør utforminga med røsslynghei i hevd (se Boks 4 og Skjøtselskart) brennes jevnlig, gjerne hvert 15-25 år (Kvamme m. flere 2009). Behovet for lyngbrenning må vurderes fra øy til øy av beitebrukerne, i samråd med forvaltningsmyndigheten og oppsynet. Brenningsfrekvensen vil blant annet avhenge av den lokale tilstandsutviklingen og beitepresset fra sauene. Ved jevnlig brenning holdes røsslyngen i en vekstfase (Haaland 2002, Buer 2011).

Årstall for lyngbrenning bør registreres, for å lette en systematisk brenningsfrekvens og prioritering av områder med lyng i en degenerativ fase (Kvamme m. flere 2009, Bryn m. flere 2010).

Brenning bør utelukkende foregå på vinteren (utenfor kaste-, hekke- og myteperiodene), og under kontrollerte forhold. Vinden må ikke være for sterk. Ved brenning skal grunnen være frossen eller ikke helt uttørket, slik at jordsmonnet og røttene til røsslyngen spares.

På større øyer skal mindre deler brennes av gangen i forskjellige år, slik at røsslyngen holdes i flere faser. Det kan ta noe tid før røsslyngen reetableres etter brenning, og derfor vil det være ønskelig for beiting med sau at røsslyngen på hver øy er i flere faser.

Brenning av røsslyng skal foregå på en måte som ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet. Det skal tas spesielt hensyn til havørnreir.

Beiting med sau

Etter brenning bør røsslyngen skjottes gjennom helårsbeiting med sau. Beitinga må tilpasses lyngens vekstevne og øvrige beiteressurser på de enkelte øyene, samt husdyras velferdsbehov. Gjennom tilsyn av vekst hos sauene og slitasje på vegetasjonen, må tettheten av beitedyr justeres fortløpende etter behov. Avbeitinga vil som regel være stor i grasrike utforminger, nesten uavhengig av tettheten med beitedyr.

De beste øyene for vinterbeite med sau er dominert av ung røsslynghei i en vekstfase. De beste øyene for sommerbeite bør i tillegg til røsslyngen, ha gode innslag av strand- og fukteng, grasrike kystlyngheier eller beitevoller. For helårsbeite vil det være en fordel å bruke øyer dominert av ung røsslyng, men som også har gode innslag av de andre vegetasjonstypene. Beitepotensialet for sommer og vinter på øyene i Froan er kartfestet i kartene Sommerbeite for sau (Bryn 2011d) og Vinterbeite for sau (Bryn 2011e).

Ung røsslyng er tett, har mye skuddmasse, er mindre vedaktig og gir større energioptak ved beiting enn eldre røsslyng (Velle & Øpstad 2009). På øyer med lite røsslyng, eller der all røsslyng er storvokst og i en degenerativ fase (som regel eldre enn omkring 25-35 år), bør det fortrinnsvis bare beites om sommeren.

Tilleggsfôring kan gi en uønsket gjødslingseffekt i røsslyngheiene. Dyretallet skal derfor avstemmes mot ressursgrunnlaget på hver øy, slik at tilleggsfôring kan holdes så lavt som mulig. Innsåing av gras skal ikke forekomme i kystlyngheiene.

Tilsyn med sau på beite, inkludert tilleggsfôring, sanking og klipping, samt annen driftsaktivitet for sau, skal foregå med en fremferd som ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet i verneområdet.

Fjerning av fremmede arter

Fjerning av fremmede arter som pinnsvin anses som lite aktuelt. Sitkagran, buskfuru og rynkerose har et stort spredningspotensial i Froan, og bør derfor fjernes. Fjerning av fremmede arter bør foregå utenfor kaste-, hekke- og myteperiodene, og med en fremferd som ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet i verneområdet. Nye arter bør ikke innføres i verneområdet.

Fjerning av søppel og skrot

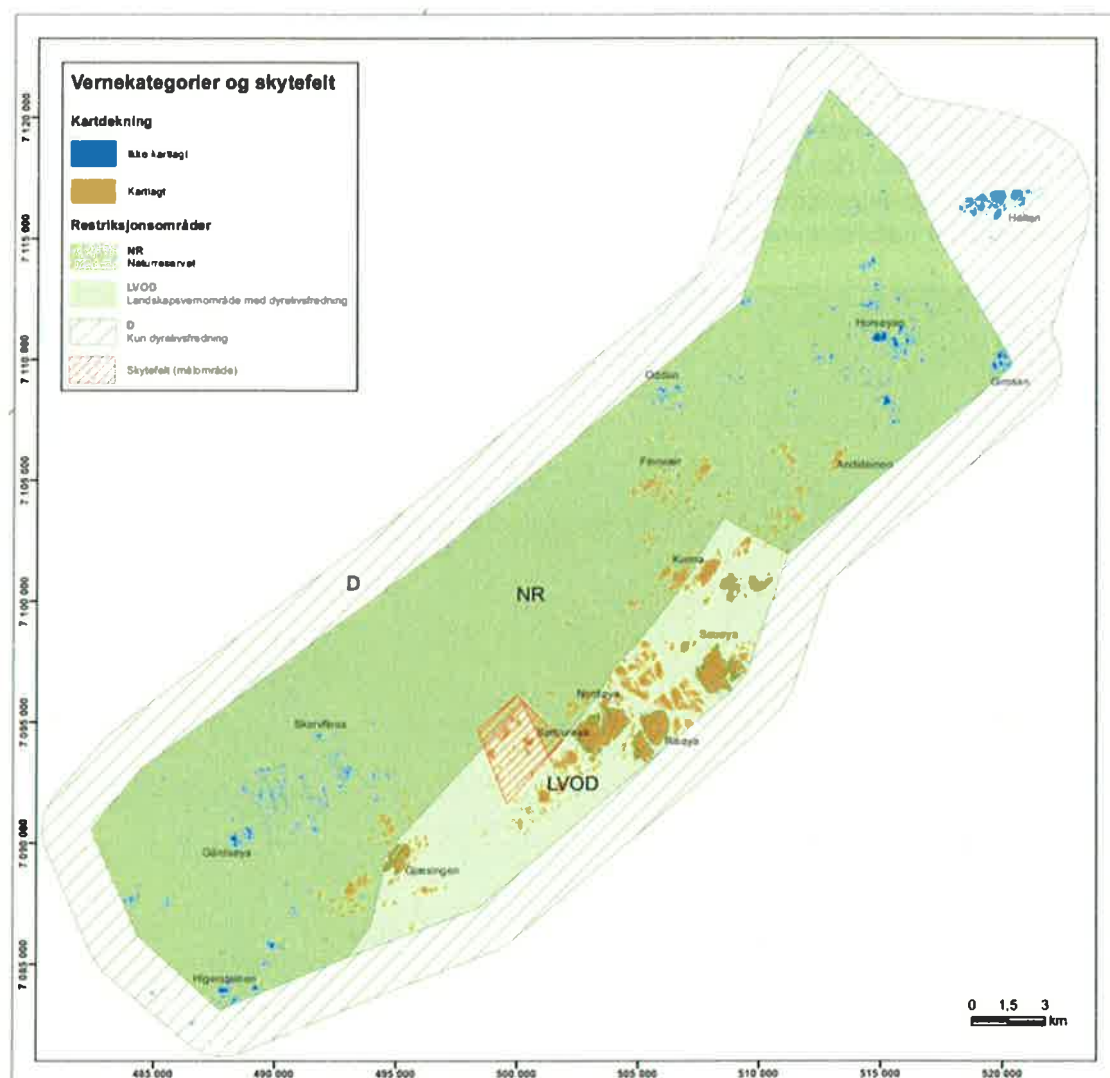
Det bør jevnlig fjernes søppel og skrot i strandsonen på øyene i Froan. Dette bør foregå utenfor kaste-, hekke- og myteperiodene, og med en fremferd som ikke forstyrrer dyre- og fuglelivet i verneområdet. Det bør opprettes et system for registrering av slike tiltak innen verneområdene.

4.5 Inndeling i delområder

Hovedinndelinga for bevaring og skjøtsel følger de ulike vernekategoriens avgrensing i Froan:

- Naturrestatet (NR)
- Landskapsvernområdet med dyrelivsfredning (LVOD)
- Kun dyrelivsfredning (D)

I 2011 er 86 % av landarealet innen yttergrensene for alle vernekategoriene kartlagt (Figur 40). De resterende 14 % (3206 dekar) er ikke kartlagt og følgelig er naturtypen og tilstanden ukjent. Omkring 72 % av dette arealet ligger i naturrestatet, mens 28 % ligger i de ytre områdene med kun dyrelivsfredning. Omkring 2297 dekar (35 %) av landarealet innen naturrestatet er ikke kartlagt. Mye av dette restarealet vil trolig utgjøres av fattig strandberg og mindre arealer med strandeng i mosaikk med fattig strandberg. Alt areal innenfor de ytre grensene for landskapsvernområdet er kartlagt.

Figur 40. Avgrensning av delområder for bevaring og skjøtsel innen Froan verneområde.

4.6 Naturreservatet (NR)

Naturkvaliteter i naturreservatet

Naturreservatet har mange viktige kvaliteter, spesielt med hensyn til fugl- og dyreliv knyttet til havet (Røv 2006). De mange mindre øyene er omgitt av et produktivt og intakt havøkosystem gir store bestander av blant annet sjøfugl og sel. Mange av øyene er sterkt hav- og vindeksponerte, med unntak av noen av øyene i Gjæsingen og Storkalven. Vegetasjonen er sparsom og lite menneskepåvirket, men omkring 20 % av det kartlagte arealet utgjøres av kystlynghei skapt gjennom beiting og lyngbrenning. I tillegg er det en fyrstasjon i Finnværet og på Vingleia, samt spor etter sporadisk torvtekt på de største øyene. Utbredelsen av naturtyper er gitt i naturtypekartet (Bryn 2011b), og tilleggssinformasjon finnes i vegetasjonskartet (Bryn 2011a), samt i tabell 2. I naturreservatet finnes avgrensa arealer av naturtypene fattig strandberg, strandeng og strandsump, kalkrik eng og kystlynghei.

Viktige landbaserte naturtyper for fugle- og dyrelivet knyttet til sjøen er fattig strandberg, samt strandeng og strandsump. Begge typene er godt representert innenfor naturreservatet. Strandengene varierer i utforming, men de fleste opptrer i mosaikk med fattig strandberg (Figur 41). Strandsump er det lite av. Naturtypen kalkkrik eng er kun registrert på 3 øyer med skjellsand. Svært mange øyer har også små lokaliteter med fuglegjødsla vegetasjon,

og der kan omkringliggende kystlynghei danne viktige areal for rugende fugler. På Tromsø finnes og noen større arealer med fuglegjødsla kystlynghei. Naturtypen kystlynghei finnes for øvrig på mange av øyene, men tilstanden er varierende. Det er forholdsvis lite kystlynghei i god hevd (dominert av røsslyng), men mye av kystlynghei som trolig er i starten på vei mot naturtilstanden for hei i den ytre kystregionen av Trøndelag.

Naturtypene naturbeitemark, høgproduktive områder, kantkratt og fukteng er ikke registrert innenfor naturreservatet.

Figur 41. Fuglepåvirka strandeng i mosaikk med fattig strandberg på Andsteinen. Foto Anders Bryn.

Tilstand og aktuelle tiltak for naturtyper i naturreservatet

I følge forvaltningsplanen er hovedmålet for forvaltningen av verneverdiene i Froan at en lar den naturlige dynamikken i kystøkosystemet skje fritt, samtidig som man søker å holde negative påvirkningsfaktorer på et minimum. En ønsker å ha et økosystem i naturlig utvikling. Selv om det også innenfor naturreservatet i Froan er verdifulle skjøtselsbetingede naturtyper har forvaltningsmyndigheten valgt å prioritere at skjøtsel av slike naturtypene kun stimuleres innenfor landskapsvernområdet og områdene med kun dyrelivsfredning, for å minimere forstyrrelsen i naturreservatet og fordi en ikke vil ha mulighet til å skjøtte alt. I tabellen under har en valgt å sette opp aktuelle tiltak for naturreservatet. I tabell 2 beskrives prosentvis arealfordeling, tilstand og anbefalte tiltak for de kartlagte naturtypene innen naturreservatet nærmere.

Tabell 2. Arealfordeling, tilstand, overordnede mål og anbefalte tiltak for kartlagte naturtyper innen naturreservatet i Froan. Se også Naturtypekart (Bryn 2011b) og Skjøtselskart (Bryn 2011c).

Naturkvalitet	Areal i NR	Beskrivelse og avgrensing	Tilstand	Mål	Anbefalte tiltak
Fattig strandberg	30,3% 1,98 km ²	Blankskurt berg over fjæresonen. Finnes først og fremst på mindre øyer og holmer, men også på eksponerte yttersider av større øyer. Storparten av de ikke kartlagte arealene (2,3 km ²) utgjøres trolig av denne naturtypen.	Naturtypen er hovedsakelig inngrepsfri. God: Ingen inngrep.	Naturtypen bør forbli inngrepsfri. Naturtypen bør i størst mulig grad overlates til seg selv.	Ingen
Strandeng og strandsump	11,5 % 0,75 km ²	Strandengene i naturreservatet inngår som regel i en mosaikk med fattig strandberg. Det er lite strandsump innen naturreservatet. Noe av de ikke kartlagte arealene i naturreservatet (2,3 km ²) utgjøres trolig også av strandeng i mosaikk med fattig strandberg.	Noen lokaliteter på øyer med sau er påvirket av beiting, men de fleste har en naturlig utforming. Mange er påvirket av fuglegjødelse, men i varierende grad. Det er nye søppel og skrot i enkelte strandenger. God: naturtypen utvikler seg fritt, med unntak av noe beite som ikke reduserer kvalitetene.	Naturtypen bør forbli inngrepsfri på øyer uten beiting med sau, ferdigsel bør begrenses og naturtypen bør i størst mulig grad overlates til seg selv.	Rydding av søppel og skrot. Øyene rundt Andsteinen og Finnværet bør ryddes jevnlig.
Kalkrik eng	< 1 % <28 dekar	3 kalkrike engar på skjellsand er til nå registrert i naturreservatet. Arealet av naturtypen er meget lite. Typen er ikke registrert i gode utforminger utenfor naturreservatet, men noen meget små fragmenter av kalkrik eng på skjellsand er tidligere registrert i Froan på Nordøya og Værøya (Nordhagen 1917).	God: en regner med at naturtypen er i god og stabil tilstand. Bør overvåkes for mulige endringer over tid.	Bør bevares med dagens utforming, det vil si med dominans av hestehavre. Dersom nye lokaliteter registreres i Froan, bør disse også bevares i god hevd, men tilstanden må vurderes før eventuelle skjøtselstiltak settes inn.	Ukjent om naturtypen trenger skjøtsel. Overvåking
Kystlynghei i varierende hevd	17 % 1,1 km ²	Kystlynghei som innen naturreservatet er i ferd med å gro igjen. Grasdominert kystlynghei på Tromsa	Middels god: Heien er i en overgangsfase mot naturlig hei. Vil sannsynligvis stabilisere seg naturlig.	Kan fortsette sin suksesjon mot naturlig hei, men beiting med sau er ikke problematisk.	Ingen Endringene mot naturlig hei bør følges.

Kystlynghei i god hevd	3,5 % 0,23 km ²	skylde fuglegjødsling. Kystlynghei dominert av røsslyng. Finnes på Finnværøya, Store Flatøya, Fåfengøya, Kråkøya og Storkalven, samt noen mindre øyer sør for Finnværøya.	God: naturtypen er i god hevd innenfor arealet.	Forvaltningsmyndigheten prioriterer ikke å holde naturtypen i hevd i naturreservatet	. Det vil ikke stimuleres til videre hevd av denne naturtypen. Se forvaltningsplanen kap 2.
------------------------	-------------------------------	---	---	--	---

Figur 42. Kalkrik eng på skjellsand dominert av hestehavre på Tryggholmen. Foto Anders Bryn.

Figur 43. Kystlynghei dominert av røsslyng i en moden fase på Finnværøya. Foto Anders Bryn.

4.7 Landskapsvernområdet med dyrelivsfredning (LVOD)

Naturkvaliteter i landskapsvernområdet med dyrelivsfredning

Landskapsvernområdet med dyrelivsfredning har mange viktige kvaliteter, spesielt med hensyn til fugl- og dyreliv knyttet til havet, mens også for kulturbetingede naturtyper, og da særlig kystlynghei i god hevd (dominert av røsslyng).

Figur 44. Røsslynghei i Froan som ble brent vinteren 2011. Foto Anders Bryn.

Figur 45. Røsslynghei i Froan som ble brent for 6 år siden (i 2005). Foto Anders Bryn.

De mange øyene er omgitt av et produktivt og intakt havøkosystem som gir store bestander av blant annet sjøfugl og sel. Det er mange par med hekkende havørn, og registrert økende bestander av oter. Mange av de vestlige øyene har soner med sterkt hav- og vindeksponering. Vegetasjonen er langt mer menneskepåvirket enn i naturreservatet og dominert av kystlyngheier. Omkring 65 % av arealet utgjøres av kystlynghei skapt gjennom beiting, lyngbrenning og lyngslått. I tillegg har det vært betydelig uttak av torv på de største øyene, og mange myrer er drenerte (Bryn 2008). Utbredelsen av naturtyper er gitt i naturtypekartet (Bryn 2011b), og tilleggsinformasjon finnes i vegetasjonskartet (Bryn 2011a), samt i tabell 3.

I landskapsvernområdet med dyrelivsfredning finnes avgrensa arealer av naturtypene fattig strandberg, strandeng og strandsump, naturbeitemark, høgproduktive områder og kystlynghei.

Figur 46. Lokalitet med fuglepåvirka kystlynghei med gullris i Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

Figur 47. Fuglegjødsla og lavdominert fattig strandberg dominert av grynragg. Foto Anders Bryn.

Viktige landbaserte naturtyper for fugle- og dyrelivet knyttet til sjøen er fattig strandberg, samt strandeng og strandsump (og fukteng). Alle typene er godt representert innenfor landskapsvernområdet med dyrelivsfredning. Strandengene varierer i utforming, men

de fleste opptrer i mosaikk med fattig strandberg. Strandsump er det lite av. Mange av de mindre øyene, og ytre deler av de større øyene, har også små lokaliteter med fuglegjødsla vegetasjon, og der kan omkringliggende kystlynghei danne viktige areal for rugende fugler.

Tilstand for naturtyper i landskapsvernområdet med dyrelivsfredning

I følge forvaltningsplanen er målet for forvaltningen av verneverdiene i Froan at en lar de naturlige svingningene i kystøkosystemet skje fritt, samtidig som man søker å holde negative påvirkningsfaktorer på et minimum. En ønsker å ha et økosystem i naturlig balanse. Samtidig ønsker man at kulturlandskapet i Froan skjottes slik at de karakteristiske kulturbetingete naturtypene bevares på en tilfredsstillende måte. I tabell 3 beskrives tilstanden og målene for de kartlagte naturtypene innen landskapsvernområdet med dyrelivsfredning nærmere.

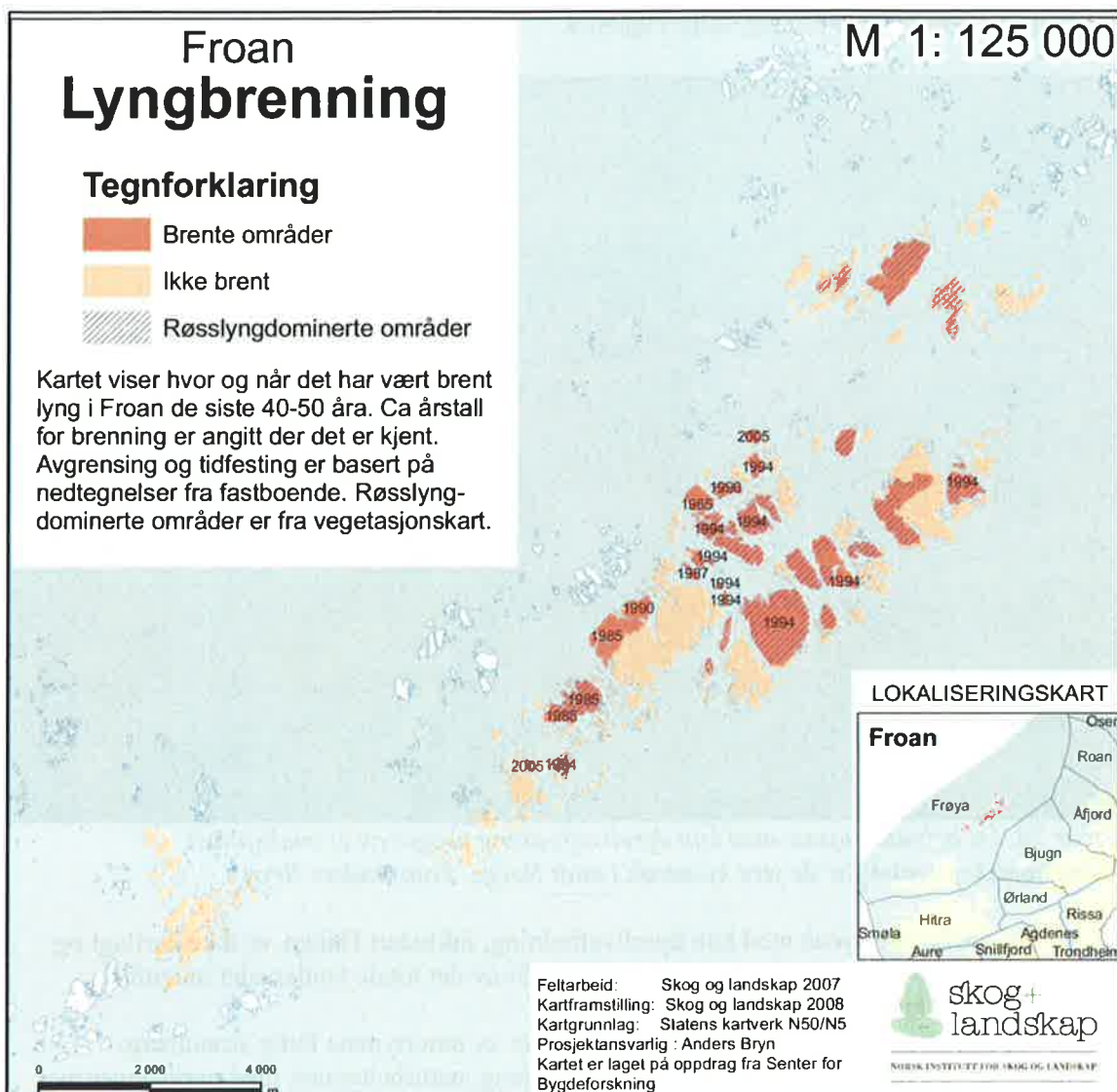

Figur 48. Beiting med villsau i grasrik kystlynghei på Sørburøya. Foto Anders Bryn.

Tabell 3. Arealfordeling, tilstand, overordnede mål og anbefalte tiltak for kartlagte naturtyper innen landskapsvernområdet med dyrelivsfredning i Froan. Se også Naturtypekart (Bryn 2011b) og Skjøtselskart (Bryn 2011c).

Naturkvalitet	Arealet i LVOD	Beskrivelse og avgrensning	Tilstand	Mål	Anbefalte tiltak
Fattig strandberg	16,7% 1,38 km ²	Blankskurt berg over fjæresonen. Finnes først og fremst på mindre øyer og holmer, men også på eksponerte yttersider av større øyer.	Naturtypen er hovedsakelig inngrepsfri. God: Ingen inngrep.	Naturtypen bør forbli inngrepsfri. Naturtypen bør i størst mulig grad overlates til seg selv.	Ingen
Strandeng og strandsump	13,2 % 1,09 km ²	Strandengene inngår som regel i en mosaikk med fattig strandberg. Med unntak av Gjæsingen og områdene mellom Arøya og Tretteskjæret er det lite strandsump.	Nesten alle strandengene på øyer med sau er påvirket av beiting, men i varierende grad. På øyer uten saubeiting er tilstanden tilnærmet naturlig. Mange er påvirket av fuglegjødelse, men i varierende grad. Det er mye søppel og skrot i enkelte strandenger. God: naturtypen utvikler seg fritt, med unntak av noe beiting som ikke reduserer kvalitetene.	Naturtypen bør forbli inngrepsfri. På øyer uten beiting med sau og naturtypen kan naturtypen i størst mulig grad overlates til seg selv.	Rydding av søppel og skrot. Ingen andre tiltak er nødvendig.
Naturbeitemark	< 1 % <25 dekar	Naturbeitemark er kun registrert med større forekomster på Kunna og Nordbuan. Grasdekninga er generelt høg og tilpasset beite og slått. Jorda i naturbeitemarka og tilgrensende grasrik kystlynghei på Kunna er sterkt påvirket av vånd.	Tilstanden i naturbeitemarka på Kunna er god, ettersom det fortsatt foregår beiting med sau der. På Nordbuan er naturbeitemarka ute av hevd og i ferd med å gro igjen.	Naturbeitemark bør bevares med høg gras- eller urtedekning gjennom tilfredsstillende avbeiting eller slått.	Beiting eller slått.
Høgproduktive områder	< 1 % < 8 dekar	Naturtypen er kun registrert på Kunna i hele Froan verneområde, og da kun i smale sprekkesoner og forsengkninger i terrenget med god tilgang på oksygen- og næringsrikt sigevann.	Ved registrering i 2007 var naturtypen sterkt beita av sau. Naturtypen domineres av høge urter, bregner og gras.	Naturtypen bør bevares med dominans av urter og bregner.	Beiteintensiteten på Kunna bør overvåkes, slik at ikke naturtypen beites for hardt.

Kystlynghei i varierende hevd	28 % 2,28 km ²	Det finnes likevel mindre soner med tilsvarende vegetasjon på Kunna som var for små til å kunne kartfestes. Typen er derfor noe underrepresentert her.	Middels god til dårlig. Heien er i en overgangsfase mot naturlig hei. Stedvis er det oppslag av ørevier, osp, rogn, einer og bjørk.	Naturtypen bør bevares som en åpen kystlynghei, med fravær av gjengroingsarter som ørevier, osp, rogn, bjørk og einer.	Beiting Bør i utgangspunktet ikke brennes, med mindre en ønsker å restaurere røsslynghei.
Grasdominert kystlynghei i hevd	1,7 % 0,14 km ²	Kystlynghei dominert av beitetående gras. Først og fremst etablert gjennom langvarig beiting med husdyr, men også påvirket av fuglegjødssel.	God: naturtypen er i god hevd innenfor arealet.	Bør skjøttes slik at dominansen av beitetående gras opprettholdes.	Beiting
Kystlynghei i god hevd	36 % 2,94 km ²	Kystlynghei dominert av røsslyng som trolig har vært brent de siste 50 åra. Finnes på svært mange av øyene, f. eks Kunna, Store Dagskjemma, Silkøya, Ørnøya, Vassøya, Flutøya, Prestøya, Nuverøya, Litlrisøya, Arøya, Edøya, Litlburøya og Brannøya (se Skjøtselsskart)	God: naturtypen er i god hevd innenfor arealet. En del øyer er nylig brent og i meget god tilstand, med ung røsslyng (se lyngbrenningskart, figur 49).	Bør skjøttes slik at dominansen av røsslyng opprettholdes.	Beiting og lyngbrenning. Tidspunkt og avgrensning for lyngbrente arealer bør registreres systematisk. Arealer som ikke har vært brent på lenge bør prioriteres fram.

Figur 49. Kart som viser omtrentlig hvor og når det har vært brent lyng i Froan de siste 40-50 åra (Bryn 2008). Legg merke til at noen områder ikke ble kartlagt i 2007.

4.8 Kun dyrelivsfredning (D)

Naturkvaliteter i områder med kun dyrelivsfredning

Områdene med kun dyrelivsfredning har mange viktige naturkvaliteter, på de bebodde øyene spesielt med hensyn til kulturbetingede naturtyper, og da særlig kystlynghei i god hevd (dominert av røsslyng eller gras) og naturbeitemark.

I Halten og på de ubebodde øyene er naturkvalitetene meget gode for fugle- og dyrelivet knyttet til havet. De mange mindre øyene omgitt av et produktivt og intakt havøkosystem gir store bestander av blant annet sjøfugl og sel.

Vegetasjonen på de bebodde øyene er generelt sterkt menneskepåvirket. Omkring 53 % av arealet utgjøres av kystlynghei skapt gjennom beiting, lyngslått og lyngbrenning. Rundt 6,4 % av arealet utgjøres av beitevoller og tidligere slåttemark. Svært mange myrer er drenert til beitemark og alle fuktengene bærer preg av tidligere drenering og slått. I tillegg har det vært betydelig uttak av torv på alle de bebodde øyene (Bryn 2008). Utbredelsen av naturtyper

på de bebodde øyene er gitt i naturtypekartet (Bryn 2011b), og tilleggsinformasjon finnes i vegetasjonskartet (Bryn 2011a), samt i tabell 4.

Figur 50. De bebodde øyene med kun dyrelivsfredning preges av et tradisjonelt kulturlandskap typisk for de ytre kyststrøk i midt Norge. Foto Anders Bryn.

De ubebodde øyene med kun dyrelivsfredning, inkludert Halten, er ikke kartlagt og utgjør omkring 910 dekar, det vil si omkring 11,2 % av det totale landarealet innenfor vernekategorien kun dyrelivsfredning (D).

På de bebodde øyene finnes avgrensa arealer av naturtypene fattig strandberg, strandeng og strandsump med overganger mot fukteng, naturbeitemark med overganger mot fukteng, kantkratt og kystlynghei. I tillegg finnes et utall av mindre tjern og dammer etter tidligere tiders torvuttak, samt et større ferskvannstjern sørøst på Sauøya.

Det er forholdsvis lite strandeng på de bebodde øyene, og de opptrer gjerne i mosaikk med fattig strandberg. En større strandpanne med overganger mot strandsump og strandeng som tidligere var regulert finnes på Sauøya. Viktige landbaserte naturtyper for fugle- og dyrelivet knyttet til sjøen er særlig strandeng og fattig strandberg. Sistnevnte opptrer som smale soner rundt ytterkanten av øyene ut mot sjøen.

Naturtypen kalkrik eng ble ikke registrert på de bebodde øyene i 2007 og 2011, men noen meget små fragmenter av kalkrik eng på skjellsand er tidligere registrert i Froan på Nordøya og Værøya (Nordhagen 1917).

Drenerte fuktenger som tidligere har vært slåttemark er registrert på Risøya, Sørburøy, Lille Lyngøya og Gjæsingen.

Figur 51. Osp og andre treslag er i spredning på flere av øyene i Froan, her fra Nordøya. Foto Anders Bryn.

Figur 52. Fukthei har forholdsvis stor dekning på de bebodde øyene, her fra Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

Tilstand for naturtyper i områder med kun dyrelivsfredning

I følge forvaltningsplanen (FMST 2012) omfatter ikke vernebestemmelsene kulturlandskapet på de bebodde øyene med kun dyrelivsfredning. Likevel vil det være behov for ivaretagelse av kulturlandskapet på disse øyene. Kulturlandskapet her reflekterer en viktig del av den historiske ressursbruken i Froan, men er selvsagt også viktig for dagens beitebrukere. Kulturlandskapet i Froan verneområder (NR og LVOD) bør derfor sees i sammenheng med kulturlandskapet på de bebodde øyene, inkludert Halten som ikke er kartlagt. Men de oppgitte mål, tiltak og skjøtsel vil derfor kun være veiledende innenfor de bebodde øyene med kun dyrelivsfredning. Tiltak og skjøtsel kan stimuleres gjennom tilskudds- eller støtteordninger, slik som SMIL-midler, RMP-midler eller støttetiltak fra naturforvaltningen.

Figur 53. Forsumpabeitevoll ute av hevd på Sørburøya som gror igjen blant annet med sløke. Foto Anders Bryn.

Figur 54. Fukteng på Risøya som gror igjen med sløke på grunn av manglende slått og dreneringen. Foto Yngve Rekdal.

Tabell 4. Arealfordeling, tilstand, overordnede mål og anbefalte tiltak for kartlagte naturtyper innen områder med kun dyrelivsfredning i Froan. Se også Naturtypekart (Bryn 2011b) og Skjøtselskart (Bryn 2011c).

Naturkvalitet	Arealet i D	Beskrivelse og avgrensing	Tilstand	Mål	Anbefalte tiltak
Fattig strandberg	3,3 % 0,27 km ²	Blanksurt berg over fjæresonen. Finnes først og fremst på mindre øyer og holmer, samt på eksponerte yttersider av de bebodde øyene. Arealet av er underrepresentert ettersom de ubeboede øyene med kun dyrelivsfredning ikke er kartlagt.	Naturtypen er hovedsakelig inngrepsfri. God: Ingen inngrep.	Naturtypen bør forbli inngrepsfri. Naturtypen bør i størst mulig grad overlates til seg selv.	Ingen
Strandeng og strandsump, med overgang til fukteng	3,2 % 0,26 km ²	Strandengene inngår som regel i en mosaikk med fattig strandberg, med unntak av en større strandpanne, strandsump og strandeng på Sauøya. Tidligere drenerte fuktenger som har vært slått, er registrert på Risøya, Sørburøya, Lille Lyngøya og Gjæsingen. Fuktenger inngikk tidligere som viktige arealer for førsanking til husdyrbrukerne i Froan. De øvre strandengtypene vil kunne gro igjen. De nedre strandengtypene og saltengene er ikke avhengig av skjøtsel.	Nesten alle strandengene på øyer med sau er påvirket av beiting, men i varierende grad. På øyer uten saubeiting er tilstanden tilnærmet naturlig. Tilstanden til strandengene og strandsumpene er god. Tilstanden i fuktengene er mindre god. Så godt som alle fuktenger preges av gjengroing og av at tidligere dreneringer ikke er vedlikeholdt.	Fuktenger bør bevares med urte- og grasdominans, hvor dominerende gjengroingsarter som sløke, mjødurt og geitrams holdes nede. Variasjonen i beita og ubeita strandenger og strandsumper bør opprettholdes.	Rydding av søppel og skrot. En bør vurdere om dreneringer skal gjenåpnes eller vedlikeholdes, og om enga bør beites eller slås jevnlig. Strandeng og strandsump kan med fordel beites på de øyene hvor det går sau. Dette vil bidra til lokale variasjoner i strandengene, og stedvis fremme arealer for grågås.
Naturbeitemark	6,4 % 0,52 km ²	Finnes først og fremst på de bebodde øyene i Froan, med unntak av Kunna og Nordbuan.	En god del naturbeitemark er ute av hevd, og mange av disse er i ferd med å forsumpes. På Gjæsingen, på Store Lyngøya og Risøya er all naturbeitemark ute av hevd. På Sauøya, Nordøya og Sørburøya er også en del av beitemarka ute av hevd, men samtidig er det mye velskjøttet	Naturbeitemark bør bevares med høg gras- eller urtedekning gjennom tilfredsstillende avbeiting eller slått.	Beiting eller slått. Det vil trolig være fornuftig å prioritere skjøtsel av naturbeitemark som allerede er i hevd.

Kantkratt	< 1 % 8,2 dekar	naturbeitemark på disse øyene. Sauøya har hatt en klar negativ utvikling mellom registreringene i 2007 og 2011, med forsumping og gjengroing av flere naturbeitemarker sør på øya.	Typen er trolig i spredning i Froan, men potensialet er begrenset.	Lite vanlig i de helt ytterste kyststrøk. Bør få utvikle seg naturlig på Nordøya.	Ingen, men ryddingstiltak kan vurderes dersom den sprer seg inn i verdifullt kulturlandskap.
Kystlynghei i varierende hevd	27,4 % 2,22 km ²	Kun registrert på Nordøya. Preget av lys- og noe varmekrevende busker, gras og urter som ikke er konkurransedyktige i sluttet skog. Typen er relativt artsrik og forekommer på knauser og annen grunnlendt, tørr mark. Etableres på lune og solvendte lokaliteter. Busksjiktet domineres av kjøtttype, rogn og osp, men einer, ørevier og bjørk er også til stede. Kystlynghei som mange steder er i ferd med å gro igjen, og som trolig ikke har vært brent på over 50 år. Typen domineres av krekling med varierende innslag av andre lyngarter, samt torvull og slåttestart.	Middels god til dårlig: Heien er i en overgangsfase mot naturlig hei. Stedvis er det oppslag av ørevier, osp, rogn, einer og bjørk.	Naturtypen bør bevares som en åpen kystlynghei, med fravær av gjengroingsarter som ørevier, osp, rogn, bjørk og einer.	Beiting Bør i utgangspunktet ikke brennes, med mindre en ønsker å restaurere røsslynghei.
Grasdominert kystlynghei i hevd	5,5 % 0,46 km ²	Kystlynghei dominert av beitetålende gras. Først og fremst etablert gjennom langvarig beiting med husdyr, men også påvirket av fuglegjødse. Finnes blant annet på Sauøya, Store Bogøya, Værøya, Nordøya og Sørburøy.	God: naturtypen er i god hevd innenfor arealet.	Bør skjøttes slik at dominansen av beitetålende gras opprettholdes.	Beiting
Kystlynghei i god hevd	22 % 1,79 km ²	Kystlynghei dominert av røsslyng som trolig har vært brent de siste 50 åra. Dominerer vegetasjonen på Store Lyngøya, Store Bogøya og Risøya, samt vest og sørsiden av Sauøya.	God: naturtypen er i god hevd innenfor arealet. En del øyer er nylig brent og i meget god tilstand, med ung røsslyng (se lyngbrenningskart, figur 49).	Bør skjøttes slik at dominansen av røsslyng opprettholdes.	Beiting og lyngbrenning. Tidspunkt og avgrensning for lyngbrente arealer bør registreres systematisk. Arealer som ikke har vært brent på lenge bør prioriteres fram.

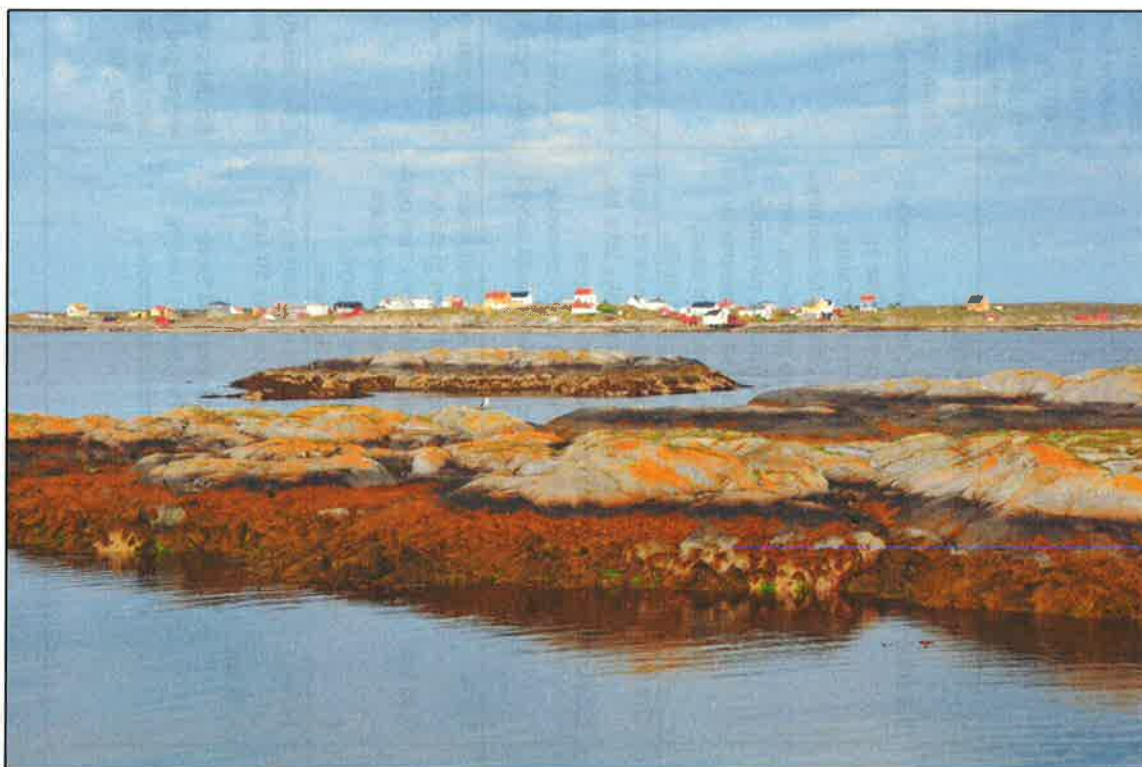
Figur 55. Naturbeitemark i god hevd på Nordøya, med klar dominans av gras. Foto Anders Bryn.

Figur 56. Kystlynghei i god hevd på Risøya, med klar dominans av røsslyng. Foto Yngve Rekdal.

5 Oppfølging av verneområdet

Med utgangspunkt i avgrensingene og anbefalingene i dette dokumentet er det laget et forslag til tiltaksplan som prioriterer skjøtselsinnsatsen i verneområdene i Froan. Denne planen er felles for forvaltningsplanen og skjøtselsplanen. Tiltaksplanen skal være et aktivt dokument. Dokumentet vil oppdateres og konkretiseres i samarbeid med blant annet rådgivende utvalg for Froan, beitebrukere og grunneiere og Frøya kommune.

Figur 57. Beboede øyer med kun dyrelivsfredning i Gjæsingen. Foto Anders Bryn.

7 Litteratur

- Anonym 2009: Lov 2009-06-19 nr 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Miljøverndepartementet, Oslo. <http://www.lovdata.no/cgi-wift/wiftldrens?usr/www/lovdata/all/hl-20090619-100.html>
- Aarrestad, P.A. 2009. Trusler for kystlyngheiene. *Naturen* 2: 112-116.
- Artskart 2011: Artsdatabasen til Artsdatabanken. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Askeladden 2011: Fornminnedatabasen til Riksantikvaren. <http://askeladden.ra.no>
- Askvik, H. & Rokoengen, K. 1981: Berggrunnskart Kristiansund. Målestokk 1:250 000. Norges Geologiske Undersøkelse, Trondheim.
- Aune, E.I. & Frisvoll, A.A. 1983: Rapport om botaniske registreringer i Froan sommaren 1982. Upublisert rapport fra Det Kongelige Norske Vitenskabers Selskap, Trondheim.
- Bryn, A. 2007: Avledning av naturtyper fra vegetasjonskart. *Biolog* 3: 10-16.
- Bryn, A. 2008: Kystlynghei i Froan. Vegetasjon, beite og skjøtsel av kulturlandskap. Oppdragsrapport 8. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A. 2011a: Vegetasjonskart, Froan. Kart i målestokk 1:22 500. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A. 2011b: Naturtypekart, Froan. Kart i målestokk 1:22 500. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A. 2011c: Skjøtselskart, Froan. Kart i målestokk 1:22 500. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A. 2011d: Sommerbeite for sau, Froan. Kart i målestokk 1:22 500. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A. 2011e: Vinterbeite for sau, Froan. Kart i målestokk 1:22 500. Norsk institutt for skog og landskap, Ås.
- Bryn, A., Dramstad, W., Hofmeister, F. & Fjellstad, W. 2010: Rule-based GIS-modelling of coastal heath vegetation changes for management purposes: A case study from the islands of Froan, Sør-Trøndelag, mid-west Norway. *Norwegian Journal of Geography* 64: 175-184.
- Bryn, A., Dourojeanni, P., Hemsing, L.Ø. & O'Donnel, S. 2012. A high-resolution GIS null model of potential forest expansion following land use changes in Norway. *Scandinavian Journal of Forest Research* 27, XX-XX.
- Buer, H. 2011: Villsauboka. Selja Forlag, Førde.
- Christensen, A.L. 2002: Det norske landskapet. Om landskap og landskapsforståelse i kulturhistorisk perspektiv. Pax forlag, Oslo.
- DN 1999: Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- DN 2005: Ramsar-områder i Trøndelag. Direktoratet for Naturforvaltning og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Trondheim.
- DN 2006: Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utgave 2006. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- DN 2010: Forvaltningshåndboka. DN-håndbok 17 (2001). Oppdatert i 2010 i henhold til naturmangfoldloven. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- DNMI 2008: Klimastatistikk hentet fra Meteorologisk Institutt sin nett-tjeneste e-klima http://shimmer.oslo.dnmi.no/portal/page?_pageid=35,96278,35_96303&_dad=portal&_schema=PORTAL
- FMST 2012: Forvaltningsplan for verneområdene i Froan. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Miljøvern avdelingen, Trondheim.
- Fremstad, E. 1997: Vegetasjonstyper i Norge. Temahefte 12. Norsk institutt for Naturforskning, Trondheim.

- Fremstad, E., Aarrestad, P.A. & Skogen, A. 1991: Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag. Naturtype og vegetasjon i fare. NINA Utredning 29. NINA, Trondheim.
- Gaukstad, E. m. flere 1994: Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Sluttrapport fra Det sentrale utvalget for Verdifulle kulturlandskap i Norge - Del 4. Direktoratet for Naturforvaltning, Trondheim.
- Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.
- Haaland, S. 2002: Fem tusen år med flammer. Det europeiske lyngheilandskapet. Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke, Bergen.
- Härdtle, W., Niemeyer, M., Niemeyer, T., Assmann, T. & Fottner, S. 2006: Can management compensate for atmospheric nutrient deposition in heathland ecosystems? *Journal of Applied Ecology* 43: 759-769.
- Kristiansen, J.N. 1988: Havstrand i Trøndelag: flora, vegetasjon og verneverdier. Økoforsk Rapport 7a. Økoforsk, Trondheim.
- Kvamme, M., Kaland, E. & Norderahug, A. 2009. «Gi oss i dag vårt daglige brød!» Bruk og produkter fra kystlyngheiene. *Naturen* 2: 76-85.
- Kålås, J., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelseth, S. 2010: Norsk Rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Trondheim.
- Lorentsen, S. & Christensen-Dalsgaard, S. 2009. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2008. NINA rapport 439. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.
- Moen, A., Lillethun, A. & Odland, A. 1998: Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.
- Moen, A., Lyngstad, A., Nilsen, L.S. & Øien, D-I. 2006a: Kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap i Midt-Norge. Rapport Botanisk Serie 3. NTNU, Trondheim.
- Moen, A., Nilsen, L.S., Aasmundsen, A. & Oterholm, A.I. 2006b: Woodland regeneration in a coastal heathland area in central Norway. *Norwegian Journal of Geography* 60: 277-294.
- Naturbasen 2011: Kartdatabasen til Direktoratet for Naturforvaltning. <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>
- Nilsen, L.S., Måren, I.E. & Pedersen, O. 2009. Fargen er purpur – kystlyngheivegetasjon i Norge. *Naturen* 2: 86-93.
- Norderhaug, A. & Johansen, L. 2011. Kulturmark og boreal hei. I Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.) Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Nordhagen, R. 1917: Planteveksten på Froene og nærliggende øer. Det Kongelige Norske Videnskabers Selskaps Skrifter 1916 nummer 8. Trondheim.
- Norge Digitalt. 2011: Nasjonal Geografisk Infrastruktur. http://www.statkart.no/?_to=914;
- Puschmann, O. 2005: Nasjonalt referansesystem for landskap. Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. NIJOS Rapport 10. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås.
- Ramberg, I.B., Nøttvedt, A. & Bryhni, I. (red.) 2006: Landet blir til: Norges geologi. Teknologisk forlag, Oslo.
- Reite, A.J. 1990a: Kvartærgeologisk kart Sør-Trøndelag fylke. Målestokk 1:250 000. Norges Geologiske Undersøkelse, Trondheim.
- Reite, A.J. 1990b: Veiledning til kvartærgeologisk kart Sør-Trøndelag fylke. Norges Geologiske Undersøkelse, Trondheim.
- Rekdal, Y. & Larsson, J.Y. 2005: Veiledning i vegetasjonskartlegging M 1:20 000 - 50 000. NIJOS Dokument 01/05. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging, Ås.

- Røv, N. 2006: Kartlegging og overvåking av sjøfugl og sjøpattedyr i Froan. Sluttrapport. NINA Rapport 202. NINA, Trondheim.
- Solli, A., Bugge, T. & Thorsnes, T. 1997: Berggrunnskart Namsos. Målestokk 1:250 000. Norges Geologiske Undersøkelse, Trondheim.
- Sømme, A. 1954: Jordbrukets geografi i Norge. A. Tekstbind. J.W. Eides Forlag, Bergen.
- Thorvaldsen, P. 2011. Skjøtselsplan for kystlynghei på Tarva i Bjugn kommune. Rapport 6, 134. Bioforsk, Furuneset.
- Tveraabak, L.U. 2004: Lowland Calluna heath vegetation along the coast of North Trøndelag and Nordland, Norway: present state, development and changes during the last 4-5000 years. Doctoral Thesis in Biology. University of Tromsø, Tromsø.
- Tveraabak, U. 2009. Mellom bakkar og berg – historien om kystlandskapet. Naturen 2: 67-75.
- Velle, L.G. & Øpstad, S. 2009. Utegangarsau av gammel norrøn rase, ein kulturberar. Naturen 2: 94-100.
- Verneforskriften 1979: Vernebestemmelser for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, Frøya kommune. Kongelig Resolusjon av 14. desember 1979.
- Wold, K. 2001: Halten – fra fiskevær til stiftelse. Stiftelsen Halten Nikolai Dahls Minne, Trondheim.
- Wolff, F.C. 1989: Berggrunnskart Trondheim. Målestokk 1:250 000. Norges Geologiske Undersøkelse, Trondheim.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Andreas Kvingedal
Arkivsaksnr.: 15/170

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

GODSTRANSPORT I ØYREKKA

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Frøya kommune viser til de utfordringer man har med godstransport i øyrekka og da særlig til/fra Froan etter at knutepunktet for ruteopplegget ble flyttet fra Sistranda til Dyrøya. Her må det snarest finnes løsninger både på land og ikke minst på Frovær som ivaretar de krav man må kunne stille til sikker og ikke minst hygienisk håndtering av matvarer, samt transport av større godsmengder.

Disse løsninger må skje i samarbeid mellom AtB, FosenNamsos Sjø og evt. private aktører på Dyrøya f.eks. SeaShell. Dette må være på plass når nye ruter settes i drift fra 6. april og Frøya kommune v/Trafikkrådet vil gjerne innta en aktiv rolle for å komme frem til tilfredsstillende løsninger.

Fra kommunens side er det imidlertid et klart prinsipp at de løsninger som velges må være i regi av den transportøren som har konsesjon og uten kostnader for Frøya kommune, så lenge dette er et fylkekommunalt samband.

Vedlegg:

Interpellasjon fra Frøya Høyre
Svar fra Ordfører

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

Saksopplysninger:

Etter at det nye ruteopplegget til øyrekka med knutepunkt på Dyrøya ble satt i drift, har det vært en stor utfordring angående godstransporten. Dette gjelder ikke minst transport av ferskvare utover til Froan, da man ikke har kjøleanlegg hverken på kaia eller ombord i Frovær. I tillegg til hadde man utfordringer vedrørende fisk fra Froan som skulle videre innover fra Dyrøya og ble stående på kaia.

Frøya Høyre hadde med bakgrunn i dette en interpellasjon i kommunestyret hvor man stilte spørsmål omkring hele godstransporten og hvor man ønsket en utredning om hvordan denne saken kan løses.

Vurdering:

Frøya kommune v/trafikkrådet har ved flere anledninger tatt opp spørsmålet omkring godstransporten både med AtB, Fylkeskommunen og FosenNamsos Sjø. Dette medførte at man i dag har en avtale med SeaShell når det gjelder lossing og kjøling av fisk fra øyrekka. Dette har fungert bra etter at denne ordningen ble igangsatt.

For transport av andre varer til sørværa(Mausund og Sula) så går denne transporten på hjul og er dermed løst, bortsett fra at man har en del utfordringer når det gjelder ruteopplegget. Slik det er i dag så starter ferga i rute fra Lomsøya kl. 09.00 på hverdager unntatt på fredag. Ferga har imidlertid liggekai på Dyrøya og går derfra ca. kl. 07.45 og til Lomsøya for å starte ruta kl. 09.00. Her får hverken biler eller passasjerer være med denne turen, da den ikke ligger inne i det opprinnelige anbudet. Bakgrunnen for dette er at ved anbudsutlysingen så var det forutsatt at ferga skulle ha liggekai på Sula. Slik det nå foregår så står godsbilen på Dyrøya allerede når ferga går tom til Lomsøya kl. 07.45 og kommer først med ferga kl. 10.30 via Lomsøya til Mausundvær. Dette skaper selvsagt frustrasjon og synes totalt unødvendig. På fredag som er den store «handledagen» så får ikke COOP Mausund sine varer før kl. 14.10 på ettermiddagen, som følge av at ferga ikke tar passasjerer eller biler med på turen utover fra Dyrøya for å starte ruta på Lomsøya.

Det samme gjelder for siste tur til Lomsøya på kveld og så retur fra Lomsøya til liggekai på Dyrøya. Turen fra Lomsøya til Dyrøya går med tom ferge.

Her må det skje en endring slik at man unngår at ferga går tom på denne strekningen to ganger pr. dag og dette er spilt inn til AtB senest fra Trafikkrådets møte den 05.02.2015.

Den største utfordringen for gods er imidlertid til/fra Froan. Som ovenfor nevnt har man løst transporten av fisk fra Froan i og med avtalen som er inngått med SeaShell. Imidlertid er utfordringene for godstransporten når det gjelder større volum med f.eks. byggevarer, samt ferskvare utover fremdeles ikke løst. Dette har gått bra nå i vinter med lave temperaturer, men det må løses med kjøling både på land og om bord i båten fra våren og utover sommeren/høsten.

Det vil i denne sammenheng være naturlig at man også her ser på en løsning i samarbeid med Sea Shell når det gjelder både kjølevarer og større godsmengder som f.eks. byggevarer. Slik det er i dag kommer alle mindre varer/ferskvarer i traller som trilles om bord over ferjelemmen. Dette har medført nestenulykker i og med store høydeforskjeller ved flo/fjære. Denne løsningen må derfor erstattes av en sikrere håndtering av disse varene. Selv om man løser kjøleproblematikken på land så vil man fremdeles ha en utfordring på Frovær, hvor ferskvarene må stå ute på dekk på varme sommerdager uten noen beskyttelse. Her må det finnes løsninger enten ved kjølehetter eller at det bygges et eget kjølerom. Slik det fungerer i dag vil alle kjølevarer få en forringet kvalitet og også mindre holdbarhet. Ansvar for tilstrekkelig kjøling på båten må være ansvaret til transportøren og denne løsningen må finnes i samarbeid mellom AtB og FosenNamsos Sjø.

For annet større gods må det inngås en avtale med SeaShell om at lasting/lossing kan foregå fra samme kai hvor man i dag mottar fisk. Utfordringen her er at Frovær da må anløpe to

kaier som betyr en lengre tid ved kai og som derfor går utover ruteproduksjonen. Dette må kunne løses ved små endringer i ruteopplegget når det gjelder liggetid på Dyrøya.

Rådmannen er av den oppfatning at godstransporten, særlig til Froan på langt nær tilfredsstillende de krav man må kunne stille til sikker og ikke minst hygienisk håndtering av matvarer, samt transport av større godsmengder. Det må her kunne finnes løsninger i samarbeid mellom AtB, FosenNamsos Sjø og private aktører på Dyrøya som f.eks. SeaShell. Dette må være på plass når nye ruter settes i drift fra 6. april og Frøya kommune v/Trafikkrådet vil gjerne innta en aktiv rolle for å komme frem til tilfredsstillende løsninger. Fra kommunens er det imidlertid et klart prinsipp at de løsninger som velges må være i regi av den transportøren som har konsesjon og uten kostnader for Frøya kommune, så lenge dette er et fylkekommunalt samband.

Interpellasjon fra Frøya Høyre

Godshåndteringen til og fra øyrekka.

Det har vært ekstra stort fokus på øyrekka og beboernes livsgrunnlag denne sommeren, både når det gjelder persontransport, parkeringsplasser, venterom og sist men ikke minst transport av varer til og fra øyrekka.

Det mest kritiske ved varetransport er transport av dagligvarer til øyrekka. Melk, brød og andre dagligvarer står utildekket på kai i påvente av transport mellom varebil og ferge. For denne sesongen er det inngått midlertidig avtale mellom Seashell og Sør-Trøndelag fylkeskommune om håndtering av fiskevarer. Løsningen på godstransport til og fra øyrekka er etter vår oppfatning langt fra løst på en tilfredsstillende måte og vi opplever at folk i øyrekka, leverandører av varer og transportører er frustrerte over situasjonen. Vi trenger å få på plass gode og varige måter å håndtere dette på, og det bør vi sørge for innen kort tid. Vi kan ikke være bekjent med å ha en ordning som ikke server folket i øyrekka bedre enn det som er tilfellet i dag.

Det er blitt forespeilet/foreslått en håndtering av godset til øyrekka, ved å gå til leie av en «godsterminal». Frøya Høyre foreslår å utrede denne mulighet og å søke samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune i denne saken. Sammen kan vi finne ei god og langsiktig løsning for håndtering av varer og gods.

Forslag:

1. Frøya kommunestyre ber rådmannen fremme en sak til neste kommunestyret med utredning om denne saken.
2. Rådmannen bes også å utrede muligheten for deling av kostnadene mellom Frøya kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune i denne saken.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret**Møtedato:****30.10.2014****Saksbehandler:****Frida Hanø Kvingedal****Arkivsaksnr:****14/1326****Arkivkode:****Møtebok****Sak nr:****132/14****Gradering:****Saken skal behandles i følgende utvalg:**

132/14

Kommunestyret

30.10.2014

ORDFØRERENS ORIENTERING**INTERPELLASJON FRA FRØYA HØYRE V/ Heidi Glørstad Nielsen****Godshåndteringen til og fra øyrekka.**

Det har vært ekstra stort fokus på øyrekka og beboernes livsgrunnlag denne sommeren, både når det gjelder persontransport, parkeringsplasser, venterom og sist men ikke minst transport av varer til og fra øyrekka. Det mest kritiske ved varetransport er transport av dagligvarer til øyrekka. Melk, brød og andre dagligvarer står utildekket på kai i påvente av transport mellom varebil og ferge. For denne sesongen er det inngått midlertidig avtale mellom Seashell og Sør-Trøndelag fylkeskommune om håndtering av fiskevarer. Løsningen på godstransport til og fra øyrekka er etter vår oppfatning langt fra løst på en tilfredsstillende måte og vi opplever at folk i øyrekka, leverandører av varer og transportører er frustrerte over situasjonen. Vi trenger å få på plass gode og varige måter å håndtere dette på, og det bør vi sørge for innen kort tid. Vi kan ikke være bekjent med å ha en ordning som ikke server folket i øyrekka bedre enn det som er tilfellet i dag. Det er blitt forespeilet/foreslått en håndtering av godset til øyrekka, ved å gå til leie av en «godsterminal». Frøya Høyre foreslår å utrede denne mulighet og å søke samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune i denne saken. Sammen kan vi finne ei god og langsiktig løsning for håndtering av varer og gods.

Forslag:

1. Frøya kommunestyre ber rådmannen fremme en sak til neste kommunestyret med utredning om denne saken.
2. Rådmannen bes også å utrede muligheten for deling av kostnadene mellom Frøya kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune i denne saken.

Svar fra ordfører Berit Flåmo:

Trafikkrådet har ved flere anledninger tatt opp godshåndteringen til/fra øyrekka med AtB, Sør-Trøndelag Fylkeskommune og FosenNamsos Sjø. Dessverre er ikke gods inkludert i det anbudet som ligger til grunn for de nye rutene, da det er godsbefrakteren som har ansvar for godset frem til mottaker. Dette har vært en utfordring, da særlig med tanke på Nordværa og fiskeleveranser herfra. I tillegg har man ikke kjøleanlegg på Dyrøya, noe som også medfører utfordringer da spesielt i sommerhalvåret. Fylkeskommunen har til slutt lyktes å få til en avtale med SeaShell for fisk fra øyrekka, men fremdeles er ikke situasjonen optimal for godstransport. Dette gjelder ikke minst godstransport utover.

Det ble derfor den 09.09.2014 avholdt et møte mellom representanter fra Trafikkrådet i Frøya og fra næringslivet i øyrekka, samt AtB, Sør-Trøndelag fylkeskommune og FosenNamsos Sjø. På møtet ble det fra FosenNamsos Sjø understreket at de skal frakte gods innenfor fastlagte rammer og kontrakter. De mener at justering av rutetider kan løse mange av utfordringene når det gjelder gods. Det er imidlertid stor variasjon av godsmengde sommer og vinter, og det blir ventetider for ferge når den må vente på at godsbilen skal levere varer. Det er derfor ikke bare tilstrekkelig lager/kjølelager som er løsningen, men at rutetidene i større grad tilpasses næringslivets behov for når varene ankommer Dyrøy og må være på plass i øyrekka. Det er fra AtB uttrykkelig sagt fra at den ruta som nå gjelder, ikke vil bli endret før 1. april 2015. Vi går imidlertid inn mot en kaldere årstid, slik at kjølebehovet ikke blir så stort i de nærmeste månedene. Det er fra næringslivet i øyrekka bedt om at man ser på endringer i ruteopplegget fra 01.04.2015 for bedre å tilpasse godsstrømmen. Det er derfor et ønske at ferga må ha avgang fra Dyrøya på mandag og fredag kl. 08.30, dette for at varene til butikkene kommer utover langt tidligere enn det som er tilfelle med dagens ruteopplegg. Det er imidlertid et ønske fra AtB at et slikt ruteopplegg bør være mandag og torsdag på grunn av arbeidstidsbestemmelse.

Dette er ikke ønskelig fra øyrekka.

Fosen Gods, Coop Mausund og Coop Sula skal arbeide opp mot Coop sentralt og Tine om disse ruteendringene som først kan igangsettes fra 01.04.15.

Ordfører, sammen med Trafikkrådet, vil selvsagt følge opp de utfordringene en har med godstransporten, slik at en ved neste ruteendring 01.04.2015 vil ha et ruteopplegg som er mer tilpasset befolkningen og næringslivets behov for gods til/fra øyrekka.

Det vil også bli satt fokus på den manglende kjøling av ferskvarer en har både ved ferjeleiet på Dyrøy og ombord på Frovær. Her må det finnes løsninger før våren/sommeren neste år.

Fra kommunens side vil det derfor bli tatt et initiativ overfor fylkeskommunen for om mulig å få på plass et kjøleanlegg på Dyrøya til neste vår, enten som en integrert del i et venterom, eller som en kjølecontainer. Det vil imidlertid fra ordfører sin side bli pekt på at dette må være et hovedansvar for fylkeskommunen, så lenge dette er et fylkeskommunalt samband.

1. Frøya kommunestyre ber rådmannen fremme en sak til neste kommunestyret med utredning om denne saken.

Svar på spørsmål 1:

Ordfører er enig i at vi skal bestille en sak til rådmannen. Ikke for å utrede saken, men for å komme med en henstilling fra kommunestyret om at fylkeskommunen får på plass kjøleanlegg på Dyrøya, og at rutetidene er tilpasset godsstrømmen fra 01.04.15.

Svar på spørsmål 2:

2. Rådmannen bes også å utrede muligheten for deling av kostnadene mellom Frøya kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune i denne saken.

Svar på spørsmål 2:

Når det ellers gjelder kostnader, så er dette helt klart fylkeskommunens ansvar.

Ordfører mener derfor at vi ikke skal utrede kostnadsdeling, men stille krav til fylkeskommunen om at nødvendige tiltak blir prioritert og gjennomført.

Berit Flåmo
Ordfører

Repr. Arvid Hammernes: Det er godt at Frøya Høyre tar opp sak som er aktuell for øyrekka. Er ikke fornøyd med ordførerens svar. Ønsker at kommunestyret bestiller sak til rådmann. Mener at det er behov for utredning og deretter en politisk behandling.

Repr. Helge Borgen: Dette er et kjent problem. Synes at ordføreren har tatt tak i dette på en ordentlig måte. Anbefaler at alle går for den bestillingen som ordfører har gitt til rådmann.

Ordfører Martin Nilsen: Ønskelig at hele godsstrømmen utredes.

Repr. Bjørnar Espnes: Er enig i at det nå er uaktuelt å snakke om kostnadsfordeling. Ønsker også at hele godsstrømmen utredes. Vi må tilrettelegge hvis vi skal ha en befolkning i øyrekka.

Interpellant Heidi Glørstad Nielsen: Ønsker å beholde pkt.1 med presisering og stryke pkt. 2.

Frøya kommunestyre ber rådmannen fremme en sak til neste kommunestyret med utredning om godshåndtering til og fra øyrekka.

Votering:

Ordførerens forslag: Falt med 18 mot 4 stemmer

Interpellantens forslag: Vedtatt med 18 mot 4 stemmer avgitt fra Pål Terje Bekken, Ann Kristin Kristoffersen, Gunn Heidi Hallaren og Torbjørn Taraldsen

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Andreas Kvingedal
Arkivsaksnr.: 12/730

Arkiv: GNR 55/90,34

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret
Formannskapet

SÆTERVÅGEN FISKERIHAVN - FULLFØRING

Forslag til vedtak:

Formannskapet viser til saksutredningen og mener at utbyggingen av Sæthervågen fiskerihavn m/flytekai må fullføres i samsvar med vedtak i kommunestyret sak 79/14. Her ligger eneste fiskerimottak på fast Frøya og som er svært viktig for fiskerinæringen i Frøya.

Manglende finansiering pga. av redusert statstilskudd for 2015 finansieres ved bruk av ubrukte lånemidler, mot tilbakeføring i 2016 når endelig avklaring om statstilskudd for 2016 foreligger.

Vedlegg:

Søknad om tilskudd fra Kystverket til fullføring av Sætervågen havn

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

Saksopplysninger:

I k-sak 79/14 ble følgende vedtak fattet når det gjelder fullføring av Sætervågen fiskerihavn:

Frøya kommunestyre viser til saksutredningen og mener at utbyggingen av Sætervågen fiskerihavn m/flytekai må fullføres. Her ligger eneste fiskerimottak på fast Frøya og som er svært viktig for fiskerinæringen i Frøya.

Med bakgrunn i nytt kostnadsoverslag og søknad om tilskudd fra Kystverket, vedtar kommunestyret å etterbevilge kr. 19.754.179.90 inkl. mva til Sæthervågen som finansieres på følgende måte:

<i>Tilskudd fra Kystverket</i>	<i>kr. 8.227.095.00</i>
<i>Momskompensasjon</i>	<i>kr. 3.821.154.00</i>
<i>Låneopptak</i>	<i>kr. 7.705.930.90</i>
<i>Til sammen</i>	<i>kr. 19.754.179.90</i>

Med bakgrunn i dette vedtaket ble det søkt om tilskudd fra Kystverket. Det ble ved Statsbudsjettet for 2015 bevilget tilskudd på kr. 1.080.000,-. Dette betyr at vi har en manglende finansiering på kr. 7.147.000,-.

Vurdering:

Vi har vært i kontakt med Kystverket og de har åpnet for at vi nå på nytt søker om tilskudd til fullfinansiering av prosjektet, da med bakgrunn i flytekaier som skal være liggekaier for fiskebåtene, samt noe utbedring av allmenningskaia. Søknaden er utarbeidet og vedlegges saksutredningen. Søknadsfrist er 1. mars og svar på søknaden vil først foreligge ved fremlegging av statsbudsjettet for 2016. Dette betyr at vi ikke har svar på om vi får fullfinansiert prosjektet i henhold til vedtatt finansieringsplan i K-sak 79/14. Kystverket har i møte med administrasjonen signalisert at de vil stille seg positiv til søknaden, da dette er en viktig fiskerihavn for Frøya. Det må også tillegges at vi i tillegg til dette prosjektet også søker om tilskudd til liggekai på Sistranda. Begge søknadene vil bli oversendt innen fristen 1. mars 2015.

Vi er nå i en situasjon hvor vi ikke har finansiering for fullføring av prosjektet i henhold til forutsetning om et statstilskudd på kr. 8.227.000,-. Vi har muligheter for å stoppe deler av prosjektet, da vi foreløpig ikke har bestilt flytekaiene, reparasjon av allmenningskai, samt dekke(asfalt) på den nye kaia. Imidlertid må utdypingen fullføres, nor som medfører en kostnad på ca. kr. 500.000,-, samt at kaia allerede er fullført eksklusive toppdekke. Fullføringen av kaia var allerede på det nærmeste fullført da statstilskuddet ble fremlagt, sli at det uansett har/vil påløpe utgifter på ca. kr. 3,9 mill. som uansett må finansieres dersom anlegget stoppes. Da vil ikke flyteakaier være bygd og heller ikke fullføring av vedlikeholdet på allmenningskaia.. I den nye søknaden som nå oversendes til Kystverket er vedlikeholdet av allmenningskaia redusert i forhold til opprinnelig budsjett, da denne reparasjonen vil bli omsøkt på et senere tidspunkt i forbindelse med den kommunale bevilgning til allmenningskaier som er lagt inn i økonomiplanperioden.

Som det fremgår ovenfor så er det fullt mulig å stoppe deler av utbyggingen i påvente av behandling av tilskuddsøknaden til Kystverket. Dette vil imidlertid medføre noe kostnadsøkning i forhold til at man har en kontinuerlig fremdrift. Uansett må man imidlertid mellomfinansiere deler av utbyggingen ca. kr. 3,9 mill før evt. innvilgning av omsøkte tilskudd.

Rådmannen er av den formening at Sætervågen fiskerihavn må fullføres som planlagt og at manglene finansiering pga. av redusert statstilskudd for 2015 midlertidig finansieres ved bruk av ubrukte lånemidler fra prosjekt som ikke er igangsatt eller hvor midler er til gode, mot tilbakeføring i 2016 når endelig avklaring om statstilskudd foreligger.

Kystverket Midt-Norge

Serviceboks 2
6025 ÅLESUND

SØKNAD OM TILSKUDD TIL KOMMUNALE FISKERIHAVNETILTAK

Viser til tidligere søknad om tilskudd datert 26.03.2009 og 25.03.2014 vedrørende oppgradering av Sæthervågen fiskerihavn.

Tiltaket er under slutføring der deler av prosjektet er / blir overtatt av kommunen i løpet av vinteren 2015.

I fbm vår søknad datert 25.03.2014 der vi søkte om tilskudd på kr. 8,227,095,- som utgjorde ca 50% av prosjektkostnadene, så fikk vi et tilsagn på kr. 1.080,000,-. Dette skulle tilsi at kommunens andel ble forhøyet med kr. 7,147,095,-. Frøya kommune er i ferd med å fullføre sin plikt/avtale med Kystverket, der kommunen ferdigstiller prosjektet i hht omsøkt tiltak.

Når det gjelder tilsagnet på kr. 1,080,000,- så er vi i ferd med å fullføre resterende utdyping av havnebassenget til ÷ 6.0 m LAT for disse midlene. Samtidig så har vi ferdigstilt den nye fiskerikaia, samt holder på å prosjektere nytt flytebryggeanlegg og ferdigstille rehabiliteringen av eksisterende almenningsskai. Dette blir utført med kun kommunal finansiering.

Vi tillater oss å søke på nytt om tilleggsbevilgning på de arbeidene som vi ikke fikk tilsagns midler på ved statsbudsjettets behandling høsten 2014.

Vi vedlegger nye kostnadsoverslag over de arbeidene som gjenstår av prosjektet, og dette er følgende:

- Bygging og ferdigstillelse av ny fiskerikai.
- Utlegging av nytt flytbryggeanlegg, totalt 80 m (60 + 20) m.
- Reparasjon av molo (etter skade i fbm anleggsperioden)
- Rehabilitering av eksisterende almenningsskai.

Tiltaket omfatter som nevnt ovenfor de resterende arbeider som gjenstår for at vår avtale med Kystverket blir overholdt. Det er svært viktig for Frøya kommune å overholde denne samarbeidsavtalen og fullføre prosjektet i hht denne avtalen. Likeså er det for brukerne av havna svært fordelaktig at dem får en oppgradert og fremtidsrettet havnefasilitet.

Frøya kommune har som mål å styrke dagens fiskerinæring ved å legge til rette med gode havneforhold. Bygge ut infrastruktur og legge til rette for en satsing innenfor kommunens fiskerimiljø som kan bidra til at det blir fortsatt attraktivt å satse innenfor næringen. Frøya kommune har som mål å være ledende som fiskerikommune og på den måten legge forholdene best mulig til rette for de som allerede er etablert og nyetableringer i yrket.

For at Frøya kommune skal nå sine prioriterte mål i tråd med nasjonale mål for maritim næringsutvikling så er vi avhengige av å søke statlige midler over statsbudsjettets kap 1062 post 60.

Frøya kommune er den største fiskerikommunen mellom Lofoten og Sunnmøre. Det er 116 registrerte fiskefartøy, herav 11 nye fartøy siden 2010. Det er registrert 136 fiskere som tilsvarer ca 3.0% av befolkningen, og det er blitt 13 nye fiskere i manntallet 2013-2014 som utgjør 10% økning.

Ved fiskemottaket Seashell AS som ligger i havna ble det ilandbrakt fisk og skalldyr samt verdien av dette de siste 3 år som følger:

Mengde (tonn) i landbrakt på stedet	Siste år	I fjor	For to år siden
	880 tonn	867 tonn	951 tonn
Verdi (mill kr) av landbrakt fisk/skalldyr	18 mill	17 mill	19 mill

Havbruk og oppdrettsnæringen er i fylkessammenheng størst i landet. Disse næringene i samråd med fiskerinæringen er storforbrukere av havna i Sæthervågen. Prosjektet er en fremtidsrettet utbygging for marin næringsvirksomhet i kommunen.

3.2 Vedlegg 2: Statistiske opplysninger

Statistiske opplysninger:	Siste år	I fjor	For to år siden
1) Antall fiskere blad A på stedet	4		
2) Antall fiskere blad B på stedet	23		
3) Antall fiskefartøyer hjemmehørende på stedet:	13	11	11
Lengde < 11 meter	10	10	10
Lengde fra 11 t.o.m. 15 meter	3	1	1
Lengde fra 15 t.o.m. 21 meter	0	0	0
Lengde fra 21 t.o.m. 28 meter	0	0	0
Lengde fra 28 meter	0	0	0
4) Mengde (tonn) ilandbrakt fisk og skalldyr på stedet	880	867	951
5) Verdi (mill kr) av ilandbrakt fisk på stedet	18 mill	17 mill	19 mill
6) Antall fiskere på stedet som drar direkte nytte av tiltaket ¹	23	20	19
7) Antall fremmede fiskere som drar direkte nytte av tiltaket ¹			
8) Antall sysselsatte på land som drar nytte av tiltaket ²	12	10	10
9) Antall hjemmehørende fartøyer som drar direkte nytte av tiltaket ¹	8		
10) Antall fremmede fartøyer som drar direkte nytte av tiltaket ¹	2		

3.3 Vedlegg 3: Kostnadsoverslag

Tilskuddssats inntil 50 %

A	Faste kaier	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
	Byggeplasskostnader/rigg	800,000,00	Vurderes
	Fylling	650,000,00	0 (vurderes)
	Plastring under kai	450,000,00	100 %
	Peler/spunt/celler	850,000,00	100 %
	Dekke med dragere	1,900,000,00	100 %
	Friksjonsplate/forankring	650,000,00	100 %
	Skjørt	0,00	100 %
	Pullere/fenderverk	550,000,00	100 %
	Lovpålagt redningsutstyr/belysning	150,000,00	100 %
	Strøm fram til kai	0,00	0
	Vann og avløp	0,00	0
	Øvrige entreprisekostnader ca 10% (Byggeledelse, uspesifiserte kostnader)	600,000,00	Vurderes
	Sum eks mva	6,600,000,00	
B	Kapitalkostnader		0
	Uforutsett (maks 15 % av A)	990,000,00	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10 % av A)	660,000,00	
	Samlet kostnad ekskl. mva	8,250,000,00	

Tilskuddssats inntil 50 %

A	Faste kaier	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
	Eksisterende almenningsskai		
	Byggeplasskostnader/rigg	50,000,00	Vurderes
	Fylling	0,00	0 (vurderes)
	Plastring under kai	0,00	100 %
	Peler/spunt/celler	0,00	100 %
	Dekke med dragere	0,00	100 %
	Friksjonsplate/forankring	0,00	100 %
	Skjørt	0,00	100 %
	Pullere/fenderverk	550,000,00	100 %
	Lovpålagt redningsutstyr/belysning	100,000,00	100 %
	Strøm fram til kai	0,00	0
	Vann og avløp	0,00	0
	Øvrige entreprisekostnader ca 10% (Byggeledelse, uspesifiserte kostnader)	70,000,00	Vurderes
	Sum eks mva	770,000,00	
B	Kapitalkostnader		0
	Uforutsett (maks 15 % av A)	115,500,00	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10 % av A)	77,000,00	
	Samlet kostnad ekskl. mva	962,500,00	

Tilskuddssats inntil 50 %

A	Utdyping	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
	Byggeplasskostnader/rigg og drift	0,00	Vurderes
	Undervannssprenging	0,00	100 %
	Mudring	0,00	100 %
	Navigasjonsinstallasjoner	0,00	100 %
	Oppmåling Kartverket	0,00	100 %
	Sjeteer	0,00	Vurderes
	Øvrige entreprisekostnader	0,00	Vurderes
	Sum ekskl. mva	0,00	
B	Kapitalkostnader	0,00	0
	Uforutsett (maks 15 % av A)	0,00	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10 % av A)	0,00	Vurderes
	Samlet kostnad eks mva	0,00	

Tilskuddssats inntil 50 %

A	Flytekaier	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
	Byggeplasskostnader/rigg og drift	150,000,00	Vurderes
	Fylling for landgang	0,00	100 %
	Flytekai inkl. landgang	1,600,000,00	100 %
	Forankring	500,000,00	100 %
	Transportkostnader	500,000,00	100 %
	Lovpålagt redningsutstyr/belysning	150,000,00	100 %
	Strøm fram til kai	100,000,00	0
	Vann og avløp	0,00	0
	Øvrige entreprisekostnader ca 10% (Byggeledelse, uspesifiserte kostnader)	300,000,00	Vurderes
	Sum ekskl. mva	3,300,000,00	
B	Kapitalkostnader	0,00	0
	Uforutsett (maks 15 % av A)	495,000,00	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10 % av A)	330,000,00	Vurderes
	Samlet kostnad eks mva	4,125,000,00	

Tilskuddssats inntil 50 %

A	Molo	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
	Byggeplasskostnader/rigg og drift	75,000,00	Vurderes
	Fylling/plastring	350,000,00	100 %
	Dekke	75,000,00	100 %
	Navigasjonsinstallasjoner	0,00	100 %
	Oppmåling Kartverket	0,00	100 %
	Øvrige entreprisekostnader (Byggeledelse, uspesifiserte kostn)	50,000,00	Vurderes
	Sum ekskl. mva	550,000,00	

B	Kapitalkostnader	0,00	0
	Uforutsett (maks 15 % av A)	82,500,00	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10 % av A)	55,000,00	Vurderes
	Samlet kostnad eks mva	687,500,00	

Totalt kostnadsoverslag

Beskrivelse	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
Faste kaier	8,250,000,00	4,125,000,00
Eksisterende almenningskai	962,500,00	481,250,00
Utdyping	0,00	0,00
Flytekaier	4,125,000,00	2,062,500,00
Molo	687,500,00	343,750,00
Total kostnad eks mva	14,025,000,00	7,012,500,00

Sistranda, 20,01,2015

Hedley Iversen
saksbehandler

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Andreas Kvingedal
Arkivsaksnr.: 13/1424

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Kommunestyret
Formannskapet
Kommunestyret

GODKJENNING AV FORPROSJEKT FOR LIGGEKAI PÅ SISTRANDA

Forslag til vedtak:

Teknisk forprosjekt for liggekai på Sistranda, datert 11.12.2014 godkjennes som fremlagt, med de endringer som er redegjort for i saksfremlegget.

Det søkes om tilskudd fra Kystverket på inntil 75 % av kostnaden som er beregnet til kr. 48.380.000,-. For å kunne få prosjektet realisert hurtigere bes rådmannen innhente tilbud på detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter så snart som mulig. Det forutsettes en fremdrift slik at prosjekteringen inkl. anbudsdokumentene skal være ferdig til utsending senest ved fremlegging av statsbudsjettet for 2016. Utgiftene dekkes over budsjettposten for liggekai på Sistranda, hvor det for 2015 er bevilget kr. 1 mill.

Vedlegg:

Teknisk forprosjekt for liggekai på Sistranda, datert 11.12.2015

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre vedtok i 2013 å utrede muligheter for en liggekai i området Nesset – Hamarvik for større båter. Det ble nedsatt en gruppe bestående av representanter fra rederinæringen, Frøya Næringsforum og kommunen. I tillegg skulle man benytte seg av kompetansen til Trondheim Havn.

Det ble tidlig klart at det mest aktuelle alternativet var på Sistranda i forbindelse med den eksisterende moloen og det ble gitt et oppdrag til Norconsult for å utarbeide et skisseprosjekt og senere et forprosjekt for en liggekai som på yttersiden hadde plass til 2 større båter, hver på inntil 100 meter, Dybden på kai skulle være på -8 meter LAT. På innsiden av kaia skulle også være muligheter for anløp av båter, men da for mindre båter og med en dybde ved kaia på -6 meter LAT.

Vurdering:

Forprosjektet er nå ferdigstilt og vi er nå i gang med å utarbeide søknad til Kystverket for tilskudd til kaia. Søknadsfrist er 1. mars for tildeling av midler i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 som behandles til høsten 2015.

Forprosjektet viser en total kostnad for hele prosjektet på kr. 42.530.000,- ekskl. mva. I siste møte i prosjektgruppa ble det fra rederinæringen vist til de restriksjoner man har når det gjelder smitteproblematikk innen oppdrettsnæringen. Fendringen på kaia er planlagt med dekkfendring, noe som er uheldig i forhold til utfordringer man har når det gjelder smittefare. Det foreslås derfor en endret fendring som vil øke kostnaden med kr. 5 mill. Rådmannen mener at dette må legges inn i kostnadene, slik at man tilfredsstiller de krav man har for å hindre smitte. I tillegg er det fra de fremtidige brukerne av kaia bedt om en økt kapasitet for uttak av landstrøm i forhold til det som er forutsatt i forprosjektet. Økt kostnad er beregnet til kr. 850.000,-.

I kommunens budsjett for 2015 er det avsatt kr. 1 mill til videre detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter, samt at det for 2016 er avsatt kr. 21,5 mill til utbygging. Det forutsettes videre et betydelig tilskuddsbeløp fra Kystverket.

I forbindelse med Kystdirektøren sitt besøk til Frøya høsten 2013 ble behovet for liggekaia understreket både fra kommunen og ikke minst rederinæringen og med bakgrunn i dette ble det så besluttet å utrede en mulighet for liggekaia.

Det prosjektet som nå foreligger er i samsvar med næringens ønske, både når det gjelder plassering og ikke minst utførelse. Ved den plassering som er valgt kan denne løsningen skape en småbåthavn helt innerst mot land under forutsetning av at småbåtforeningen foretar mudring. Dette er drøftet med småbåtforeningen som er enig i denne løsningen og som vil være med å løse deler av foreningens behov for flere småbåtplasser. Dette er et prosjekt som fullt ut må bekostes av småbåtforeningen og vil ikke berøre selve utbyggingen av liggekaia og bruken av denne.

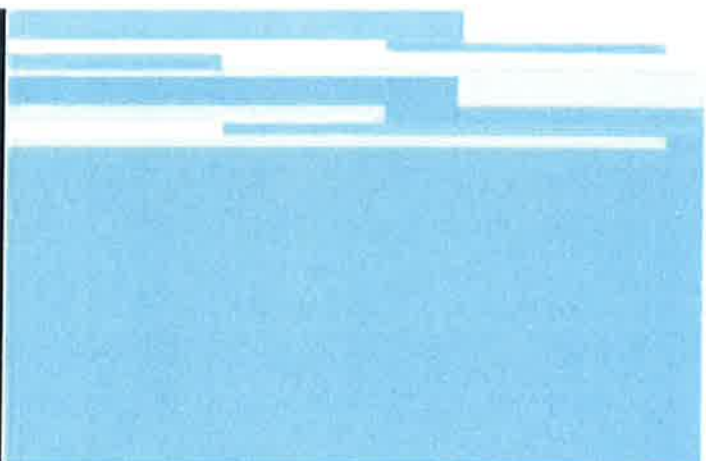
Søknad til Kystverket er som tidligere nevnt under utarbeidelse og vil bli oversendt innen fristen på 1. mars 2015. For at man ikke skal miste tid når det gjelder utbygging av liggekaia så foreslår rådmannen at de midler som er bevilget i 2015-budsjettet benyttes til detaljprosjektering, slik at prosjektet kan sendes ut på anbud så snart tilsagn om tilskudd fra Kystverket foreligger.

Frøya kommune

TEKNISK FORPROSJEKT

Liggekai Sistranda

2014-12-11 Oppdragsnr.: 814 18.82

02	11/12-2014	Teknisk forprosjekt - utsendelse	NPB	BHj	NPB
01	xx/xx-2014	Utkast	FL	BHj	BHj
Rev.	Dato:	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Innledning	4
2	Grunnlag og forutsetninger	5
2.1	Kart- og tegningsgrunnlag	5
2.2	PLASSERING	6
2.3	planstatus	7
2.4	Miljø og kulturminner	8
2.5	kulturminner	8
2.6	Referansehøyde	8
2.7	Eksisterende kaianlegg	9
2.8	Dimensjonerende båtstørrelse	9
3	Marintekniske forhold	10
3.1	Dybdeforhold	10
3.2	Vendesirkel	10
3.3	Innseilingsforhold, skjerming og strøm	10
4	Anleggsbeskrivelse	12
5	Kostnader	16
5.1	Forutsetninger	16
5.2	Kostnadsoverslag	16
6	Vedlegg	17

1

Innledning

Frøya Kommune har behov for å etablere en liggekai ved Siholmen/ Sistranda på Frøya. Over kaifront skal service og proviantering til skipene utføres. Det skal være plass til minst 2 store båter samtidig som flere mindre fartøy.

Denne rapporten omhandler beskrivelse av valgt alternativ til bygging av et kaipir som langs den ene siden er tilpasset 2 skip med lengde mellom 80 og 100 m og dypgang 7,0 m og på den andre siden fartøy med dypgang mindre enn 5 meter. Planlagt dybde ved kaifront er -8 og -6, i forhold til sjøkartnull, på henholdsvis ytre og indre side av kaipir.

Kaikonstruksjonen utformes med bølgedemping for å ha mulighet til fremtidig utbygging av bukta innenfor Liggekaia til en småbåthavn.

2 Grunnlag og forutsetninger

2.1 KART- OG TEGNINGSGRUNNLAG

I forprosjektet er følgende underlag lagt til grunn.

- Reguleringsplan-detaljregulering for Siholmen-Myratangen. Planstatus: Den del av planen hvor tiltaket ligger var vedtatt 21/6-2012.
- Dybdekart fra området, oppmålt fra GeoSubSea, datert 10.07.2007
- Dybdekart fra området, oppmålt fra Nidaros Oppmåling, datert 15.05.2013
- Det er ikke foretatt grunnboringer i nyere tid. Det er imidlertid utført boringer i 1914 og 1968 i området. På tegning 3.D.NR 2512/35 med undernr H.D NR 352-6 fra Statens Havnevesen 3 Distrikt er det vist boringer i området innenfor tenkt plassering av kaia. Disse boringene viser at det er ca 4-5 meter med løsmasser over det som er anmerket som fjell eller stein. Vi har forutsatt at dette er fjell og vi har forutsatt en løsmassemektighet på 5 meter ved beregning av pelelengder for kostnadsoppsettet.

2.2 PLASSERING

Kaien plasseres på sørsiden av eksisterende molo for Sistranda fiskerihavn som vist på vedlagte tegningsutsnitt. På samme tegningsutsnitt vises også kai bygd i 2014.

Oversiktsskisse

Kaien er planlagt bygd på sørside av eksisterende molo.
(Ikke målestokkriktig)

2.3 PLANSTATUS

Gjeldende plan for området er Siholmen/Myratangen reguleringsplan. Den søndre delen av planen der liggekaia er tenkt plassert er vedtatt den 21/6-2012. Området hvor liggekaia er plassert har reguleringsformål molo og småbåthavn på innside av molo. På selve reguleringskartet er det også avmerket for dypvannskai. I og med at det ikke bygges molo så bør det vurderes om reguleringsformålet skal omreguleres til kaiområde istedenfor molo.

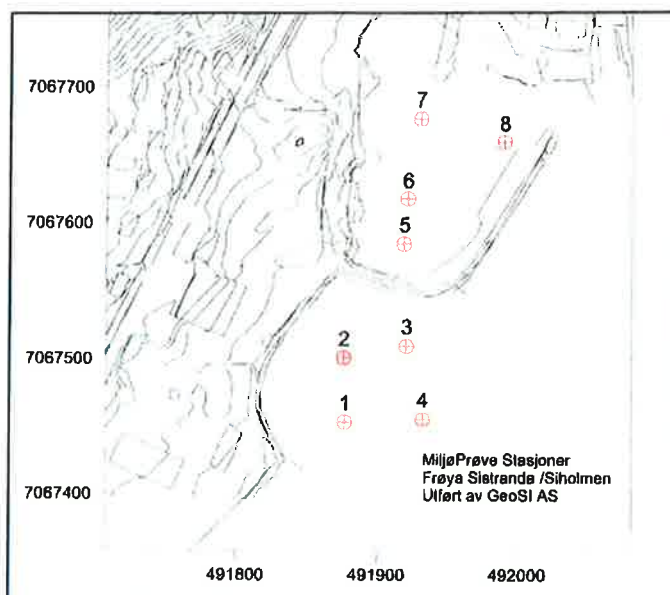
Tiltaket for øvrig tolkes å være i overenskommelse med bruk av området. Det planlegges å bygge bølgedemping på kaisidene slik at tilstrekkelig rolighet oppnås i en evt fremtidig småbåthavn på liggekaias innside.

Utsnitt av reguleringsplan for aktuelt området
Siholmen/Myratangen

2.4 MILJØ OG KULTURMINNER

I forbindelse med ny oppmåling av området i sommeren 2013, ble det tatt 4 miljøprøver for å vurdere forurensning av framtidig kaiområdet. Disse ble tatt i forbindelse med utdyping av fiskerihavnen. Det er prøve nr. 1 til 4 på figuren under som er representative for liggekaiprojektet

Miljøprøver-prøvepunkt

Resultatene ga i et prøvepunkt forurensning med TBT (tributyltinn) i tiltaksklasse III (moderat). Målt verdi på TBT var 8,8 $\mu\text{m}/\text{kg}$ mens grenseverdi for å sette i gang tiltak er på 35 $\mu\text{m}/\text{kg}$. I aktive havner er det imidlertid normalt at bunnsedimenter er noe forurensset med TBT fra tidligere aktivitet.

Ved utførelse av prosjektet må det søkes om tillatelse til mudring i henhold til forurensningsloven. Dersom en velger dumping istedenfor å ta masser i land så må dette omsøkes tilsvarende.

2.5 KULTURMINNER

Kulturminnesøk på hjemmesiden til Riksantikvaren gir ingen treff på kulturminner. Før tiltaket igangsettes må det innhentes tillatelse fra fagmyndighet.

2.6 REFERANSEHØYDE

Normalnull 1954 (NGO) legges til grunn for prosjektet.

Forskjellen mellom Normalnull (NGO-0 1954) og Sjøkartnull er 1,50 m. (Kilde: sehavniva.no)

Høyeste observerte vannstand er 2,14 NGO (3,64 m sjøkartnull), denne gjenspeiler et gjentakintervall på 71 år. (Kilde: Arne Lothe, spesialrådgiver Norconsult)

Med en levetid på 50 år, velger vi å legge overkant kaidekke på 2,5 NGO (4,0 sjøkartnull) som er tilsvarende som den nye fiskerikaia inne i havnebassenget.

2.7 EKSISTERENDE KAIANLEGG

Ved nordside av tiltaksområdet ligger fiskerihavnen. I havnen er det ca 140 meter fast kaifront hvorav ca 90 meter er bygd i 2014. I tillegg er det flytebryggeanlegg. Havnen er beskyttet med molo mot øst.

Denne moloen benyttes for tilkomst til ny liggekai.

2.8 DIMENSJONERENDE BÅTSTØRRELSE

Dimensjonerende lengde og dypgang er oppgitt av mulig bruker av kaia.

Eksempel på aktuelt skip er Ro Fjell

For Ro Fjell er:

- Lengde (LOA): 88 m
- Dypgang: maks 6,8 m. => Nødvendig dybde ved kaifront der disse 2 skal ligge settes lik 8 m i forhold til sjøkartnull (-9,5 NGO).

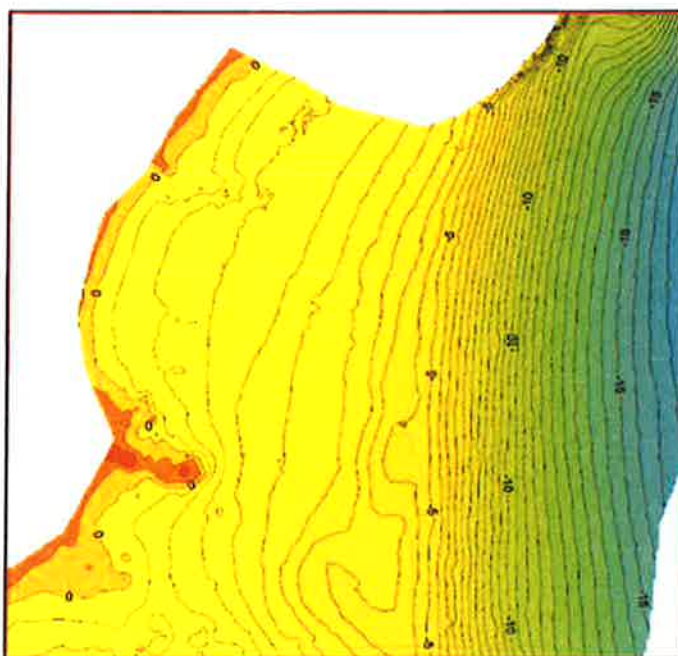
Det er lagt til grunn 2 fartøy av denne størrelse. I tillegg skal det være mulighet for at mindre fartøy med dypgang inntil 5 meter skal kunne ligge til kai samtidig som de 2 større fartøyene.

- Dypgang: for mindrefartøy maks 5 m. => Nødvendig dybde ved kaifront der disse skal ligge settes lik 6 m i forhold til sjøkartnull (-7,5 NGO).

3 Marintekniske forhold

3.1 DYBDEFORHOLD

Dybdekart utarbeidet av GoeSubSea, rådata er innsamlet 10. juli 2007 og vanddyb er relatert til NN1954 (NGO-0).

Kartutsnitt fra sjøbunnskartlegging utført i 2007.

3.2 VENDESIRKEL

Det er tilstrekkelig med plass for dimensjonerende skip til å snu utenfor kaiområdet.

3.3 INNSEILINGSFORHOLD, SKJERMING OG STRØM

Det er god plass til å komme seg til kaias ytterside både fra nord- og sørlige retning. For båter som skal ligge på kaias innside vil det være begrenset plass for manøvrering og det må påregnes at båtene bakker inn mot kai eller ut i fra kai. Det mudres ut tilstrekkelig til at en båt kan passere båt som allerede ligger til kai ved pirens ytterste del.

Planlagt kai ligger lite skjermet mot vind fra nordøst, men bølgehøyde er beregnet å være akseptabelt for å benytte liggekaia i de fleste tilfeller.

God plass for innseiling.

4

Anleggsbeskrivelse

Generelt

I skisseprosjektet så vi på to mulige utbyggingsalternativer for Frøya kommune. Alternativ 1 var utfyllt molo med en rekke dykdalber. Alternativ 2 var en betongpir fundamentert på utstøpte stålrørspeler. For videre planlegging i dette forprosjekt er alternativ 2 med peler, bjelker og betongdekke valgt. Bredden på piren er satt til 6 m.

Ved kaia skal det være 2 store fartøy (80-100 meter) og flere mindre fartøy samtidig. Det planlegges slik at de 2 store fartøyene plasseres på pirens utside, mens de mindre fartøyene plasseres på pirens innside.

Med tanke på framtidig utvikling og ønske om å etablere en småbåthavn innerst i bukta er det lagt inn kontinuerlige fendervegger på kaipiren. Disse skal fungere som bølgedemper og skjerm bukta for bølger.

Plassering av kai

Kaien plasseres slik at dybde -8 Sjøkartnull oppnås på yttersiden, se tegning 5141882-200 rev 02. Området innenfor kaien for de mindre fartøyene utdypes til kote -6 sjøkartnull. Dette feltet er av en slik bredde at fartøy kan passere fartøy som allerede ligger til kai. Et mindre felt på kaias ytterside må utdypes for å oppnå dybde på -8 sjøkartnull. Alternativet er å flytte kaia litt ut, men dette vil medføre en kostnadsøkning på kaikonstruksjonen inn mot landfeste. I og med at det skal mudres på innsiden av kaien så vil den begrensede utdypingen på yttersiden være lønnsom i forhold til å flytte ut hele kaien når mudringsutsyr allerede er tilstede på plassen.

Peler - pelelengde

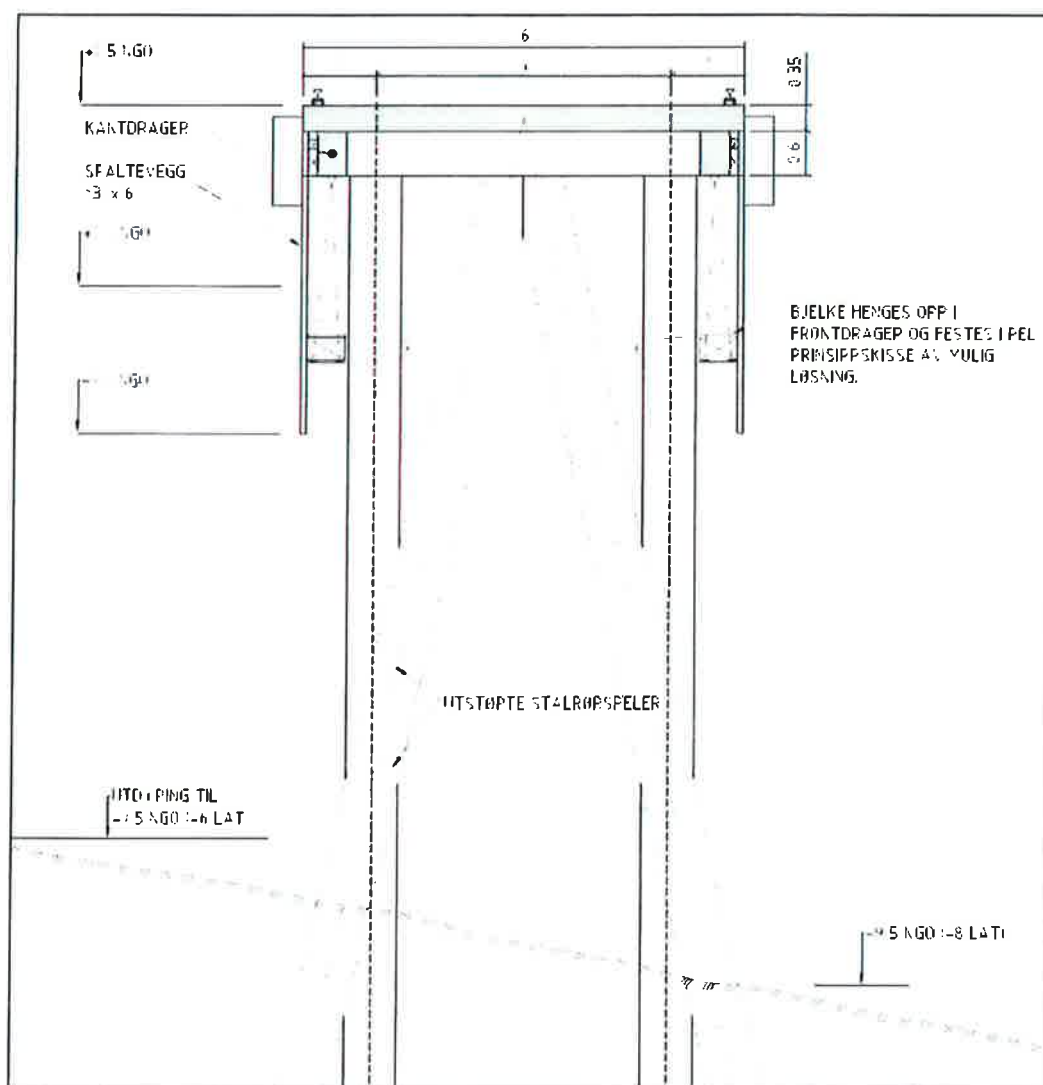
Som fundamentering av kaia benyttes vertikale utstøpte stålrørspeler som er rammet til fjell. Basert på tegning 3.D.NR 2512/35 med undernr H.D NR 352-6 fra Statens Havnevesen 3 Distrikt (se forutsetninger i kapittel 2) ser vi at det i området innenfor kaia er boringer som viser en løsmassemektighet på ca 4-5 meter. Basert på dette har antatt at fjellet ligger 5 meter under sjøbunn der kaia ligger.

Kaikonstruksjon

På pelene støpes det tverrgående og langsgående bjelker med betongdekke. Horisontalkrefter planlegges tatt opp via skråpeler som er rammet ned til fjell. Peler hvor strekkrefter kan oppstå utstyres med hul fjellspiss og nedboring av forankringsdybler/stag til fjell.

For kostnadsberegningene er det lagt til grunn en lengde på betongpiren lik 180 m. Kaia deles opp med fuger. Dette utføres ved at kaia lages i seksjoner som hver enkelt er separat stabil for opptak av krefter. Seksjonene kobles sammen slik at kaia blir kontinuerlig i hele sin lengde.

For detaljer se snitt under

Utsnitt fra tegn. 5141882-200 revisjon 02, snitt

Fendring

Kaifronten fendres både på begge sider med store dekk i aksene der vertikale peler står og med noe mindre dekk i aksene der skråpeler står. Dette for å redusere påhengskrefter langs kaifront hvor det ikke er vertikalepeler under.

Fortøyning

På kaias ytterside plasseres 8 stk 50 T pullere med ca 24 meter avstand mellom hver. På kaias innerside plasseres 15 stk 20 T pullere med ca 12 meter avstand mellom hver.

Lastbilde på kaianlegget

Jevnt fordelt nyttelast settes til 20 kN/m^2

Utdyping

På kaias innside foretas det en utdyping til kote – 7,5 NGO (-6 Sjøkartnull). På kaias ytterside vil det være tilstrekkelig dybde i det meste av kaias lengde, men et mindre felt helt i nordenden av kaia utdypes for å oppnå en dybde ned til – 9,5 NGO (- 8 Sjøkartnull). Omfanget av dette er vis på tegning 514-18-82-200. Utdypingsarealet utgjør ca 6000 m².

Basert på grunnboringer fra 1914 og 1968 kan det se ut som om hoveddelen av utdypingen er løsmasser som kan mudres. Boringene i området viser fjell eller stein på kote -6 til – 7 spring lavvann. Dette tilsvarer ca kote – 7,5 til – 8,5 NGO. Det skulle tilsi at forventet fjellnivå er ca utdypingsnivået. I kalkylen er det inkludert for en stipulert mengde med undervannsprenging for å ta hensyn til usikkerhet med fjelldybden. Det må påregnes at denne utsprenningen i hovedsak er flåsprenging.

Masser fra utdyping er i forprosjektet antatt å være rene. Dette er basert på prøvetaking i 2013. Da var det tatt 4 miljøprøver i området liggekaia er planlagt og disse prøvene viste at massene var rene. I forprosjektet er det inkludert for at massene blir tatt på land og lagret i lokalt deponi. En mulig utnyttelse er å benytte massene til utfylling i strandsonen innenfor kaia, men dette er ikke en del av forprosjektet.

Molo / Utfyllinger

Ved landfeste av kaia er det tatt med fyllingsarbeider og plastring av moloen for å sikre landkar inn på molo og en adkomst ut til kaia.

Sikkerhetsutstyr

Det er tatt med kostnader for ledere og omløpende kaifrontlist. Kaiområdet skal belyses tilstrekkelig.

VA-anlegg

Det er tatt med fremføring av vann og strøm fra eksisterende anlegg ved ny kai i fiskerihavna og ut til 4 punkter fordelt på kaia. Tilkoblingspunkt for vann er forutsatt å være tilkobling til

vannledning til vannkum i veikryss ved begynnelse av moloen. Total lengde med vannledning som er inkludert i kalkylen er 300 meter.

El-anlegg

I kalkylen er det lagt til grunn 5 belysningspunkter i stolper langs kaia. Videre er det lagt inn 4 strømuttak langs kaifront med 32 A kapasitet. Det er forutsatt at eksisterende trafo kan levere tilstrekkelig med strøm for dette anlegget. Dersom så ikke er tilfellet tilkommer det kostnader med dette. Grøfter og kabler for strøm er inkludert i kalkyle.

5 Kostnader

5.1 FORUTSETNINGER

Kostnadene er satt med utgangspunkt i enhetspriser fra tilsvarende prosjekter. Prisnivå høst 2014. Grunnerverv er ikke inkludert.

Skal arbeidet videreføres anbefaler vi at det utføres grunnundersøkelser for å fremskaffe opplysninger om grunnforhold og dybde til fjell. Kostnader for geotekniske undersøkelser er tatt med i kostnadsoverslaget. I kostnadsoppsettet etter kystverkets mal er dette plassert under "Faste kaier øvrige entreprisekostnader"

Strøm frem til kai er med som egen post, men i tillegg er det med en post på 220 000,- NOK eks MVA for strømledning og fire strømmuttak (32 A) langs kaifront under "Faste kaier øvrige entreprisekostnader"

5.2 KOSTNADSOVERSLAG

Kostnadsoverslaget gir disse anleggskostnadene. Alle tall er i norske kroner eks MVA

Beskrivelse	Kostnad
Faste kaier	33 440 000
Utdyping	7 420 000
Flytekaier	I/A
Molo	1 670 000
Total kostnad eks MVA	42 530 000

For mer detaljert oppsett vises det til vedlagte:

- Poster i kostnadskalkyle teknisk forprosjekt.
- Kostnadsoverslag for forprosjekt satt opp i henhold til mal fra Kystverket om søknad om tilskudd til kommunale fiskerihavntiltak

6 Vedlegg

- Tegning av kaia, plan og snitt – Tegningsnr.: 5141882-200-rev 02
- Poster i kostnadskalkyle teknisk forprosjekt
- Kostnadsoverslag etter Kystverkets oppsett for søknad om tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak.

Liggekai Sistranda POSTER I KOSTNADSOVERSLAG TIL
FORPROSJEKT ENKEL SKISSEPROSJEKT
BETONGPIR med utdyping på innsiden

Utført av: NPB

Dato: 11-12-2014

		Enhet
0	Rigg og drift eks utdyping	%
	Drift utdyping	%
	Drift Molo utbedring	RS
1	Grunnarbeider	
1.1	Utdyping	
	Mudring/sprenging og masseflytting-løsmasse	m ³
	Mudring/sprenging og masseflytting-fjell (flåsprenging)	m ²
	Rigg av lekter med mudderapparat	RS
	Sprenging og masseflytting-fjell (flåsprenging)	m ³
1.2	Tilkomst via molo	
	Utfyllingsarbeider overgang til molo	m ³
	Dekke	RS
2	Pelearbeider	
	Vertikale peler	m
	Skrå peler	m
	Dybler til strekkpeler	stk
	Pelespiss	stk
	Betong til alle peler	m ³
	Armering til peler	kg
	Rigg av pelelekter	RS
	Oppstilling	stk
	Innmeisling i fjell	stk
	Kapping av peler	stk
	PDA målinger for pelearbeidene	stk
3	Betongarbeider	
3.1	Betongpir	
	Forskaling	m ²
	Armering	kg
	Betong	m ³
	Avtrekking/kosting	m ²
	Innstøpningsgods for kaifrontlist	stk
	Overgang til molo i betong	RS
4	Kaiutrustning	
4.1	Kai	
	Kaifrontlist	lm
	Puller 20 t	stk
	Puller 50 t	stk
	Fendring (32 store dekk/32 mindre dekk)	stk
	Leidere	stk
4.2	Vann og avløp	
	1 kumme	stk

Liggekai Sistranda POSTER I KOSTNADSOVERSLAG TIL
 FORPROSJEKT ENKEL SKISSEPROSJEKT
 BETONGPIR med utdyping på innsiden

Utført av: NPB

Dato: 11-12-2014

	Enhet
Vannledning	m
Tilknytning	RS
Spyling, rensing, des	RS
Trykkprøving	RS
Vannuttak	stk
4.3 Strøm/belysning	
Belysning	stk
Fordeling	RS
Rør og kummer+grøft	RS
Strømuttak	RS
4.4 Bølgedemping	
Trebjelker	lm
Festemidler	RS
Spaltevegg	m2
Sum spesifiserte kostnader + rigg	
Uspesifiserte kostnader	%
Sum	
Uforutsette kostnader	%
Entreprisekostnad	
Geoteknisk undersøkelse	RS
Generelle kostnader, prosjektering, byggeledelse	%
Anleggskostnad eks. mva.	

Kostnadsoverslaget er i satt opp i henhold til mal fra Kystverket om søknad om tilskudd til kommunale fiskerihavntiltak

	FASTE KAIER	Kostnad	Tilskudds- grunnlag
A	Byggeplasskostnader/rigg	2 910 000	Vurderes
	Fylling	0	0 (vurderes)
	Plastring under kai	0	100 %
	Peler/spunt/celler	9 690 000	100 %
	Dekke med dragere	6 460 000	100 %
	Friksjonsplate/forankring	280 000	100 %
	Skjørt	3 900 000	100 %
	Pullere/fenderverk	1 040 000	100 %
	Lovpålagl redningsutstyr/belysning	1 180 000	100 %
	Strøm fram til kai	170 000	0 %
	Vann og avløp	310 000	0
	Øvrige entreprisekostnader	810 000	Vurderes
	Sum ekskl. mva.	26 750 000	
B	Kapitalkostnader		0
	Uforutsett (maks. 15% av A)	4 010 000	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10% av A)	2 680 000	Vurderes
	Samlet kostnad ekskl. mva.	33 440 000	

	UTDYPING		Tilskudds- grunnlag
A	Byggeplasskostnader/rigg og drift	1 010 000	Vurderes
	Undervannssprenging	2 800 000	100 %
	Mudring	2 130 000	100 %
	Navigasjonsinstallasjoner	0	100 %
	Oppmåling Kartverket	0	100 %
	Sjøteer	0	Vurderes
	Øvrige entreprisekostnader	0	Vurderes
	Sum ekskl. mva.	5 940 000	
B	Kapitalkostnader		0
	Uforutsett (maks 15% av A)	890 000	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10% av A)	590 000	Vurderes
	Total kostnad ekskl. mva.	7 420 000	

	MOLO		Tilskudds- grunnlag
A	Byggeplasskostnader/rigg og drift	110 000	Vurderes
	Fylling/plastring	1 120 000	100 %
	Dekke	110 000	100 %
	Øvrige entreprisekostnader		Vurderes
	Sum ekskl. mva	1 340 000	
B	Kapitalkostnader		0
	Uforutsett (maks 15% av A)	200 000	Vurderes
	Planlegging/prosjektering (maks 10% av A)	130 000	Vurderes
	Total kostnad ekskl. mva.	1 670 000	

Totalt kostnadsoverslag

Beskrivelse	Kostnad	Tilskuddsgrunnlag
Paste kaier	33 440 000	
Utdyping	7 420 000	
Flytekaier	I/A	
Molo	1 670 000	
Total kostnad eks MVA	42 530 000	

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Andreas Kvingedal
Arkivsaksnr.: 14/89

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Formannskapet

SALG AV TOMT NR. 20 OG 21 I HAMMERVOLDEN BOLIGFELT

Forslag til vedtak:

Frøya kommune selger tomt nr. 20 og 21 i Hammervolden boligfelt til Riiber Eiendom AS til en pris på kr. 180.000,- med tillegg av omkostninger i forbindelse med eiendomsoverdragelsen.

Det forutsettes at det igangsettes bygging på tomta innen 2 år fra tildelingsdato. Dersom ikke bygging er igangsatt innen 2 år faller tomta tilbake til kommunen og kjøper får tilbakebetalt kjøpesummen med fradrag av omkostninger for tinglysing av skjøte.

Vedlegg:

Mail fra Eiendomsmegler 1 med opplysninger om innkommet bud
Kopi av kunngjøring i Hitra-Frøya
Utsnitt av reguleringsplan for Hammervolden boligfelt
Særutskrift fra møte i Formannskapet, sak 24/14 den 05.2014.

Saksopplysninger:

I Hammervolden boligfelt er det to tomter som er svært små og som i formannskapssak 24/14 ble vedtatt sammenslått til en tomt. Tomta skulle så utlyses med en minstepris på kr. 210.000,-.

Vurdering:

Tomta har vært utlyst på Finn.no og det ble da mottatt et bud på kr. 150.000,- fra Riiber Eiendom AS. Dette budet ble formannskapet orientert om i november og budet ble ikke godkjent. Det ble i denne sammenheng bedt om at tomta ble særskilt annonsert i Hitra-Frøya for evt. få den bedre kunngjort overfor private kjøpere. Kopi av kunngjøring er vedlagt saken.

Etter denne kunngjøring ble det mottatt nytt bud fra Riiber Eiendom AS på kr. 180.000,-. Ingen andre bud er innkommet.

Rådmannen tilrår derfor at budet på kr. 180.000,- + omkostninger fra Riiber Eiendom AS aksepteres, med betingelser om at det må igangsettes bygging på tomte innen 2 år fra tildelingsdato.

Andreas Kvingedal

Fra: Eskil Wahl <eskil.wahl@em1mn.no>
Sendt: 5. februar 2015 20:51
Til: Andreas Kvingedal
Emne: Tomt hammervolden

Hei.

Jeg har nå mottatt signert forlengelse fra Ordføreren.

Kan nå formidle formelt at Riiber Eiendom har forhøyet sitt bud på denne tomten til 180.000,-

Han ønsker en rask avklaring; men ikke satt noen tidsfrist.

Vennlig hilsen

EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS - Hitra / Frøya

Eskil Wahl
Avdelingsleder / Megler
Mobil: 40605605 E: eskil.wahl@em1mn.no

Norges Beste
Arbeidsplasser
Norway

Hamarvik / tomt

EiendomsMegler 1
NEDERLAND

Tomt i et barnevennlig og populært boområde på Hamarvik. Gangvei til oppvekstsenter og butikk med post. Fine turområder og sjø i nærheten.

Boligtype: Boligtomt
Adresse: Hammarvolden boligfelt,

7263 Hamarvik

Prisantydning: 210 000,- + omk.

Tomt nr 20 og 21 i Hammarvolden boligfelt som såles sammen til en boligtomt med mulighet for bygging av inntil 2 boligenheter.

Kontakt: Esbjørn Wahl
Tlf: 40 60 66 06
Visering: Ta kontakt for info

gbruk

10/3

TOMTNR22

Grense B. Hammervold (10/116)
og FROIA KOMMUNE (10/240)

TOMTNR21

ca 500 m²

frittl. småhus

4.5 daa

ca. 700 m²

TOMTNR20

fritidsbeb.

2.2 daa

TOMTNR15

10/116

fritidsbeb.

3.0 daa

TOMTNR19

TOMTNR18

TOMTNR16

TOMTNR17

TOMTNR5

TOMTNR6

jord-/skogbruk

0.6 daa

TOMTNR11

frittl. småhus

1.7 daa

TOMTNR10

TOMTNR7

frittl. småhus

2.7 daa

TOMTNR9

frittl. småhus

1.5 daa

TOMTNR8

Belig/Fritidshus

1.5 daa

gsegrense mot sjø

1.5 daa

Område for fiskeri

Reguleringsplan.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet

Møtedato:

05.02.2014

Saksbehandler:

Andreas Kvingedal

Arkivsaksnr:

14/89

Arkivkode:

Møtebok

Sak nr:

24/14

Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

24/14

Formannskapet

05.02.2014

SØKNAD OM KJØP AV TOMT NR. 20 OG 21 I HAMMERVOLDEN BOLIGFELT

Vedtak:

Formannskapet viser til saksutredningen og vedtar at tomt nr. 20 og 21 i Hammervolden boligfelt slås sammen til en boligtomt med mulighet for bygging av inntil 2 boligenheter. Tomten utlyses for salg snarest og med en minstepris på kr. 210.000,-.

Rådmannen gis fullmakt til å inngå kjøpekontrakt med høystbydende over kr. 210.000,- og med betingelse om at det igangsettes bygging på tomten innen 2 år etter at kjøpekontrakt er inngått.

Dersom det etter en budrunde ikke oppnås minstepris, så legges saken frem for formannskapet på nytt for endelig avgjørelse om bud under minstepris skal aksepteres.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Formannskapet viser til saksutredningen og vedtar at tomt nr. 20 og 21 i Hammervolden boligfelt slås sammen til en boligtomt med mulighet for bygging av inntil 2 boligenheter. Tomten utlyses for salg snarest og med en minstepris på kr. 210.000,-.

Rådmannen gis fullmakt til å inngå kjøpekontrakt med høystbydende over kr. 210.000,- og med betingelse om at det igangsettes bygging på tomten innen 2 år etter at kjøpekontrakt er inngått.

Dersom det etter en budrunde ikke oppnås minstepris, så legges saken frem for formannskapet på nytt for endelig avgjørelse om bud under minstepris skal aksepteres.

Vedlegg:

Kart i målestokk 1:1000, samt utsnitt av reguleringsplan

Saksopplysninger:

I Hammervolden boligfelt er det nå 2 tomter som ikke er solgt, med unntak av de tomter som grunneierne som solgte feltet har beholdt. De to tomtene som er ledige er tomt nr. 20 og 21.

I reguleringsplanen er disse regulert som to tomter på henholdsvis 1220 m²(nr. 20) og 1150 m²(nr. 21). Arealene som kommunen kjøpte fra grunneierne ble først fradelt etter at boligfeltet var ferdig regulert. I forbindelse med kartforretningen ble det så oppdaget at den østre grense for eksisterende bolighus Gnr. 10, bnr. 116 lå ca. 10 meter lengre mot øst enn det som er vist på kartet. Dette medførte at tomt nr. 20 ble redusert til ca. 700 m² og tomt nr. 21 redusert til ca. 500 m². Dette betyr at med begrensninger som byggegrense mot nabo medfører(4 meter) vil disse tomtene være svært vanskelig å bebygge når man skal ta hensyn til selve boligen og garasje m/biloppstillingsplass. Det har derfor ikke vært interesse for disse tomtene.

Vurdering:

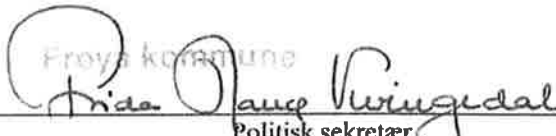
Vi har nå fått en henvendelse fra Riiber Eiendom AS om kjøp av begge tomtene og at disse kan slås sammen til en enhet. Tomtene vil da bli bedre å bebygge, da man slipper å ta hensyn til byggegrensa mellom de to tomtene og den nye tomten kan utnyttes bedre. Et annet forhold er at dersom tomt nr. 20 blir bebygget, så vil det bli lite attraktivt å bebygge tomt nr. 21 som ligger i bakkant. Det må også tillegges at i østgrensa til tomt nr. 20 og 21 ligger også hovedvannledning og avløp, som også vil legge begrensning i det arealet som kan bebygges.

Boligfeltet ble utlagt for salg i 2006 og tomt nr. 20 og 21 har som følger av de endrede grenser ikke blitt solgt som følge av dette. Rådmannen vil derfor tilrå at tomtene sammenslås og selges som en enhet og at den kan bebygges med inntil 2 boenheter. Det tilrås at reguleringsplanen endres og at tomten utlyses på nytt.

Rådmannen tilrår at det ikke inngås kjøpekontrakt med Riiber Eiendom A/S uten at den sammenslåtte tomten utlyses på det åpne marked. Dette ut fra at en slik tomt aldri har blitt tatt med i de kart som gis ut ved henvendelse om tomter i Hammervolden. Riiber Eiendom får da muligheter til å gi inn bud på tomten i likhet med andre interessenter. Tomten utlyses med en minstepris som er lik tomtepris tilsvarende pris for en tomt(kr. 210.000,-) og selges til høystbydende. Rådmannen gis fullmakt til å inngå kjøpekontrakt med høystbydende over minstepris og med betingelse om at det må igangsettes bygging på tomta innen 2 år fra inngåelse av kontrakt.

Rett utskrift bevitnes:

Dato: 06.02.14

Froya kommune
Politisk sekretær

Utskrift til: Saksbehandler Andreas Kvingedal for videre oppfølging av saken.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Jan Otto Fredagsvik
Arkivsaksnr.: 15/175

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

VEINAVN PÅ FRØYA - VIDERE ARBEID

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret viser til arbeidet med veinavn og til innsigelser og innspill som er kommet etter at klagefristen var ute.
2. Da leder av navnekomiteen har trukket seg, vedtar kommunestyret å legge ned komiteen.
3. Kommunestyret ber rådmannen følge opp saka, avholde møte med grendelagene og fremme endelig sak for formannskapet.

Vedlegg:

Ingen.

Saksopplysninger:

Arbeidet med veinavn på Frøya ble igangsatt i 2003. Arbeidet stoppet opp og ble gjenopptatt i 2011. Komiteen er nær slutføring av arbeidet. I 2014 begynte de første veiskiltene å komme opp. Umiddelbart førte dette til reaksjoner og diskusjoner i flere grender, og ordfører og rådmann har mottatt flere innspill. Ordfører ba rådmannen se på saka, og formannskapet ble orientert om situasjonen i møte 14.januar d.å. Etter denne orienteringen trakk leder av komiteen, Helge Borgen, seg fra komiteen.

Vurdering:

Navnekomiteen har hatt en stor og til dels vanskelig jobb. Det er mange avveininger som må gjøres, bl.a. i møte mellom det som til daglig har vært brukt som veinavn, rettskrivingsleder og faglige råd fra språkrådet.

Rådmannen tar til etterretning at flere grendelag mener de har fått for lite informasjon og muligheter til innspill underveis i navneprosessen. Det er også skapt tvil om språkrådets rolle og mandat.

Etter som Helge Borgen har trukket seg fra komiteen, finner rådmannen det formålstjenlig å legge ned komiteen. Helge Borgen er også leder av hovedutvalget for drift, der prosjektet har vært politisk forankret. Ut fra denne situasjonen, finner rådmannen det riktig å legge ned navnekomiteen og at ansvaret for endelige vedtak nå legges til formannskapet.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Beathe Sandvik Meland
Arkivsaksnr.: 14/1335

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

VEDR. FORDELING AV KONSESJONSVEDERLAG FOR NYE OPPDRETTSTILLATELSER I 2014

Forslag til vedtak:

Vedlagte brev sendes fra Frøya kommune til Hitra kommune som tilsvarende til deres brev av 12.12.14 i sak om konsesjonsvederlag for nye oppdrettstillatelser. (Deres arkivsak 2014/2221-10)

Vedlegg:

Brev til Hitra kommune

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre gjorde i sak 134/14, 30.10.14 følgende enstemmige vedtak

1. Kommunestyret i Frøya kommune slutter seg ikke til modell for fordeling av vederlag for tildeling av grønne oppdrettstillatelser i 2014 slik den ble foreslått av Strategigruppen i Kysten er klar 26.08.14.
2. Etter kommunestyrets oppfatning følger ikke avtaleforslaget i tilstrekkelig grad opp regjeringens ambisjoner om å gi vertskommunene en større andel av salgsinntektene ved nye oppdrettskonsesjoner.

Frøya kommune mottok den 12.12.14 kopi av brev sendt fra Hitra kommunestyre til «kysten er klar» vdr samme sak.

Frøya kommune har nå formet et tilsvarende i saken. Forslag til brev ligger vedlagt.

FRØYA KOMMUNE

Kraft og mangfold

HITRA KOMMUNE
ved ordfører

7240 FILLAN

Deres ref.

Vår ref.

14/1335/bfl

Arkivkode

Sted, dato

Sistranda, 10.02.2015

VDR KONSESJONSVEDERLAG FOR NYE OPPDRETTSTILLATELSER I 2014 - SVAR FRA FRØYA KOMMUNE

Det vises til «Melding om vedtak» – fattet av Hitra kommunestyre i sak 113/14 i møte den 11.12.2014.

Frøya kommune ved ordfører har orientert kommunestyret om nevnte vedtak. Frøya kommune behandlet saken i formannskap den 17. februar og vedtok at ordfører gir skriftlig tilbakemelding til Hitra kommune.

Det registreres at Hitra kommune uttrykker skuffelse. Det refereres til den modellen som ble foreslått av «kysten er klar», der fire av de samarbeidene kommuner fattet et negativt vedtak. Dette oppfattes som et «alvorlig tillitsbrudd». Det er også med stor bekymring at det i vedtaket sies at slik denne saken har utviklet seg, har den blitt en trussel for videre samarbeid.

Det er kommunestyret som innenfor den myndigheten som er gitt i kommuneloven, er suveren til å fatte vedtak. Det er ingen samarbeidsfora som kan forskutter vedtak i kommunestyret.

Undertegne påpekte nettopp dette da saken ble drøftet i «Kysten er klar» samarbeidet.

Det er grunn til å være enig i at ordningen ikke er robust nok til å ivareta helheten og kan derfor føre til at kommuner langs kysten opplever en urettferdig fordeling. Det er likevel å håpe at våre kommuner ikke settes opp mot hverandre, men evner å se de felles interesser og fordeler i et nært og godt samarbeid videre.

Frøya kommune vil også påpeke at de beklager den måten Hitra kommune beskriver og tolker SALMAR sitt valg av fordeling av nye konsesjoner.

Det viser til tidligere behandling i Frøya kommunestyre, den 30.10.14, der det enstemmig ble fattet følgende vedtak:

1. Kommunestyret i Frøya kommune slutter seg ikke til modell for fordeling av vederlag for tildeling av grønne oppdrettstillatelser i 2014 slik den ble foreslått av Strategigruppen i Kysten er klar.

2. Etter kommunestyrets oppfatning følger ikke avtaleforslaget i tilstrekkelig grad opp regjeringens ambisjoner om å gi vertskommunen en større andel av salgsinntektene ved nye oppdrettskonsesjoner.

Hitra kommune ber om at kommunene som fattet negativt vedtak ser at det ble feil og omgjør sine vedtak.

Frøya kommune kan ikke se at det har kommet ny informasjon som vil føre til at kommunestyret vil fattet annet vedtak.

Med hilsen
Frøya kommune

Berit Flåmo
Ordfører

Gjenpart:

Kopibok, Arkiv
«Kysten er klar» ved Leif Harald Hansen
Agdenes kommune
Bjugn kommune
Hemne kommune
Osen kommune
Rissa kommune
Roan kommune
Snillfjord kommune
Ørland kommune
Åfjord kommune

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Maciej Karpinski
Arkivsaksnr.: 15/164

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

FRIVILLIGSENTRALEN - STYREMEDLEMMER

Forslag til vedtak:

Frøya kommune velger følgende representanter med vara til styret i Frøya i Frivilligsentralen.

-
-
-
-

Formannskapet ber rådmannen legge fram forslag til valgkomite med mandat.

Vedlegg:

1. Melding om avgang av styret i FFS
2. Vedtekter for frivilligsentralen

Saksopplysninger:

Frøya kommune overtok i 2012 Frøya frivilligsentralen og er derfor juridisk eier av sentralen. Frivilligsentralen er organisert under virksomhet «Kultur og næring» og drives av daglig leder som har virksomhetsleder som sin nærmeste overordnet. Frivilligsentralen har eget styre og dette styret er sentralens øverste organ mellom årsmøtene.

I kommunalt eid sentral er det kommunestyret som formelt er årsmøtet, men dette ansvar og myndighet kan kommunestyret delegere til et underordnet organ, for eksempel formannskapet.

Styret er sentralens øverste organ mellom årsmøtene. Styrets ansvar og myndighet fastsettes i vedtektene og dette innebærer bl.a. budsjett- og regnskapsansvar, arbeidsgiver- og driftsansvar, samt ansettelse av daglig leder.

Desember 2014 har styret levert et brev til kommunen om sin avgang (vedlegg 1). Det er derfor nødvendig med utnevnelse av et nytt styre for Frivilligsentralen. Ifølge de nye vedtektene skal styret bestå av 7 representanter hvorav 4 utnevnes av kommunen, 2 av

frivilligheten og 1 ungdomsrepresentant (vedlegg 2 – vedtekter). Forslag til representanter blir lagt frem i møtet.

I dag er det ikke opprettet valgkomite, det kan føre til uklare forhold knyttet til fremtidige valg av nye representanter til styret.

Vurdering:

Det er sendt ut innkalling til årsmøte til Formannskapet. Årsmøtet skal nå velge representanter til et nytt styre som vil bestå av 7 medlemmer (se vedtekter).

Det nye styret konstituerer seg selv og velger leder.

Rådmannen foreslår at det blir opprettet en valgkomite med tilhørende mandat.

Rådmann i Frøya kommune
Årsmøtet v. Ordfører
Virksomhetsleder for kultur og næring

Melding om avgang av styret ved Frøya frivilligsentral.

Det varsles herved om at styret ved Frøya frivilligsentral går av.
Hovedårsaken til dette ligger blant annet i vedtak om budsjett for 2015.

Frøya frivilligsentral har siden 2012 jobbet med å få synliggjort sentralens rolle i Frøya-samfunnet. Dette er tydeliggjort via sentralens handlingsplan hvor målsetting og prioriteringsområder skisseres. Styret har også utarbeidet en aktivitetsplan, som særlig prioriterer tilbud for eldre, ungdom og våre fremmedspråklige.

Styret har lagt vekt på nasjonale føringer og retningslinjer når det gjelder prioriteringer av aktiviteter, noe som gjenspeiles i vårt forslag til budsjett.
Flere av disse aktivitetene er ment som et tillegg til de kommunale tjenestene som ytes i dag, da særlig innen helse og velferdsområdet.
Styret mener derfor at kommunestyrets vedtak til budsjett får betydelige konsekvenser for sentralens handlingsplan og aktivitetstilbud, og at dette ikke er forenelig med målsettingen for sentralen.

I tillegg har styret bedt om en avklaring av sentralens framtidige organisasjonsform.
I dag er sentralens øverste organ årsmøtet, som skal vedta/godkjenne forslag til budsjett, fastsette vedtekter osv.
I årsmøtet 2014 ble det ikke tatt stilling til styrets forslag til budsjett. Årsmøtet vedtok her at forslaget til budsjett må følge ordinær budsjettprosess, altså via formannskap og kommunestyret.
Dette førte til en svært uheldig situasjon for styret, som skal basere planlagte aktiviteter og søknader på tilskudd ut i fra årsmøtets vedtak.
Styret vil påpeke at Frøya frivilligsentral sitt øverste organ skal vedta/ godkjenne forslag til budsjett.
(jfr. veilederen for frivilligsentraler og "Lov om Samvirkeforetak" av 2007).

Styret vil derfor igjen henstille til eier om at dette snarlig kommer på plass.

22.12.14

Torny D. Sørli
Styreleder v. Frøya frivilligsentral.

Vedtekter for Frøya frivilligsentral

Visjon

Frivilligsentralen skal være en møteplass og et bindeledd mellom mennesker, frivillige organisasjoner og det offentlige for utveksling av ubetalte tjenester i Frøya kommune.

§1. Formål

Frøya Frivilligsentral har hele Frøya kommune som sitt virkeområde. Formålet er å stimulere til økt frivillig innsats gjennom mobilisering av frivillige til ulike aktiviteter som styrker det *sosiale nettverket* og *øker livskvaliteten til mennesker i nærmiljøet*. Sentralen skal også fokusere på ressurser og nettverksbygging mellom enkeltbrukere, frivillig lag/foreninger og offentlig sektor

Hovedmål

Frivilligsentralen skal være en aktiv formidler og koordinator av frivillig innsats og et møtested for hele kommunen. Dette skal være et supplement til offentlig bistand.

Frivilligsentralen skal være behovsorientert og ha aktiviteter tilpasset dette og fokus på lokalt folkehelsearbeid i et langsiktig perspektiv.

§2. Organisasjonsform

Frøya frivilligsentral eies av Frøya kommune. Det er eier som har det overordnede arbeidsgiver-, drifts- og økonomiansvar. Styret er delegert oppgaven å følge opp ansvaret for drift og økonomi på vegne av eier.

§3. Beslutningsstruktur

I forkant av årsmøte skal det innkalles til et frivillighetsmøte (innbyggere, frivillige lag og organisasjoner i Frøya kommune) minimum 4 uker før årsmøte for gjennomgang av alle saker som skal behandles på årsmøte. Eventuelt å angi uttalelser til disse via styret.

Årsmøtet er Frøya frivilligsentrals øverste organ(.) Årsmøte avholdes 1 gang pr år og innen 30. juni som er frist for søknad og rapport. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes hvis det kreves av styret

Årsmøtetidspunkt bekjentgjøres i sosiale medier senest 10 uker før møtet.

Innkomne saker til årsmøtet, må sende skriftlig som forslag til styret senest 8 uker før møtet.

Sakliste med innkomne saker sendes ut 6 uker i forkant av årsmøte til frivilligheten og eier.

Følgende saker skal behandles av årsmøtet:

- Godkjenning av innkalling og sakliste
- Valg av møteleder
- Valg av stemmeteller, protokollfører – og protokollunderskrivere
- Fremlegging av årsrapport
- Fremlegging av årsregnskap
- Godkjenning av budsjett og handlingsplan
- Innkomne saker
- Valg
- Styreleder

- Nestleder
- 4 styremedlemmer
- 1 ungdomsrepresentant (under 21 år)
- 4 vara for eiers representanter i styret
- 3 vara for frivillighetens representanter i styret

Styret består av 7 medlemmer, hvorav 4 er fra Frøya kommune, og 3 velges fra frivilligheten. Styret skal bestå av minst 2 av hvert kjønn.

Styret skal sørge for at Frøya frivilligsentral drives i samsvar med de retningslinjer som foreligger fra KUD, og innenfor fastlagte økonomiske rammer. Styret velger selv sin leder og nestleder for 1 år, og det er ønskelig at leder og nesteleder rullerer i ledervervet.

§4. Økonomi og drift

Søknad om statsmidler skal inneholde målsetting og budsjett.

Statstilskuddet skal brukes til å dekke deler av lønnskostnadene til daglig leder i en 100% stilling.

Maksimalt tilskudd forutsetter daglig leder ansatt i en 100% stilling og minimum 40% lokal finansiering ut over statstilskudd. $(\text{statstilskudd}/0,6)*0,4$.

Det vil si at det kreves minimum kr 200 000 i lokal finansiering for kunne motta et statstilskudd på kr 300 000.

- Statstilskuddet skal ikke brukes til driftsstøtte til organisasjonens ordinære aktivitet.
- Såfremt revisorgodkjent regnskap og rapport ikke foreligger innen vedtatt frist, kan sentralen miste statstilskuddet for kommende år.

Vedtekter revidert v. Årsmøtet 2014

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Maciej Karpinski
Arkivsaksnr.: 15/126

Arkiv: 223 C2

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

SØKNAD OM STØTTE TIL BARNEKRETSTURNSTEVNE PÅ FRØYA 5. - 7. JUNI 2015

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Formannskapet ser positivt på søknaden fra Frøya IL turn om støtte til gjennomføringen av barnekretsturnstevne på Frøya. Det er viktig at arrangøren tar kontakt med alle berørte institusjoner for å forsikre seg at stevne ikke kolliderer med andre arrangementer og for å avtale omfang og type aktiviteter i de lokalene. Kostnader til gjennomføringen av dette stevnet på kr 10.000.- og til renhold dekkes fra budsjettet til virksomheten «Kultur og næring» - støtte til frivillige lag og organisasjoner. Frøya kommune stiller også gratis lokaler til skoler, Frøyahallen, svømmehallen og FKK-senter for gjennomføring av stevne så lenge det involverer ikke bruk av utstyr eller personale i de institusjonene. Lokalene skal tilbakeføres av arrangøren til opprinnelig stand etter gjennomført arrangement.

Vedlegg:

Søknad om støtte til barnekretsturnstevne – Frøya IL – turn

Saksopplysninger:

Frøya IL turn er en organisasjon innen Frøya IL og har både erfaring og tradisjon med organisering av større arrangement på Frøya. Siste barnekretsturnstevne ble arrangert på Frøya i 2002 og var en meget positiv opplevelse for alle deltakere. Slike arrangementer skaper mye oppmerksomhet rundt idrett og folkehelse og er et av satsingsområdene i Frøya kommune. Stevnet skal gjennomføres i løpet av en helg (5-7 juni 2015). Frøya IL turn ønsker å leie gratis lokaler i følgende bygg: skolebygg i Frøya kommune, Frøyahallen, svømmehallen, Frøya kultur- og kompetansesenter. Det er også søkt om å dekke kostnader til renhold i alle bygg etter stevne og tilskudd på kr 10.000.- til gjennomføring av stevnet.

Vurdering:

Det er veldig positivt med slikt initiativ som skaper både engasjement og gir positivt omdømme for Frøya kommune. Slike arrangement bidrar også til å skape samhold og setter fokus på fysisk aktivitet og helse. Dette stevnet skal gjennomføres på en helg (5-7 juni 2015). På denne måten blir skolenes daglig virke ikke berørt. Når det gjelder andre arenaer så er det meget viktig å forsikre seg at dette arrangementet ikke kolliderer med andre planlagte aktiviteter (for eksempel FKK-senter). Det er også viktig at arrangøren plikter å holde orden og rydder lokalene etter gjennomført stevne for å lette arbeidet med renhold.

FRØYA IL

Frøya IL turn

7260 Sistranda

FRØYA KOMMUNE	Mottatt: 0302.15
Arkiv: 223 C2	Rnr: 511/15
Søksbeh: MAF	Jnr: 15/126-1
Kassasjon:	Bevar:

Til Frøya kommune

Postboks 152

7261 Sistranda

SØKNAD OM STØTTE TIL BARNEKRETSTURNSTEVNE PÅ FRØYA 5. – 7. JUNI 2015.

Frøya IL turn skal arrangere barnekretsturnstevne (BKTS) 5. – 7. juni på Frøya.

Barnekretsturnstevnet er stevne for barn fra 1-7 klasse for alle lag i Sør-Trøndelag.

Sør-Trøndelag fylke har 23 lag og på stevne i fjor var det ca 800 barn og ledere som deltok. Antallet påmeldte til et slikt stevne ligger på mellom 800-1000 personer.

Vi har som mål å gjennomføre et velorganisert stevne der vi setter fokus på idrettsglede for gymnastene.

Stevnet er en helg fylt med aktiviteter fra de ankommer fredagskveld til stevnet har sin oppvisningsdag for alle på søndag.

For de minste gymnastene er dette årets happening der de får vist frem hva de kan og har trent på i løpet av året som har gått.

I tillegg til aktiviteter innenfor gym og turn er det også lagt opp til andre felles aktiviteter som for eksempel, diskotek, kino, basseng, festmiddag m.m

På slike stevner knyttes mange nye bånd mellom deltagere fra alle lag og nye vennskap skapes.

Frøya fikk veldig skryt av sitt forrige arrangement i 2002, og man får ennå tilbakemeldinger på andre stevner om at dette var et stevne av ypperste klasse.

Denne suksessen har vi nå tenkt å gjenta og målet er vel at det skal bli enda bedre enn sist.

Frøya IL har etablert en organisasjon hvor 21 personer er involvert basert på frivillig innsats. En viktig jobb for å få gjennomført dette arrangementet er å skaffe nok frivillige.

Frøya IL søker herved Frøya kommune om følgende:

- Fri leie av skoler til overnatting.
- Renhold av lokaler etter avreise
- Fri leie av kommunalt areal i kultur- og kompetansesenteret.
- Fri leie av svømmehallen. Turngruppa stiller med godkjente badevakter.
- Fri leie av Frøyahallen.

Frøya turn søker også om økonomisk støtte til gjennomføring av arrangementet på kr. 10 000,-

Håper på et positivt svar.

Vennlig hilsen

Roger Fredheim

Leder Frøya IL

Marit W. Norborg

Leder BKTS

30.01.15.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Maciej Karpinski
Arkivsaksnr.: 15/151

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

SØKNAD OM STØTTE TIL ODA FRA HAVET

Forslag til vedtak:

Formannskapet ser positivt til initiativ som bidrar til økt aktivitet i øyrekka og bevilger kr 50.000.- for videre satsing for «Oda fra havet», under forutsetning av at det blir lagt fram en detaljert oversikt over bruk av midlene det søkes om. Pengene dekkes fra virksomhet kultur og næring.

Vedlegg:

Søknad om støtte.

Saksopplysninger:

«Oda fra havet» er et musikkspill av Vidar Oskarson og Marte Hallem presentert for første gang på Mausund i 2014. Spillet var finansiert gjennom støtte fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, Frøya kommune og private aktører/bedrifter. Spillet var meget godt tatt imot av både lokal og tilreisende publikum og skal videreføres og utvikles videre med oppsetninger annethvert år.

Vurdering:

«Oda fra havet» er et viktig kulturarrangement for Mausund og Frøya kommune og bør videreføres. Dette spillet har god kvalitet og stor betydning for det lokale samfunnet.

Til Frøya kommune v/Formannskapet-Rådmann-Kultursjef

Oda fra havet

Viser til juni 2014, og oppsettelsen av spelet Oda fra havet.

Vi mener dette ble et spel som gjenspeilet livet ved kysten, og at samarbeidet mellom profesjonelle- og lokale amatørskuespillere gjorde dette til en suksess som folk ønsker å se på nytt.

Spelet spleiset folket på Mausund, totalt var 70 personer engasjert på og bak scenen, og fortsatt snakker vi om disse hektiske ukene. Dette er viktig for et lite samfunn som Mausund, og folk vil være med videre på den flotte ferden vi har startet på.

Spelkomiteen i Oda fra havet, har allerede begynt å forberede neste oppsettelse i 2016.

Og da kan vi ikke ligge på latsiden, vi må trene i friåret skal vi bli enda bedre.

Vi vil gjennomføre 3-4 speltreff der vi samler skuespillere og produksjonsfolk på Mausund for å bli bedre på og utenfor scenen.

Oda fra havet skal bygges som merkevare, folk skal sette av ei helg hvert andre år, til å reise ut til Mausund for å oppleve kysten anno 60-70 tallet.

For å oppnå kvalitet samt bygge merkevaren Oda fra havet er vi nødt til å holde hjulet i gang.

Med at vi satser på profesjonelle som ledestjerner så er ikke dette gratis.

Vi kranbler ned utgifter og lønninger, men ned i null kommer vi ikke.

SalMarfondet og Sør Trøndelag fylkeskommune har støttet oss så langt i treningsåret 2015.

Vi har også søkt Norsk kulturråd om støtte, svar avventes senere.

Med dette søker vi Frøya kommune om 50.000,- nok i støtte for 2015.

Pengene vil gå uavkortet til å trene på skuespiller- og scenekunst.

Vennlig hilsen

Vidar Oskarson
på vegne av Oda fra havet

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Maciej Karpinski
Arkivsaksnr.: 15/152

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

SØKNAD OM STØTTE TIL VIDEREUTVIKLING AV ORDNINGEN MED KUNSTNERE PÅ SULA

Forslag til vedtak:

Formannskapet viderefører og utvider støtte til kulturprosjektet på Sula i 2015 til kr 110.000.- . Dette finansieres gjennom Virksomhet «Kultur og næring»

Vedlegg:

Søknad om støtte til videreutvikling av ordningen med kunstnere på Sula.

Saksopplysninger:

Kulturprosjektet på Sula startet i 2012 som et samarbeid mellom Stiftelsen Sula Fyr, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Lademoen Kunstnerverksted. Målet med prosjektet var å gi artistene fra hele verden muligheten til å skape kunst i annerledes omgivelser. Dette var også med på å skape interesse for Sula som sted og for å få økt aktivitet. Prosjektet var veldig vellykket og man ønsker nå å satse videre og utvikle dette prosjektet ytterligere. Prosjektet vil ta for seg blant annet samarbeid med næringsliv, kulturskole mm.

Vurdering:

Kulturprosjektet på Sula i samarbeid med Stiftelsen Sula Fyr, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Lademoen Kunstnerverksted er veldig positivt for Frøya kommune og ikke minst for Sula. Dette tiltaket sammen med andre tiltak i øyrekka vil bidra til en positiv utvikling i denne regionen i fremtiden. Sula stiftelsen er også en samarbeidspartner med en ny aktør på Sula (Tove Cecilie Fasting) som ønsker å etablere seg der og drive egen turistbasert virksomhet. Også planlagt samarbeid med Frøya kulturskole, skoler på Frøya og private personer/næringsliv vil gi veldig positive ringvirkninger for kulturlivet i regionen og gi godt omdømme for Sula og Frøya kommune. Prosjektet ble i 2013 anbefalt videreført av fylkestinget og ble gjennomført i 2014.

Stiftelsen Sula fyr

Postboks 117, 7280 Sula

Til Frøya kommune
v/ kultur- og næringssjef
Maciej Karpinski

Lillehammer, 16.12.2014

Søknad om støtte til videreutvikling av ordningen med kunstnere på Sula

De tre siste årene har Stiftelsen Sula Fyr tatt imot gjestekunstnere fra hele verden på Sula. Oppholdet på Sula har vært en del av deres opphold ved Lademoen Kunstnerverksteder. Ordningen har siden oppstarten i 2012 vært et samarbeidsprosjekt mellom Frøya kommune, Lademoen Kunstnerverksteder i Trondheim, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Stiftelsen Sula Fyr. Den ble i sin tid initiert av Sør-Trøndelag fylkeskommune gjennom fylkestingsvedtak om å prøve ut en ordning med kunstnerarbeidsplasser i distriktet.

Hensikten med kunstnerarbeidsplasser på Sula har vært å gi kunstnerne innblikk i natur, historie, kystkultur og folkeliv, samt muligheten til å samle nye impulser fra et særegent sted. For lokalsamfunnet Sula og Frøya innebærer det tilførsel av nye impulser, tilgang på kunstneriske opplevelser, og et positivt omdømme. Sula har allerede vært på Norge Rundt med egen reportasje om ordningen. Ordningen ble høsten 2013 anbefalt videreført av fylkestinget på bakgrunn av positiv evaluering fra Trøndelag forskning og utvikling.

Stiftelsen har vært avhengig av driftsstøtte fra Frøya kommune for å ta imot kunstnere. Bidrag fra kommunen er også et premiss fra fylkeskommunen for å videreføre ordningen. Ordningen med kunstnerarbeidsplasser har sammen med turisme utgjort driften i fyrvokterboligen de tre siste årene og den har vært av stor betydning for stiftelsen som har hatt en svært vanskelig økonomisk situasjon denne perioden. Blant annet har sykestua vært stengt de siste to årene, og vi har i tillegg hatt betalingsutsettelse på våre lån siste år.

Vi ser nå mulighet for å åpne sykestua igjen da vi har kontakt med en person som kan tenke seg å drifte både sykestua og fyrvokterboligen for stiftelsen. Det gir oss anledning til å videreutvikle kunstnerordningen med noen lengre opphold hvor kunstnere både kan bo og arbeide. Det vil si at de har hele Norges-oppholdet sitt på Sula som et alternativ til Lademoen Kunstnerverksteder. Det innebærer langt større muligheter for kontakt med lokalmiljøet på Sula og Frøya. Samtidig gir det oss en større mulighet til å realisere noen av målsettingene i ordningen, som kontakt med kunstnere på Frøya, presentasjon i skoleklasser/ kulturskolen, eventuelt kontakt med næringslivet.

Oppsummering fra 2014:

I år har Sula hatt besøk av kunstnere fra Danmark, Iran/ Finland, USA, Frankrike, Tyskland og England, i alt elleve kunstnere. De har alle vært overveldet over å få komme til et så lite samfunn langt utenfor allfarveg. Julie Rokseth, som i år har vært vertskap for ordningen, forteller at kunstnerne har opplevd oppholdet på Sula som svært inspirerende. De ser øya og historien fra en annen vinkel, og noen skaper også kunst av det. De bringer fortellinger om Sula ut i verden med sin kunst. I sommer har vi særlig jobbet med å få til en god kontakt mellom Sulas befolkning og kunstnerne, både gjennom visninger i «kaffekroken» og vandringer og uformelle samtaler rundt på øya. Dette mener vi å ha lyktes med.

Utviklingsområder for 2015:

I tillegg til å videreføre det vi har lyktes med så langt vil vi arbeide med følgende områder:

I: Ta imot kunstnere for lengre opphold på Sula – for å bo og arbeide.

I år har vi to kunstnere som kommer til Sula en måned hver, noe som åpner for nye muligheter for videreutvikling. De to kunstnerne skal ha hele oppholdet sitt på Sula hvor de skal bo og arbeide. Vi ser for oss å innrede en hybel med noe nytt interiør og enkel oppussing, samt et enkelt arbeidsrom. I tillegg ønsker vi å fortsette å ta imot kunstnere på ukesopphold i fyrvokterboligen i perioden april til oktober.

II: Kontakt med lokale kunstnere på Frøya

Det har lenge vært et delmål å koble våre gjestekunstnere sammen med lokale kunstnere på Frøya. Vi har nå vært i kontakt med Astrid Reppe og Brynhild Vavik om samarbeid med gjestekunstnerne, med tanke på gjensidig utveksling. De stiller seg svært positive til dette. Stiftelsen vil holde Frøyas lokale kunstnere orientert om hvem som kommer, og deretter være et forbindelsesledd slik at de kan etablere kontakt om de ønsker det. Vi ser for oss at Frøya-kunstnerne selv må være med å forme den videre prosessen.

III: Kunstnerpresentasjoner for skoleklasser/ kulturskolen på Frøya og i øyrekka – utveskling

Stiftelsen vil se på muligheter for å tilby noe for kulturskolen og skolene på Frøya og i øyrekka.

IV: Gi mulighet for oppdrag til kunstnerne fra privat og offentlig næringsliv

Stiftelsen vil informere næringslivet på Frøya om at det fins muligheter til å bestille kunst/ tilpasse utsmykning/ evt. andre bidrag fra kunstnere.

Stiftelsen søker på bakgrunn av dette økonomisk støtte for å videreutvikle ordningen med kunstnerarbeidsplasser på Sula for 2015. Vi ønsker å få utvidet rammen som vi har hatt i år på inntil kr 50 000, og i søker vi om økonomisk hjelp til å få åpnet sykestua, noe som blant annet skal gå til å dekke utgifter med enkel istandsetting av en hybel og ett arbeidsrom.

Budsjett:

Ukesopphold for gjestekunstnere i fyrvokterboligen inntil 8 uker: Inntil kr 60 000,-

To måneders opphold i sykestua: kr 20 000,-

Støtte til delvis utgiftsdekning for å åpne sykestua: kr 30 000,-

Totalt kr 110 000,-

Stiftelsen har fram til nå satt stor pris på samarbeid og støtte fra Frøya kommune og vi håper dette fortsetter. På lengre sikt ønsker vi en fast avtale med kommunen slik at vi sammen kan utvikle kulturelle tilbud som er i tråd med kommunens satsingsområder. Vi ser et stort potensiale for utvikling av kulturelle tilbud på Sula på lengre sikt, både innenfor kunst og musikk. Dette med tanke på det voksende kunstner- og musikermiljøet blant folk med feriehus på Sula.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Sula Fyr
v/ Evelyn Ovesen

Mvh
Stifelsen Sula fyr
v/Evelyn Ovesen
styremedlem

Org.nr.: 987 000 015
Kontonr.: 6401.06.67516

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Knut Arne Strømøy
Arkivsaksnr.: 15/49

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

NÆRINGSFONDSSØKNAD: FRØYA BOK OG LEKER AS

Forslag til vedtak:

Frøya kommunale næringsfond innvilger støtte til etablering av Frøya Bok og Leker AS på kr. 169 000 i henhold til forelagt budsjett. Det gis inntil 30 % støtte til harde investeringer og 50 % til myke investeringer. Vedtaket er gyldig i et år, til 17.2.2016. Frøya bok og leker AS må akseptere vilkårene for tildeling innen tre måneder fra tilsagnsdato. Dersom tilbudet ikke er akseptert innen fristen faller tilbudet bort.

Vedlegg:

Prosjektplan/søknad til Kommunalt næringsfond

Saksopplysninger:

Hege Myrseth Ervik bosatt på Dyrvik ønsker å starte opp Frøya bok og leker AS i Stjernesentret på Sistranda. Bokhandelen tar over der Poeten bok og leker slutter og fyller dermed det tomrommet som ville ha oppstått uten ny drift. Frøya bok og leker AS er et selskap under stiftelse, den nye butikkens navn blir Bokormen.

Butikken er tenkt drevet av innehaver med en halv stilling ekstra og tilkallingshjelp ved behov. I tillegg til bøker og kontorrekvisita ønsker den nye butikken å satse på treleker av god kvalitet, produkter vi ikke har i regionen pr. i dag.

Lokalene der butikken skal drives (hvor Poeten lå) skal pusse opp sånn at de gis et nytt og moderne utseende gjennom ny innredning, kassasystem, pakkebord, disk samt maling og tapetsering.

Bedriften har et kapitalbehov ved oppstart på kr. 1 030 000 hvorav 861 000 er basert på lån, kassakreditt og annen finansiering. Det søkes om kr 169 000 i støtte fra det kommunale næringsfond.

Vurdering:

Poeten bok og leker legges ned etter 11 års drift på grunn av at innehaverne er blitt pensjonister etter hvert og ikke har lyktes med å få noen til å kjøpe bedriften. Nå ønsker Frøya bok og leker AS å starte ny virksomhet i lokalene ved å opprette butikken Bokormen med mye av det samme varesortimentet som Poeten.

Poetens innehaver sa i et intervju på froya.no 21.1.2015 at butikken hadde gått godt så rådmannen mener det er et bra grunnlag for å starte opp en ny butikk. Dessuten mener rådmannen at det finnes et behov for disse handelsvarene på Frøya og anbefaler at utsalget ved stjernesentret på Sistranda videreføres av nye drivere.

Prosjektplan/ Søknad til
Kommunalt Næringsfond
Frøya kommune

Etablering av Frøya bok og leker AS

<13. januar 2015 >

Versjon nr:<..>

223
KAS

13/1-15
173/15
15/49-1

Innholdsfortegnelse

1	Opplysninger om søkeren	3
2	Mål og Rammer	3
2.1	Bakgrunn	3
2.2	Mål for prosjektet	3
2.2.1	Konkrete mål for prosjektet	4
2.3	Rammer	4
3	Omfang	4
3.1	Oppgaveomfang	4
3.1.1	Absolutt krav	5
3.1.2	Ønskelige krav	5
3.1.3	Avgrensninger	5
4	Prosjektorganisering	5
4.1	Prosjektledelse	5
5	Gjennomføring	5
5.1	Hovedaktiviteter	6
5.1.1	HA 1: Stifte AS, og andre formelle/adm. oppgaver	6
5.1.2	HA 2: Skaffe finansiering og støtte	6
5.1.3	HA 3: Forberedelse til oppstart og innredning	6
5.1.4	HA 4: Henvendelse til bedriftsmarkedet, ang. kontorrekvisita	7
5.1.5	HA 5: Delta på varemesse, og inngå avtaler med underleverandører	7
5.1.6	HA 6: Å komme i gang med butikkdrift i Stjernesenteret	7
5.2	Tids og ressursplaner	8
6	Økonomi	9
7	Kontrakter og avtaler	10
7.1	Kontrakter med underleverandører	10
7.2	Avtaler om salg av kontorrekvisita	10

1 Opplysninger om søkeren

Navn:	Frøya bok og leker AS ved Hege Myrseth Ervik
Fødsels-/ Organisasjonsnummer:	250377 34899 / AS under stiftelse
Adresse:	Armen 15
Postnr./ Sted:	7270 Dyrvik
E-post:	fruervik@gmail.com
Telefon:	98827764
Bankforbindelse/ Bankkontonummer:	Sparebanken Hemne, 4312 14 24526

2 Mål og Rammer

2.1 Bakgrunn

Ønsker å drive butikk lokalisert i Stjernesenteret på Sistranda i Frøya kommune. Signaler om mulig ledig lokale da drivere av Poeten bok og leker har signalisert opphør. Butikken skal hete Bokormen, og eies av Frøya bok og leker AS.

2.2 Mål for prosjektet

Bemanning

Hvis butikken blir realisert, vil den gi arbeid til Hege Ervik som daglig leder. Samt en 50 prosent stilling som butikkmedarbeider.

I tillegg er det ønskelig å bruke ungdom under utplassering og arbeidspraksis.

Det vil trenge tilkallingsvikar på sene ettermiddager og ved høysesong-salg, slik som påske, sommer og advent.

Lokal handel:

Det er ønskelig å gi bredde til eksisterende varehandel i kommunesenteret. Butikken vil ligge inne med varer i hovedgruppene leker/bøker/kontorrekvisita.

Når det gjelder leker vil det satses på treleker av god kvalitet, samt andre forhandlere av leker som ikke tilbys i øyregionen.

Dette er varer som ingen andre aktører tilbyr etter et opphør av Poeten bok og leker.

Dette vil styrke og gi bredde til den lokale varehandelen ytterligere.

Lokalene:

Når lokalet blir ledig for leie, er det planen å gjøre om en del på innredningen slik at lokalet får et nytt og moderne utseende.

Det vil bli ny innredning, kassesystem, pakkebord, disk, belysning og arbeid med maling og tapetsering.

Det vil være en avgjørende starthjelp å kunne dra nytte av økonomisk støtte i oppstartsfasen, da den er kapitalkrevende. Det er også vanskelig å få lån/kassakreditt i større omfang til varehandel, fra bankene.

2.2.1 Konkrete mål for prosjektet

- * Stifte AS og andre formelle/adm. oppgaver.
- * Skaffe finansiering og støtte.
- * Forberedelser til oppstart og innredning av lokalet.
- * Henvendelse til bedriftsmarkedet ang. kontorrekvisita.
- * Delta på varemesse og inngå avtaler med underleverandører.
- * Å komme i gang med butikkdrift i Stjernesenteret.

2.3 Rammer

Den totale økonomiske rammen er på 1 030 000,- Oppstartsfasen er kapitalkrevende og leverandører vil i hovedsak ha forskuddsbetaling til nye aktører i butikkbransjen. Leie av lokaler og lønnskostnader starter også før inntekter kommer inn.

Vi søker det kommunale næringsfond om 169 000 kroner.

Se finansieringsplan under:

Finansieringsplan oppstart Frøya bok og leker AS

Innkjøp av varer ved oppstart		600 000,-
Inventar, reoler med mer		100 000,-
Databasert kassasystem		50 000,-
Belysning		40 000,-
Skilt og profilering		40 000,-
Reklame oppstart		20 000,-
Salgsdisk		20 000,-
Bærenett med logo		10 000,-
Egeninnsats oppbygging av lokalet	150 t. a 400,-	60 000,-
Egeninnsats planlegging og organisering før oppstart	200 t. a 400,-	80 000,-
Konsulenthjelp databasert kassasystem		10 000,-
Sum kapitalbehov oppstart		1 030 000,-
Støtte ved oppstart ny bedrift (Kommunalt næringsfond)		169 000,-
Lån/kassakreditt/annen finansiering		861 000,-
Sum finansiering		1 030 000,-

3 Omfang

3.1 Oppgaveomfang

I den fasen tiltakshavere nå står i, er omfanget av oppgavene ganske store i planleggingsfasen. Flere av oppgavene er nevnt under:

- *Stifte AS
- *Etablere bankforbindelse, postboks med mer.
- *Leiekontrakt, arbeidskontrakter, arbeidsplaner og vaktlister,

- *Etablere kontakt med leverandører
- *Jobbe med søknader til støtte med mer.

3.1.1 Absolutt krav

Hovedavklaringene som ønskes å komme ut av prosjektet slik det står nå er:

1. Avklaring av økonomisk støtte og finansiering innen planlagte rammer, som igjen et utslagsgivende for endelig oppstartsavgjørelse.
2. Avklare endelig vareutvalg og leverandører.

3.1.2 Ønskelige krav

Det er ønskelig med kommunal støtte i oppstartsfasen, samt greie vilkår på resterende finansiering av virksomheten.

3.1.3 Avgrensninger

Butikkens vareutvalg skal ikke bevege mye utenfor de tre hovedfeltene bok-leker-kontorrekvisita.

4 Prosjektorganisering

4.1 Prosjektledelse

Eier av prosjektet er **Frøya bok og leker AS**, og derav prosjektansvarlig.

Prosjektansvarlig har:

- det totale økonomiske ansvar
- ansvar for at prosjektplan og mål er i samsvar
- overordnet kvalitetssikringsansvar
- følger opp rammene for prosjektet og ekstern informasjon

Prosjektleder er Hege Ervik.

Prosjektleder har det operative utøvende ansvar for prosjektet og rapporterer direkte til prosjektansvarlig.

Navn	Rolle	Telefon/ Mobil	E-post
Hege Ervik	prosjektleder	98827764	fruervik@gmail.com

5 Gjennomføring

Kort overordnet beskrivelse av selve gjennomføringen.

5.1 Hovedaktiviteter

5.1.1 HA 1: Stifte AS, og andre formelle/adm. oppgaver

5.1.1.1 Hensikt

Er å registrere firma, og gjøre klart for regnskapsfører/bank etc.

5.1.1.2 Oppgaver

- stiftelsesmøte
- registrering i Brønnøysund
- avtale med regnskapsfører
- avtale med bank
- innbetaling av aksjekapital

5.1.1.3 Resultat

Ferdig stiftet og registrert firma.

5.1.2 HA 2: Skaffe finansiering og støtte

5.1.2.1 Hensikt

Legge til rette for nok kapital i oppstarten, og sunn økonomi i driftsfasen.

5.1.2.2 Oppgaver

- gjennomgang av kapitalbehov ved oppstart, og i drift
- kontakt bank
- sende søknad til næringsfond
- lage finansieringsplan og driftsbudsjett

5.1.2.3 Resultat

Finansiering på plass, og økonomisk plan for drift.

5.1.3 HA 3: Forberedelse til oppstart og innredning

5.1.3.1 Hensikt

Å innrede lokalet slik vi vil ha butikken, og gjøre klart til åpning.

5.1.3.2 Oppgaver

- designe butikklokalet
- hente inn tilbud fra håndverkere
- velge leverandører på ominnredning
- hente inn tilbud på butikkinnredning og utstyr som trengs, og velge leverandører

5.1.3.3 Resultat

Butikken klar til mottak av salgsvarer.

5.1.4 HA 4: Henvendelse til bedriftsmarkedet, ang. kontorrekvisita

5.1.4.1 Hensikt

Videreføre eksisterende avtaler med dagens bokhandel, og etablere nye avtaler.

5.1.4.2 Oppgaver

- lage bedriftsoversikt over Frøya og Hitra
- sende henvendelser, og følge opp disse
- evt. bedriftsbesøk
- skrive avtaler

5.1.4.3 Resultat

Mellom 5 og 10 bedriftsavtaler.

5.1.5 HA 5: Delta på varemesse, og inngå avtaler med underleverandører

5.1.5.1 Hensikt

Velge varesortiment.

5.1.5.2 Oppgaver

- delta på relevante varemesser, og vurdere leverandører
- bestille varer hos valgte leverandører

5.1.5.3 Resultat

Ferdige ordrer på de valgte varene som skal på plass i butikken.

5.1.6 HA 6: Å komme i gang med butikkdrift i Stjernesenteret

5.1.6.1 Hensikt

Få åpnet butikken, og starte salg av varer.

5.1.6.2 Oppgaver

- gjøre ferdig til åpningsdagen
- åpning av butikken

5.1.6.3 Resultat

Åpne butikk.

5.2 Tids og ressursplaner

Ex. Gant diagram med ressurstildeling pr aktivitet

Hovedaktivitet	Tidsplan (timer pr. mnd)												Ress.bruk
	01	02	03	04	05						11	12	
HA 1	30										10	20	60 t.
HA 2	20											10	30 t.
HA 3				70	20								90 t.
HA 4		20											20 t.
HA 5	20	30										10	60 t.
HA 6				60	20								80 t.
Sum timeverk:													340 t.
Statusmøter	1		1		1							1	4 t.
St.gruppe møter		2		2								2	6 t.
Milepæler													
Beslutningspunkt													

Tabell 4: Tids- og ressursplan

Følgende personellressurser vil bli engasjert i prosjektet

Navn
Hege Ervik
Kjartan Ervik
Berit Bachmann

Tabell 5: Personellressurser

7 Kontrakter og avtaler

7.1 Kontrakter med underleverandører

Det jobbes med underleverandører til butikken. Når det gjelder leker er en svensk leverandør (Jabadabado) kontaktet og gitt tilsagn til leveranse når butikken er oppe å går. Daglig leder Hege Ervik vil sammen med en deltidsansatt, besøke Norges Varemesse. Endelig beslutning om leverandører og kontraktsinngåelser til butikken vil bli vedtatt etter at varemessen er befart.

7.2 Avtaler om salg av kontorrekvisita

Bedriften har et potensiale til vekst hvis man kan komme inn på markedet for kontorrekvisita til lokale bedrifter. Håper å få videreført de avtaler som dagens driver har med næringslivet. Vi ønsker også å skaffe nye bedriftskunder.

Oppsummering

Frøya bok og leker AS søker Frøya kommunalt næringsfond om økonomisk støtte, på inntil 169.000 kroner.

Med vennlig hilsen
Hege Ervik

6 Økonomi

Frøya bok og leker AS

Driftsbudsjett

Inntekter

Salg av bøker	500000
Salg av leker og andre varer	1500000

sum salgsinntekter **2000000**

Utgifter

Frakt	10000
Varer for videresalg	800000
Varekjøp bøker	300000
Embalasje	15000

sum varekostnader **1125000**

Lønn til vikar	150000
Lønn til driver	200000
Feriepenger	35070
Arbeidsgiveravgift	14790
Annen personalkostnad	5000

Sum lønnskostnad **404860**

Leie lokaler	200000
Strøm	10000
Felleskostnader	3000
Renhold	4000
leie av kasse og betalingssystem	10000
Regnskapshonorar	25000
Kontorrekvisita	2000
Tidsskrifter	3000
Telefon	6000
Porto	4000
Annen kontorkostnad	6000

Sum Driftskostnader **273000**

Reklamekostnader	17000
Forsikringspremie	7000
Servicekostnad	1000
Bankgebyr	9000
Andre kostnader	7000
Renter leverandør	5000
Finanskostnader	20000

Sum annen driftskostnad **66000**

Årsresultat **131140**

Tallene er basert på de siste års regnskap fra Poeten bok og leker.
De har drevet butikk i de aktuelle lokaler med tilsvarende vareutvalg.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Knut Arne Strømøy
Arkivsaksnr.: 14/1511

Arkiv: 233

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

NÆRINGSFONDSSØKNAD: FRØYA TARE

Forslag til vedtak:

Frøya kommunale næringsfond innvilger støtte til Frøya Tare AS på kr. 120 970 i henhold til forelagt budsjett. Det gis inntil 30 % støtte til harde investeringer og 50 % til myke investeringer. Vedtaket er gyldig i et år til 17.2.2015. Frøya Tare AS må akseptere vilkårene for tildeling innen tre måneder fra tilsagnsdato. Dersom tilbudet ikke er akseptert innen fristen faller tilbudet bort.

Vedlegg:

Søknad om støtte.

Saksopplysninger:

Frøya Tare AS er dannet av Line Solbakken og Tove Cecilie Fasting, begge ernæringsfysiologer. Line Solbakken er opprinnelig frøyværing fra Nordskag og eier hus der. Hun bor for tiden i Trondheim. Tove Cecilie Fasting er opprinnelig trondheimer men flyttet til Sula på nyåret. De to gründerne har som mål å skape to nye arbeidsplasser på Frøya i løpet av 2015, med muligheter for flere etter hvert.

Frøya Tare AS er lokalisert på en gård på Nordskag, men denne trenger oppgradering for matproduksjon. Målet er å installere et enkelt kjøkken, betonggulv skal males samt installering av ekstra lys og varme. Innehaverne får leie låven gratis og mener det blir rimeligere å oppgradere dette bygget enn å leie andre steder. Innehaverne har hatt kontakt med Mattilsynet og fått signaler om at låven vil kunne godkjennes for matproduksjon.

Høsting av søl, fingertare og muligens butare ønsker innehaverne å gjøre selv, men de har også vært i kontakt med Seaweed Energy Solutions som dyrker sukker tare til biomasse på Frøya, om innkjøp av tare fra dem.

Produktene Frøya Tare AS ønsker å starte med er tørket tare, taremél (som kosttilskudd), buljong, tarepasta og pesto og tørket tare i olje. Til denne produksjonen trengs det ulike produksjonsmaskineri (kjøkkenmaskiner) samt emballasje, profileringsmateriell som klistremerker og visittkort.

Markedsføring og merkevarebygging bli en meget viktig del av jobben og det skal lages et digitalt oppskriftshefte/informasjonshefte. Tare er ikke en vanlig råvare i Norge og det kreves derfor mye for å markedsføre produktene. Frøya Tare AS vil få gjort en næringsanalyse og har innhentet anbud fra Kystlab-PreBIO (avdeling Frøya-Hitra). Det skal også utarbeides et oppskrifts- og informasjonshefte som skal kunne lastes ned fra bedriftens hjemmeside www.froyartare.no.

Restauranter i regionen vil være den viktigste målgruppen. Markedsundersøkelse utført av Norges Vels utviklingsprosjekt «Algedyrking i Norge» har vist at det absolutt er et marked i hotell-catering og restaurantbransjen for tareprodukter.

Videre ønsker firmaet å selge tørket tare og tareprodukter gjennom Bondens Marked Trøndelag som i dag holder marked 11 ganger i året, i tillegg til et 10 dagers marked før jul. Firmaet hevder at tang og tareprodukter er blitt veldig trendy i land som Irland og Storbritannia og har god tro på lignende utvikling i Norge, da spesielt blant studenter. Det skal etter hvert etableres en Mathall i Trondheim etter modell fra Oslo og dette vil bli en viktig arena for markedsføring og da eventuelt i samarbeid med andre aktører fra vår region. Videre vil Frøya Tare AS arrangere matkurs både i Trondheim samt på Frøya og på Sula for å lære folk å bruke tare i matproduksjon.

Som andre potensielle kunder nevnes:

- Sykehjem da taremél er et verdifullt kosttilskudd i supper og gryter. Taremél kan være et verdifullt tilskudd av proteiner, viktige mineraler og omega 3 hos eldre mennesker.
- Bakeri da taremél kan tilsettes brød for mer smak og næring, dette er allerede velkjent i Irland og brukes allerede av kjeden Godt Brød.
- Lokale bryggeri da tare allerede er kjent som ingrediens i øl i andre land.
- Barer og restauranter som snacks.

Markedsføring vil skje gjennom direkte kontakt med potensielle kunder, samt bruk av internett både gjennom hjemmeside og sosiale media

Frøya Tare AS tar mål av seg til å bli markedsledende innen tare som matproduksjon og være en bidragsyter til bærekraftig matproduksjon i Norge. De to innehaverne håper å kunne jobbe fullt i firmaet i løpet av 2015 og ser for seg flere ansatte etter hvert.

Måler et å gå fra hobbyvirksomhet til kommersiell virksomhet.

Vurdering:

Frøya formannskap vedtok nye retningslinjer for Frøya kommunale næringsfond 18.2.2114.

Satsningsområdene for næringsfondet er:

- Nyskapende prosjekter med vekstpotensial:
- Prosjekter som berører tiltak i den strategiske næringsplanen spesielt tiltak rettet mot sentrumsutbygging
- Tiltak som skaper varige lokale arbeidsplasser.
- Tiltak som berører ungdoms-, innvandrere, og kvinnearbeidsplasser.

Søknaden fra Frøya Tare AS må kunne sies å innfri flere av punktene nevnt ovenfor.

Tidligere fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansen skal ha uttalt tang og tare som en fremtidsnæring og hevder at det er bra både til helsekost, mat og som energikilde.

Frøya Tare AS har et spennende prosjekt, og selv om de ikke er de eneste som satser innenfor dette konseptet er dette enda ikke blitt noen stor industri i Norge, men potensialet er stort.

Det er flere i Norge som har sett dyrking av tare som en vekstnæring men så langt rådmannen har kunnet finne er det ikke mange som har satset på å videreforedle dette råstoffet.

Norge har ikke tradisjon på å bruke tare og tang som råstoff for mat, men går man til Østen spiser man mye av disse råstoffene i dag. Det er mange som ønsker å eksperimentere på dette området, men her har vi et lokalt konsept for å ta dette videre og sette i gang produksjon av flere produkter.

Rådmannen mener at tang og tare fort kan bli en stor vekstnæring for kysten og hilser initiativet og planene fra Frøya Tare AS velkommen. Med bakgrunnen til de to stifterne bør bedriften ha gode forutsetninger for å lykkes og Frøya bør være langt fremme i utvikling av dette som næring.

På bakgrunn av at Frøya allerede er stor på hav og sjørelatert næring mener rådmannen at dette er et prosjekt som bør støttes, og slutter seg til tidligere fiskeriminister Berg-Hansens forhåpninger når hun kaller dette en fremtidsnæring.

I asiatiske land har man spist rikelig med alger til alle tider. Nå er også norske ganer i ferd med å oppdage havets grønnsaker og da bør Frøya være i teten.

233
1104

15/12-14
676 714
14/1511-3

1. OPPLYSNINGER OM SØKEREN

FRØYA TARE AS

Organisasjonsnummer: 914384583

Adresse: 7266 Kverva

Tlf: 905 333 60 (Tove Cecilie Fasting)/ 952 23204 (Line Solbakken)

E-post: tove@tovececiliefasting.com, linesol@gmail.com

Bankkonto: 4212.01.35885

Nettside: www.froyatare.no

2. MÅL OG RAMMER

2.1 Bakgrunn

Vi dannet Frøya Tare AS i august 2014, med det formål å høste, tørke og selge tare til mat, samt å lage produkter av og med tare som kan spises. Vi har hittil jobbet i småskala hjemme med å utvikle produkter, med importert tare, og er nå klare til å ta dette fra hobby og testing til produksjon for salg.

Så vidt vi vet, er Frøya Tare AS den første bedriften av sitt slag i Norge. Merkevaren vi bygger, Frøya Tare, skal ha en klar lokal, bærekraftig og miljøvennlig profil. Så langt det er mulig vil vi bruke ingredienser fra andre lokale eller regionale aktører i våre produkter. Alle ingredienser skal være økologiske og sporbare. Emballasjen skal være resirkulerbar, miljøvennlig og giftfri. Vi vil legge stor vekt på at produktene våre skal Debio-godkjennes.

Vårt mål er å bli en merkevare som assosieres med Frøya. Stikkord: Rent hav, frisk luft, ren mat, ekte, kvalitet, god helse, levende.

Vi er opptatt av at mat skal være sunn og næringsrik, og av bærekraftig matproduksjon, både fra et lokalt og globalt perspektiv. Tare er en ypperlig proteinkilde og rik på en rekke viktige mineraler, vitaminer og fettsyrer. I tillegg kan den lett høstes fra kysten vår, uten belastning for miljøet. Fra blant annet Snorres Kongesaga, vet vi at tare har vært viktig i norsk mathistorie, men bruken av tare som mat har etterhvert gått i glemmeboka.

Det man kan få kjøpt av tare til mat i Norge i dag er importert fra i hovedsak Island, Irland og Canada. Det skjer imidlertid mye på denne fronten i Norge, og det varer neppe lenge før andre prdousenter også kommer på banen. Men vi har fortsatt sjansen til å få et forsprang og å være først ute.

Frøya Tare AS er dannet av Line Solbakken og Tove Cecilie Fasting, begge ernæringsfysiologer. Line er opprinnelig fra Nordskaget og eier et hus der, men bor for tiden i Trondheim. Tove er trondhjemmer, men flytter til Sula etter jul. Vårt mål er å skape to nye arbeidsplasser i Frøya kommune i løpet av 2015, med mulighet for å utvide senere.

Frøya Tare AS holder til på Solbakken gård på Nordskaget. Her får vi disponere låven gratis, men den krever oppgradering for matproduksjon. Vi må få installert et enkelt kjøkken, betonggolvet må males for å bli hygiensk og lettstelt, og der må monteres en dør for å kunne stenge av produksjonslokalet, samt noe ekstra lys og varme i forhold til hva som eksisterer i dag. I og med at vi kan bruke låven gratis, finner vi det mer lønnsomt å investere noen få tusen på dette, fremfor å skulle leie andre lokaler, noe som blir dyrere på sikt.

Vi har vært i samtale med Mattilsynet på Hitra-Frøya, og har forstått det som om vi vil få godkjenning for produksjon i disse lokalene.

Høstingen vil skje i fjæresona på Frøya. Vi ønsker i første omgang å høste søl, fingertare og muligens butare. I den forbindelse trenger vi oljehyre og vadestøvler, kniver til å skjære taren, samt baljer for å frakte den til låven, hvor den tørkes. Vi har også vært i kontakt med Seaweed

Solutions, som dyrker sukkertare til biomasse, på Frøya, med intensjon på å kjøpe sukkertare til matbruk fra de.

I første omgang ønsker vi å produsere og selge tørket tare, taremél (som kosttilskudd), buljong, tarepasta og pesto og/eller tørket tare i olje (å la soltørket tomat). For å kunne gjøre dette trenger vi et kjøkken med en stor arbeidsbenk, komfyr, food prosessor, pastamaskin, kniver, diverse kjøkkenutstyr (trakt, sleiver, øser etc), oppvaskmaskin og urtetørker (i noen av produktene vil vi også bruke tørkede urter sammen med taren). Vi trenger naturligvis også emballasje, samt klistremerker og en logo/profil. Vi har også behov for visittkort.

En viktig del av jobben, markedsføringen og merkevarebyggingen i denne tidligere fasen er utviklingen av et digitalt oppskriftheft/informasjonshefte. Dette fordi tare som mat i dagens Norge er glemt. Vi trenger å vise våre kunder hvordan de kan bruke våre produkter. Informasjon om næringsinnhold er helt essensielt, og vi må derfor få gjort en næringsanalyse. Vi har her fått et tilbud fra Kystlab-PreBIO, avd. Frøya-Hitra. Videre trenger vi endel studielitteratur, som skal brukes som bakgrunn til informasjonsheftet. Oppskrifts- og informasjonsheftet skal kunne lastes ned fra vår nettside.

Potensielle kunder

- Jeg vil være svært interessert i å prøve produktene fra Frøya Tare, sier kjøkkensjef og innehaver av restauranten Folk& Fe i Trondheim, Stian Fjæreide.

Restauranter i regionen vil være en av våre viktigste målgrupper. En markedsundersøkelse utført av Norges Vels utviklingsprosjekt «Algedyrking i Norge» viser at det absolutt er et marked i Hotell-Catering- og Restaurantmarkedet for tareprodukter.

Vi ønsker også å selge tørket tare og tareprodukter gjennom Bondens Marked Trøndelag, som pr. i dag har marked 11 ganger i året, i tillegg til ti dager marked før jul. Omsetningen på Bondens Marked Trøndelag er høyere enn i Oslo, noe som viser at her har vi kunder som er villige til å betale både for kvalitet og lokal, økologisk mat. En stor tyngde av kundemassen er studenter, og i og med at tareprodukter er blitt svært trendy i mange andre land (som Irland og i Storbritannia) vil vi tro at dette er en gruppe vi også vil klare å nå ut til.

Etter modell av Oslo, skal det nå etableres Mathall i Trondheim, og det vil være en naturlig arena hvor vi kan selge våre produkter, enten med egen stand, eller i samarbeid med andre mataktører fra Frøya-regionen.

For å inspirere og lære nordmenn å bruke tare i matlagingen, kommer vi også til å arrangere matkurs, både i Trondheim, på Frøya og Sula.

Andre potensielle kunder:

- Sykehjem (taremél, som et verdifullt kosttilskudd i supper og gryter. Underernæring er utbredt hos eldre som bor på sykehjem, og taremél kan være et verdifullt supplement av proteiner, viktige mineraler og omega 3).
- Bakere (taremél - tilsettes brød for mer smak og næring. Velkjent og mye brukt i Irland. Brukes allerede av kjeden Godt Brød).
- Lokale bryggeri (tare brukes i øl i andre land)
- Barer/puber - som snacks

Foruten å ta direkte kontakt med potensielle kunder som de vi har nevnt her, vil vi bruke internett, da særlig gjennom egen nettside og blogg, Facebook og Instagram. Nettsiden er allerede oppe og går: www.froyatare.no

2.2 Mål

Frøya Tare AS skal være markedsledende innen tare som matproduksjon, og være en viktig bidragsyter innen bærekraftig matproduksjon i Norge. På lengre sikt ser vi for oss at vi også dyrker tare (for å få bedre kontroll over produktet), og at det i løpet av en femårsperiode kan gi enda flere arbeidsplasser innen dyrking, høsting, tørking og matproduksjon. Vår målsetting samsvarer med målsettingen fra Norsk Algeforening. Vi ønsker å fremme dyrking og bruk av alger, og være en bidragsyter til den robuste algenæringen i Norge.

2.2.1 Mål i denne fasen

Målet nå er å gå fra hobbyvirksomhet til kommersiell produksjon.

3. OMFANG

3.1.1

3.1.2

3.1.3

4. PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektledelse

Line Solbakken er prosjektansvarlig og har økonomisk ansvar. ansvar for at prosjektplan og mål er i samsvar, overordnet kvalitetssikringsansvar, leder og gjennomfører beslutningspunktmøtene og skriver protokoll, samt følger opp rammene for prosjektet og ekstern informasjon.

Tove Cecilie Fasting er prosjektleder og rapporterer til prosjektansvarlig.

Line Solbakken, prosjektansvarlig, telefon: 95223204, e-post: linesol@gmail.com

Tove Cecilie Fasting, prosjektleder, telefon: 90533360, e-post: tove@tovececiliefasting.com

4.2 Øvrige roller og bemanning

Det er ingen øvrige roller og ingen andre aktører i denne fasen av prosjektet.

5. BESLUTNINGSPUNKTER, OPPFØLGING OG MILEPÆLER

5.1 Krav til beslutningspunkt

5.2 Oppfølging/statusmøter

Statusmøter avholdes ukentlig og det skrives en oppsummering av fremdrift.

5.3 Milepæler

Milepæl 1: Lage et produksjonslokale på låven.

Milepæl 2: Ha ferdigpakkede produkter, klare til å selges.

Milepæl 3: Når vi har samlet informasjon, oppskrifter og fotografier, skrevet ned disse og fått lagt heftet ut på nettet.

6. Risikoanalyse og kvalitetssikring

Vi jobber etter HACCPs forskrifter for matproduksjon og samarbeider tett med Mattilsynet.

6.1 Kritiske faktorer: Mattrygghet, å ta steget fra hjemmeproduksjon til kommersiell produksjon og bevare samme smaks kvalitet som i småskala, salgssuksess

6.2 Risikoevaluering av kritiske suksessfaktorer

6.3 Kvalitetssikring av kritiske suksessfaktorer God mat hygiene etter forskrifter, nøyaktighet utførelsen av arbeidet, god markedsføring

7. GJENNOMFØRING

7.1 Hovedaktiviteter

Å gå fra hjemmelaget til kommersiell produksjon av matvarer med tare, å bruke egenhøstet tare i stedet for innkjøpt tare, å utvikle et info- og oppskriftshefte

7.2 TIDS- OG RESSURSPLAN

Vi søker om støtte for å kunne sette i gang kommersiell produksjon fra 1.februar 2015 til 1.5.2015.

	Februar 2015	Mars 2015	April 2015
Prosjektleder	100 % stilling	100% stilling	100 % stilling
Prosjektansvarlig	100 % stilling	100% stilling	100 % stilling

8. ØKONOMI

Kostnader	Beløp	Finansieringstype	Beløp
Elektriker	10000	Kommunalt næringsfond	120970
Rørlegger	15000	Egeninnsats Frøya Tare	270000
Snekker -	10000		
Betongmaling	1000		

Benk	1000		
Bein	1240		
Oppvaskkumme, blandebatteri	2000		
Varmtvannsbereder	6000		
Pastamaskin	12000		
Kniver	2000		
Vaskebaljer	1000		
Food processor	3000		
Næringsinnholdanaly- se	2500		
Profil logo	8000		
Esker 1000 stk	1750		
Papirposer, 1000 stk	250		
Glasskrukker, 1000 stk	4000		
Litteratur	1180		
Klistremerker	2000		
Visittkort	800		
Komfyr	10000		
Urtertørker	2750		
Oljehyre	4000		
Vadestøvler	1000		
Varmeovn	2000		
Lysarmatur	4000		
Diverse kjøkkenutstyr	2000		
Oppvaskmaskin	6000		
Ingredienser, mat til produksjon, som mel, egg etc	4500		
Egeninnsats Frøya Tare, to stillinger 100 %, timelønn 300 kro- ner	270000		
SUM	390970		390970

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Kjersti Myhre
Arkivsaksnr.: 14/1606

Arkiv: 223

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

SØKNAD OM DRIFTSSTØTTE FOR 2015 JUSSHJELPA I MIDT-NORGE

Forslag til vedtak:

Frøya kommune avslår søknad om driftsstøtte til Juridisk rådgivning for 2015.

Vedlegg:

1. Søknad fra Jusshjelpa om driftsstøtte 2015.
2. Mail av 23. januar 2015 med ytterligere opplysninger.

Nye saksopplysninger:

Viser til vedlagt mail.

«Jushjelpa i Midt-Norge ønsker å bistå innbyggerne på Frøya med gratis rettshjelp. For å gjøre tilbudet mer synlig kan det være aktuelt å holde foredrag og saksinntak på voksenopplæringen eller andre senter i kommunen. Slike arrangement er ressurskrevende og dette er noe av bakgrunnen for søknaden.»

Saksopplysninger:

Det er kommet en henvendelse fra JURK om driftsstøtte for året 2015.

Jushjelpa i Midt-Norge, som ble opprettet for 23 år siden, er et av landets fem studentdrevne rettshjelpstiltak. Virksomheten har 19 ansatte, som alle er viderekomne jusstudenter, og har et stadig økende antall saker. Tiltaket yter gratis juridisk bistand og påtar seg prosessoppdrag til klientgrupper som ikke har tilgang på juridisk bistand fra annet hold. I tillegg jobber Jushjelpa med rettspolitikk og rettsinformasjon, samt utdanning. Studentrettshjelpstiltakene gir bare hjelp til de som ikke får hjelp andre steder, og utfyller på denne måten det øvrige rettshjelpstilbudet. Det er et lavterskeltilbud. Jushjelpa har økt satsingen på oppsøkende virksomhet med å gi rettighetsinformasjon til utsatte klientgrupper.

Vurdering:

Administrasjonen har forståelse for at det er en viktig jobb organisasjonen utfører. Derimot er det ikke avsatt penger i budsjettet til slike tiltak. Administrasjonen vil derfor frarå at det gis bevilgning til driftsstøtte til juridisk rådgivning for 2015.

FRØYA KOMMUNE	Mottatt: 9/12-14
Arkiv: 223	Per: 6680/14
Saksbeht: KJM	Jnr: 14/1606-1
Kategori:	Besvar:

JUSHJELPA
I MIDT-NORGE

Frøya kommune
7260 Sistranda

Søknad fra Jushjelpa i Midt-Norge til Frøya kommune om driftsstøtte for 2015

Jushjelpa i Midt-Norge søker med dette om kroner 10.000 i driftsstøtte for 2015.

1. Oppsummering av søknaden

Jushjelpa i Midt-Norge søker herved om midler for 2015. Vi opplever stor pågang av klienter, og ønsker å opprettholde vårt tilbud.

Uavhengig av om vi får støtte, ønsker Jushjelpa å bistå Frøya kommunes innbyggere med gratis rettshjelp. Vi håper dere kan hjelpe oss og markedsføre vårt tilbud, for å bedre rettsikkerheten og tilbudet for rettshjelp for alle i Frøya kommune.

Jushjelpa i Midt-Norge med de andre studentrettshjelpstiltakene ble i 2012 tildelt rettsikkerhetsprisen av Norges juristforbund for vårt arbeid. Av juryens begrunnelse følger blant annet at: " Gjennom å gi gratis rettshjelp eller juridisk bistand i enkeltsaker gir studentrettshjelpstiltakene et vesentlig bidrag til å styrke rettssikkerheten for sine klientgrupper "

2. Generelt om virksomheten

Jushjelpa i Midt-Norge er et av landets fem studentdrevne rettshjelpstiltak. For tiden består virksomheten av 19 ansatte, som alle er viderekomende jusstudenter. Jushjelpa kan vise til 23 års drift, og har siden starten hatt et stadig økende antall henvendelser både i forhold til enkeltsaker og forespørsler om å gi rettighetsinformasjon. I driftsåret 2013 behandlet vi 2734 enkeltsaker. Dette er den største saksmengden vi har hatt siden vi startet opp. Til forskjell hadde vi 1630 enkeltsaker i 2011. Økningen viser at det var et stort udekket rettshjelpsbehov i Midt-Norge som vi tidligere ikke hadde kapasitet til å ta.

Tiltaket yter gratis juridisk bistand og påtar seg prosessoppdrag til klientgrupper som ikke har tilgang på juridisk bistand fra annet hold. I de fleste sakene gir vi juridisk rådgivning i spørsmål om klientenes rettsstilling, men vi opptre også i stor grad som partsrepresentanter. I tillegg til ordinær saksbehandling jobber Jushjelpa også med rettspolitikk og rettsinformasjon, samt utdanning. Rettshjelpstiltaket har gjennom 23 år vist at viderekomende jusstudenter kan gi god og kostnadseffektiv rettshjelp.

GRATIS JURIDISK RÅDGIVNING

Postadresse: Jushjelpa
Bispegata 9c
7012 Trondheim

Besøksadresse: Bispegata 9c

Telefon: 73515250
Telefax: 73527280

URL:
<http://www.jushjelpa.no>
Mail: jushjelpa@jushjelpa.no
Org. Nr.: 880 378 902

Det udekkede rettshjelpsbehovet i det norske samfunnet er stort. Mange mennesker har - av blant andre økonomiske, sosiale eller geografiske årsaker - ikke effektiv tilgang til nødvendig juridisk bistand. Dette medfører at de langt på vei er avskåret fra å kunne gjøre sine rettigheter gjeldende. Jushjelpa i Midt-Norge ble etablert for å avhjelpe dette udekkede rettshjelpsbehovet.

3. Det offentliges behov for studentrettshjelpstiltak

For flere vanskeligstilte grupper i samfunnet er studentrettshjelpstiltakene ofte eneste alternativ for ikke å lide rettstap. Studentrettshjelpstiltakene gir bare hjelp til de som ikke får hjelp andre steder, og utfyller på denne måten det øvrige rettshjelpstilbudet. Vi har lang erfaring med å arbeide opp mot særskilte grupper som faller utenfor den offentlige ordningen. Tiltakene vil tilpasse driften til eventuelle endringer av behov. Slik vil vi fortsette å rette oss mot særlige grupper som ikke nås gjennom den offentlige ordningen.

Jushjelpa i Midt-Norge er et lavterskeltilbud. Terskelen senkes ytterligere ved oppsøkende virksomhet mot de klientgruppene vi erfaringsmessig vet at ikke selv tar kontakt med juridiske hjelpetilbud. Videre nedlegger de ansatte store deler av arbeidet ved tiltakene gratis. Dette gjør at rettshjelpstiltakene yter langt mer rettshjelp per krone enn andre rettshjelpstilbud.

I tillegg til bistanden til enkeltmennesker, legger studentrettshjelpstiltakene et betydelig arbeid ned i rettspolitisk virksomhet og rettsinformasjonsarbeid. Formålet med dette arbeidet er å bedre rettstilstanden for våre klientgrupper, samt opplyse om deres rettigheter og plikter. Rettsinformasjonsarbeidet foregår blant annet gjennom brosjyrer og håndbøker som formidles til store klientgrupper, i tillegg til blant annet foredragsvirksomhet for større og mindre klientgrupper. Blant annet på denne måten driver tiltakene med hjelp til selvhjelp.

En annen viktig side ved tiltakene er hvilken påvirkning vi har på advokat- og juristrollen. Gjennom arbeidet i studentrettshjelpstiltakene får årlig et stort antall jusstudenter praktisk erfaring med rettsspørsmål som angår en rekke mennesker generelt, og utsatte grupper spesielt. På denne måten bidrar tiltakene til utdanningen av gode og samfunnsengasjerte jurister.

4. Oppsøkende virksomhet og rettighetsinformasjon

Jushjelpa i Midt-Norge har i det siste økt satsingen på oppsøkende virksomhet med å gi rettighetsinformasjon til utsatte klientgrupper.

Noen av våre oppsøkende prosjekter i dag er ved Trondheim fengsel, avdeling Tunga og avdeling Leira, voksenopplæringa i Trondheim samt studenter i byen. Vi reiser også rundt til våre nabokommuner for å avholde saksmottak, og å synliggjøre vårt tilbud.

GRATIS JURIDISK RÅDGIVNING

Postadresse: Jushjelpa
Bispegata 9c
7012 Trondheim

Telefon: 73515250
Telefax: 73527280

URL:
<http://www.jushjelpa.no>
Mail: jushjelpa@jushjelpa.no
Org. Nr.: 880 378 902

Besøksadresse: Bispegata 9c

På voksenopplæringa har vi også drevet med rettighetsinformasjon. I forbindelse med norskkurs som minoritetsspråklige gjennomfører, har Jushjelpa tilbudt seg å holde et foredrag vi har laget i samfunnsfagklasser. Dette er i 2014 holdt 12 ganger. Foredraget heter "Innføring i norsk rett" og holdes på engelsk for klassene. Foredraget tar for seg grunnleggende rettigheter og plikter i det norske samfunnet. Vi har også holdt kurs for lærere ved voksenopplæringa i rettsområder av typisk interesse for minoritetsspråklige. Om dette kan være ønskelig for Frøya kommune kan Jushjelpa også komme på deres voksenopplæringssenter.

For studenter har vi også i år holdt foredrag i arbeidsrett og husleierett som er typiske rettsområder studenter kommer i konflikt med.

Rettighetsinformasjon er en svært effektiv form for rettshjelp, men den er ressurskrevende. For det første er det en omfattende jobb å utforme brosjyrer, foredrag og lignende. Trykking og oversettelse av brosjyrer er kostbart, noe som fører til at vi før vi kan starte arbeidet med disse må søke om prosjektmidler. Dersom våre driftsrammer hadde vært større, ville vi hatt mulighet til å produsere flere brosjyrer enn i dag, og det ville spart oss for mye tid som i dag går til søknad om prosjektstøtte og lignende. Denne tiden kunne vi i stedet benyttet til det materielle arbeidet med brosjyrene, foredrag og/eller behandling av enkeltsaker. Den omfattende søknadsprosessen innebærer også at de engasjerte medarbeiderne i tiltakene ikke har mulighet til å få gjennomført slike prosjekter. I dag er det alt for langt mellom en god idé fra en engasjert medarbeider og klarsignal til å ta fatt på arbeidet fordi prosessen med søknad om penger er usikker, og tar lang tid. Det er vanskelig å prioritere arbeid man ikke vet om man får ferdigstilt. Vi er avhengige av engasjementet til våre medarbeidere og tror større økonomiske rammer til denne typen prosjekter ville øke både engasjementet for og det faktiske arbeidet med rettighetsinformasjon.

I 2012 laget Jushjelpa i Midt-Norge, i samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, en håndbok med rettighetsinformasjon spesielt rettet mot innvandrere, innenfor de mest sentrale rettsområder. Boken ble utgitt i desember 2012 og har fått navnet «Juridisk håndbok for innvandrere i Norge». Boken blir brukt i klasser på voksenopplæringen og vi har mottatt gode tilbakemeldinger fra alt fra klienter til offentlige instanser. Boken ble trykt på norsk og engelsk, og 2. utgave utgitt i 2013 ble også trykket på polsk.

GRATIS JURIDISK RÅDGIVNING

Postadresse: Jushjelpa
Bispegata 9c
7012 Trondheim

Besøksadresse: Bispegata 9c

Telefon: 73515250
Telefax: 73527280

URL:
<http://www.jushjelpa.no>
Mail: jushjelpa@jushjelpa.no
Org. Nr.: 880 378 902

5. Avslutning

Årsrapport for 2013 samt, «Juridisk håndbok for innvandrere i Norge» kan lastes ned fra våre nettsider.

Vi søker med dette om et driftstilskudd på kroner 10.000 for driftsåret 2015.

Kontonummer: 1503.12.57570

Vi håper på velvillig behandling av søknaden. For spørsmål i tilknytning søknaden kan daglig leder, Even G. Larsen kontaktes på telefon 93 01 91 61 eller leder@jushjelpa.no.

Med vennlig hilsen
For Jushjelpa i Midt-Norge

Even G. Larsen
Daglig leder
Tlf: 93 01 91 61
E-post: leder@jushjelpa.no

Petter Raanes
Styrets leder

GRATIS JURIDISK RÅDGIVNING

Postadresse: Jushjelpa
Bispegata 9c
7012 Trondheim

Besøksadresse: Bispegata 9c

Telefon: 73515250
Telefax: 73527280

URL:
<http://www.jushjelpa.no>
Mail: jushjelpa@jushjelpa.no
Org. Nr.: 880 378 902

Kjersti Myhre

Fra: Even G. Larsen <leder@jushjelpa.no>
Sendt: 23. januar 2015 14:53
Til: Kjersti Myhre
Emne: Jushjelpa i Midt-Norge

Kategorier: Rød kategori

Hei.

Viser til telefonsamtale på onsdag angående Jushjelpas søknad til Frøya kommune om driftsstøtte for 2015.

Det har blitt etterspurt ytterligere informasjon om Jushjelpas arbeid og hva vi kan tilby innbyggerne på Frøya.

Nærmere om Jushjelpa som organisasjon:

Jushjelpa består av 18 viderekomne jusstudenter samt en jurist. Vårt formål er å gi gratis juridisk rådgivning/bistand til de som av økonomiske, sosiale eller andre grunner ikke har mulighet til å få slik bistand andre steder. Mange faller utenfor den offentlige ordningen med fri rettshjelp, men har likevel ikke mulighet til å betale for juridisk bistand. Vi retter oss særlig mot de som ikke nås gjennom den offentlige ordningen.

Personer som tar kontakt med oss ønsker enten informasjon og rådgivning om gjeldende rett eller bistand i en konkret tvist. I tillegg til at vi gir informasjon og rådgivning kan vi altså også bistå personer i forliksråd, husleietvistutvalget, forhandlingsmøter og noen ganger i tingrett.

I tillegg vil vi prøve å nå ut med informasjon til større grupper av befolkningen, blant annet for å virke forebyggende på sentrale rettsområder. På denne måten håper vi å hjelpe flere, og være mer rasjonelle enn om vi kun gikk inn i enkeltsaker. Dette kan blant annet være foredrag på voksenopplæringen der vi har holdt kurs som vi kaller "Innføring i norsk rett". Vi opplever at når folk får vite at vi eksisterer så tar de kontakt angående juridiske problemer som de tidligere ikke har gjort noe med, fordi de ikke har hatt tilstrekkelig med ressurser.

Tiltaket gir samtidig jusstudenter muligheten til å praktisere sitt fag i en ellers meget teoretisk utdanning.

Hva vi kan tilby Frøya kommune:

Vi ønsker å bistå innbyggerne i kommunen med gratis rettshjelp. For å gjøre vårt tilbud mer synlig kan det være aktuelt å holde foredrag og saksmottak på voksenopplæringen eller andre senter i kommunen. Slike arrangement er ressurskrevende og dette er noe av bakgrunnen for vår søknad.

Statistikk:

Som jeg sa på telefonen så viser ikke vår statistikk et konkret tall på hvor mange fra deres kommune som har brukt våre tjenester. Statistikk fra 2013 viser at 58 % av brukerne (totalt 2734) var bosatt i Trondheim kommune, 38 % i andre kommuner og 3 % ubesvart.

Vi håper på positivt svar. Har dere ytterligere spørsmål er det bare å ta kontakt med undertegnede.

--
Med vennlig hilsen
Even G. Larsen
Daglig leder/jurist
Jushjelpa i Midt-Norge

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Marit Wisløff Norborg
Arkivsaksnr.: 15/140

Arkiv: 431 &01

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

INTENSJONSAVTALE MELLOM PÅ RETT KJØL AS OG FRØYA KOMMUNE

Forslag til vedtak:

Frøya formannskap godkjenner intensjonsavtalen med På Rett Kjøl AS.

Vedlegg:

Intensjonsavtale mellom På Rett Kjøl AS og Frøya kommune.

Saksopplysninger:

Rådmann viser til vedtak i formannskap 04.11.14 «Bolig vanskeligstilte (sak: 14/1188) punkt 9:

- I de prosjekter som er tenkt som utleieenheter bør det søkes samarbeid med private aktører for utbygging.

På Rett Kjøl AS er ett selskap med ideelt formål, hvor overskuddet går til humanitært arbeid i Uganda og Norge. Hovedfokuset er økt livsmestring for mennesker med problematikk som avhengighet, psykisk helse, og drop out. Målet med deres arbeid er å kunne hjelpe 24-timers menneske; det vil si hvordan arbeid, søvn, kost, bolig, miljø, trening og fysisk aktivitet har betydning for vår opplevelse av sammenheng.

På Rett Kjøl AS ønsker, sammen med Husbanken, å bistå Frøya kommune i arbeidet med å fremskaffe boliger for vanskeligstilte. De ønsker derfor en intensjonsavtale med Frøya kommune som pilotkommune for implementering av et hovedprosjekt hvor samhandlingsmodellen kan utprøves.

Denne samhandlingmodellen innebærer følgende elementer:

Boligbygging hvor Frøya kommune har tildelingsrett til alle bygde enheter i 10 + 10 år samt at kommunen garanterer for husleien i løpet av perioden. Den enkelte leietaker vil stå ansvarlig for leieforholdet overfor Frøya kommune inkludert husleie og depositum.

- På Rett Kjøl AS er ansvarlig for kjøp av tomt, samt finansiering gjennom Husbanken.

- På Rett Kjøp AS er ansvarlig for at boligene bygges i henhold til gjeldende lover og regler ved å bruke autoriserte underleverandører som boligbygger.
- På Rett Kjøp AS skal kunne levere helhetlig tjeneste, hvor kvalifiseringsløp mot jobb, bo- veiledning, og samtaleveiledning, er deler av tjenesten som kan leveres.

På Rett Kjøp AS sine boligleveranser vil innebære universell utformet boliger som inneholder energisparende elementer, samt løsninger for boligsikkerhet ved vann og el. Boligene bygges fleksibelt slik at boligene kan god benyttes til andre målgrupper de som først er antatt å bo der, eksempelvis fra enslig til familie.

Et av prosjektets delmål blir å ha fokus på sammenhengen mellom bolig, arbeid og helse, slik at beboere i løpet av tre år skal ha som mål å kunne eie egne boliger. Boligene som bygges i første del, vil være gjennomstrømningsboliger for vanskeligstilte og ved neste byggetrinn ønsker man å bygge boliger som beboeren selv skal kunne eie på sikt. Videre skal prosjektet ha fokus på at modellen skal:

- Ikke bidra til å øke kommunens boligmasse
- Sentrert rundt individ- og integreringsperspektivet
- Bidra til ikke økt press på bolig- og leiemarkedet.

Boenhetene skal kunne følge kommunens boligsosiale handlingsplan og være i tråd med kommunens boligbehov, og husleiene vil i utgangspunktet ligge tett opp mot normal markedspris (gjengs leie). Men det er viktig å påpeke at Frøya kommune ikke kan påvirke eller bestemme over boligens utforming.

For at prosjektet skal kunne lykkes godt, blir fremdriften å få avklart en intensjonsavtale med Frøya kommune slik at man kan se på detaljerte løsninger.

Vurdering:

Rådmann har tidligere informert og beskrevet formannskapet om den prikære boligsituasjonen på Frøya. Denne intensjonsavtalen gir administrasjonen et mandat til det videre arbeidet med å skaffe boliger til vanskeligstilte på Frøya. En endelig avtale vil bli forelagt politisk behandling.

Rådmann har vurdert saken opp i mot anskaffelsesloven og har konkludert med at dette prosjektet ikke er omfattet av plikten til å utlyse saken på Doffin. Hjemmelen finnes i forskrift om offentlige anskaffelser § 1 -3, bokstav b:

«§ 1 -3. Hvilke kontrakter som er omfattet av forskriften:

(1). Denne forskrift får anvendelse på tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeider.

(2). Forskriften får ikke anvendelse på:

(...)

b). Kontrakter som erverv eller leie, uten hensyn til finansieringsform, av jord, eksisterende bygninger eller annet fast eiendom, eller om rettigheter til slik eiendom.

Kontrakter om finansielle tjenester, uten hensyn til form, inngått samtidig, før eller etter kontrakten om erverv eller leie, omfattes imidlertid av denne forskrift (...)».

Overstående unntak er begrunnet i at kjøp og leie av fast eiendom i stor grad er avhengig av geografisk plassering, og dermed i hovedsak er knyttet til et lokalt marked som i liten grad berører grenseoverskridende handel.

Unntaket for kontrakter om erverv eller leie av fast eiendom gjelder kun selve ervervet.

Dersom det er behov for å anskaffe andre tjenester i tilknytning til ervervet, må forskriften følges. NAV vil derfor selv utføre utlysning i Doffin i forbindelse med anskaffelse av andre tjenester i forbindelse med prosjektet.

Rådmannen anbefaler at det inngås intensjonsavtale med På Rett Kjøl AS.

Intensjonsavtale

Mellom

På Rett Kjøl AS

Org.nr 976 549 090 heretter kalt «PRK»

Og

Frøya Kommune

1. Bakgrunn

- 1.1 PRK er et ideelt aksjeselskap som arbeider med livsmestring, herunder arbeid og rus/psykisk helse, veiledning, oppfølging og formidling til jobb gjennom praksis i ordinære bedrifter og kurs/kompetanse.
- 1.2 Frøya kommune leverer offentlige tjenester for innbyggerne i kommunen, herunder også boligjenester, omsorgstjenester og helse- sosial tjenester.
- 1.3 Intensjonsavtalen gir at Frøya Kommune blir pilotkommune for implementering av ny samhandlingsmodell etter På Rett Kjøl sitt arbeid innen prosjekt Bosetting. De tre hovedpunkter som intensjonsavtalen skal se videre på er:
 - 1.3.1 På Rett Kjøl med underleverandør er ansvarlig for kjøp av tomt, samt finansiering gjennom Husbanken.
 - 1.3.2 På Rett Kjøl er ansvarlig for at boligene bygges i henhold til gjeldene lover og regler ved å bruke autoriserte underleverandører som boligbygger
 - 1.3.3 På Rett Kjøl skal levere en helhetlig tjeneste. Kvalifiseringsløp mot jobb, bo-veiledning, samtaleveiledning og ukentlig tilsyn av boligene er deler av tjenesten som leveres.

2. Forhandlinger og samarbeid

- 2.1 Partene skal etter beste evne samarbeide om et best mulig tilbud som ivaretar begge parter interesser.
- 2.2 Hver av Partene dekker sine egne kostnader i forbindelse med denne Intensjonsavtalen.

3. Konfidensialitet

- 3.1 All informasjon som tilegnes i forbindelse med Intensjonsavtalen, skal behandles konfidensielt mellom Partene og skal ikke benyttes til andre formål enn det som er forutsatt i avtaler mellom Partene, med mindre slik informasjon må avgis i medhold av lov eller forskrift. I en slik situasjon skal den av Partene som er pålagt å avgi informasjon konsultere den annen part før slik informasjon avgis, så langt dette er mulig.

4. Ingen forpliktelse til å inngå avtale

- 4.1 Denne Intensjonsavtale innebærer ingen plikt for noen av Partene til å inngå avtale om samarbeid eller leveranse før grunnlag for samarbeidsavtale er tilstede.

5 **Twisteløsning**

5.1 Enhver tvist som måtte oppstå i forbindelse med denne Intensjonsavtale skal avgjøres etter norsk rett. Dersom minnelig ordning ikke nås, skal tvist avgjøres av de ordinære domstoler med Sør-Trøndelag tingrett som rett verneting.

Denne Intensjonsavtale i to likelydende eksemplarer, hvorav ett til hver av Partene.

Sted..... Dato.....

For På Rett kjøøl AS

For Frøya Kommune

Prosjektleder Roger Barclet

Daglig leder Ann Kristin Solem

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Janne Andersen
Arkivsaksnr.: 15/160

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

ORDFØRERENS ORIENTERING

Forslag til vedtak:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Janne Andersen
Arkivsaksnr.: 15/161

Arkiv:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

RÅDMANNENS ORIENTERING

Forslag til vedtak:

Vedlegg:

Orientering om veiadresseringsprosjektet.

ORIENTERING OM VEIADRESSERINGSPROSJEKTET

Prosjektet har sitt utløp i et krav fra Kartverket om at alle adresseobjekt i kommunen skal omadresseres fra matrikkeladresse til veiadresse, helst innen 2015. På bakgrunn av dette gjorde kommunestyret i Frøya i sitt møte 25.10.12 følgende vedtak (sak 158/12):

1. *Frøya kommune starter arbeid med innføring av offisielle vegadresser. Målsettingen er at hele kommunen skal ha vegadresser innen utgangen av 2015.*
2. *Oppmålingsavdelingen er kommunens adressemyndighet og angir veiparseller.*
3. *Det oppnevnes en vegnavnkomite på 3 personer.
Som medlemmer oppnevnes:
- Johan G. Foss
- leder for hovedutvalg drift (leder)
- 1 representant fra grendelaget i aktuell grend.
Prosjektleder er sekretariat for vegnavnkomiteen.*
4. *Hovedutvalg for drift er kommunens navnemyndighet og vedtar vegnavn*
5. *Det avsettes budsjettmidler til gjennomføring av prosjektet med hhv
- kr 220 000 (2013)
- kr 220 000 (2014)
- kr 220 000 (2015), dvs at lønnsmidler ikke legges inn i prosjektet.
Rådmannen ivaretar den administrative biten gjennom det ordinære driftsbudsjettet.*

Oppstart av prosjektet

Tekniske hjelpemidler ble innkjøpt og installert, samt at nødvendig kursing ble foretatt.

Det er kommunen som er vedtaksmyndighet og bestemmer *hva veiene skal hete*, ikke Kartverket eller Språkrådet, og det er kommunen som bestemmer *hvilke adresseveier som trengs* for at alle adresseobjekt (boliger, fritidshus, næringsbygg mm) skal få en veiadresse.

Lov om stadnamn § 5 sier følgende:

«Kommunen gjer vedtak om skrivemåten av offisiell adresse og av namn på tettstader, grender, kommunale gater, vegar, torg, bydelar, bustadfelt, anlegg o.l.»

Kommunene står likevel ikke fritt i å velge skrivemåte. Norsk lov (Lov om stadnamn) gjelder også for dem. Hvis et veinavn bygger på et nedarva stedsnavn, skal Kartverkets vedtatte - eller godkjente - skrivemåte legges til grunn. De offisielle skrivemåtene av stedsnavn finnes i Sentralt stedsnavnregister, se sestedsnavn.no. *Stat, fylker og kommuner er pålagt å bruke disse skrivemåtene.*

Med dette som bakteppe kan prosjektet deles i 4 hoveddeler:

1. Veiparsellering
2. Navnsetting av veier
3. Adressetildeling
4. Skilting

Videre arbeid følger gangen som nevnt ovenfor.

1. Veiparsellering

Før det kan foreslås - og vedtas - veinavn må veiparselleringen i kommunen være unnagjort. Med utgangspunkt i mandatet fra kommunestyret startet derfor Oppmålingsavdelingen parselleringsarbeidet. I første omgang ble det gjennomført en «prøveadressering» for å kunne si noe om hvilke veier som skulle navngis. Kravet fra myndighetene er at kommunen skal ha et ensartet adresseringssystem.

Prinsipper for parsellering

Oppmålingsavdelingen valgte å arbeide etter følgende prinsipper:

- «Avstandsprinsippet» skal anvendes.
 - Det vil si at det avsettes ett nummer pr 10 meter vei. Fordelen med dette er at en straks ser hvor langt det er til et hus: nr 15 ligger 150 meter fra der veien begynner, nr 150 ligger 1,5 km fra startpunktet, nr 1500 ligger 1,5 mil fra startpunktet osv.
- «Områdeadressering» skal anvendes der det ikke er bilveier, eksempelvis hytteområder uten vei, øyer m.m.
- Ved nummeringen skal partall brukes på venstre side av veien og oddetall på høyre side.
- Det skal tilstrebes så få adresseparseller som mulig.
 - Gjennomgående veier og veinavn gjør adresseringssystemet enklere og gjør at avstandsprinsippet kommer til sin rett.
- All adressering «starter» i rundkjøringen på Hammarvika.

Avslutningsvis ble det laget kartskisser som viser hvilke veier som skal navnsettes. Disse ble forelagt veikomiteen slik at de kunne starte sitt arbeide.

2. Navnsetting av veier

Veinavnskomiteen har bestått av Helge Borgen (Leder), Johan G Foss og en (eller flere) representant(er) fra de respektive grendene. Prosjektleder har vært sekretær.

Navnsettingsprosessen

Grendelagslederne har blitt kontaktet telefonisk, og har fått i oppdrag å finne egnede representanter fra sine grender som kan delta i navnsettingsarbeidet. De ble anbefalt å stille med personer som har god lokalkunnskap om grenda; gjerne «godt voksne» personer som kjenner historien i grenda godt. Der det ikke har vært aktive grendelag (Sistranda, Hammarvika, Flatval) har det blitt «plukket» ut personer som man mener har god kunnskap om stedet og dets historie.

Navneforslagene har deretter vært kunngjort i lokalavisa med tilstrekkelig merknadsfrist. Dette har vært gjort 3 ganger så langt. Innkomne merknader/innspill har deretter blitt behandlet i komiteen av Helge Borgen og Johan G Foss. «Kurante» navneforslag (i tråd med første forslag) ble deretter oversendt Språkrådet for uttalelse. Eventuelle nye navneforslag ble lagt ut til ny offentlig høring. Når uttalelsene fra Språkrådet er mottatt har komiteen på nytt behandlet sakene. Da er det kun skrivemåten som har blitt vurdert.

Endelig innstilling fra veinavnskomiteen ble forelagt HFD i slutten av januar 2014 (inkludert de som det har vært navnesak på). HFD vedtok alle navn slik komiteen hadde innstilt, med unntak av «Titerveien» og «Sørfrøyveien». Disse ble først vedtatt i juni 2014.

I dag gjenstår det foreløpig 2 veinavn på «fast-Frøya». Det skyldes at det er reist navnesak på naturnavnet og bruksnavnet Valvågen/Vardvågen og grendenavnet

Gurvikdalen/Gurviksdalen/Gursvikdalen. Disse har vi nå fått tilbakemelding på, og veinavnforslagene kan derfor legges fram politisk i løpet av kort tid. I tillegg mangler vi veinavn på tunnelparsellen, samt et hytteområde langs Kirkdalsvatnet.

Prinsipper brukt i navngivingen

Veinavnskomiteen har i hovedsak fulgt følgende prinsipper:

- Et veinavn skal forekomme bare én gang i en kommune.
 - Dette er bestemt fra sentralt hold.
- Veiene bør navngis etter endepunktet.
- Lange, gjennomgående veier skal ikke deles opp i «grendeveier»; parsellene er allerede laget av Oppmålingsavdelingen
- Veinavna bør ha endelser som -veien, -stien, -bakkan, -svingen osv.
 - Endelsene markerer at det dreier seg om *veinavn*, ikke om steds- eller grendenavn.
- Veinavnene bør ikke oppkalles etter personer
- Gamle, lokale stedsnavn bør bevares.
 - Prinsippet om færrest mulig adresseveier gjør likevel at det er få stedsnavn som får veinavn.
- Tradisjonell navnelaging (navnesammensetninger) bør beholdes.
 - Komiteen har konsekvent valgt tradisjonelle former som Uttiveien og Klubbaveien, og unngått former som «Uttianveien» og «Klubbenveien».

De to «hovedveiene», Sørfrøyveien og Nordfrøyveien, begynner i rundkjøringa på Hammarvika og ender opp ved de tidligere herredshusa (kommunesentrene) i Sør-Frøya og Nord-Frøya, henholdsvis på Nordskaget og Svellingen.

Merknader/innspill under høringsperiodene

Under høringsperiodene har det kommet flere ønsker som eksempelvis: oppdeling i «grendeparseller» og utelatelse av endelsen «-veien». Ellers framgår håndteringen av innspill som vist i vedlagte tabell. En del innspill er imøtekommet, andre ikke. Avgjørelsene er i hovedsak tatt på bakgrunn av de prinsipper som er angitt foran.

I *høringsperioden* har det nok vært mest støy rundt «Titerveien». Her har ønskene i hovedsak vært Titranveien; med Titterveien som et alternativ. Komiteen vurderte å la Sørfrøyveien gå helt ut til Titran, men ulempen med dette blir svært høye husnummer, samt at Titran-navnet forsvinner fra veinavnene. Av den grunn valgte HFD å gå for egen veitrase fra Nordskaget til Titran.

Som nevnt tidligere er det kommunen som er vedtaksorgan for veinavn.

3. Adressetildeling

Adressetildeling kan først skje når det foreligger vedtak om veinavn på de enkelte veiparseller. Videre er det påkrevet at alle adresseobjekt er korrekte, dvs. at de matrikulert med bygningsnummer, bolignummer og plassert på riktig eiendomsgrunn. I Frøya kommune er det svært mange mangler i matrikkelkartet; særlig mangelfull er eiendomskartet. Det har derfor vært strengt nødvendig med kvalitetsheving, både i bygningsbase og eiendomsbase, noe som har vært et tidkrevende arbeid. Fortsatt finnes det bygninger som det ikke finnes dokumentasjon på, og som dermed ikke er matrikkelført. Disse vil bli tatt tak i avslutningsvis, i samarbeid med kommunens bygningsmyndighet.

Adressetildelingen er foretatt fortløpende, med start på Flatval og videre nordover. Alle eiere av adresseobjekt har fått tilsendt brev med orientering om ny adresse og klageadgang. Det er imidlertid presisert at klageadgangen på dette tidspunktet kun gjelder hvilken veiparsell bygningen er knyttet til og hvilket husnummer bygningen har fått. Med andre ord – veinavn kan ikke påklages. Forskjellen begrunnes med at førstnevnte forhold er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, mens veinavnene er et kommunalt vedtak.

Merknader/innspill/klager ved adresetildelingen

Befolkningen ser ut til og «våkne» når de mottar brev om adresetildeling. Til tross for at begrenset klageadgang er presisert i tildelingsbrevet mottas mange «klager» på veinavn. Disse er stort sett besvart på samme måte som de er blitt mottatt på, dvs. telefon, epost og vanlig brev. Gjør likevel oppmerksom på at «klager» innkommet i desember og senere ikke er besvart enda. Sistnevnte har sin bakgrunn i de hendelser (støy) som har vært i samme periode.

Generelt kan vi si at mange har ønske om at deres stikkvei skal ha eget veinavn. Disse omtaler jeg ikke her, da de ikke har noen parsell per i dag. Dersom det skjer videre utbygging i den enkeltes område, kan det imidlertid bli behov for ny veiparsell, jfr. Prinsipper for parsellering.

Noen er også uenige i at vi benytter avstandsprinsippet. «Deres hus har alltid vært nr 3» etc.

Mange har tatt kontakt som følge av at de ikke har fått den adressen som tildelingsbrevet sier. Her ligger problemet i at mange ikke har sørget for å varsle Folkeregisteret ved flytting; særlig innenfor samme poststed. Kommunen har ikke noe ansvar for dette, da vi kun gir adresser til bygninger (ikke folk).

I *adresetildelingsperioden* har det vært mest støy rundt Staulan, Titerveien, Naftadjupveien og til dels strekningen mellom Hellesvik og Sletta kirke. Sistnevnte har imidlertid med lengde på veiparsellen, noe som ligger utenfor veikomiteens anliggende. I tillegg har det vært en del telefoniske tilbakemeldinger på Nesaveien.

4. Skilting

KN-Entreprenør AS vant konkurransen om skiltleveranser/-oppsetting i Frøya kommune.

De har nå satt opp de fleste veinavnskiltene; muligens med unntak av skiltingen på strekningen Nordskaget-Titran. Neste fase blir å sette opp tilvisningsskilt som skal synliggjøre bygninger/adresseobjekt som ligger langt fra adresseveien. Skiltene skal vise hvilke husnummer som finnes langs stikkveien.

Noen skilt har dessverre blitt feiltrykket (Kvernhusveien/Svellingsveien). Disse ble straks satt i ny bestilling og vil bli oppmontert så snart de er ferdige.

Avslutningsvis vil det bli foretatt befaring sammen med entreprenør for å sjekke om arbeidet er gjort som forutsatt (skiltplasseringer etc) og se på om det er nødvendig med korrigeringer.

5. Prosessen videre

Som følge av senere tids støy, samt at leder av navnekomiteen har trukket seg, er alt adresseringsarbeid midlertidig stanset. Dette vil trolig ha den konsekvens at vi ikke greier å slutføre prosjektet innenfor fastsatt frist som er 31.12.15.

Før adresseringsarbeidet kan fortsette må det ryddes opp i en del forhold. Aller først må det gjøres nytt vedtak i kommunestyret; et vedtak som sier noe om hvem som skal sitte i navnekomiteen, om det er behov for egen navnekomite og eventuelt hvilket organ som skal ha navnemyndighet.

Når ovennevnte forhold er brakt i orden, kan arbeidet fortsette. Da vil det bli nødvendig å se på følgende forhold: Endring av vedtatte veinavn, nye veinavn og nye grendenavn.

Endring av vedtatte veinavn

Ny veinavnskomite (og eventuelt ny veinavnmyndighet) må ta stilling til om noen av de mest kontroversielle veinavnene som allerede er vedtatt skal endres. Dette vil i så fall medføre en ny navneprosess, samt omadressering for de bygninger (og personer) som er knyttet til disse veiene.

Ut i fra de tilbakemeldinger som prosjektleder har mottatt (skriftlig og muntlig) gjelder dette følgende veinavn:

- Titerveien
- Gulldokkveien
- Staulan
- Naftadjupveien
- Nesaveien

Nye veinavn

I hovedsak er det øyrekka som gjenstår i navnsettingsarbeidet. I tillegg vil det selvsagt komme nye behov for navnsetting som følge av utbyggingsaktivitet på fast-Frøya.

Tidligere veinavnskomite hadde møte med representanter for Sula og Mausund tidlig i januar. Her foreligger det nå ferdige navneforslag som er klar for annonsering/høring.

Resten av de bebygde øyene i kommunen vil trolig få en områdeadressering, noe som er enklere og der navna trolig gir seg selv.

En må også se på om det skal etableres flere veiparseller. Tenker da på om det kanskje bør være en automatikk i at eksempelvis 6 adresseobjekt langs en stikkvei skal utløse egen parsell, noe det ikke gjør i dag. I så fall vil det bli behov for flere veinavn.

Nye grendenavn

I forbindelse med veinavnprosessen har det vært reist enkelte navnesaker. Disse kan gi grunnlag for å vedta nye grendenavn, eksempelvis Nessel/Gurvikdal. Denne myndigheten tilligger kommunen.

ADRESSETILDELINGSPERIODEN (fram til desember)			
Veinavn	Kommentarer	3 eller flere	
Grønnskagveien	Mener det skal være Grønnskagveien		
Leirvikveien	Mener det skal være Leirvikhamnveien		
Titterveien	Ønsker at nummering starter på Titran/Mener det skal være Titranveien/Titterveien	x	
Heiaveien	Vedkommende er ikke blitt forespurt. Mener Heiaveien starter der kommunal vei sluttet		
Vasskaiveien	Bør hete Havneveien, Sjøgata, Kaiveien el.		
Doktorbakkveien	Formell klage på nummertildeling.		
Staulan	Mener det skal være Stølan	x	
Bergaveien	Mener det skal være Bergeveien	x	
Øyaveien	Mener det bør være Øynveien		
Nordfryveien	Mener at veien fra Hellesvik-krysset til Sletta kirke skal hete Kirkeveien	x	
ADRESSETILDELINGSPERIODEN (desember-januar)			
Veinavn	Kommentarer	3 eller flere	
Titterveien	Styret i grenselandet på Titran mener den må hete Titranveien	x	
Titterveien	Navnekomite langs Titterveien ønsker differensiering		
Nattadjupeveien	Veien må hete Esnesbulandet	x	
Straumskagveien	Veien må hete Strømskagveien		Flere?
Måsovalveien	Veien må hete Måsovalveien		Flere?
Bustiveien	Veien bør hete Bustin		Samme person
Vardeveien	Veien bør hete Varden(e)		Samme person
Melkhaugveien	Veien bør hete Melkhaugen		Samme person
Yttersiveien	Veien bør hete Yttersian		Samme person
Merksteinveien	Veien bør hete Merkstein		Samme person
Nordfryveien	Veien bør hete Sianveien		Samme person
Siholmveien	Veien bør hete Siholmen		Samme person
Innersiveien	Veien bør hete Innersian		Samme person
Øvre Midtsiveien	Veien bør hete Midtsian A		Samme person
Nere Midtsiveien	Veien bør hete Midtsian B		Samme person
Grønnskagveien	Veien bør hete Grønnskaget		Samme person
Storheiveien	Veien bør hete Storheia		Samme person
Beinskardveien	Veien bør hete Beinskardet		Samme person
Myranveien	Veien bør hete Myran		Samme person
Bekkelvveien	Veien bør hete Bekken		Samme person
Rabbasvingen	Veien bør hete Rabben (eventuelt med bokstav)		Samme person
Rabbastien	Veien bør hete Rabben (eventuelt med bokstav)		Samme person
Titterveien	Ønsker egen vei mot Salmar (Salmarveien/Industriveien)	x	Samme person
Utfryveien	Ønsker eget veinavn mot Krutvika - Krutvika		
Titterveien	Veien må hete Nordskag, evt Fv716		Oversendt Fylkesmannen
Staulan	Veien må hete Stølan	x	Mottatt også tidligere
Utfryveien	Ønsker eget veinavn: Huvika evt. Husvikveien		Oversendt Fylkesmannen
Bergaveien	Ønsker Bergeveien		Mottatt også tidligere